

Rocznik Statystyczny

Województwa Dolnośląskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
WE WROCŁAWIU
STATISTICAL OFFICE
IN WROCŁAW

Statistical Yearbook

Dolnośląskie Voivodship

2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*
WE WROCŁAWIU *IN WROCŁAW*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Danuta Komarowska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Stanisław Kamiński,
Wacław Mazur, Gabriela Okoń, Anna Staniów, Elżbieta Stańczyk, Halina Urbanek,
Halina Woźniak, Marta Woźniakiewicz, Małgorzata Wysoczańska

SEKRETARZ *SECRETARY*

Agnieszka Ilczuk

REDAKTOR TECHNICZNY *TECHNICAL SUPERVISOR*

Irena Makiej-Borowiecka

OPRACOWANIE REDAKCYJNE *EDITORIAL ELABORATION*

Agata Girul

SKŁAD KOMPUTEROWY I GRAFIKA *TYPE SETTING AND GRAPHIC*

Leszek Łukaszewicz

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

DRUK OKŁADKI *PRINTING OF COVER*

Zakład Wydawnictw Statystycznych *Statistical Publishing Establishment*
w Warszawie *Warsaw*

Prosimy o podanie źródła ***When publishing SO data***
przy publikowaniu danych US ***please indicate source***

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie – <http://www.stat.gov.pl/wroc/>

Publication available on CD-ROM
and at website – <http://www.stat.gov.pl/wroc/>

Druk: Urząd Statystyczny we Wrocławiu – Wydział Poligrafii 59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65.
Printing: Statistical Office in Wrocław – Printing Department, 59-220 Legnica, 65 Jaworzyńska Street.

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu kolejne wydanie *Rocznika Statystycznego Województwa Dolnośląskiego* w polsko-angielskiej wersji językowej. Tegoroczna edycja, podobnie jak poprzednie, zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Publikację rozpoczynają tablice przeglądowe przedstawiające m.in. najistotniejsze dane w porównaniu do kraju i innych województw oraz w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2000-2010. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 23 działach tematycznych, które poprzedzają uwagi ogólne zawierające wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Wybrane zjawiska i relacje zilustrowano na mapach i wykresach.

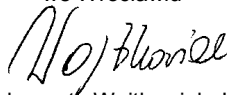
Przy zachowanym układzie tematycznym i formie prezentacji danych, w tegorocznej edycji *Rocznika* zaprezentowano wybrane dane statystyczne według sekcji i działów w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007). Ponadto w dziale „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” przedstawione zostały wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (PSR 2010), przeprowadzonego w dniach 1 września – 31 października 2010 r. Informacje zebrane w spisie pozwolą na ocenę zmian w rolnictwie, w tym również takich, na które znacząco wpłynęło przystąpienie Polski do Unii Europejskiej.

Rocznik, poza wydaniem książkowym wzbogaconym o płytę CD zawierającą tablice w formacie .xls, dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie Internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/wroc> oraz na płycie CD w postaci plików w formacie .pdf.

Uwadze Czytelników pragnę również polecić opracowanie pt. „*Województwo Dolnośląskie 2011 – Podregiony, Powiaty, Gminy*”, będące rozwinięciem *Rocznika*.

Wyrażam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom, które poprzez dostarczenie danych umożliwiły wzbogacenie treści niniejszej edycji *Rocznika*.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu

dr Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

Wrocław, grudzień 2011 r.

Dear Readers,

I am very pleased to present subsequent bilingual edition of the Statistical Yearbook of Dolnośląskie Voivodship. This year's edition, like the previous ones, includes information characterizing living conditions of society and the state of the economy of the voivodship.

The review tables depicting, i.a., basic data presented against the background of a country and other voivodships and in terms of retrospection for years 2000-2010, are given at the beginning of the publication. Detailed statistical data have been grouped in 23 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. Selected phenomenons and relations have been illustrated on charts and maps.

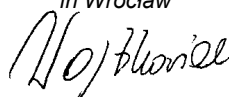
As regards the subject matter, the Yearbook is a continuation of the previous edition. Selected statistical data are presented by sections and divisions in accordance with the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2001). Moreover, presented publication presents the results of the Agricultural Census 2010 (PSR 2010), carried out from 1 September to 31 October 2010. A range of information collected during the census operation will allow for assessment of trends in agriculture, including also those that were significantly influenced by the Polish accession to the European Union.

This Yearbook, apart from printed edition, which has been broadened with the CD-ROM including tables in Excel (.xls), is also available on the Office's website <http://www.stat.gov.pl/wroc> and on CD-ROM as Acrobat Reader (.pdf file).

I would also recommend the latest edition of 'Dolnośląskie Voivodship 2011 – Subregions, Powiats, Gminas', which may be a supplement to the Yearbook.

I am truly grateful to all the people and institutions, who, through making the data available to us, contributed to the development of present edition of the Yearbook.

Director of the Statistical Office
in Wrocław

Małgorzata Wojtkowaik-Jakacka, Ph.D.

Wrocław, December 2011

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Strona <i>Page</i>
Przedmowa	Preface 3 - 4
Spis tablic i wykresów	List of tables and graphs 6 - 23
Skróty	Abbreviations 24 - 25
Uwagi ogólne	General notes 26 - 31
 TABLICE PRZEGLĄDOWE	
I. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2008, 2009, 2010)	<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2008, 2009, 2010)</i> 32 - 43
II. Województwo na tle kraju w 2010 r.	<i>Voivodship on the background of the coun- try in 2010</i> 44 - 49
III. Dolnośląskie na tle województw w 2010 r.	<i>Dolnośląskie as compared to voivodship in 2010</i> 50 - 58
 DZIAŁY	
I. Geografia	<i>Geography</i> 59 - 64
II. Stan i ochrona środowiska	<i>Environmental protection</i> 65 - 88
III. Podział administracyjny i samorząd teryto- rialny	<i>Administrative division and territorial self- government</i> 89 - 95
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar spra- wiedliwości	<i>Public safety. Justice</i> 96 - 102
V. Ludność. Wyznania religijne	<i>Population. Religious denominations</i> 103 - 128
VI. Rynek pracy	<i>Labour market</i> 129 - 160
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych	<i>Wages and salaries. Social security benefits</i> 161 - 176
VIII. Budżety gospodarstw domowych	<i>Household budgets</i> 177 - 183
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i> 184 - 196
X. Edukacja i wychowanie	<i>Education</i> 197 - 228
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	<i>Health care and social welfare</i> 229 - 241
XII. Kultura. Turystyka. Sport	<i>Culture. Tourism. Sport</i> 242 - 256
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informa- cyjne	<i>Science and technology. Information society</i> 257 - 273
XIV. Ceny	<i>Prices</i> 274 - 277
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	<i>Agriculture, hunting and forestry</i> 278 - 305
XVI. Przemysł i budownictwo	<i>Industry and construction</i> 306 - 323
XVII. Transport i łączność	<i>Transport and communications</i> 324 - 332
XVIII. Handel i gastronomia	<i>Trade and catering</i> 333 - 337
XIX. Finanse przedsiębiorstw	<i>Finances of enterprises</i> 338 - 350
XX. Finanse publiczne	<i>Public finance</i> 351 - 357
XXI. Inwestycje. Środki trwale	<i>Investments. Fixed assets</i> 358 - 369
XXII. Rachunki regionalne	<i>Regional accounts</i> 370 - 374
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki naro- dowej	<i>Privatization. Entities of the national economy</i> 375 - 385

SPIS TABLIC
LIST OF TABLES

		Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa.....	<i>Geographic location of the voivodship.....</i>	1	59
Powierzchnia i granice.....	<i>Area and borders.....</i>	2	59
Układ pionowy powierzchni.....	<i>Elevations.....</i>	3	60
Najwyższe szczyty górskie.....	<i>Highest mountain peaks.....</i>	4	60
Najdłuższe jaskinie w Regionie Sudeckim.....	<i>Longest caves in Sudety Region.....</i>	5	61
Ważniejsze przełęcze i kulminacje na drogach	<i>Major passes and culminations on the roads.....</i>	6	61
Ważniejsze rzeki.....	<i>Major rivers.....</i>	7	62
Większe sztuczne zbiorniki i stopnie wodne	<i>Major artificial reservoirs and falls.....</i>	8	62
Temperatury powietrza, opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurze- nie zanotowane na stacjach meteorologicznych	<i>Air temperatures, atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness re- corded in meteorological stations.....</i>	9	63
Średnie miesięczne temperatury powietrza oraz sumy opadów atmosferycznych	<i>Monthly averages air temperatures and atmos- pheric precipitation</i>	10	64
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	65
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania po- wierzchni województwa (2010, 2011).....	<i>Geodesic status and directions of voivodship land use (2010, 2011).....</i>	1 (11)	73
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i grunty leśne wyłączone na cele nieleśne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- -forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	2 (12)	74
Grunty zdewastowane i zdegradowane wyma- gające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Devastated and degraded land requiring recla- mation and management as well as re- claimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (13)	74
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (14)	75
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodo- wej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (15)	75
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania sta- wów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agri- culture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	6 (16)	76
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2010 r.	<i>Quality of water supplied to population for con- sumption from waterworks in 2010</i>	7 (17)	76
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadza- ne do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Industrial and municipal waste water dischar- ged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	8 (18)	77
Jednostki odprowadzające ścieki według miej- sca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	9 (19)	77
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	10 (20)	78

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)		
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (21)	79
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (22)	80
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (23)	81
Odpady według rodzajów (2005, 2009, 2010)	<i>Waste by type (2005, 2009, 2010)</i>	14 (24)	82
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (25)	82
Parki narodowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>National parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (26)	83
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Scenic parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (27)	83
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	18 (28)	84
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	19 (29)	84
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	20 (30)	85
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2009, 2010)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2009, 2010)</i>	21 (31)	85
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Outlays on fixed assets on environmental protection and water management (current prices) (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (32)	86
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (33)	87
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	89
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (34)	91
Gminy w 2010 r.	<i>Gminas in 2010</i>	2 (35)	91
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	<i>Powiats and cities with powiats status in 2010</i>	3 (36)	93
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2010</i>	4 (37)	93
Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji państwowej oraz administracji samorządu terytorialnego (2005, 2009, 2010) ...	<i>Average paid employment and wages and salaries in state administration and local self-government administration (2005, 2009, 2010)</i>	5 (38)	95
Wybory do sejmiku i senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 X 2011 r.	<i>Elections to the sejm and senate of the Republic of Poland on 9 X 2011</i>	6 (39)	95

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	x	96
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)...	1 (40)	98
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (41)	100
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2009, 2010)	3 (42)	100
Sprawy rodzinne (2005, 2009, 2010)	4 (43)	101
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (44)	101
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (45)	102
Miejsca powstania pożarów i miejscowych zagrożeń oraz straty materialne (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (46)	102
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	x	103
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (47)	107
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (48)	107
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (49)	108
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	4 (50)	109
Miasta i ludność w miastach (2005, 2009, 2010) ..	5 (51)	110
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2009, 2010)	6 (52)	110
Mediana wieku według płci (2005, 2009, 2010)	7 (53)	110
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (54)	111
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2009, 2010)	9 (55)	112
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców (2005, 2009, 2010)	10 (56)	112
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2005, 2009, 2010)	11 (57)	114
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2010 r.	12 (58)	114
Separacje orzeczone według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa (2005, 2009, 2010)	13 (59)	115
Separacje orzeczone według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2009, 2010)	14 (60)	115
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa (2005, 2009, 2010)...	15 (61)	116

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE (dok.)	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS (cont.)	
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2009, 2010).....	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2009, 2010).....</i>	16 (62) 117
Urodzenia (2005, 2009, 2010).....	<i>Births (2005, 2009, 2010).....</i>	17 (63) 117
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2009, 2010)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2009, 2010).....</i>	18 (64) 118
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	19 (65) 119
Zgony według płci i wieku zmarłych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Deaths by sex and age of deceased (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	20 (66) 119
Zgony według przyczyn (2005, 2008, 2009).....	<i>Deaths by causes (2005, 2008, 2009).....</i>	21 (67) 120
Zgony niemowląt według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Infant deaths by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	22 (68) 122
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2008, 2009).....	<i>Infant deaths by causes (2005, 2008, 2009).....</i>	23 (69) 122
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	24 (70) 124
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	25 (71) 124
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2009, 2010).....	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2009, 2010).....</i>	26 (72) 125
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2009, 2010).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2009, 2010).....</i>	27 (73) 125
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	28 (74) 126
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2009, 2010).....	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2009, 2010).....</i>	29 (75) 127
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	<i>Selected religious denominations in 2010.....</i>	30 (76) 127
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 129
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2009, 2010).....	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2009, 2010).....</i>	1 (77) 138
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010.....</i>	2 (78) 139
Pracujący	<i>Employment</i>	
Pracujący (2005, 2009, 2010).....	<i>Employed persons (2005, 2009, 2010).....</i>	3 (79) 140
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010.....</i>	4 (80) 141
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2009, 2010).....	<i>Employed persons by employment status (2005, 2009, 2010).....</i>	5 (81) 141
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2009, 2010).....	<i>Average paid employment (2005, 2009, 2010).....</i>	6 (82) 143

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY (dok.)		
	CHAPTER VI. LABOUR MARKET (cont.)	
Pracujący (dok.)		
	Employment (cont.)	
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2009, 2010).....	<i>Full- and part-time employment (2005, 2009, 2010).....</i>	7 (83) 144
Przyjęcia do pracy (2005, 2009, 2010).....	<i>Hires (2005, 2009, 2010).....</i>	8 (84) 145
Zwolnienia z pracy (2005, 2009, 2010).....	<i>Terminations (2005, 2009, 2010).....</i>	9 (85) 146
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005, 2009, 2010).....	<i>School leavers starting work for the first time (2005, 2009, 2010).....</i>	10 (86) 148
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone w 2010 r.	<i>Job vacancies and newly created jobs in 2010....</i>	11 (87) 149
Bezrobocie		
	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	12 (88) 150
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	13 (89) 150
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	14 (90) 151
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	15 (91) 152
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Expenditures of Labour Fund (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	16 (92) 152
Warunki pracy		
	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2009, 2010].....	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2009, 2010].....</i>	17 (93) 153
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2009, 2010].....	<i>Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2009, 2010].....</i>	18 (94) 154
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010) ...</i>	19 (95) 156
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2009, 2010).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2009, 2010).....</i>	20 (96) 156
Choroby zawodowe (2005, 2009, 2010)	<i>Occupational diseases (2005, 2009, 2010)</i>	21 (97) 158
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2009, 2010)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2009, 2010)....</i>	22 (98) 159
Świadczenia i średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2009, 2010).....	<i>Benefits and average cost of benefits for occupational accidents and occupational diseases (2005, 2009, 2010).....</i>	23 (99) 160

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	161
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2009, 2010)	Gross wages and salaries (2009, 2010)	1 (100)	164
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	Gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)	2 (101)	165
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2009, 2010)	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2009, 2010)	3 (102)	167
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)	4 (103)	168
Miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników zatrudnionych według płci, sektorów własno- ści, poziomu wykształcenia, wieku, stażu pra- cy, wielkości zakładów oraz sekcji za paź- dziernik 2010 r.	Monthly gross wages and salaries of employ- ees by sex, ownership sectors, educational level, age, work seniority size of establish- ments also by sections in October 2010	5 (104)	169
Miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników zatrudnionych według płci, sektorów własności oraz grup zawodów za październik 2010 r.	Monthly gross wages and salaries of employ- ees by sex, ownership sectors and occupa- tional groups in October 2010	6 (105)	172
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2009, 2010)	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (106)	175
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2009, 2010)	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (107)	176
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	177
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2009, 2010)	Households (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (108)	181
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Average monthly income available per capita of households (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (109)	181
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (110)	182
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych ar- tykułów żywnościowych na 1 osobę w gospo- darstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Average monthly per capita consumption of se- lected foodstuffs of households (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (111)	182
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (112)	183
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	184
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (113)	188
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (114)	189

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)	
Infrastruktura komunalna (dok.)	Municipal infrastructure (cont.)	
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2009, 2010)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2009, 2010)	3 (115) 189
Ogrzewnictwo (2005, 2009, 2010).....	House-heating (2005, 2009, 2010)	4 (116) 190
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2009, 2010).....	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2009, 2010)	5 (117) 190
Komunikacja miejska (2005, 2009, 2010)	Urban transport (2005, 2009, 2010).....	6 (118) 191
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2000, 2005, 2009, 2010).....	Municipal waste and liquid waste (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (119) 191
Odpady komunalne zebrane selektywnie (2000, 2005, 2009, 2010).....	Municipal waste collected separately (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (120) 192
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2009, 2010)	Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (121) 192
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2009, 2010).....	Dwelling stocks (2005, 2009, 2010).....	10 (122) 193
Mieszkania według stosunków własnościowych w 2009 r.	Dwellings by type of ownership in 2009.....	11 (123) 193
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2009, 2010).....	Dwellings fitted with installations (2005, 2009, 2010).....	12 (124) 194
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010)....	13 (125) 194
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010).....	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010)	14 (126) 195
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2010 r.	Housing allowances paid out in 2010.....	15 (127) 196
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2000, 2005, 2009, 2010)	Administration of grounds for dwellings construction (2000, 2005, 2009, 2010)	16(128) 196
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes	x 197
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	1 (129) 202
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2009/10, 2010/11)	Schools by school governing authority (2005/06, 2009/10, 2010/11)	2 (130) 204
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	3 (131) 207
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Pupils and students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2009/10, 2010/11).....	4 (132) 208
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2009/10, 2010/11)	Education for people with special educational needs (2005/06, 2009/10, 2010/11)	5 (133) 209
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (134) 209

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE (cd.)	CHAPTER X. EDUCATION (cont.)	
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	7 (135)	210
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	8 (136)	211
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2010/11	9 (137)	211
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	10 (138)	212
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	11 (139)	213
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	12 (140)	214
Szkoły zasadnicze (zawodowe) dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	13 (141)	215
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych (zawodowych) dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	14 (142)	215
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	15 (143)	216
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	16 (144)	216
Szkoły średnie zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	17 (145)	217
Uczniowie i absolwenci szkół średnich zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	18 (146)	217
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	19 (147)	218
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	20 (148)	218
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	21 (149)	219
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	22 (150)	219
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	23 (151)	220

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)	CHAPTER X. EDUCATION (cont.)	
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Foreigners – students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	24 (152) 221
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	25 (153) 222
Studia podyplomowe według grup kierunków kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Post-graduate studies by fields of education (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....</i>	26 (154) 222
Studia podyplomowe i doktoranckie według typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Post-graduate and doctoral studies by type of school (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....</i>	27 (155) 224
Studia doktoranckie według dziedzin nauki (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	<i>Doctoral studies by fields of science (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....</i>	28 (156) 225
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych w roku akademickim 2010/11	<i>Academic teachers in higher education institutions in 2010/11 academic year</i>	29 (157) 226
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	30 (158) 226
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....</i>	31 (159) 227
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	<i>Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	32 (160) 228
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 229
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010) ..	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (161) 233
Zatrudnieni lekarze specjaliści (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Employed specialist doctors (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	2 (162) 233
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (163) 234
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)....</i>	4 (164) 235
Szpitale ogólne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (165) 236
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2009, 2010).....	<i>Emergency medical services and first aid (2005, 2009, 2010)</i>	6 (166) 237
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (167) 237
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	8 (168) 238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Incidences of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (169) 238
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (170) 239
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2009, 2010)....	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2009, 2010).....</i>	11 (171) 239
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Foster homes (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	12 (172) 239
Placówki pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Social welfare facilities (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	13 (173) 240
Świadczenia pomocy społecznej (2009, 2010)	<i>Social assistance benefits (2009, 2010)</i>	14 (174) 241

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM	
Uwagi ogólne	General notes	x 242
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane (2000, 2005, 2009, 2010)	Books and pamphlets published (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (175) 245
Gazety i czasopisma wydane (2000, 2005, 2009, 2010)	Newspapers and magazines published (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (176) 245
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010]	Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010]	3 (177) 246
Muzea (2000, 2005, 2009, 2010)	Museums (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (178) 246
Instytucje paramuzealne (2000, 2005, 2009, 2010)	Museum-related institutions (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (179) 246
Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010)	Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (180) 247
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2009, 2010)	Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (181) 247
Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010)	Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (182) 248
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010)	Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (183) 248
Abonenci telewizji kablowej (2000, 2005, 2009, 2010)	Cable television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)	10 (184) 248
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)	11 (185) 249
Hotele (2000, 2005, 2009, 2010)	Hotels (2000, 2005, 2009, 2010)	12 (186) 251
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)	13 (187) 252
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)	14 (188) 253
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	The Polish Tourist Country-Lover's Association (2000, 2005, 2009, 2010)	15 (189) 253
Szlaki turystyczne (2000, 2005, 2009, 2010)	Tourists trails (2000, 2005, 2009, 2010)	16 (190) 254
Sport	Sport	
Ćwiczący i kadra szkoleniowa w klubach sportowych (2000, 2008, 2010)	Exercisers and training staff in sports clubs (2000, 2008, 2010)	17 (191) 255
Dyscypliny sportowe oraz ćwiczący i kadra szkoleniowa w sekcjach (2000, 2008, 2010)	Sports disciplines and exercisers and training staff in sections (2000, 2008, 2010)	18 (192) 255
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	General notes	x 257
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)	Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (193) 261
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2000, 2005, 2009, 2010)	Employment in research and development activity by educational level (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (194) 262

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE (dok.)	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY (cont.)	
Nauka i technika (dok.)	Science and technology (cont.)	
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	3 (195)	263
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	4 (196)	264
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (197)	264
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	6 (198)	265
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2005, 2009, 2010)	7 (199)	268
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przemyśle w 2010 r.	8 (200)	271
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (201)	272
Polska Akademia Nauk Oddział w Wrocławiu (2000, 2005, 2009, 2010)	10 (202)	272
Społeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2009, 2010)	11 (203)	273
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2009, 2010)	12 (204)	273
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	x	274
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (205)	275
Ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (206)	277
Ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (207)	277
DZIAŁ XV. ROLNICTWO. ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	x	278
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (208)	283
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	2 (209)	285
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (210)	286

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XV. ROLNICTWO. ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO (cd.)		
Rolnictwo (dok.)		
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (211)	286
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	5 (212)	287
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	6 (213)	287
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (214)	289
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (215)	290
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	9 (216)	291
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2009, 2010).....	10 (217)	292
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	11 (218)	293
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010).....	12 (219)	294
Drób (2000, 2005, 2009, 2010).....	13 (220)	295
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010).....	14 (221)	295
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010).....	15 (222)	296
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2009, 2010)....	16 (223)	296
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010).....	17 (224)	297
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010).....	18 (225)	297
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/00, 2004/05, 2008/09, 2009/10)....	19 (226)	298
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	20 (227)	298
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	21 (228)	299
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	22 (229)	300
Łowiectwo		
Ważniejsze zwierzęta łowne (2000, 2005, 2009, 2010).....		
Ważniejsze zwierzęta łowne (2000, 2005, 2009, 2010).....	23 (230)	301
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....	24 (231)	301
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....	25 (232)	302
CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY (cont.)		
Agriculture (cont.)		
<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (211)	286
<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	5 (212)	287
<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	6 (213)	287
<i>Sown area (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	7 (214)	289
<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	8 (215)	290
<i>Area, production and yields of ground vegetables (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	9 (216)	291
<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	10 (217)	292
<i>Area, production and yields of berry fruit (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	11 (218)	293
<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	12 (219)	294
<i>Poultry (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	13 (220)	295
<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	14 (221)	295
<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	15 (222)	296
<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	16 (223)	296
<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	17 (224)	297
<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010).....</i>	18 (225)	297
<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/00, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....</i>	19 (226)	298
<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	20 (227)	298
<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	21 (228)	299
<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	22 (229)	300
Hunting		
<i>Major game species (2000, 2005, 2009, 2010)....</i>	23 (230)	301
<i>Major species of game shot (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....</i>	24 (231)	301
<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....</i>	25 (232)	302

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO (dok.)	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY (cont.)	
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Forest land (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	26 (233) 302
Powierzchnia lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2009, 2010).....	<i>Forest area managed by State Forests by age and species structure of tree stands (2009, 2010).....</i>	27 (234) 303
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	28 (235) 304
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Removals (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	29 (236) 305
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	30 (237) 305
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x 306
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2009, 2010).....	<i>Basic data on industry (2005, 2009, 2010).....</i>	1 (238) 309
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2009, 2010].....</i>	2 (239) 309
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) in 2010.....</i>	3 (240) 312
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Production of major products (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (241) 314
Przeciętne zatrudnienie oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle 2010 r.	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in industry in 2010.....</i>	5 (242) 316
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	<i>Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2009, 2010].....</i>	6 (243) 318
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2009, 2010].....</i>	7 (244) 318
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010)....</i>	8 (245) 320
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	9 (246) 321
Przeciętne zatrudnienie oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w 2010 r.	<i>Average paid and employment average monthly gross wages and salaries in construction in 2010.....</i>	10 (247) 323
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x 324
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	1 (248) 327
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	2 (249) 327
Obiekty mostowe na drogach publicznych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Bridge buildings on public roads (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (250) 328

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ (dok.)	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS (cont.)	
Transport (dok.)	Transport (cont.)	
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (251)	328
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (252)	329
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (253)	329
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym we Wrocławiu (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (254)	330
Przeładunek w Porcie Lotniczym we Wrocławiu (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (255)	330
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (256)	330
Ważniejsze przyczyny wypadków drogowych w 2010 r.	10 (257)	331
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2009, 2010)	11 (258)	332
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010)	12 (259)	332
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	x	333
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	1 (260)	336
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	2 (261)	336
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	3 (262)	336
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (263)	337
Gastronomia (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (264)	337
Targowiska (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (265)	337
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	x	338
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2009, 2010)	1 (266)	342
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2009, 2010)	2 (267)	343
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2009, 2010)	3 (268)	344
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2009, 2010)	4 (269)	345
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	5 (270)	346
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	6 (271)	348
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	7 (272)	349
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	8 (273)	350

		Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	351
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (274)	353
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by divisions in 2010</i>	2 (275)	355
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (276)	356
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by divisions in 2010</i>	4 (277)	357
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	358
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2009, 2010]	<i>Investment outlays (current prices) [2009, 2010]</i>	1 (278)	362
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (279)	363
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na środki trwałe (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises on fixed assets (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (280)	364
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	4 (281)	365
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2009, 2010]</i>	5 (282)	366
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	6 (283)	367
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (284)	368
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2009, 2010)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2009, 2010)</i>	8 (285)	369
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	370
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	<i>Gross domestic product (current prices) [2007, 2008, 2009]</i>	1 (286)	373
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007, 2008, 2009]</i>	2 (287)	374
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2008, 2009)	<i>Nominal income in the households sector (2007, 2008, 2009)</i>	3 (288)	374
Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto według podregionów (ceny bieżące) w 2009 r. ...	<i>Gross domestic product and gross value added by subregions (current prices) in 2009</i>	4 (289)	374

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 375
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2010 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2010.....	1 (290) 377
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010	2 (291) 377
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010	3 (292) 378
Przedsiębiorstwa państwowe zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010	4 (293) 378
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010	5 (294) 379
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (295) 379
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (296) 380
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (297) 382
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji w 2010 r.	Natural persons conducting economic activity by sections in 2010	9 (298) 383
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według liczby pracujących w 2010 r.	Entities of the national economy recorded in the REGON register by number of employed persons in 2010	10 (299) 383
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2009, 2010)	Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2009, 2010)	11 (300) 384
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2009, 2010)	Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2009, 2010).....	12 (301) 385

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Strona <i>Page</i>
Podział terytorialny województwa dolnośląskiego w 2010 r.	<i>Territorial division of dolnośląskie voivodship in 2010.....</i>	58
Województwo dolnośląskie na tle kraju i innych województw w 2010 r.	<i>Dolnośląskie voivodship against the background of the country and other voivodships in 2010.....</i>	58
Powierzchnia województwa według kierunków wykorzystania w 2011 r.	<i>Area voivodship by directions use in 2011</i>	88
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia w 2010 r.	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment in 2010</i>	88
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets on environmental protection and water management (current prices) in 2010</i>	88
Gminy według powierzchni oraz liczby ludności w 2010 r.	<i>Gminas by area and number of population in 2010</i>	88
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	<i>Population by sex and age in 2010.....</i>	128
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2010).....	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2010).....</i>	128
Współczynnik przyjęć do pracy i zwolnień z pracy według wybranych sekcji (2005, 2010).....	<i>Hire and termination rates by selected sections (2005, 2010).....</i>	128
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2009, 2010)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2009, 2010)</i>	196
Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w 2010 r.	<i>Dwellings fitted with installations in % of total dwellings in 2010</i>	196
Mieszkania oddane do użytkowania według form własności (2005, 2010).....	<i>Dwellings completed by type of ownership (2005, 2010).....</i>	196
Edukacja dzieci i młodzieży według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/11	<i>Education of children and youth by education level in the school year 2010/11</i>	196
Uczniowie i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według typów szkół w roku szkolnym 2010/11	<i>Students and graduates of upper secondary schools by type of schools in 2010/11 school year.....</i>	228
Komputery przeznaczone do użytku uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych na 1000 uczniów w roku szkolnym 2010/11	<i>Personal computers used by students in upper secondary schools per 1000 students in 2010/11 school year</i>	228
Uczniowie i absolwenci szkół wyższych według typów szkół w roku akademickim 2010/11	<i>Students and graduates of higher education institutions by type of schools in 2010/11 academic year ...</i>	228
Łóżka w szpitalach ogólnych w 2010 r.	<i>Beds in general hospitals in 2010</i>	228

	Strona <i>Page</i>
Dzieci i młodzież przebywająca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych według płci i grup wieku w 2010 r.	<i>Children and youth staying in round-the-clock care and education centres by sex and age groups in 2010</i> 228
Charakterystyka osób prowadzących rodziny zastępcze według grup wieku w 2010 r.	<i>Characteristics of persons conducting foster families by age groups in 2010</i> 228
Muzea według rodzajów muzeów w 2010 r.	<i>Museums by kind of museums in 2010</i> 256
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w 2010 r.	<i>Collective tourist accommodation establishments in 2010</i> 256
Ćwiczący w sekcjach według uprawianych dyscyplin w 2010 r.	<i>Exercisers in sections clubs by disciplines in 2010</i> 256
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów w 2010 r.	<i>Expenditures on innovation activities in industry by kind in 2010</i> 256
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2009, 2010).....	<i>Domestic inventions and utility models (2005, 2009, 2010)</i> 256
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2009, 2010).....	<i>Enterprises using selected ICT systems (2009, 2010)</i> 256
Drogi publiczne o twardej nawierzchni w 2010 r.	<i>Hard surface public roads in 2010</i> 332
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane w 2010 r.	<i>Registered road vehicles and tractors in 2010</i> 332
Placówki pocztowe (2005, 2009, 2010).....	<i>Post offices (2005, 2009, 2010)</i> 332
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010].....	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010]</i> 332
Sprzedaż hurtowa towarów (ceny bieżące) [2005, 2010].....	<i>Wholesale sales (current prices) [2005, 2010]</i> 332
Placówki gastronomiczne (2005, 2010).....	<i>Catering establishments (2005, 2010)</i> 332
Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw w 2010 r.	<i>Revenues from total activity of enterprises in 2010</i> 350
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w 2010 r.	<i>Costs of obtaining revenues from total activity in 2010</i> 350
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2009, 2010).....	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2009, 2010)</i> 350
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (2005, 2009, 2010).....	<i>Revenue and expenditure of local self-government entities budgets (2005, 2009, 2010)</i> 350
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2010 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type in 2010</i> 350
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2010 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type in 2010</i> 350

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>thousand</i>	r.	= rok <i>year</i>
mIn	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mld <i>mrd</i>	= miliard <i>milliard (american billion)</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz	= egzemplarz <i>copy</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl	= komplet <i>set</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw <i>Journal of Laws</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne <i>and the like</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi <i>among others</i>
h	= godzina <i>hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład <i>for example</i>
d <i>24h</i>	= doba <i>24 hours</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest <i>that is</i>
		tnz. <i>i.e.</i>	= to znaczy <i>that is</i>

tzw.	= tak zwany <i>so-called</i>	poz.	= pozycja <i>item</i>
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
brick	<i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r	= ton rocznie	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
t/y	<i>tonnes per year</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
art.	= artykuł <i>article</i>	NUTS	<i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
cd.	= ciąg dalszy	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
cont.	<i>continued</i>	ECE	<i>Economic Commission for Europe</i>
dok.	= dokończenie	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europej- skich
cont.	<i>continued</i>		<i>Office Statistique des Communautés Européennes</i>
Lp.	= liczba porządkowa	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
No.	<i>number</i>	UN	<i>United Nations</i>
Kk	= Kodeks karny <i>Criminal code</i>	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury
kl.	= klasa <i>classe</i>		<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
nr (Nr)	= numer		
No.	<i>number</i>		

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	- zjawisko nie wystąpiło. - <i>magnitude zero.</i>
Zero (0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. - <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. - <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. - <i>not applicable.</i>
Znak Δ	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika. - <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook.</i>
Znak *	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. - <i>data revised.</i>
Znak #	- oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. - <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. - <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmiennych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W stosunku do PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

– **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

– **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

– **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane są w układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, która została opracowana na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Sta-

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

In the Polish version of NACE an additional grouping was introduced under the item:

– **industry** – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”,

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

– **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),

– **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Data are presented in accordance with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)**, compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics

tistics (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r., z późniejszymi zmianami). NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685), z późniejszymi zmianami. Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich.

Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) opracowana została w oparciu o istniejący zasadniczy trójstopniowy podział kraju na województwa, powiaty i gminy, przy pomocy którego wyodrębnione zostały także dwa dodatkowe nieadministracyjne poziomy, tj. regiony i podregiony. NTS dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na 5 poziomach, z czego:

- 3 określono jako poziomy regionalne (regiony, województwa, podregiony),
- 2 określono jako poziomy lokalne (powiaty i miasta na prawach powiatu, gminy).

Regiony (poziom 1) grupują jednostki szczebla wojewódzkiego.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

(NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 V 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 VI 2003, with later amendments). NTS in force since 1 I 2008 was introduced by a decree of the Council of Ministers of 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573) replacing the NTS in force until 31 XII 2007 on the basis of the decree by the Council of Ministers, of 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685) with later amendments. The Classification ensures collecting, elaborating and disseminating, on the EU territory, of comparable data for particular regional statistics domains of Member States.

The Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) was developed basing on the binding three-tier division of the country into voivodships, powiats and gminas – on the basis of which – two additional non-administrative levels were established i.e., regions and subregions. NTS divides Poland into territorial units, hierarchically tied on 5 levels, of which:

- 3 levels were defined as regional (regions, voivodships, subregions),
- 2 levels were defined as local (powiats and cities with powiat status, gminas).

Regions (level 1) grouping voivodships.

Subregions (level 3) grouping powiats.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem I VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem I I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 z późniejszymi zmianami).

9. Informacje o województwie, podregionach, powiatach i gminach oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 1999-2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 103). Przez „miasto” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **cen bazowej**, zastępując stosowaną poprzednio kategorię ceny producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymane do produktu.

- 1) *the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on I VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010;*
- 2) *the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on I I 2009 by a Decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of classification used until 31 XII 2008;*
- 3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a Decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);*
- 5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a Decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317 with later amendments).*

9. Information about voivodship, subregions, powiats and gmina as well as about **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 1999-2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 103). The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented, which replaced the producer's price category used previously.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

13. Przy **przeliczeniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dla 2000 r. do przeliczeń przyjęto liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. **Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.**

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *solid production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).*

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.

13. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., the number of doctors, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Note. For year 2000 corrected number of population, considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. **Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.**

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
X	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
X	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
X	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
X	<i>Administrative and support service activities</i>

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
działy divisions	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Methodological Papers and Classifications”.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

N o t e. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA						
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	19948	19948	19947 ^a	19947 ^a	19947 ^a	Area in km ² (as of 31 XII)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^b (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem).....	19,3	27,1	24,3	23,0	22,0	Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of: production ^b (excluding agriculture, hunting and forestry as well as fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^c	45,0	39,7	38,6	39,3	38,3	exploitation of water-line system ^c
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	19,1	19,1	21,1	20,6	21,3	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population
w przemyśle	4,0	5,4	6,4	6,0	5,9	in industry
Ścieki przemysłowe i komunalne ^d oczyszczane w % wymagających oczyszczania	95,7	96,3	93,2	95,1	92,4	Industrial and municipal waste water ^d treated in % of requiring treatment
Ścieki przemysłowe i komunalne ^d nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,4	0,3	0,5	0,4	0,7	Industrial and municipal waste water ^d untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca ^e z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	70,1	74,1	76,0	75,9	77,1	Population using ^e waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: pyłowych	1,0	0,4	0,3	0,3	0,3	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	5,6	5,4	4,4	4,3	4,2	gases (excluding carbon dioxide)
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: pyłowych	98,8	99,7	99,7	99,8	99,8	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	87,1	88,3	90,4	90,2	90,9	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^f wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	1622	1749	1691	1670	1682	Waste (excluding municipal waste) ^f generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^g na 1 mieszkańca w kg	518	309	323	344	346	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^g per capita in kg

a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 1 na str. 65. b Z ujęć własnych. c Pobór wody na ujęciach przed wlotaniem do sieci. d Odprowadzone do wód (do 2002 r. — do wód powierzchniowych) lub do ziemi. Począwszy od danych za rok 2010 zmieniła się metodologia badania ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane dotyczące ścieków komunalnych nie są w pełni porównywalne z latami ubiegłymi. e Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. f Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8 na str. 69. g Dane szacunkowe.

a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 1 on page 65. b From own intakes. c Water withdrawal by intakes before entering the water system. d Discharged into waters (until 2002 — into surface waters) or into the ground. Since 2010 methodology survey of the quantity of wastewater discharged to sewerage network data have changed, so data concerning municipal wastewater are not completely comparable to previous years. e Estimated data; until 2000 defined as served population. f See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8 on page 69. g Estimated data.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>						
Nakłady na środki trwałe ^a (ceny bieżące) — w % nakładów ogółem — na:						Outlays on fixed assets ^a (current prices) — in % of total outlays — for:
ochronę środowiska	5,9	3,8	3,8	4,1	3,9	environmental protection
gospodarkę wodną	2,0	1,7	1,6	1,7	1,6	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b (stan w dniu 31 XII):						Legally protected areas possessing unique environmental value ^b (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej ...	20,1	18,1	18,0	18,2	18,5	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	1374	1252	1250	1260	1285	per capita in m ²
BEZPIECZENSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych..	119714	123501	105351	109336	114342	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	410,7	427,3	366,2	380,1	397,4	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	54,2	64,3	67,6	67,7	67,8	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
LUDNOŚĆ^c <i>POPULATION^c</i>						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	2912195	2888232	2877059	2876627	2877840	Population (as of 31 XII)
miasta	2083253	2052094	2027745	2021634	2016830	urban areas
wieś	828942	836138	849314	854993	861010	rural areas
z liczby ogółem kobiety	1511411	1501985	1498743	1498730	1499318	of total females
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	108	108	109	109	109	Females per 100 males (as of 31 XII)
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) ...	146	145	144	144	144	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						Population of age (as of 31 XII):
produkcyjnym	1810848	1894695	1896611	1893481	1887848	working
poprodukcyjnym	436847	447076	469431	479106	490627	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności ..	5,4	5,2	6,6	6,3	5,7	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,7	2,6	2,2	2,3	2,0	Divorces per 1000 population
Separacje orzeczone na 100 tys. ludności	4,7	26,0	8,9	7,4	6,1	Ruled separations per 100 thous. population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,0	8,9	10,4	10,4	10,3	Live births per 1000 population
Zgony ^d na 1000 ludności	9,7	9,9	10,6	10,7	10,3	Deaths ^d per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	-1,0	-0,2	-0,4	-0,1	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	9,6	6,9	7,4	6,5	6,1	Infant deaths per 1000 live births
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	68,8	70,4	70,4	70,9	71,7	males
kobiety	77,6	78,9	79,0	79,4	80,2	females
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,7	-0,6	-0,4	0,3	0,5	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne, w latach 2002-2005 – jako wydatki inwestycyjne. b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rad gmin. c Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, na str. 103. d Łącznie ze zgonami niemowląt.

a Until 2001 defined as investment outlays, in years 2002-2005 defined as investment expenditures. b Including those created on the basis of gmina resolutions. c Data for 2000 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, on page 103. d Including infant deaths.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
RYNEK PRACY LABOUR MARKET						
Pracujący ^a :						<i>Employed persons^a:</i>
ogółem: w tys.	1025,6	886,5	1010,0	980,5	997,0	<i>total: in thous.</i>
w tym kobiety	485,6	411,9	464,3	454,9	465,4	<i>of which women</i>
na 1000 ludności	352	307	351	341	346	<i>per 1000 population</i>
z liczby ogółem w %:						<i>of total number in %:</i>
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo oraz rybactwo	8,4	7,4	7,5	8,8	<i>agriculture, forestry and fishing</i>
przemysł i budowni- ctwo	32,1	32,9	32,1	31,6	<i>industry and construction</i>
handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwate- rowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunika- cja	26,3	26,3	25,9	25,4	<i>trade; repair of motor ve- hicles^Δ, transportation and storage, accommoda- tion and catering^Δ, in- formation and communi- cations</i>
działalność finansowa i ubezpieczeniowa, ob- sługa rynku nierucho- mości ^Δ	4,1	4,8	4,4	4,4	<i>financial and insurance activities, real estate activities</i>
pracujący w sektorze prywatnym	70,8	72,8	76,5	75,8	76,4	<i>employed persons in private sector</i>
Przeciętne zatrudnienie:						<i>Average paid employment:</i>
w przemyśle:						<i>in industry:</i>
w tysiącach	214,7	249,1	230,4	222,0	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	74	87	80	77	<i>per 1000 population</i>
w budownictwie:						<i>in construction:</i>
w tysiącach	35,0	50,7	52,3	49,0	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	12	18	18	17	<i>per 1000 population</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>
ogółem: w tys.	231,7	233,4	113,9	146,3	150,3	<i>total: in thous.</i>
z liczby ogółem w %:						<i>of total number in %:</i>
kobiety	56,0	53,7	55,6	50,8	51,7	<i>women</i>
w wieku do 25 lat	28,1	19,4	17,4	18,7	18,0	<i>up to age 25</i>
długotrwale bezrobotni ^{bc}	41,8	47,4	47,0	38,4	44,6	<i>long-term unemployed per- sons^{bc}</i>
Stopa bezrobocia rejestrowa- nego ^c (stan w dniu 31 XII) w %	18,4	20,6	10,0	12,8	13,1	<i>Registered unemployment rate^c (as of 31 XII) in %</i>

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe, do 2009 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010), patrz uwagi ogólne na str. 130, 131. b Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. c Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, na str. 134.

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, until 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010), see general notes on page 130, 131. b Unemployed persons for more than 12 months. c See general notes to the chapter “Labour market”, on page 134.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	1811,21	2329,93	2923,58	3085,58	3211,80	Average monthly gross wages and salaries ^a in zł
w tym: przemysł	2609,88	3228,40	3426,68	3620,47	of which: industry
budownictwo.....	.	1914,87	2540,22	2638,34	2805,09	construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys.	694,9	671,0	679,1	687,1	680,0	Average number of retirees and pensioners ^b in thous.:
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych....	608,7	599,5	617,0	627,9	623,7	from non-agricultural system of social insurance
rolników indywidualnych	86,3	71,5	62,1	59,2	56,3	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^c w zł:						Average monthly gross retirement pay and pension ^c in zł:
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych....	858,70	1149,08	1394,21	1514,56	1611,66	from non-agricultural social security system
rolników indywidualnych ^d	667,51	839,18	956,48	1013,72	1060,31	farmers ^d
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci ^e (stan w dniu 31 XII) w km:						Network ^e (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej)	11727,2	13146,4	13888,3	14110,8	14429,5	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej ^f	4886,3	6538,7	7584,0	7918,9	8248,6	sewerage ^f
gazowej	4783,3	7471,1	8003,8	8091,0	8062,6	gas-line
Zużycie w gospodarstwach domowych:						Consumption in households:
wody z wodociągów:						water from water-line systems:
w hm ³	111,5	94,9	93,2	91,8	93,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	37,5	32,8	32,4	31,9	32,4	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:						electricity in urban areas:
w GW·h	1339,4	1409,5	1472,6	1352,7	1564,3	in GW·h
na 1 mieszkańca w kW·h	641,8	685,8	725,3	668,1	774,7	per capita in kW·h
gazu z sieci ^g :						gas from gas-line system ^g :
w hm ³	327,3	326,2	325,4	343,8	369,8	in hm ³
na 1 odbiorcę w m ³	506,4	494,3	487,5	513,7	555,2	per consumer in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^h (stan w dniu 31 XII):						Dwellings stocks ^h (as of 31 XII):
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach	932,5	1010,4	1039,8	1053,6	1065,8	in thousands
na 1000 ludności	320,2	349,8	361,4	366,2	370,4	per 1000 population

a Bez zatrudnionych za granicą. b Bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. c Bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; w 2005 r. łącznie z kwotą jednorazowej wypłaty dla osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty. d Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. e Bez połączeń do budynków i innych obiektów. f Kolektory i sieć uliczna. g W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. h W 2000 r. – zamieszkałe, od 2001 r. – zamieszkałe i niezamieszkałe, na podstawie bilansów.

a Excluding persons employed abroad. b Excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. c Excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements; in 2005 including one-time payment for people receiving retirement pay and pension benefits in the amount not higher than the lowest amount of retirement or pension. d Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund. e Excluding connections to buildings and other objects. f Collectors and street network. g Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. h In 2000 – inhabited, since 2001 – inhabited and uninhabited; based on balances.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.):						<i>Dwellings stocks ^a (as of 31 XII) (cont.):</i>
izby:						<i>rooms:</i>
w tysiącach	3236,4	3640,7	3753,0	3804,9	3851,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	1111,3	1260,5	1304,5	1322,7	1338,2	<i>per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>
w tysiącach	56796,8	66750,7	69448,5	70692,0	71835,7	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	19503,1	23111,3	24138,7	24574,6	24961,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna 1 mieszkania	60,9	66,1	66,8	67,1	67,4	<i>average per dwelling</i>
Mieszkania oddane do użytkowania:						<i>Dwellings completed:</i>
mieszkania:						<i>dwellings:</i>
w tysiącach	5,9	6,9	12,5	14,1	12,7	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	2,0	2,4	4,3	4,9	4,4	<i>per 1000 population</i>
izby na 1000 ludności	7,5	10,1	17,1	18,6	16,9	<i>rooms per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>
na 1000 ludności	160,7	240,0	418,9	444,9	418,3	<i>per 1000 population</i>
przeciętna 1 mieszkania	79,5	100,9	96,4	90,5	94,4	<i>average per dwelling</i>

EDUKACJA I WYCHOWANIE
EDUCATION

Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						<i>Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>
podstawowych	225,8	181,3	155,9	151,6	147,8	<i>primary</i>
gimnazjach	87,2	111,5	96,3	92,8	87,7	<i>lower secondary</i>
ponadgimnazjalnych:						<i>upper secondary:</i>
zasadnicze szkoły zawodowe	x	17,0	17,2	17,1	16,2	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące ^c	x	52,5	46,7	43,4	41,3	<i>general ^c</i>
licea profilowane	x	20,9	7,5	4,3	2,9	<i>specialized</i>
technika ^d	x	27,7	33,0	34,5	36,0	<i>technical ^d</i>
artystyczne ^e	x	1,7	0,6	0,6	0,6	<i>art school ^e</i>
policealnych	22,0	26,8	25,9	22,5	22,8	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ^b w tys.:						<i>Graduates in schools ^b in thous.:</i>
podstawowych	38,9	32,8	28,5	27,4	.	<i>primary</i>
gimnazjów	x	36,8	31,5	30,3	.	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:						<i>upper secondary (post-primary):</i>
średnie zawodowe ^f	14,7	0,8	x	x	.	<i>vocational ^f</i>
ponadgimnazjalnych:						<i>upper secondary:</i>
zasadnicze szkoły zawodowe	x	5,2	4,8	5,2	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące ^c	x	17,0	15,8	14,6	.	<i>general ^c</i>
licea profilowane	x	6,6	3,5	1,7	.	<i>specialized</i>
technika ^d	x	5,3	6,2	6,1	.	<i>technical ^d</i>
artystyczne ^e	x	0,2	0,1	0,1	.	<i>art school ^e</i>
policealnych	8,3	9,0	6,2	6,2	.	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na 1000 ludności	14,0	12,2	10,6	9,7	.	<i>Graduates of upper secondary (post-primary) schools per 1000 population</i>

a W 2000 r. – zamieszkałe, od 2001 r. – zamieszkałe i niezamieszkałe, na podstawie bilansów. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Od 2004 r. łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. d Od 2004 r. łącznie z technikami uzupełniającymi. e Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych, od roku szkolnego 2007/08 tylko ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. f Łącznie z absolwentami szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

a In 2000 – inhabited, since 2001 – inhabited and uninhabited; based on balances. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c Since 2004 including supplementary general schools. d Since 2004 including supplementary technical schools. e Leading to professional certification; until 2002/03 schools year rate to vocational secondary (post-primary) schools, since 2007/08 school year include only general art secondary schools leading to professional certification. f Including graduates of art schools leading to professional certification.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)						
<i>EDUCATION (cont.)</i>						
Studenci szkół wyższych ^a (stan w dniu 30 XI) w tys.	130,3	165,6	168,6	168,4	163,9	Students of higher education institutions ^a (as of 30 XI) in thous.
Absolwenci szkół wyższych ^{ab} w tys.	18,2	31,4	34,9	36,4	39,7	Graduates of higher education institutions ^{ab} in thous.
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	33,0	24,0	20,4	20,7	22,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	8,7	7,4	4,3	4,8	.	Graduates of schools for adults in thous.
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	54,1	50,6	53,0	56,4	59,9	places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.:						children in thous.:
w przedszkolach	50,6	46,8	52,6	56,2	59,0	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.....	12,6	11,8	11,7	13,0	14,6	in pre-primary sections in primary schools
w punktach przedszkolnych....	x	x	0,2	1,6	2,3	in pre-primary points
w zespołach wychowania przedszkolnego.....	x	x	0,1	0,2	0,2	in pre-primary education groups
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat.....	405	450	518	540	546	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA						
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE</i>						
Pracownicy medyczni ^{cd} (stan w dniu 31 XII):						Medical personnel ^{cd} (as of 31 XII):
lekarze	6771	5773	5891	5489	5609	doctors
lekarze dentyści	1107	968	1131	475	706	dentists
pielęgniarki ^e	17181	14103	14361*	14274	14182	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	53,0	49,0	47,2	48,3	49,1	Beds in general hospitals ^f (as of 31 XII) per 10 thous. population
Leczeni ^g w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	2062,5	1827,9	2062,1	2074,8	2015,5	In-patients ^g in general hospitals per 10 thous population
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	584	761	1060	1181*	1178	Health care institutions (as of 31 XII)
Apteki ^h (stan w dniu 31 XII).....	667	842	920*	922	943	Pharmacies ^h (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	4366	3430	3127*	3120	3052	Population per 1 pharmacy

a Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. b Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”. c Od 2002 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w izbach lekarskich i pielęgniarskich; od 2005 r. bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji lub NFZ. d Łącznie z lekarzami, dentydami i pielęgniarkami odbywającymi staż. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. g Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. h Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. b From the previous school year and in 2000/2001 schools year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”. c Since 2002 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses; since 2005 excluding employees, for whom the primary workplace is: an university, an administration or the National Health Fund (NFZ). d Doctor, dentist and nurses including interns. e Including master of nursing. f Since 2008 including beds and incubators for newborns. g Excluding inter-ward patient transfers. h Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoriums.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.)						
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)						
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>
lekarskie	5,4	6,1	7,0	6,9	6,7	<i>doctors</i>
dentystyczne	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	<i>dentists</i>
Dzieci w żłobkach ^a (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	32,8	31,6	41,3	43,4	46,2	<i>Children in nurseries^a (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>
KULTURA. TURYSTYKA						
CULTURE. TOURISM						
Biblioteki publiczne ^b (stan w dniu 31 XII)	683	668	651	643	639	<i>Public libraries^b (as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3744	3681	3623	3530	3458	<i>Public library collections^b (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>
Czytelnicy bibliotek publicznych ^{bc} na 1000 ludności	226	216	176	178	175	<i>Public library borrowers^{bc} per 1000 population</i>
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ^{bcd} w wol.:						<i>Public library loans^{bcd} in vol.:</i>
na 1000 ludności	4786	4342	3544	3560	3440	<i>per 1000 population</i>
na 1 czytelnika	21,2	20,1	20,1	20,0	19,7	<i>per borrower</i>
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,9	2,2	2,3	2,1	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	269,3	254,8	303,9	292,5	271,7	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>
Muzea ^b (stan w dniu 31 XII)	40	45	60	58	58	<i>Museums^b (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea ^b i wystawy na 1000 ludności	389,1	375,8	510,9	461,8	587,3	<i>Museum^b and exhibition visitors per 1000 population</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	62	47	45	44	43	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,4	6,7	8,6	9,1	9,0	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	680	591	952	1129	1146	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>
radiowi	262	255	216	206	203	<i>radio</i>
telewizyjni	256	246	208	199	195	<i>television</i>
Turystyczne obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	812	712	736	723	726	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>
w tym hotele	112	146	178	178	200	<i>of which hotels</i>
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	183,6	157,9	168,7	177,8	170,5	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	519,9	602,0	699,6	626,6	658,8	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Łącznie z filiami (oddziałami). c Łącznie z punktami bibliotecznymi. d Bez wypożyczeń międzybibliecznych.
a Including nursery wards. b Including branches. c Including library service points. d Excluding interlibrary lending.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY						
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	1111,8	999,2	986,0	971,3	967,5	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
Powierzchnia zasiewów ^b (stan w czerwcu) w tys. ha.....	770,4	734,8	741,0	738,8	719,4	Sown area ^b (as of June) in thous. ha
w tym w %:						of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	66,2	64,7	62,5	65,7	59,3	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	39,1	35,5	34,7	37,9	35,9	of which: wheat
żyto	7,5	5,9	6,3	6,6	5,3	rye
ziemniaki	7,2	3,9	3,8	3,1	3,2	potatoes
buraki cukrowe.....	4,0	3,7	3,1	2,8	2,7	sugar beets
Zbiory w tys. t:						Crop production in thous. t:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1771	1973	1817	1951	1915	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	1173	1211	1170	1261	1325	of which: wheat
żyto.....	147	134	136	146	120	rye
ziemniaki	1283	622	593	459	481	potatoes
buraki cukrowe.....	1272	1379	919	1104	1028	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:						Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	34,7	41,5	39,2	40,2	44,9	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	38,9	46,4	45,5	45,0	51,3	of which: wheat
żyto	25,4	30,8	29,2	29,7	31,8	rye
ziemniaki	233	216	209	204	207	potatoes
buraki cukrowe.....	409	509	461	537	539	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie ^b :						Livestock ^b :
bydło (stan w czerwcu):						cattle (as of June):
w tysiącach sztuk.....	165,9	123,3	113,7	103,8	109,8	in thousands heads
na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	15,1	12,6	11,8	10,9	11,4	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
trzoda chlewna (stan w końcu lipca, w 2010 r. – stan w czerwcu):						pigs (end of July, in 2010 – as of June):
w tysiącach sztuk.....	466,2	441,5	370,5	336,7	302,3	in thousands heads
na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	42,5	45,2	38,4	35,4	31,2	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						Production per 1 ha of agricul- tural land ^c :
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszcz- czami i podrobami) ^d w kg	88,4	117,0	101,1	100,5	102,0	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg
mleka krowiego w l.....	269	245	215	206	178	cows' milk in l

a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa, bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

a By administrative borders, in 2010 by the land user's; excluding non-farm land. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.)						
AGRICULTURAL AND FORESTRY (cont.)						
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :						<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^a:</i>
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg.....	837	1140	997	1337	1366	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>
ziemniaki w kg.....	138	143	169	156	165	<i>potatoes in kg</i>
buraki cukrowe w kg.....	1160	1412	748	1160	1044	<i>sugar beets in kg</i>
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg.....	53	80	77	78	74	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>
mleko krowie w l.....	122	187	162	163	158	<i>cows' milk in l</i>
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{acd} w kg:						<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{acd} in kg:</i>
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładkowymi).....	76,7	98,8	171,8	158,9	140,1	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>
wapniowych.....	181,8	158,3	51,1	57,1	70,4	<i>lime</i>
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych ^{ad} w szt.....	5,7 ^e	6,1	7,3	7,5	6,0	<i>Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^{ad} in units</i>
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	577,8	598,0	603,4	603,9	605,1	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>
w tysiącach hektarów.....	563,2	583,4	587,5	587,8	589,0	<i>in thousand hectares</i>
na 1 mieszkańca w ha.....	0,19	0,20	0,20	0,20	0,20	<i>per capita in ha</i>
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,2	29,2	29,5	29,5	29,5	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	369,8	408,9	459,1	512,2	500,6	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>

PRZEMYSŁ
INDUSTRY

Produkcja sprzedana przemysłu:						<i>Sold production of industry:</i>
w milionach złotych (ceny bieżące).....	.	55033,1	78663,0	78902,3	89292,6	<i>in million zlotys (current prices)</i>
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące).....	.	256277	315802	342459	402264	<i>per employee in zł (current prices)</i>
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące).....	.	19040	27344	27429	31035	<i>per capita in zł (current prices)</i>

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. c W roku gospodarczym. d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Stan w dniu 31 XII.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user; excluding non-farm land. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. c In farming year. d In 2010 data of the Agricultural Census. e As of 31 XII.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):						<i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>
w milionach złotych.....	.	2975,5	6030,3	6120,2	6332,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	.	1029	2096	2128	2201	<i>per capita in zł</i>
w tym sektor prywatny w % ogółem.....	.	97,8	96,9	98,4	98,5	<i>of which private sector in % of total</i>
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :						<i>Railway lines operated — standard gauge^b:</i>
w kilometrach.....	1970	1766	1753	1765	1769	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	9,9	8,9	8,8	8,8	8,9	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamieszkane):						<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>
w kilometrach.....	18218,0	18098,7	18253,1	18327,7	18426,2	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	91,3	90,7	91,5	91,9	92,4	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Samochody osobowe zarejestrowane:						<i>Registered passenger cars:</i>
w tysiącach sztuk.....	735,2	920,4	1207,4	1246,6	1309,4	<i>in thousand units</i>
na 1000 ludności.....	252	319	420	433	455	<i>per 1000 population</i>
Placówki pocztowe:						<i>Post offices:</i>
w liczbach bezwzględnych...	734	733	686	651	648	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności.....	2,5	2,5	2,4	2,3	2,3	<i>per 10 thous. population</i>
Telefoniczne łącza główne ^c :						<i>Fixed main line^c:</i>
w tysiącach.....	916,8	1004,9	782,5	727,0	678,0	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności.....	314,8	347,9	272,0	252,7	235,6	<i>per 1000 population</i>
HANDEL TRADE						
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						<i>Retail sales (current prices):</i>
w milionach złotych.....	21666,9	25674,9	34548,1	38893,7	37065,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	7434	8883	12009	13521	12883	<i>per capita in zł</i>
Sklepy ^d (stan w dniu 31 XII) w tys.	33,0	27,4	28,2	27,7	27,6	<i>Shops^d (as of 31 XII) in thous.</i>
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^e	88	105	102	104	104	<i>Population (as of 31 XII) per shop</i>
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII).....	921	779	975	996	1219	<i>Catering establishments (as of 31 XII)</i>
Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII).....	151	160	153	152	149	<i>Permanent marketplaces (as of 31 XII)</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z szerokotorowymi. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej; ^d Ze względu na zmianę w 2004 r. metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 8 na str. 335.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; realized by enterprises which have a seat of board in the voivodship without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including broad gauge. ^c Data concern operators of the public telecommunication network. ^d Due to change in 2004 in the survey of shops and petrol stations methods data are not strictly comparable with data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 8 on page 335.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE						
Budżety gmin^a						Budgets of gminas^a
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	2595,0	3881,0	5286,6	5409,4	6034,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1336	1883	2574	2632	2935	per capita in zl
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	2741,2	3921,9	5445,4	5890,3	6716,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1412	1903	2651	2866	3266	per capita in zl
Budżety miast na prawach powiatu						Budgets of cities with powiat status
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	2163,8	2637,5	3248,4	3363,5	3829,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	2224	3180	3948	4093	4665	per capita in zl
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	2308,3	2412,9	3846,4	4300,9	3999,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	2373	2909	4674	5234	4872	per capita in zl
Budżety powiatów						Budgets of powiats
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	1029,5	1201,2	1590,2	1691,7	1905,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	530	583	774	823	927	per capita in zl
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	1052,7	1216,8	1619,4	1848,6	2008,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	542	590	788	900	977	per capita in zl
Budżet województwa						Budget of voivodship
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	353,9	621,4	1079,8	1503,8	1013,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	121	215	375	523	352	per capita in zl
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	350,2	569,4	1006,2	1590,3	1303,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	120	197	350	553	453	per capita in zl
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS^b						
Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące):						Investment outlays ^c (current prices):
w milionach złotych.....	10167,7	11475,1	18470,3	18751,9	17950,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	3488	3970	6420	6519	6239	per capita in zl
Wartość brutto środków trwałych ^d (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						Gross value of fixed assets ^d (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych.....	107270,1	141158,5	179798,3	190463,3	200344,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	36085	48874	62494	66211	69616	per capita in zl

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 359 i ust. 5 na str. 360. c Według lokalizacji inwestycji. d Grupowane metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 359 and item 5 on page 360. c According to investment location. d Grouping by local kind-of-activity method.

I. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
RACHUNKI REGIONALNE REGIONAL ACCOUNTS						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych.....	.	.	103412*	110448	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	.	.	35947*	38395	.	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						Gross value added (current prices):
w milionach złotych.....	.	.	90524*	98142	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	.	.	31467*	34117	.	per capita in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych.....	.	.	62344*	66674	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	.	.	21671*	23178	.	per capita in zł

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII

Ogółem: w tysiącach.....	269,5	302,6	316,7	316,8	331,2	Total: in thousands
na 1000 ludności.....	92,6	104,8	110,1	110,1	115,1	per 1000 population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej ^b :						Legal persons and organizational entities without legal personality ^b :
w tysiącach	58,4	80,2	89,6	91,9	96,2	in thousands
w tym:						of which:
przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	state owned enterprises
spółdzielnie	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	co-operatives
spółki handlowe	13,2	19,0	22,1	23,2	24,8	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	4,4	5,4	6,2	6,3	6,5	of which with foreign capital participation
Spółki cywilne	25,6	23,5	23,4	22,9	23,2	Civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	211,1	222,5	227,1	224,9	235,0	in thousands
na 1000 ludności.....	72,5	77,0	78,9	78,2	81,7	per 1000 population

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, w 2000 r. bez gospodarstw pomocniczych. b Bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

a Excluding persons running private farms, in 2000 excluding subsidiary farms. b Excluding natural persons conducting economic activity.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY - stan w dniu 31 XII <i>AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION - as of 31 XII</i>				
Powierzchnia ^a w km ²	312679	19947	6,4	<i>Area^a in km²</i>
Powiaty ziemskie	314	26	8,3	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	65	3	4,6	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	2479	169	6,8	<i>Gminas</i>
Miasta	903	91	10,1	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	53812	2554	4,7	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	40475	2305	5,7	<i>Village administrator's offices</i>
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>				
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych	62,5	5,2	8,3	<i>particulates</i>
gazowych	216155,4	16343,7	7,6	<i>gases</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	3136	208	6,6	<i>Municipal waste water treatment plants^b (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2263	138	6,1	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	70	8,6	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113478,8	33550,4	29,6	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c w tys. t	10044,2	994,4	9,9	<i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^c in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				<i>Outlays on fixed assets (current prices):</i>
na ochronę środowiska:				<i>for environmental protection:</i>
w milionach złotych	10926,2	701,8	6,4	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	3,9	x	<i>in % of total investment outlays</i>
na gospodarkę wodną:				<i>for water management:</i>
w milionach złotych	3565,4	288,4	8,1	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,6	1,6	x	<i>in % of total investment outlays</i>
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	1138523	114342	10,0	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	298,1	397,4	x	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,9	67,8	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>

a Według ewidencji geodezyjnej. b Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. c Dane szacunkowe.

a According to geodetic register. b Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. c Estimated data.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38200,0	2877,8	7,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta.....	23264,4	2016,8	8,7	urban areas
wieś	14935,7	861,0	5,8	rural areas
w tym kobiety	19755,7	1499,3	7,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	144	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,2	52,4	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	-0,1	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,1	0,5	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13778,2	997,0	7,2	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b w zł.....	3224,13	3211,80	99,6	Average monthly gross wages and salaries ^b in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	150,3	7,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^c w %	12,4	13,1	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) ^c in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci ^d (stan w dniu 31 XII) w km:				Network ^d (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej)	272888,0	14429,5	5,3	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej ^e	107509,1	8248,6	7,7	sewerage ^e
gazowej	133127,4	8062,6	6,1	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^f (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^f (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13422,0	1065,8	7,9	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	351,4	370,4	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	49835,7	3851,2	7,7	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1304,6	1338,2	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	951184,3	71835,7	7,6	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24900,1	24961,7	x	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania: w tysiącach	135,8	12,7	9,4	Dwellings completed: in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,6	4,4	x	dwellings
izby	15,3	16,9	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	377,4	418,3	x	usable floor space of dwellings in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego), patrz uwagi ogólne na str. 130, 131. b Bez zatrudnionych za granicą. c Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 134. d Bez połączeń do budynków i innych obiektów. e Kolektory i sieć uliczna. f Zamieszkałe i niezamieszkałe; na podstawie bilansów.

a By actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture (estimated data on the basis of the Agricultural Census), see general notes on page 130, 131. b Excluding persons employed abroad. c See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 134. d Excluding connections to buildings and other objects. e Collectors and street network. f Inhabited and uninhabited; based on balances.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego <i>EDUCATION^a – as of beginning of the school year</i>				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2191,7	147,8	6,7	<i>primary</i>
gimnazjach	1261,4	87,7	7,0	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	234,7	16,9	7,2	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	634,5	41,3	6,5	<i>general^d</i>
liceach profilowanych	34,3	2,9	8,6	<i>specialized</i>
technikach ^e	548,6	36,0	6,6	<i>technical^e</i>
artystycznych ^f	12,8	0,6	4,7	<i>art schools^f</i>
policealnych	298,8	22,8	7,6	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tys.	1059,3	76,1	7,2	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat.....	699,2	706,8	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^h :				<i>Medical personnel^h:</i>
lekarze	79337	5609	7,1	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12326	706	5,7	<i>dentists</i>
pielęgniarki ⁱ	184748	14182	7,7	<i>Nursesⁱ</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	16608	1178	7,1	<i>Health care institutions out patient care</i>
Szpitala ogólne	795	67	8,4	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^j w tys. (stan w dniu 31 XII)	181,1	14,1	7,8	<i>Beds of general hospitals^j in thous. (as of 31 XII)</i>
Apteki ^k	11297	943	8,3	<i>Pharmacies^k</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Łącznie ze szkołami specjalnymi ponadgimnazjalnymi przysposabiającymi do pracy. d Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. e Łącznie z technikami uzupełniającymi. f Ogólnokształcące, dające uprawnienia zawodowe. g W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, jak również w zespołach wychowania przedszkolnego oraz punktach przedszkolnych. h Łącznie z lekarzami, dentydami i pielęgniarkami odbywającymi staż. i Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. j Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. k Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a See general notes to the chapter “Education”. b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. c Including special upper secondary job-training schools. d Including supplementary general schools. e Including supplementary technical schools. f General art schools leading to professional certification. g In nursery school and pre-primary sections of primary schools, as well as in pre-primary education groups and pre-primary points. h Doctors, dentist and nurses including interns. i Including master of nursing. j Including beds and incubators for newborns. k Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoriums.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne ^a (stan w dniu 31 XII)	8342	639	7,7	Public libraries ^a (as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133248,6	9952,1	7,5	Public library collections ^a (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea ^a (stan w dniu 31 XII)	782	58	7,4	Museums ^a (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea ^a i wystawy w tys.	22215,7	1689,7	7,6	Museum ^a and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	43	9,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37528,1	3296,9	8,8	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	7206	726	10,1	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
miejsca noclegowe w tys. (stan w dniu 31 VII)	610,1	49,1	8,0	number of beds in thous. (as of 31 VII)
korzystający z noclegów w tys.	20461,5	1895,5	9,3	tourists accommodated in thous.
ROLNICTWO I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>				
Użytki rolne ^{bc} (stan w czerwcu) w tys. ha	15503,0	967,5	6,2	Agricultural land ^{bc} (as of June) in thous. ha
w % powierzchni gospodarstw rolnych	85,8	85,9	x	in % of farms area
Powierzchnia zasiewów ^c (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area ^c (as of June) in thous. ha:
zboża podstawowe	6086,5	413,4	6,8	basic cereals
ziemniaki	388,3	23,2	6,0	potatoes
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża podstawowe	21749,3	1874,0	8,6	basic cereals
ziemniaki	8187,7	480,9	5,9	potatoes
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe	35,7	45,3	126,9	basic cereals
ziemniaki	211	207	98,1	potatoes
Bydło ^c (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.	37,2	11,4	30,6	Cattle ^c (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads
Trzoda chlewna ^c (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.	98,5	31,2	31,7	Pigs ^c (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,9	589,0	6,5	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	985715,9	89292,6	9,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	25813	31035	120,2	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^d (current prices):
w milionach złotych	160857,6	13036,9	8,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	4212	4531	107,6	per capita in zł

a Łącznie z filiami (oddziałami). b Według siedziby użytkownika; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

a Including branches. b By the official residence of land user; excluding non-farm land. c Data of the Agricultural Census. d Realized on the basis of the contract system by construction units – by place of performing works.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII <i>TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII</i>				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km... w tym o nawierzchni ulepszonej w %.....	273759,8 91,3	18426,2 93,5	6,7 x	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				<i>Registered cars in thous. units:</i>
osobowe.....	17239,8	1309,4	7,6	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe.....	2981,6	209,9	7,0	<i>lorries and road tractors</i>
Placówki pocztowe.....	8365	648	7,7	<i>Post offices</i>
Telefoniczne łącza główne ^a :				<i>Telephone main line^a:</i>
w tysiącach.....	8244,8	678,0	8,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności.....	215,8	235,6	x	<i>per 1000 population</i>
w tym standardowe łącza główne....	7037,1	560,7	8,0	<i>of which standard main line</i>
HANDEL <i>TRADE</i>				
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):				<i>Retail sales (current prices):</i>
w milionach złotych.....	592958,4	37065,0	6,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	15528	12883	83,0	<i>per capita in zł</i>
Sklepy ^p	346058	27572	8,0	<i>Shops^p</i>
Liczba ludności na 1 sklep ^b	110	104	x	<i>Population per shop^b</i>
FINANSE PUBLICZNE <i>PUBLIC FINANCE</i>				
Budżety gmin^c				Budgets of gminas^c
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych.....	72310,5	6034,8	8,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	2834	2935	103,6	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych.....	79740,6	6716,5	8,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	3125	3266	104,5	<i>per capita in zł</i>
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych.....	53885,6	3829,4	7,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	4253	4665	109,7	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych.....	58954,1	3999,2	6,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	4653	4872	104,7	<i>per capita in zł</i>
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych.....	22496,5	1905,1	8,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	882	927	105,1	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych.....	23826,4	2008,1	8,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	934	977	104,6	<i>per capita in zł</i>
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych.....	14104,0	1013,3	7,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	369	352	95,4	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych.....	15245,0	1303,4	8,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	399	453	113,5	<i>per capita in zł</i>

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Stan w dniu 31 XII. c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data concern operators of the public telecommunication network. b As of 31 XII. c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE <i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS</i>				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				<i>Investment outlays ^a (current prices):</i>
w milionach złotych.....	217287,3	17950,2	8,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	5690	6239	109,6	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets ^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych.....	2520940,2	200344,5	7,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	65993	69616	105,5	<i>per capita in zł</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2009

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych.....	1343366	110448	8,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	35210	38395	109,0	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych.....	1193691	98142	8,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	31287	34117	109,0	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych.....	860625	66674	7,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	22557	23178	102,8	<i>per capita in zł</i>

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^c
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^c

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^d	5880	519	8,8	<i>State owned enterprises included in the privatization process ^d</i>
skomercjalizowane.....	1750	182	10,4	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	2193	204	9,3	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	2115	204	9,6	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji.....	1937	133	6,9	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	1110	72	6,5	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII).....	3909802	331247	8,5	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny.....	121948	14978	12,3	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	3787854	316269	8,3	<i>private sector</i>

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Grupowane metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a According to investment location. ^b Grouping by local kind-of-activity method. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. III. DOLNOŚLĄSKIE NA TLE WOJEWÓDZTW W 2010 R.

DOLNOŚLĄSKIE AS COMPARED TO VOIVODSHIPS IN 2010

Lp. No.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia ogólna ^{ab} <i>Total area^{ab}</i>		Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³ <i>Water withdrawal for needs of the national economy and population per 1 km² in dam³</i>	Ścieki przemysło- we i ko- munalne ^c oczysz- czane w % ścieków wymaga- jących oczysz- czania <i>Industrial and municipal waste^c water treated in % of waste requiring treatment</i>	Ludność korzysta- jąca ^d z oczysz- czalni ścieków w % ludności ogółem <i>Population connected to^d waste water treatment plants in % of total population</i>	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. t <i>Emission of air pollutants from plants generating substantial air pollution in thous. t</i>	
		w km ² <i>in km²</i>	w od- setkach <i>in percent</i>				pyłowych <i>particulates</i>	gazowych ^e <i>gases^e</i>
1	POLSKA <i>POLAND</i>	312679	100,0	34,8	92,2	65,2	62,5	1703,9
2	Dolnośląskie	19947	6,4	23,3	92,4	77,1	5,2	82,9
3	Kujawsko-pomorskie	17972	5,8	13,6	97,5	70,8	4,3	57,1
4	Lubelskie	25122	8,0	14,8	99,3	53,7	2,8	33,0
5	Lubuskie	13988	4,5	7,5	98,9	68,4	1,4	28,1
6	Łódzkie	18219	5,8	17,6	99,5	66,2	4,2	166,3
7	Małopolskie.....	15183	4,9	36,0	97,9	55,9	3,9	131,2
8	Mazowieckie	35558	11,4	79,5	80,5	53,2	5,2	175,2
9	Opolskie.....	9412	3,0	13,0	83,0	65,8	2,7	66,2
10	Podkarpackie	17846	5,7	17,1	98,7	64,1	2,0	21,1
11	Podlaskie	20187	6,5	4,6	99,9	63,3	1,1	9,2
12	Pomorskie.....	18310	5,9	12,4	99,5	80,5	3,4	35,3
13	Śląskie	12333	3,9	38,8	86,4	72,0	13,4	689,8
14	Świętokrzyskie.....	11711	3,7	119,8	67,8	49,5	2,8	78,1
15	Warmińsko-mazurskie	24173	7,7	5,9	99,4	72,1	1,2	9,6
16	Wielkopolskie.....	29826	9,5	53,0	99,7	63,0	5,6	79,1
17	Zachodniopomorskie	22892	7,3	71,3	99,5	79,7	3,3	41,6

a Stan w dniu 31 XII. b Według ewidencji geodezyjnej. c Odprowadzane do wód lub do ziemi. d Dane szacunkowe. e Bez dwutlenku węgla.
a As of 31 XII. b According to geodetic register. c Discharged into waters or into the ground. d Estimated data. e Excluding carbon dioxide.

Odpady wytworzone ^f <i>Waste generated^f</i>		Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł <i>Outlays on fixed assets (current prices) per capita in zł</i>		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{ag} w % powierzchni ogólnej <i>Legally protected areas possessing unique environmental value^{ag} in % of total area</i>	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings</i>			Lp. No.
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t <i>per 1 km² of total area in t</i>	unieszkodliwione poprzez składowanie w % wytworzonych <i>treated by storage in % of total</i>	służące ochronie środowiska <i>in environmental protection</i>	służące gospodarce wodnej <i>in water management</i>		ogółem <i>total</i>	na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	wskaznik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % <i>rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	
362,9	18,2	286,1	93,4	32,4	1138523	298,1	67,9	1
1682,0	28,1	243,9	100,2	18,5	114342	397,4	67,8	2
126,2	6,5	239,4	128,2	31,8	56164	271,4	66,3	3
193,5	19,3	188,9	67,3	22,7	47783	221,7	72,5	4
65,4	6,4	230,2	134,7	38,9	39230	388,1	76,1	5
338,8	82,5	315,6	68,4	19,7	74725	294,4	65,5	6
401,1	7,1	182,4	131,2	52,0	94302	285,4	66,1	7
156,2	8,6	242,2	114,2	29,7	140040	267,6	59,9	8
90,7	7,2	319,1	66,0	27,2	30575	296,9	73,0	9
58,8	8,5	295,3	75,1	44,7	36885	175,4	73,3	10
35,3	5,0	216,4	99,3	32,0	24670	207,5	69,0	11
99,5	8,4	373,8	108,4	32,7	81849	366,1	70,6	12
2879,1	0,7	319,5	47,1	22,1	169024	364,4	63,6	13
167,7	0,7	460,7	96,3	64,5	33382	263,2	78,4	14
41,8	0,7	281,7	83,6	46,6	37666	263,8	71,6	15
173,4	22,3	253,0	65,7	31,8	96929	283,9	73,3	16
261,1	39,7	615,9	150,9	21,1	60957	359,9	70,7	17

f Z wyłączeniem odpadów komunalnych. g Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rad gmin.

f Excluding municipal waste. g Including those created on the basis of gmina resolutions.

TABL. III. DOLNOŚLĄSKIE NA TLE WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)
 DOLNOŚLĄSKIE AS COMPARED TO VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Lp. No.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ludność ^a Population ^a				Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>	Zgony ^b na 1000 ludności <i>Deaths^b per 1000 population</i>	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>
		w tys. <i>in thous.</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	na 1 km ² powierz- chni ogólnej <i>per 1 km² of total area</i>	w miastach w % ogółu ludności <i>in urban areas in % of total population</i>			
1	POLSKA <i>POLAND</i>	38200,0	100,0	122	60,9	10,8	9,9	5,0
2	Dolnośląskie	2877,8	7,5	144	70,1	10,3	10,3	6,1
3	Kujawsko-pomorskie	2069,5	5,4	115	60,5	10,9	9,9	5,8
4	Lubelskie.....	2151,9	5,6	86	46,6	10,5	10,7	4,7
5	Lubuskie	1011,0	2,6	72	63,5	10,8	9,4	5,4
6	Łódzkie	2534,4	6,6	139	64,0	10,0	12,3	4,0
7	Małopolskie.....	3310,1	8,7	218	49,2	11,3	9,0	4,5
8	Mazowieckie	5242,9	13,7	147	64,6	11,6	10,2	4,5
9	Opolskie	1028,6	2,7	109	52,3	8,9	9,6	5,2
10	Podkarpackie	2103,5	5,5	118	41,4	10,4	8,7	5,2
11	Podlaskie	1188,3	3,1	59	60,4	10,0	9,9	4,5
12	Pomorskie.....	2240,3	5,9	122	66,0	12,0	8,7	4,5
13	Śląskie	4635,9	12,1	376	78,0	10,3	10,3	5,7
14	Świętokrzyskie.....	1266,0	3,3	108	45,0	9,8	11,0	6,3
15	Warmińsko-mazurskie	1427,2	3,7	59	59,7	11,0	9,0	4,8
16	Wielkopolskie.....	3419,4	9,0	115	55,9	12,0	9,1	4,4
17	Zachodniopomorskie	1693,1	4,4	74	68,8	10,2	9,8	5,2

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie ze zgonami niemowląt. c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach
 a As of 31 XII. b Including infant deaths. c By actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture

Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	Pracujący ^{ac} <i>Employed^{ab} persons</i>		Bezrobotni zarejestrowani ^a <i>Registered unemployed persons^a</i>			Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % <i>Registered unemployment rate^a in %</i>	Lp. No.
		w tys. <i>in thous.</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	ogółem <i>total</i>		w tym pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok w % ogółem <i>of which out of work for longer than 1 year in % of total</i>		
				w tys. <i>in thous.</i>	w odsetkach <i>in percent</i>			
0,9	-0,1	13778,2	100,0	1954,7	100,0	29,1	12,4	1
-0,1	0,5	997,0	7,2	150,3	7,7	26,3	13,1	2
1,0	-0,8	680,2	4,9	139,4	7,1	30,1	17,0	3
-0,2	-2,3	794,1	5,8	119,7	6,1	32,2	13,1	4
1,4	-0,5	323,0	2,3	59,2	3,0	23,9	15,5	5
-2,2	-0,7	943,2	6,8	131,6	6,7	29,7	12,2	6
2,3	1,3	1225,2	8,9	142,2	7,3	29,7	10,4	7
1,4	2,6	2225,6	16,2	238,3	12,2	34,6	9,7	8
-0,7	-1,7	310,9	2,3	48,8	2,5	24,0	13,6	9
1,8	-0,9	781,8	5,7	142,3	7,3	37,4	15,4	10
0,1	-1,3	398,0	2,9	63,8	3,3	34,0	13,8	11
3,4	1,2	744,9	5,4	104,7	5,4	24,0	12,3	12
0,0	-1,1	1637,2	11,9	181,2	9,3	23,6	10,0	13
-1,2	-2,0	458,4	3,3	82,1	4,2	30,7	15,2	14
2,0	-1,9	423,3	3,1	105,9	5,4	28,1	20,0	15
2,9	0,4	1327,8	9,6	135,2	6,9	24,1	9,2	16
0,5	-0,6	507,6	3,7	110,0	5,6	26,3	17,8	17

indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego).
(estimated data on the basis of the Agricultural Census).

TABL. III. DOLNOŚLĄSKIE NA TLE WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

DOLNOŚLĄSKIE AS COMPARED TO VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Lp. No.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^a		Zasoby mieszkaniowe ^{bc}			Mieszkania oddane do użytkowania	
		Average monthly gross wages and salaries ^a		Dwelling stocks ^{bc}		Dwellings completed		
		w zł <i>in zł</i>	Polska =100 <i>Poland =100</i>	mieszkania <i>dwellings</i>		izby w tys. <i>rooms in thous.</i>	ogółem <i>total</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>
				w tys. <i>in thous.</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
1	POLSKA <i>POLAND</i>	3224,13	100,0	13422,0	351,4	49835,7	135835	3,6
2	Dolnośląskie	3211,80	99,6	1065,8	370,4	3851,2	12746	4,4
3	Kujawsko-pomorskie	2759,68	85,6	698,4	337,5	2563,0	5807	2,8
4	Lubelskie.....	2922,60	90,6	727,7	338,2	2737,0	5667	2,6
5	Lubuskie	2755,38	85,5	350,5	346,7	1333,3	3313	3,3
6	Łódzkie	2877,62	89,3	973,7	384,2	3420,9	6957	2,7
7	Małopolskie.....	2973,79	92,2	1089,6	329,2	4168,1	12264	3,7
8	Mazowieckie	4031,95	125,1	2027,3	386,7	7154,2	28961	5,5
9	Opolskie.....	2946,59	91,4	341,7	332,3	1390,7	2149	2,1
10	Podkarpackie.....	2753,12	85,4	623,3	296,3	2483,2	4965	2,4
11	Podlaskie	2854,02	88,5	417,4	351,2	1648,5	4326	3,6
12	Pomorskie.....	3138,25	97,3	774,8	345,8	2881,6	11815	5,3
13	Śląskie	3306,69	102,6	1719,1	370,8	6260,1	10202	2,2
14	Świętokrzyskie.....	2793,23	86,6	424,0	334,9	1553,0	2277	1,8
15	Warmińsko-mazurskie.....	2722,00	84,4	483,2	338,6	1793,8	4757	3,3
16	Wielkopolskie.....	2947,27	91,4	1101,2	322,1	4365,1	13494	4,0
17	Zachodniopomorskie	2885,51	89,5	604,1	356,8	2231,9	6135	3,6

a Bez zatrudnionych za granicą. b Stan w dniu 31 XII. c Zamieszkane i niezamieszkane; na podstawie bilansów. d Bez szkół specjalnych. e Łącznie uprawnienia zawodowe.

a Excluding persons employed abroad. b As of 31 XII. c Inhabited and uninhabited; based on balances. d Excluding special schools. e Including certification.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych 2009=100 <i>Price index of consumer goods and services 2009=100</i>	Liczba ludności na 1 sklep ^b <i>Population per shop^b</i>	Uczniowie – w tys. – w szkołach dla dzieci i młodzieży ^d <i>Pupils – in thous. – in schools for children and youth^d</i>						Lp. No.
		podstawowych <i>primary</i>	gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	liceach ogólnokształcących ^e <i>general secondary^e</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^f <i>technical secondary^f</i>	
102,6	110	2167,2	1231,6	210,0	632,3	33,9	560,6	1
102,9	104	145,7	84,7	14,9	41,2	2,9	36,5	2
102,6	114	121,1	70,1	14,7	29,8	1,7	33,2	3
101,8	130	126,8	74,1	10,3	46,1	3,1	32,3	4
102,8	96,7	56,7	32,9	6,3	14,1	0,5	17,0	5
102,8	106	133,0	77,6	10,7	42,7	2,9	31,3	6
102,6	109	201,9	112,3	21,4	59,2	2,4	52,6	7
102,4	106	301,6	161,8	19,7	96,3	7,1	59,9	8
102,8	119	51,7	30,6	6,6	13,3	0,7	14,9	9
103,2	124	130,0	75,1	13,3	39,9	1,9	39,0	10
102,3	115	66,9	40,5	5,0	23,0	1,1	20,7	11
102,6	104	137,4	75,0	14,7	34,4	0,8	33,0	12
102,4	108	237,0	134,3	22,1	66,8	3,2	69,5	13
102,6	113	71,0	42,3	6,8	22,6	0,7	22,8	14
103,1	111	86,1	50,1	9,3	23,2	1,1	22,7	15
102,8	110	207,4	116,2	25,4	52,7	3,4	52,0	16
102,7	120	93,0	54,0	8,8	27,0	0,4	23,1	17

z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. f Łącznie z technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi supplementary general secondary schools. f Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional

TABL. III. DOLNOŚLĄSKIE NA TLE WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

DOLNOŚLĄSKIE AS COMPARED TO VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Lp. No.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Uczniowie szkół policeal- nych ^a w tys. <i>Pupils of post- secondary schools^a in thous.</i>	Studenci szkół wyższych ^b w tys. <i>Students of higher education^b in thous.</i>	Dzieci w placów- kach wychowa- nia przed- szkol- nego ^c w tys. <i>Children attending pre- primary education establi- shments^c in thous.</i>	Łóżka w szpita- lach ^{de} na 10 tys. ludności <i>Beds in hospitals^{de} per 10 thous. population</i>	Czytelnicy ^f bibliotek publicz- nych (z filiami) na 1000 ludności <i>Borro- wers^f of public libraries (with branches) per 1000 population</i>	Widzo- wie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Au- dience in fixed cinemas per 1000 popula- tion</i>	Miejsca noclego- we w tury- stycznych obiektach zbioro- wego zakwate- rowania ^g w tys. <i>Number of beds in collec- tive tourist accomo- dation establi- shments^g in thous.</i>
1	POLSKA <i>POLAND</i>	298,5	1817,5	1059,3	47,4	170,3	982,7	610,1
2	Dolnośląskie	22,8	168,5	76,1	49,1	174,5	1145,9	49,1
3	Kujawsko-pomorskie.....	17,1	84,6	51,8	43,6	146,6	851,2	24,8
4	Lubelskie.....	20,8	101,5	55,4	52,5	177,1	513,0	20,3
5	Lubuskie.....	7,4	26,4	29,5	41,5	178,2	873,0	20,3
6	Łódzkie.....	21,6	114,9	65,5	53,4	162,9	842,5	20,0
7	Małopolskie.....	23,3	211,9	94,8	43,1	202,9	1110,4	70,0
8	Mazowieckie.....	32,2	323,2	161,3	46,1	182,5	1550,7	43,4
9	Opolskie.....	6,2	39,9	28,6	42,7	150,7	544,5	7,8
10	Podkarpackie.....	12,4	73,3	54,6	45,4	170,1	428,7	22,6
11	Podlaskie.....	13,5	53,1	30,1	50,2	133,9	684,7	11,4
12	Pomorskie.....	19,9	107,2	63,4	38,9	138,5	1125,3	80,2
13	Śląskie.....	42,9	181,3	128,3	56,1	190,2	1177,2	41,0
14	Świętokrzyskie.....	8,8	45,7	29,9	50,9	139,2	432,9	12,3
15	Warmińsko-mazurskie.....	11,9	50,0	36,8	41,9	160,5	657,5	37,7
16	Wielkopolskie.....	25,0	164,2	108,1	45,7	161,0	952,3	42,9
17	Zachodniopomorskie.....	12,8	71,8	44,9	46,0	163,2	926,0	106,5

a Bez szkół specjalnych. b Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji, według faktycznej i punktach przedszkolnych. d Stan w dniu 31 XII. e Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. f W ciągu roku; łącznie z punktami

a Excluding special schools. b Excluding Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of Interior and groups and pre-primary points. d As of 31 XII. e Including beds and incubators for newborns. f During the year; including library service points. g As

Użytki rolne ^{hi} <i>Agricultural land^{hi}</i>		Powierzchnia użytków rolnych ^{hi} na 1 ciągnik w ha <i>Agricultural land area^{hi} per tractor in ha</i>	Powierz- chnia zasiewów ogółem ^h w tys. ha <i>Sown area total^h in thous. ha</i>	Bydło ^h na 100 ha użytków rolnych w szt <i>Cattle^h per 100 ha of agricul- tural land in heads</i>	Trzoda chlewna ^h na 100 ha użytków rolnych w szt <i>Pigs^h per 100 ha of agricul- tural land in heads</i>	Powierzchnia gruntów leśnych ^d w tys. ha <i>Forest land^d in thous. ha</i>		Lp. No.
w tys. ha <i>in thous. ha</i>	w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>					ogółem <i>total</i>	w tym lasy <i>of which forests</i>	
15503,0	100,0	10,6	10427,7	37,2	98,5	9328,9	9121,9	1
967,5	6,2	16,6	719,4	11,4	31,2	605,1	589,0	2
1087,3	7,0	12,2	901,1	42,9	164,8	429,6	419,6	3
1416,6	9,1	8,2	1017,0	27,5	70,6	585,8	577,3	4
451,0	2,9	22,3	282,9	15,5	36,6	706,2	685,1	5
1004,4	6,5	7,9	738,6	45,3	130,5	391,5	384,1	6
663,5	4,3	5,7	300,7	30,4	54,2	438,9	433,8	7
2016,8	13,0	9,5	1208,8	52,5	71,4	820,7	808,8	8
518,8	3,3	13,4	454,8	23,7	116,3	256,4	249,4	9
693,1	4,5	6,3	309,6	16,8	43,3	677,8	666,9	10
1070,4	6,9	10,5	606,8	82,1	51,7	626,2	616,2	11
807,5	5,2	17,2	568,8	24,2	104,7	680,5	662,7	12
454,6	2,9	8,8	272,3	28,3	77,1	401,9	392,1	13
550,6	3,6	6,6	326,3	33,1	69,6	333,6	327,2	14
1055,7	6,8	20,5	592,9	41,3	63,5	761,4	740,8	15
1789,9	11,5	11,7	1465,9	47,2	269,3	784,7	764,1	16
955,3	6,2	30,1	662,0	11,0	40,0	828,7	804,7	17

lokalizacji uczelni. c W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego bibliotecznymi. g Stan w dniu 31 VII. h Stan w czerwcu. Dane Powszechnego Spisu Rolnego. i Według siedziby użytkownika.

Administration, by actual location of high school branch. c In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education of 31 VII. h As of June. Data of the Agricultural Census. i According to the official residence of land user.

TABL. III. DOLNOŚLĄSKIE NA TLE WOJEWÓDZTW W 2010 R. (dok.)

DOLNOŚLĄSKIE AS COMPARED TO VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Lp. No.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące)		Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące)		Telefoniczne łącza główne ^b na 1000 ludności Telephone main lines ^b per 1000 popula- tion	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w 2009 r. Gross domestic product (current prices) in 2009	
		Sold production of industry (current prices)		Sales of construction and assembly produc- tion ^a (current prices)			w mln zł in mln zł	na 1 miesz- kańca w zł per capita in zł
		w mln zł in mln zł	w odsetkach in percent	w mln zł in mln zł	w odsetkach in percent			
1	POLSKA POLAND	985715,9	100,0	160857,6	100,0	215,8	1343366	35210
2	Dolnośląskie	89292,6	9,1	13036,9	8,1	235,6	110448	38395
3	Kujawsko-pomorskie	44788,4	4,5	6146,8	3,8	183,4	61721	29834
4	Lubelskie.....	24536,8	2,5	5181,7	3,2	178,2	51082	23651
5	Lubuskie	24597,2	2,5	3146,8	2,0	205,3	30358	30068
6	Łódzkie.....	55480	5,6	8355,0	5,2	207,9	81869	32162
7	Małopolskie.....	63250,5	6,4	15112,1	9,4	205,4	99509	30220
8	Mazowieckie	199318,9	20,2	37466,5	23,3	315,1	293974	56383
9	Opolskie.....	18673,6	1,9	3151,5	2,0	185,0	29680	28761
10	Podkarpackie	30753,7	3,1	5649,8	3,5	171,4	50684	24131
11	Podlaskie	16687,7	1,7	4786,5	3,0	194,6	30903	25951
12	Pomorskie.....	63217,3	6,4	10976,8	6,8	226,1	76243	34267
13	Śląskie	182501,4	18,5	16459,0	10,2	200,4	175324	37761
14	Świętokrzyskie.....	20769,9	2,1	4662,5	2,9	177,5	34747	27333
15	Warmińsko-mazurskie	22239,2	2,3	4549,0	2,8	175,0	37076	25970
16	Wielkopolskie.....	103799,6	10,5	15209,1	9,5	200,8	127361	37424
17	Zachodniopomorskie	25809,1	2,6	6967,6	4,3	211,7	52389	30939

a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Stan w dniu 31 XII; dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

a Realized on the basis of the contract system by construction units – by place of performing works. b As of 31 XII; data concern operators of the public telecommunication network.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Kotla	51°48'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Międzylesie	50°06'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Bogatynia	14°49'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Dziadowa Kłoda	17°48'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°42'	196	<i>form south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°59'	211	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
Source: data of the Geodesy and Cartography Department of the Lower Silesian Marshal's Office.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia ^a w km ²	19947	x	<i>Area^a in km²</i>
Długość granicy w km	1163	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Czechami	434	37,3	<i>with the Czech Republic</i>
z Niemcami	80	6,9	<i>with Germany</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubuskim	227	19,5	<i>lubuskie</i>
wielkopolskim	224	19,3	<i>wielkopolskie</i>
opolskim	198	17,0	<i>opolskie</i>

^a Stan w dniu 1 I 2011 r.
Uwaga. Dane dotyczące powierzchni geodezyjnej województwa według stanu w dniu 1 I 2011 r. różnią się od wcześniej wykazywanych (patrz uwagi ogólne do działu II, pkt. 1).

Źródło: dane Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

^a As of 1 I 2011.

Note. Data referring the geodesic area voivodship as of 1 January 2011 considerably differ from that indicated (see general notes two chapter, item 1).

Source: data of the Geodesy and Cartography Department of the Lower Silesian Marshal's Office.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Śnieżka.....	Karpacz	1602	<i>Highest point — Śnieżka</i>
Najniżej położony punkt — Skidniów.....	Kotla	69	<i>Lowest point — Skidniów</i>
Najwyżej położona miejscowość — Ziele- niec.....	Duszniki Zdrój	900	<i>Highest located town — Zieleniec</i>
Najniżej położona miejscowość — Skid- niów.....	Kotla	69	<i>Lowest located town — Skidniów</i>

Źródło: dane Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
Source: data of the Geodesy and Cartography Departments of the Lower Silesian Marshal's Office.

TABL. 4. NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Pasma górskie <i>Mountain range</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>
Śnieżka.....	Karkonosze	1602
Wielki Szyszak.....	Karkonosze	1509
Smogornia.....	Karkonosze	1489
Łabski Szczyt.....	Karkonosze	1471
Mały Szyszak.....	Karkonosze	1436
Śnieżnik Kłodzki.....	Masyw Śnieżnika	1425
Goworek.....	Masyw Śnieżnika	1314
Wysoka Kopa.....	Góry Izerskie	1126
Smrek.....	Góry Izerskie	1124
Postawna.....	Góry Białskie	1124
Smrek.....	Góry Białskie	1109
Orlica.....	Góry Orlickie	1084
Zielony Garb.....	Góry Orlickie	1026
Wielka Sowa.....	Góry Sowie	1015
Kamienica.....	Góry Izerskie	973
Kalenica.....	Góry Sowie	964
Słoneczna.....	Góry Sowie	950
Kowadło.....	Góry Złote	987
Czortowiec.....	Góry Złote	944
Sasanka.....	Góry Bystrzyckie	980
Jagodna.....	Góry Bystrzyckie	975
Skalnik.....	Rudawy Janowickie	935
Waligóra.....	Góry Kamienne	934
Suchawa.....	Góry Kamienne	928
Szczeliniec Wielki.....	Góry Stołowe	919
Skalniak.....	Góry Stołowe	915

Źródło: dane Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
Source: data of the Polish Army General Staff.

TABL. 5. NAJDŁUŻSZE JASKINIE W REGIONIE SUDECKIM
LONGEST CAVES IN SUDETY REGION

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach <i>in metres</i>	
Jaskinia Niedźwiedzia	3300	69
Jaskinia z Filarami – Prosta	675	.
Jaskinia Radochowska.....	502	.
Szczelina Wojcieszowska	440	113
Jaskinia Nowa	232	49
Jaskinia na Ścianie.....	205	21
Jaskinia Imieninowa	170	58
Jaskinia Błotna	155	40
Złota Sztolnia.....	136	26
Jaskinia Kryształowa	130	30

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi.
Source: data of the Polish Society of Earth Science Friends.

TABL. 6. WAŻNIEJSZE PRZEŁĘCZE I KULMINACJE NA DROGACH
MAJOR PASSES AND CULMINATIONS ON THE ROADS

PRZEŁĘCZ KULMINACJA <i>PASS CULMINATION</i>	Miejsce położenia <i>Locality</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	Droga <i>Road</i>
Okraj.....	Karkonosze	1046	Kowary – Trutnov
Szklarska	Karkonosze, Góry Izerskie	886	Szklarska Poręba – Harrachov
Bierutowicka.....	Karkonosze	820	Karpacz – Sosnówka
Lisia.....	Góry Stołowe	786	Kudowa - Zdrój – Radków
Walimska	Góry Sowie	750	Walim – Pieszyce
Kowarska	Karkonosze, Rudawy Janowickie	727	Jelenia Góra – Kamienna Góra
Woliborska	Góry Sowie	711	Bielawa – Nowa Ruda
Polskie Wrota.....	Góry Stołowe, Góry Orlickie	660	Kłodzko – Kudowa - Zdrój
Widok	Góry Kaczawskie	613	Jelenia Góra – Świerzawa
Srebrna	Góry Sowie, Góry Bardzkie	586	Ząbkowice Śl. – Nowa Ruda

Źródło: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Institute of Geodesy and Cartography.

TABL. 7. WAŻNIEJSZE RZEKI
MAJOR RIVERS

RZEKI RIVERS	Długość w kilometrach ^a Length in km ^a	
	w Polsce in Poland	w granicach województwa within the boundaries of voivodship
Odra	742 ^b	197
Bóbr	278	159
Nysa Łużycka	198 ^c	80
Nysa Kłodzka	193	97
Barycz	133	112
Kwisa	139	124
Widawa	110	82
Bystrzyca	106	106
Oława	100	100
Kaczawa	87	87
Śleza	86	86

a Dane przybliżone. b W tym odcinek graniczny - 187 km. c Odcinek graniczny.
Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

a Approximated data. b Of which the border section – 187 km. c The border section.
Source: data of the Regional Office for Water Management in Wrocław.

TABL. 8. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS AND FALLS

ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE RESERVOIRS AND FALLS	Rzeka River	Rok urucho- mienia Year opened	Całkowita pojemność przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³ Total capacity at maximum accumulation in hm ³	Powierzchnia przy maksymal- nym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Maksymalna wysokość piętrzenia lub spadu w m Maximum height of accu- mulation or fall in m
Otmuchów	Nysa Kłodzka	1933	130,5	20,6	18,4
Nysa	Nysa Kłodzka	1972	123,4	20,8	13,3
Mietków	Bystrzyca	1986	71,8	9,1	15,3
Pilchowice	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Stup	Nysa Szalona	1978	38,7	4,9	19,1
Topola	Nysa Kłodzka	2002	26,5	3,4	7,8
Leśna	Kwisa	1907	15,0	1,4	35,8
Bukówka	Bóbr	1987	16,8	2,0	22,4
Kozielno	Nysa Kłodzka	2002	16,4	3,5	8,0
Sosnowka	Czerwonka	2001	14,0	1,8	18,0
Złotniki	Kwisa	1924	10,5	1,2	27,5
Dobromierz	Strzegomka	1986	11,0	1,1	26,7
Lubachów	Bystrzyca	1917	8,0	0,5	38,0
Brzeg Dolny ^a	Odra	1958	8,0	2,1	7,0 ^b
Niedów	Witka	1962	4,9	1,9	12,5

a Stopień wodny. b Wysokość spadku.
Źródło: dane Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

a Fall. b Height of fall.
Source: data of the Geodesy and Cartography Department of the Lower Silesian Marshal's Office and the Regional Office for Water Management in Wrocław.

TABL. 9. TEMPERATURY POWIETRZA, OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE ZANOTOWANE NA STACJACH METEOROLOGICZNYCH
 AIR TEMPERATURES, ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS RECORDED IN METEOROLOGICAL STATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stacje meteorologiczne <i>Meteorological stations</i>				SPECIFICATION
	Wrocław	Jelenia Góra	Śnieżka	Kłodzko	
Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	120	342	1603	356	<i>Station elevation above sea level in m</i>
Temperatury powietrza w °C średnie:					<i>Air temperatures in °C average:</i>
1971-2000	8,7	7,4	0,6	7,4	1971-2000
1991-2000	9,1	7,7	1,0	7,6	1991-2000
2001-2005	9,3	7,8	1,2	7,8	2001-2005
2009	9,4	7,9	1,6	8,0	2009
2010	8,2	6,4	0,1	6,9	2010
skrajne w okresie 1971-2010:					<i>extreme in period 1971-2010:</i>
maksimum.....	37,4	35,8	24,5	35,1	<i>maximum</i>
minimum	-30,0	-31,8	-32,1	-29,7	<i>minimum</i>
amplitudy temperatur skrajnych.....	67,4	67,6	56,6	64,8	<i>amplitude of extreme temperatures</i>
Roczne ^a sumy opadów w mm:					<i>Annual ^a precipitation in mm:</i>
1971-2000	569	678	1150	576	1971-2000
1991-2000	522	686	1101	596	1991-2000
2001-2005	504	710	1111	602	2001-2005
2009	724	787	1213	702	2009
2010	692	984	1316	854	2010
Średnia prędkość wiatru w m/s:					<i>Average wind velocity in m/s:</i>
2005	3,2	2,4	12,9	2,8	2005
2009	3,1	2,4	10,0	3,0	2009
2010	3,1	2,5	10,6	3,0	2010
Usłonecznienie w h:					<i>Insolation in h:</i>
2005	1992	1763	1576	1723	2005
2009	1891	1720	-	1605	2009
2010	1799	1692	1406	1556	2010
Średnie zachmurzenie w oktantach ^b :					<i>Average cloudiness in octants ^b</i>
2005	5,2	5,3	5,8	5,1	2005
2009	5,6	5,7	6,1	5,6	2009
2010	5,6	5,7	6,2	5,7	2010

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. ^b Stopień zachmurzenia: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. ^b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 10. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA ORAZ SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
MONTHLY AVERAGE AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION

LATA STACJE METEOROLOGICZNE YEARS METEOROLOGICAL STATIONS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w °C						in °C					
Temperatury powietrza ^a w °C Air temperatures ^a in °C												
Wrocław:												
1971-2000.....	-0,9	0,2	3,9	8,2	13,5	16,3	18,1	17,8	13,6	8,9	3,6	0,7
1991-2000.....	-0,1	0,9	4,0	9,1	13,8	17,0	18,9	18,7	14,0	9,0	3,4	0,3
2001-2005.....	-0,3	0,7	3,7	8,9	14,9	17,3	19,3	19,4	14,1	9,5	4,3	-0,3
2009.....	-2,5	0,1	4,5	12,2	14,2	15,6	19,4	19,4	15,6	7,9	6,8	-0,5
2010.....	-5,8	-0,9	4,0	9,4	12,6	17,6	21,3	18,9	12,7	6,9	6,2	-5,1
Śnieżka:												
1971-2000.....	-6,1	-6,4	-4,7	-1,5	3,8	6,4	8,3	8,7	5,2	1,7	-3,0	-5,0
1991-2000.....	-5,2	-6,2	-4,7	-0,6	4,1	7,0	9,1	9,4	5,4	1,5	-2,8	-5,1
2001-2005.....	-6,7	-6,5	-4,1	-0,9	5,3	7,3	9,5	10,2	5,2	2,0	-2,0	-5,4
2009.....	-6,8	-7,5	-4,6	4,0	5,1	6,1	10,8	10,6	7,5	0,3	0,2	-6,8
2010.....	-9,9	-7,3	-5,3	-0,4	2,9	7,5	11,8	9,2	3,7	0,4	-1,7	-9,7
Sumy opadów atmosferycznych ^a w mm Total precipitation ^a in mm												
Wrocław:												
1971-2000.....	28	24	30	37	57	79	91	64	51	38	37	34
1991-2000.....	23	25	42	32	55	63	93	51	48	30	30	30
2001-2005.....	25	24	30	23	63	39	95	62	41	32	37	34
2009.....	30	45	46	14	78	171	124	69	9	64	29	45
2010.....	30	8	40	36	112	33	130	89	108	3	57	47
Śnieżka:												
1971-2000.....	87	84	83	89	94	115	138	108	85	72	93	103
1991-2000.....	97	87	98	58	76	89	138	77	89	82	81	130
2001-2005.....	117	109	85	54	58	94	121	106	101	69	93	106
2009.....	68	133	126	4	112	190	182	60	40	147	63	90
2010.....	122	42	74	25	113	63	124	282	137	26	182	127

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Dane dotyczące **powierzchni geodezyjnej województwa** według stanu w dniu 1 I 2011 r. różnią się nieco, podobnie jak w latach 2008-2010, od danych wykazywanych do roku 2005, z uwagi na prowadzone od 2006 r. znacznie dokładniejszą metodą pomiary powierzchni, opartą o aktualne dane komputerowej bazy Państwowego Rejestru Granic.

2. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – jednolity tekst ustawy w Obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1266). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI utworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V–VI utworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Do 2008 r. zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IV^a, IV^b utworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ; pastwiska – PsZ.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Data referring to the **geodesic area of the voivodship** as of 1 January 2010 differ slightly, similar to years 2008-2010, from those indicated until year 2005, considering calculations of the area which have been carried since 2006 with a much more precise method, based on valid data of the computer database of the State Border Register.

2. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected based on the Act on Agricultural and Forest Land Protection dated 3 II 1995 (uniform text in Journal of Laws No. 121, item 1266). The Act protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V–VI quality classes, originating from mineral-derived soils. Until 2008 in accordance with Art. 12a, item 15 of the Act, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IV^a, IV^b quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

3. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

4. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

5. Dane dotyczące **oceny sanitarnej wodociągów oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej.

3. *Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land the utility value of which has declined due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).*

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable using that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

4. *Information regarding water withdrawal concerns:*

- 1) *in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;*
- 2) *in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;*
- 3) *in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).*

5. *Data concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water drawn from these facilities are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the requirements on quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. Water-line system is divided into groups according to their capacity.*

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadających wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 4, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjmuje się ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/ wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczonej wody i informacjach o rzeczywistych ilościach odprowadzonych ścieków.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary standards).

6. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 4, points 1) and 3). Data regarding equipment of waste water treatment plants concern the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage), other entities as well as households.

A larger volume of municipal and rural treated wastewater than discharged via the sewerage system may occur in the following cases:

- wastewater treatment plant receives sewerage from a separate interceptor from a plant or residential wastewater from cities/villages is discharged to an industrial interceptor;
- the plant interceptor functions as a sewerage network, but it has not been taken over by entities doing water supply and sewage activity;
- the waste water is delivered to wastewater treatment plant;
- the use of the method of estimating the municipal wastewater discharged via sewerage network based mainly on water meter readouts, adopting the volume of wastewater equal to the volume of supplied water and information on lump sum quantities of t discharged wastewater.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as of other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding treated waste water concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczy ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sił, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającich zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami. Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water includes precipitating of certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning **the population using waste treatment plants** are given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

7. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments. The established group of surveyed entities maintained annually, which, in principle, assures comparability and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, pyłów cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwących, pyłów krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176, z późniejszymi zmianami).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010, Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za 2000 rok opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

*Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176, with later amendments).*

Data regarding particulate and gas emission include organized (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

*Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text in Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), the holder of which discards it or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the 2000 year was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean a submission of waste to processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych), formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlegają cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Data on **municipal waste** concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

9. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats), forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basic regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220, with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguished by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

10. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska** (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), **kar za przekroczenia dopuszczalnych**

***Nature reserves** include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.*

***Landscape parks** are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***Protected landscape areas** include areas protected because of outstanding landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation or they function as ecological corridors.*

***Documentation sites** are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.*

***Natural and scenic complexes** are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.*

***Ecological areas** comprise the remains of ecosystems which are worth protecting and having a significance in maintaining unique gene pools and settlement typology, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, etc.*

***Monuments of nature** are single objects of inanimate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and foreign shrubs, springs, waterfalls, vauculution springs, rocks, ravines, erratic blocks and caves.*

10. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from: **fees for the use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or in to the ground), **finances for transgressions of acceptable**

norm ekologicznych, spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

11. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIE) wdrożonego przez Unię Europejską.

ecological standards, repayments of loans granted for investors; payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, partly or fully, activity connected with environmental protection and water management.

11. *Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union.*

TABL. 1(11). STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND DIRECTIONS OF VOIVODSHIP LAND USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	przyrost (+) lub ubytok (-) w ha w stosun- ku do roku 2010 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2010</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1994674	0,69	1994674	0,69	-	Total area^c
w tym:						<i>of which:</i>
Użytki rolne	1196980	0,42	1194594	0,42	-2386	<i>Agricultural land</i>
w tym:						<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale	1143814	0,40	1141545	0,40	-2269	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	29638	0,01	29441	0,01	-197	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	621204	0,22	622309	0,22	+1105	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	133186	0,05	134521	0,05	+1335	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:						<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	19928	0,01	20315	0,01	+387	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	13835	0,00	13885	0,00	+50	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne	69993	0,02	70596	0,02	+603	<i>transport areas</i>
użytki kopalne	6094	0,00	6188	0,00	+94	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	17692	0,01	17726	0,01	+34	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	15043	0,01	15210	0,01	+167	<i>flowing</i>
stojącymi	2649	0,00	2516	0,00	-133	<i>standing</i>
Nieżytki	12968	0,00	12942	0,00	-26	<i>Wasteland</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 65. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2010. c Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 65. b Population as of 31 XII, respectively for 2009 and 2010. c Land area (including inland waters).
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2(12). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I GRUNTY LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIELEŚNE**^a
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	206	617	279	159	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	198	590	188	130	Agricultural land
W tym użytki rolne	190	590	188	130	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I-III	180	546	172	124	I-III
IV ^b	10	44	16	6	IV ^b
Grunty leśne	8	27	91	29	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	70	97	87	57	Residential areas
Na tereny przemysłowe	34	327	14	16	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne..	34	26	13	3	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	44	57	134	49	Minerals
Pod zbiorniki wodne	5	29	-	12	Under reservoirs
Na inne cele	19	81	30	22	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.
 Źródło: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. b Agricultural land of mineral and organic origin.
 Source: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3(13). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	8532	6764	7031	6049	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	6392	4634	4755	3608	devastated
zdegradowane	2140	2130	2276	2441	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	239	125	57	10	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	16	8	57	-	agricultural
leśne	197	50	-	10	forest
zagospodarowane	51	7	7	10	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4(14). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	448,6	452,1	453,7	465,2	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) - z ujęć własnych	86,8	122,3	104,5	102,4	22,0	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) - from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	68,6	108,8	94,5	91,7	19,7	surface
podziemne.....	13,0	9,8	7,0	8,1	1,7	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	160,0	150,2	171,1	184,7	39,7	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksplotacji sieci wodociągowej ^a	201,8	179,6	178,1	178,1	38,3	Exploitation of water-line system ^a
wody: powierzchniowe	80,5	58,7	57,6	57,8	12,4	waters: surface
podziemne	121,3	120,9	120,5	120,4	25,9	underground

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5(15). **ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	381,0	380,5	411,8	424,0	100,0	T O T A L
Przemysł	80,0	107,6	120,3	117,6	27,7	Industry
w tym na cele produkcyjne	71,4	104,6	117,8	64,7	15,3	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	160,0	150,2	171,1	184,7	43,5	Agriculture and forestry ^a
Eksplotacja sieci wodociągowej ^b	141,0	122,7	120,4	121,8	28,7	Exploitation water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6(16). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	298	759	361	576	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	7934	8323	8697	8769	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	160027	160879	171145	184652	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	430	1526	344	343	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	1,4	2,0	1,0	0,6	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	159597	148703	170801	184309	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	20,1	17,9	19,6	21,0	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7(17). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę <i>Population^a — in % of population using facilities — supplied with water</i>		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100.....	83,7	16,3	below 100
100 - 1000.....	83,8	16,2	100 - 1000
1001 - 10000.....	83,9	16,1	1001 - 10000
10001 - 100000.....	97,0	3,0	10001 - 100000

a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8(18). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO
THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	209,7	235,2	223,7	243,4	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	87,1	133,2	124,3	141,3	58,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	21,9	69,2	49,0	51,4	21,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną ^b	122,5	102,0	99,5	102,1	41,9	discharged by sewerage system ^b
W tym ścieki wymagające oczyszczania	187,7	166,0	174,7	192,0	78,9	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	179,7	159,9	166,1	177,4	72,9	treated
mechanicznie	30,9	27,6	34,5	36,4	15,0	mechanically
chemicznie ^c	22,9	26,2	24,9	30,1	12,4	chemically ^c
biologicznie	105,5	52,4	33,6	35,2	14,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	20,5	53,7	73,1	75,8	31,1	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	8,0	6,1	8,6	14,5	6,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	3,0	2,3	7,5	14,4	5,9	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	5,0	3,9	1,1	0,1	0,0	discharged by sewerage system

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych. b Począwszy od danych za rok 2010 zmieniła się metodologia badania ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane dotyczące ścieków komunalnych nie są w pełni porównywalne z latami ubiegłymi. c Od 2003 r. dotyczy ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions. b Since 2010 methodology survey of the quantity of wastewater discharged to sewerage network data have changed, so data concerning municipal wastewater are not completely comparable to previous years. c Since 2003 concerns industrial waste water.

TABL. 9(19). JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER
TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	ENTITIES
O G Ó Ł E M	185	145	100	92	T O T A L
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	107	83	63	56	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	84	65	54	53	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości	75	61	46	45	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	9	4	8	8	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	23	18	9	3	not possessing waste water treatment plants
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	78	62	37	36	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10(20). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTE WATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba..... 2000	131	45	20	65	1	<i>Number</i>
2005	94	21	21	50	2	
2009	89	21	20	45	3	
2010	81	16	20	42	3	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	403,4	193,6	137,8	71,8	0,1	<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	522,9	233,8	226,0	59,3	3,8	
2009	641,0	365,1	224,7	47,3	3,9	
2010	649,3	372,8	224,6	48,1	3,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal waste water treatment plants^a
Liczba..... 2000	200	4	-	165	31	<i>Number</i>
2005	202	1	x	142	59	
2009	209	1	x	138	70	
2010	208	-	x	138	70	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	915,6	75,0	-	665,8 ^b	174,8	<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	828,1	37,2	x	376,9 ^b	414,0	
2009	789,8	0,7	x	227,8 ^b	561,4	
2010	794,5	0,6	x	227,2^b	566,7	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem 2000	70,1	0,5	-	56,0	13,6	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
2005	74,1	0,0	x	33,4	40,7	
2009	75,9	0,0	x	21,2	54,7	
2010	77,1	-	x	21,7	55,3	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne na str. 68. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes on page 68. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11(21). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII).....	168	150	118	137	<i>Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	124	108	83	84	<i>particulates</i>
gazowych	28	29	21	25	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	64	49	31	35	<i>particulates</i>
gazów	60	50	27	35	<i>gases</i>
imisji	142	133	102	112	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	20,6	8,0	5,2	5,2	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.....	18,4	6,1	4,2	3,9	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	111,3	107,4	85,4	82,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	72,6	60,5	54,9	54,2	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	11,9	9,6	7,9	7,8	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	24,5	23,2	18,5	19,2	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per 1 km² in tonnes:</i>
pyłowych	1,0	0,4	0,3	0,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	5,6	5,4	4,3	4,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	1691,7	2508,9	2204,3	2745,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	752,0	807,7	781,9	825,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,8	99,7	99,8	99,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	87,1	88,3	90,2	90,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 12(22). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2000	410	50	370	59	176	74
TOTAL	2005	266	41	338	47	141	57
	2009	197	43	1304	68	119	60
	2010	177	39	1331	64	124	49
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	106	5	54	-	18	x
low	2005	60	8	56	-	17	x
	2009	44	7	66	8	14	x
	2010	40	9	65	3	11	x
średnia	2000	130	30	124	7	43	x
moderate	2005	88	19	136	3	32	x
	2009	72	16	96	4	32	x
	2010	59	10	99	2	41	x
wysoka	2000	174	15	192	52	115	x
high	2005	118	14	146	44	92	x
	2009	81	20	1142	56	73	x
	2010	78	20	1167	59	72	x

PRZEPLYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/hWASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM	2000	11800	1765	6328	14642	3195	908
TOTAL	2005	8408	3262	7949	10269	3155	469
	2009	5963	4293	8193	11251	2177	800
	2010	5705	4419	8745	9482	2149	1507
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	3860	251	618	-	518	x
low	2005	2182	697	508	-	755	x
	2009	1340	165	675	1794	280	x
	2010	1494	282	593	80	265	x
średnia	2000	2589	1218	1313	3351	406	x
moderate	2005	1858	319	2183	516	627	x
	2009	1739	1162	1628	299	461	x
	2010	1696	1115	1963	293	599	x
wysoka	2000	5351	296	4397	11291	2271	x
high	2005	4368	2246	5258	9753	1773	x
	2009	2884	2966	5890	9158	1436	x
	2010	2515	3022	6189	9109	1285	x

TABL. 13(23). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady (stan w dniu 31 XII)	137	99	121	139	<i>Plants (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	32363,5	34882,1	33307,2	33550,4	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	24762,8	26574,5	22804,8	23163,1	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione.....	6769,2	7606,8	9634,5	9483,1	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	6712,8	7546,6	9583,3	9426,8	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	831,5	700,8	867,9	904,2	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	76,5	76,2	68,5	69,0	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione.....	20,9	21,8	28,9	28,3	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	20,7	21,6	28,8	28,1	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	2,6	2,0	2,6	2,7	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	635750,9	558727,7	585555,3	594361,2	<i>Waste landfilled up to now (accu- mulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	439,7	220,9	119,4	471,7	<i>Waste recovered^b from accumu- lated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	2973,5	2731,8	2625,0	2611,9	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	6,7	13,1	1,6	13,2	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 69. b Do 2001 r. — wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. d Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 69. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other lands. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 14(24). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b			Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered			
		w tys. t in thous. t			
O G Ó Ł E M	2005	34882,1	26574,5	558727,7	T O T A L
	2009	33307,2	22804,8	585555,3	
	2010	33550,4	23163,1	594361,2	
w tym:					of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych		60,0	19,1	383,3	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla		92,5	88,3	0,1	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów		154,0	113,5	244,9	Slag, furnace ash and particulates from boilers
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienych metod odsiarczania gazów odlotowych		2165,6	2165,6	-	Mixtures of flyash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych		27403,2	18277,7	546480,9	Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 69. b W ciągu roku. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 69. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 15(25). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
O G Ó Ł E M ^a	400212,0	361597,4	362429,7	369870,5	18,5	1285	T O T A L ^a
Parki narodowe ^b	11915,1	11920,2	11920,9	11920,5	0,6	41	National parks ^b
Rezerwy przyrody ^b	9473,9	10339,7	10486,0	10486,0	0,5	36	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	198625,1	196727,4	195437,4	195437,1	9,8	679	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	179257,4	136228,2	138566,2	138553,7	6,9	481	Areas of protected landscape ^c
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	116,5	1578,8	896,2	8271,5	0,4	29	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	824,0	4803,1	5123,0	5201,6	0,3	18	Ecological areas
Stanowiska dokumentacyjne	-	-	-	0,1	0,0	0	Documentation sites

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rad gmin. b Bez utożli. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolution. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 16(26). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA PARKI NARODOWE ^a YEARS NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha					otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	parków narodowych national parks					
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		w tym lasów of which forests	
			razem total			
OGÓŁEM 2000	11915,1	9606,8	2093,3	497,5	21781,0	
TOTAL 2005	11920,2	9799,9	2154,4	700,4	21781,0	
..... 2009	11920,9	9800,0	2497,1	1065,1	21779,3	
..... 2010	11920,5	9856,6	2497,1	1065,1	21779,0	
Gór Stołowych	6340,0	5824,5	771,0	771,0	10514,0	
Karkonoski	5580,5	4032,1	1726,1	294,1	11265,0	

a Powierzchnia parków w granicach województwa.
a Area of parks in the area of voivodship.

TABL. 17(27). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA PARKI KRAJOBRAZOWE ^a YEARS SCENIC PARKS ^a	Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM 2000	208585,9	111254,1	68741,3	9390,1
TOTAL 2005	207610,9	111821,1	67229,3	9408,1
..... 2009	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
..... 2010	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
Dolina Baryczy ^c	70040,0	29699,0	26165,0	6279,0
Śnieżnicki.....	28800,0	21302,0	7475,0	23,0
Przemkowski.....	22340,0	10714,0	4711,9	1100,6
Chełmy.....	15990,8	7711,2	7341,5	110,2
Rudawski.....	15705,0	8884,0	5659,0	183,0
Dolina Bobru.....	10943,0	4482,0	6032,0	429,0
Dolina Bystrzycy.....	8570,0	2162,0	4923,0	1000,0
Ślęzański.....	8190,0	5569,0	2220,0	14,0
Sowiogórski.....	8140,7	7917,4	219,2	4,1
Dolina Jezierzycy.....	7953,0	4579,0	1257,0	218,0
Sudetów Wałbrzyskich.....	6493,0	5721,5	739,3	32,2
Książański.....	3155,4	2780,0	360,4	15,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parku w granicach województwa.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of park in the area of voivodship.

TABL. 18(28). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha			YEARS RESERVES
		ogółem total	pod ochroną ściśle ^a strictly protected ^a	pod ochroną częściową ^b partially protected ^b	
OGÓŁEM 2000	54	9473,9	340,4	9133,5	TOTAL
2005	65	10339,7	340,5	9999,2	
2009	66	10486,0	-	10486,0	
2010	66	10486,0	-	10486,0	
Faunistyczne.....	4	6436,4	-	6436,4	Fauna
Florystyczne.....	8	100,9	-	100,9	Flora
Krajobrazowe.....	5	390,8	-	390,8	Scenic
Leśne.....	37	2584,6	-	2584,6	Forest
Przyrody nieożywionej.....	5	117,1	-	117,1	Inanimate nature
Torfowiskowe.....	7	856,2	-	856,2	Peat-bog

a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. b Powierzchnia, na której chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. b The area in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19(29). POMNIKI PRZYRODY^a

Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clus- ters	Głazy Erratic boul- ders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones grottos, caves and others	Aleje Alleys	Krzewy Shrubs	Źródła, wodo- spady, wywie- rzyska Springs, water- falls, vauc- lusian springs
OGÓŁEM 2000	2597	2205	237	45	49	61	x	x
TOTAL	2005	2638	2248	229	42	50	69	x
	2009	2659	2314	184	38	55	62	6
	2010	2625	2279	186	36	58	60	6

a W 2006 r. zmodyfikowano klasyfikację pomników przyrody.

a In 2006 the classification of nature monuments has been changed.

TABL. 20(30). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono <i>Administred</i>		Wpłynęło <i>Income</i>		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		in thous. zł		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty^a	2000	156421,5	149193,5	Payments^a	
	2005	.	133537,9		
	2009	.	156538,4		
	2010	.	157283,7		
w tym za:				<i>of which for:</i>	
Gospodarkę ściekową i ochronę wód...			44773,9	Waste water management and protection of waters	
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu			52698,3	Protection of ambient air and climate	
Gospodarkę odpadami			56429,1	Waste management	
Kary^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	13095,6	1576,3	Fines^b for not meeting environmental protection norms	
	2005	6861,6	584,7		
	2009	710,2	170,5		
	2010	1381,4	204,3		
w tym za przekroczenie:				<i>of which for exceeding:</i>	
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		626,6	92,1	Norms of discharging waste water into waters and into the ground	
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza		169,1	26,4	Permissible emissions of air pollutants	

FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

O G Ó Ł E M - opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	10612,0	13401,4	T O T A L - payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	24699,8	24648,9	
	2009	27150,6	28769,3	
	2010	19134,5	20284,9	
w tym:				<i>of which:</i>
Roczne		17030,0	16341,6	Annual
Jednorazowe należności		2104,5	2090,9	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b W zakresie wymierzonych kar dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
 Źródło: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych - dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines the data of the Inspection of Environmental Protection.
 Source: in regard to the funds for environmental protection and water management - data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund - data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21(31). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>		
O G Ó Ł E M	133773,0	200881,5	147425,3	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	13435,0	40138,3	20883,3	14,2	Protection of ambient air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	61391,4	105928,8	90584,6	61,4	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	21135,5	9343,0	5079,2	3,4	Waste management
Pozostałe	37811,1	45471,3	30878,3	20,9	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22(32). **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	601328,4	429489,6	775671,4	701753,7	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	192412,8	53450,9	106654,4	46349,4	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni.....	119304,8	24849,6	13113,0	11658,2	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	350032,4	265431,9	602879,5	571860,0	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych.....	155853,4	59333,7	124446,4	161329,5	municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	164393,3	173246,9	445789,7	346916,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych....	51873,4	61331,6	52742,7	54325,2	of which outlays on:
w tym nakłady na:					
zbieranie odpadów ^b i ich transport	8062,3	6688,8	4492,4	4743,9	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów.....	3532,4	6187,7	1151,2	1214,8	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^{bc}	25950,0	4260,6	15869,2	8660,6	removal and treatment of waste ^{bc}
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych ...	7506,9	5563,0	3651,4	2843,5	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	262,6	130,0	788,9	1478,6	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	487,6	4299,7	1030,2	14402,6	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	202074,6	191372,3	323268,9	288352,8	Water management
Ujęcia i doprowadzenia wody	93769,0	78556,2	167556,2	127434,2	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	33723,1	60951,0	16559,6	29781,7	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	37247,1	32303,9	97511,7	90558,0	Water reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	21220,7	7187,4	25726,6	22583,6	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	16114,7	12373,8	15914,8	17995,3	Flood embankments and pump stations

a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne, w latach 2002-2005 – jako wydatki inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych. c Niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne.

a Until 2001 defined as investment outlays, in years 2002-2005 – as investment expenditures; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal. c Hazardous and different than hazardous.

TABL. 23(33). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	127652	1657	-	466	<i>particulates</i>
gazowych	6472	29	-	59	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	311,7	310,8	299,3	256,8	<i>waste water</i>
wody opadowe	22,3	28,2	69,2	62,1	<i>waste water basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	37	6	13	7	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	13	4	10	5	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	23	3	5	3	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	5	2	6	4	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	9	1	2	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	149378	3759	30259	5487	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	69194	3649	28659	2582	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	38496	910	9946	640	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	8433	739	20053	4847	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	102449	2110	260	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>

a W tym chemiczne.

a *Of which chemical.*

TABL. 23(33). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty.....	-	3	2	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d.....	-	126200	220	-	<i>capacity in m³/24h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty.....	1	-	-	1	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	18000	-	-	6000	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty.....	6	1	-	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	18,2	1,5	-	-	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	117191	5500	-	-	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r	40140	-	15000	-	<i>Capacity of waste utilization systems^a in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d...	4677	7543	2393	2522	<i>Capacity of water intakes^b in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	6400	3461	28363	6911	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km.....	423,4	235,4	265,9	269,2	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:					<i>Water reservoirs:</i>
obiekty.....	3	2	-	-	<i>facilities</i>
pojemność w tys. m ³	1672,0	178,0	-	-	<i>capacity in thous. m³</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Excluding municipal waste. b Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późniejszymi zmianami).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządzie terytorialnym oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelné i centralne organy administracji:

- instytucje naczelné i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiaty and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, starting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a Decree of the Ministry of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644, with later amendments).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration and local self-government administration and self-government appeals councils.

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration:

- principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
- foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
- territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty);
- c) agencje państwowe (np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rezerw Materiałowych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi (np. Centralna Komisja Egzaminacyjna, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej).
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices);*
- c) *state agencies (e.g., the Agency for Restructuring and Modernisation or Agriculture, Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development) and auxiliary units of state administration with regional units (e.g. Central Examination Board, National Water Management Authority).*
- 2) **Local self-government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- b) *powiats, i.e., powiat's starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*
- 3) **Self-government appeal councils** are bodied competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1(34). JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty.....	26	26	26	26	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	169	169	169	169	<i>Gminas</i>
miejskie	36	36	36	36	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	54	55	55	55	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	79	78	78	78	<i>rural</i>
Miejscowości.....	3019	2647	2662	2645	<i>Towns</i>
w tym miasta	90	91	91	91	<i>of which cities</i>

TABL. 2(35). GMINY W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 – – 199,9	200,0 – – 249,9	250,0 – – 299,9	

OGÓŁEM^a
TOTAL^a

OGÓŁEM	169	10	22	51	44	18	11	8	5
TOTAL									
Poniżej 2500	3	-	1	2	-	-	-	-	-
<i>Below</i>									
2500 – 4999.....	32	1	4	20	7	-	-	-	-
5000 – 7499.....	42	3	3	15	15	3	1	1	1
7500 – 9999.....	25	-	-	6	11	5	1	1	1
10000 – 14999.....	22	1	2	4	5	5	3	2	-
15000 – 19999.....	15	1	1	2	2	2	4	2	1
20000 – 39999.....	22	4	7	-	3	3	2	1	2
40000 – 99999.....	5	-	4	-	1	-	-	-	-
100000 – 199999.....	2	-	-	2	-	-	-	-	-
200000 i więcej	1	-	-	-	-	-	-	1	-
<i>and more</i>									

a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 3 gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2(35). **GMINY W 2010 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area							300,0 km ² i więcej and more
		5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 – – 199,9	200,0 – – 249,9	250,0 – – 299,9	
GMINY MIEJSKIE URBAN GMINAS									
OGÓŁEM	36	10	20	4	1	-	-	1	-
TOTAL									
2500 – 4999.....	5	1	4	-	-	-	-	-	-
5000 – 7499.....	6	3	2	1	-	-	-	-	-
7500 – 9999.....	1	-	-	1	-	-	-	-	-
10000 – 14999.....	3	1	2	-	-	-	-	-	-
15000 – 19999.....	2	1	1	-	-	-	-	-	-
20000 – 39999.....	11	4	7	-	-	-	-	-	-
40000 – 99999.....	5	-	4	-	1	-	-	-	-
100000 – 199999.....	2	-	-	2	-	-	-	-	-
200000 i więcej	1	-	-	-	-	-	-	1	-
<i>and more</i>									
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE URBAN-RURAL GMINAS									
OGÓŁEM	55	-	1	12	17	14	5	2	4
TOTAL									
Poniżej 2500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Below</i>									
2500 – 4999.....	2	-	-	2	-	-	-	-	-
5000 – 7499.....	9	-	1	3	3	2	-	-	-
7500 – 9999.....	13	-	-	3	6	3	-	-	1
10000 – 14999.....	11	-	-	2	4	4	1	-	-
15000 – 19999.....	10	-	-	2	1	2	3	1	1
20000 – 39999.....	10	-	-	-	3	3	1	1	2
GMINY WIEJSKIE RURAL GMINAS									
OGÓŁEM	78	-	1	35	26	4	6	5	1
TOTAL									
Poniżej 2500	3	-	1	2	-	-	-	-	-
<i>Below</i>									
2500 – 4999.....	25	-	-	18	7	-	-	-	-
5000 – 7499.....	27	-	-	11	12	1	1	1	1
7500 – 9999.....	11	-	-	2	5	2	1	1	-
10000 – 14999.....	8	-	-	2	1	1	2	2	-
15000 – 19999.....	3	-	-	-	1	-	1	1	-
20000 – 39999.....	1	-	-	-	-	-	1	-	-

TABL. 3(36). POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>						
		50,0 – – 99,9	100,0 – – 299,9	300,0 – – 499,9	500,0 – – 999,9	1000,0 – – 1499,9	1500,0 – – 1999,9	2000,- km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	29	1	2	4	17	4	1	-
TOTAL								
Poniżej 50000	7	-	-	1	6	-	-	-
<i>Below</i>								
50000 – 74999.....	8	-	-	1	7	-	-	-
75000 – 99999.....	5	-	1	1	1	2	-	-
100000 – 149999.....	5	1	-	1	1	2	-	-
150000 – 199999.....	3	-	-	-	2	-	1	-
500000 i więcej.....	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>and more</i>								

TABL. 4(37). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	2646	84	517	36	TOTAL
W tym kobiety	841	27	111	11	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

29 lat i mniej.....	147	6	8	-	<i>29 and less</i>
30–39.....	467	21	78	10	<i>30–39</i>
40–59.....	1599	39	338	21	<i>40–59</i>
60 lat i więcej.....	433	18	93	5	<i>60 and more</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4(37). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R. (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
 COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010 (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	1015	65	418	33	Tertiary
Policealne	79	3	6	2	Post-secondary
Średnie.....	1062	14	79	1	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	446	1	11	-	Basic vocational
Gimnazjalne	1	-	-	-	Lower secondary
Podstawowe	43	1	3	-	Primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS

Parlamentarzyści, wyżsi urzędni- cy i kierownicy	229	16	250	16	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	660	42	146	19	Professionals
Technicy i inny średni personel	392	8	25	1	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurówi	223	11	30	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	287	3	19	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	416	1	20	-	Skilled agricultural gardeners and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	173	-	3	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	111	-	2	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	39	-	2	-	Elementary occupations
Sily zbrojne	25	-	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	91	3	20	-	Other unclassified

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5(38). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ ORAZ ADMINISTRACJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN STATE ADMINISTRATION AND LOCAL SELF-GOVERNMENT ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT				
Administracja państwowa	11003	10608	10612	State administration
Administracja samorządu terytorialnego ogółem.....	15765	19341	19961	Total local self-government administration
Gminy i miasta na prawach powiatu.....	10935	13321	13690	Gminas and cities with powiat status
Powiaty.....	4102	4615	4737	Powiats
Województwo.....	728	1405	1534	Voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł				
Administracja państwowa.....	3148,03	4016,82	4136,95	State administration
Administracja samorządu terytorialnego ogółem.....	2757,51	3661,85	3822,37	Local self-government administration
Gminy i miasta na prawach powiatu.....	2929,05	3749,62	3908,86	Gminas and cities with powiat status
Powiaty.....	2158,93	3167,01	3304,55	Powiats
Województwo.....	3553,58	4455,08	4649,54	Voivodship

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 162.

a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 162.

TABL. 6(39). WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 9 X 2011 R.
ELECTIONS TO THE SEJIM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 9 X 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sejm Sejm	Senat Senate
Uprawnieni do głosowania..... Persons entitled to vote	2339950	2339950
Oddane głosy..... Votes cast	1115979	1116015
w tym głosy ważne..... of which valid votes	1066199	1078944
w %..... in %	95,54	96,68
Frekwencja wyborcza ^a w % The voting turnout ^a in %	47,69	47,69

a Stosunek liczby osób, którym wydano karty do głosowania do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a The rate of the number of persons, who were brought out the voting cards to the total number of entitled voters.

Source: data of the State Election Commission.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, straży pożarnej i sądownictwa.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r., obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej.

4. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

5. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

6. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, state fire and the courts of law.

2. In regard to presenting statistical information, the term „Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.

3. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. According to the Criminal Code of 1997 coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics.

4. Data on ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Treasury Penal Code (Act dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments, uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific acts.

5. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

6. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

8. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze oraz z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

9. Sprawą załatwioną w sądownictwie powszechnym jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub w której postępowanie zawieszono lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami) sprawy zawieszono od dnia 1 I 2004 r. nie są już traktowane jako załatwione w sposób formalny.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób. Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

10. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt. 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U 2002 Nr 11, poz. 109, z późniejszymi zmianami).

11. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

12. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska i mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

8. Regional courts consider cases relegated by the laws in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance. Not all regional courts try commercial cases or cases involving labour and social insurance laws.

9. A resolved case in common courts is a case with regard to which a sentence or order has been issued or the proceeding have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court administration (Official Gazette of Ministry of Justice of 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer treated as formally finished.

A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons. The number of case for hearing is the sum of all unresolved cases which were brought in the given year.

10. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction against demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the age of 13-17,
 - c) execution of educative and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addictions;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (item 3a and 3b) are based on the law dated 26 X 1982 on cases against juveniles (uniform text, Journal of Laws 2002 No. 11, item 109 with later amendments).

11. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

12. Fires are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

TABL. 1(40). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^aASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	119714	123501	109336	114342	T O T A L
miasta.....	104165	105009	91355	96460	urban areas
wieś.....	15549	18492	17981	17882	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu		2560	2705	2829	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 Kk		70	82	63	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk		1131	1187	1418	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk		1131	1107	1019	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji		18790	16054	14201	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b		17240	14717	13010	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania		4061	4059	4009	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		467	439	366	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk		205	171	97	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece		2441	3430	3220	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk ..		1633	1586	1444	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i netykalności cielesnej		1613	1818	1831	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego.....		2129	3216	3882	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie netykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk.....		250	462	518	infringing of bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk		422	512	535	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk.....		826	1576	1719	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228 – 231 Kk		619	670	1720	corruption – Art. 228–231 Criminal Code

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 96. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

a See general notes, item 3 and 4 on page 96. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

TABL. 1(40). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAW-
CZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF
CRIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	2554	2770	2707	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu.....	764	277	392	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów.....	5190	5128	4345	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	70946	60385	67110	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk.....	27662	21837	24122	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	2709	1523	1517	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk.....	711	527	456	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk.....	21172	15244	16412	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 Kk.....	2700	2200	2179	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk.....	168	132	161	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk.....	641	710	643	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 Kk.....	7277	7966	10828	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	1516	1561	1907	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	539	309	351	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami.....	217	112	64	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami.....	1039	576	178	<i>on Copyright and Related Laws (Jour- nal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami.....	7448	5066	5507	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skar- bowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	244	67	62	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza.....	25	21	28	<i>of which excise</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 96.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

a See general notes, item 3 and 4 on page 96.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

TABL. 2(41). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a
 RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	54,2*	64,3*	67,7	67,8	TOTAL
w tym przeciwko:					<i>of which against:</i>
Życiu i zdrowiu		85,0	85,7	87,5	<i>Life and health</i>
Bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji		99,0	98,9	99,0	<i>Public safety and safety of transport</i>
Wolności, wolności sumienia i wyznania		94,7	95,3	95,8	<i>Freedom, freedom conscience and religion</i>
Wolności seksualnej i obyczajności		91,9	88,5	86,3	<i>Sexual freedom and morals</i>
Rodzinnie i opiece		99,8	100,0	100,0	<i>The family and custody</i>
Czci i nietykalności cielesnej		99,3	99,1	98,9	<i>Good name and personal integrity</i>
Mieniu		43,1	45,9	48,9	<i>Property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3, 4 i 5 na str. 96.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

a See general notes, item 3, 4 and 5 on page 96.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

TABL. 3(42). WPŁYW SPRAW^a DO SĄDÓW Powszechnych
 INCOMING CASES^a IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	ogółem total		okręgi districts					
			jelenio- górski	legni- cki	świdni- cki	wroc- ławski		
SĄDY REJONOWE							DISTRICT COURTS	
Ogółem sprawy	756835	970290	985052	147313	175129	236632	425978	Total cases
karne i o wykroczenia	156484	178177	186081	32719	37371	40259	75732	<i>criminal and con- cerning offences</i>
cywilne	394840	571303	571221	88786	103909	143393	235133	<i>civil</i>
w tym wieczysto- księgowe ^b	200547	277267	259578	41724	43365	60209	114280	<i>of which involving real estate regi- stry^b</i>
gospodarcze ^c	37606	34309	39440	3719	4799	7151	23771	<i>commercial law^c</i>
rodzinne	100479	132832	133695	20140	27177	43909	42469	<i>family</i>
z zakresu prawa pracy	20327	8605	8123	1629	1525	1484	3485	<i>labour law</i>
z ubezpieczeń społecz- nych	3138	2210	2324	320	348	436	1220	<i>related to social security law</i>
SĄDY OKRĘGOWE								REGIONAL COURTS
Ogółem sprawy	80067	75325	73059	10425	10153	15978	36503	Total cases
karne i o wykroczenia	29969	34339	33169	5014	3622	7672	16861	<i>criminal and con- cerning offences</i>
cywilne ^d	27148	24263	24804	3809	3846	5318	11831	<i>civil^d</i>
gospodarcze ^e	4603	3738	4014	-	900	517	2597	<i>commercial law^e</i>
z zakresu prawa pracy	3821	1434	1513	172	281	297	763	<i>labour law</i>
z ubezpieczeń społecz- nych	14251	11215	9245	1410	1475	2148	4212	<i>related to social security law</i>

a Obejmuje sprawy pierwszej i drugiej instancji; sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód). e W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

Źródło: Dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the first and second instance; penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registry cases. d Including family cases (among others divorces). e Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4(43). **SPRAWY RODZINNE**
FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>				SPECIFICATION
		jelenio- górski	legnicki	świdnicki	wrocławski	
O G Ó Ł E M2005	37592	6154	7793	11054	12591	T O T A L
2009	41138	7219	8564	11760	13595	
2010	39078	7087	7902	11023	13066	
w tym załatwiono spraw:						<i>of which cases settled:</i>
O rozwód	8620	1551	1668	2113	3288	<i>By divorce</i>
O separację	410	70	71	112	157	<i>By separation</i>
O alimenty.....	13006	2708	2890	3391	4017	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a :						<i>Concerning juveniles^a:</i>
w postępowaniu wyjaśnia- jącym w związku z:						<i>in investigation proceed- ings involving:</i>
demoralizacją.....	3239	351	639	1158	1091	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	8035	1499	1800	2068	2668	<i>penishable acts</i>
na posiedzeniu lub roz- prawie ^b w związku z:						<i>at session or hearing^b involving:</i>
demoralizacją.....	2061	265	282	822	692	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	3707	643	552	1359	1153	<i>penishable acts</i>

a Dane dotyczą osób. b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons. b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5(44). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGA-
NE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF
AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	21182	46677	40144	40830	T O T A L
w tym mężczyźni	19555	42924	36746	37339	<i>of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1933	5051	4343	4324	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	51	71	53	56	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bój- ce lub pobiciu – art. 156, 157, 158 i 159 Kk	1477	1893	1661	1545	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komuni- kacji.....	.	15301	13269	12305	<i>Against safety of transport</i>
w tym za prowadzenie pojazdu na drodże w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego..	.	14430	12452	11699	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości.....	935	1147	1155	1121	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	88	95	72	73	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	2957	1889	2337	2661	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	1096	1180	1132	1073	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless per- son – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu.....	10010	15662	11973	13179	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	2400	5274	3772	4224	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk...	3351	2771	1571	1923	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	865	859	754	710	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6(45). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Požary ^a	12808	16169	16109	14482	Fires ^a
małe	11350	14493	15185	13698	small
średnie	1364	1589	864	741	medium
duże	89	75	55	34	large
bardzo duże	5	12	5	9	very large
w tym:					of which:
nieostrożność osób dorosłych	5307	5486	5324	4426	carelessness of adults
nieostrożność nieletnich	488	273	121	139	carelessness of juveniles
podpalenie umyślne	3551	4727	3904	3208	arsons
Miejscowe zagrożenia	10467	16807	27104	26105	Local threats
Falszywe alarmy	882	1264	1653	1863	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					Rescue personnel participating in rescue operations:
pożary	72003	86142	106691	100002	fires
miejscowe zagrożenia	48481	75393	147707	153205	local threats
Wypadki z ludźmi	2460	3344	4843	4773	Casualties
ofiary śmiertelne	320	319	483	496	fatalities
Ranni i poparzeni	2140	3025	4360	4277	Injured and burnt
w tym ratownicy	45	57	45	54	of which rescue personnel

a Pożary małe o powierzchni obiektów do 70 m², średnie – 71 do 300 m², duże – 301 do 1000 m², bardzo duże - powyżej 1000 m².
Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

a Small fires – area of object to 70 m², medium – 71 up to 300 m², large – 301 up to 1000 m², very large – over 1000 m².
Source: data of the Voivodship State Fire Headquarters in Wrocław.

TABL. 7(46). MIEJSCA POWSTANIA POŻARÓW I MIEJSCOWYCH ZAGROŻEŃ ORAZ STRATY MATERIAŁNE
TYPE OF PLACES WHERE FIRES AND LOCAL THREATS OCCURED AND MATERIAL LOSSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2005		2009		2010		SPECIFICATION
	pożary fires	miejscowe zagrożenia local threats	pożary fires	miejscowe zagrożenia local threats	pożary fires	miejscowe zagrożenia local threats	pożary fires	miejscowe zagrożenia local threats	
OGÓŁEM	12808	10467	16169	16807	16109	27104	14482	26105	TOTAL
Obiekty:									Type of places:
mieszkalne	2476	2718	2881	4867	3257	8614	3310	10267	homes
użyteczności publicznej	270	807	255	1465	223	1436	200	1673	public
magazynowe	132	71	116	57	120	102	108	121	warehouse
produkcyjne	213	142	189	159	217	293	213	327	production
Środki transportu	660	2553	615	3682	777	4321	818	4400	Means of transport
Lasy	740	29	469	32	503	88	226	61	Forests
Uprawy	3305	88	4671	137	3825	191	3350	167	Crops
Inne (garaże, śmietniki, trawy itp.)	5012	4059	6973	6408	7187	12059	6257	9089	Others (garages, refuse heaps, grasses etc.)

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

Source: data of the Voivodship State Fire Headquarters in Wrocław.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 m-ce) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności) za 2000 r. opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.

2. Przez ludność w wieku **produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobinym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat.

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (to 2005 above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population) for 2000 was prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002, there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished.

Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w jedenastu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e., up to the age of 17 and the post-working age population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

Data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

4. Przy opracowaniu danych o zgonach według przyczyn przyjęto wyjściową przyczynę zgonów. Za przyczynę wyjściową uważa się chorobę stanowiącą początek okresu chorobowego, który doprowadził do zgonu albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

7. Migracje wewnętrzne ludności są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju:

- na pobyt stały – opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały,
- na pobyt czasowy – opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Birth rate of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

4. Compiling data on causes of deaths, an initial cause of death was assumed. An initial cause of death is defined as a disease that occurred at the beginning of an illness period and led to death or as an injury or poisoning that resulted in death.

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population already exceeded and second half did not reach yet.

7. Internal migration of the population is understood as changes in the place of residence within the country:

- for permanent residence – compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence,
- for temporary stay – compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for temporary stay for a period of more than 3 months.

This information does not include changes of address within the same gmina, with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept

The inflow of the population includes registrations of arrivals for permanent residence, outflow – registrations of departures from permanent residence.

8. Migracje zagraniczne ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 VII 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy. W rozumieniu tej definicji:

- **imigracja** to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania w nim przez co najmniej 12 miesięcy,
- **emigracja** to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez co najmniej 12 miesięcy.

Rezydentem kraju jest osoba, która przebywa lub zamierza przebywać w danym kraju przez co najmniej 12 miesięcy.

Prezentowane w dziale dane o zarejestrowanych migracjach pochodzą z rejestru PESEL i zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt stały (migracje zagraniczne na pobyt stały).

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

8. International migration of the population is understood as moves of the people related to the change of country of residence. Regulation (EC) 862/2007 of the European Parliament and the Council of 11 VII 2007 contains definition of migration taking into account international period of residence in another country for at least 12 months. According to this definition:

- **immigration** means arrival in the country of person who previously was an usual resident of another country with intention to stay for at least 12 months,
- **emigration** means departure from the country by its usual resident with intention to stay abroad for at least 12 months.

Usual resident of the country is a person who resides or intends to reside in a given country for at least 12 months.

Presented in this chapter data on registered migration comes from the PESEL register and was compiled on the basis of gmina documentation regarding registrations/deregistrations for permanent residence (international migration for permanent residence).

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1(47). LUDNOŚĆ
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	2914602	2890446	2876641	2877121	T O T A L
mężczyźni	1402486	1387728	1378061	1378277	males
kobiety	1512116	1502718	1498580	1498844	females
Miasta	2086885	2055421	2024790	2019268	Urban areas
Wieś	827717	835025	851851	857853	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	2912195	2888232	2876627	2877840	T O T A L
mężczyźni	1400784	1386247	1377897	1378522	males
kobiety	1511411	1501985	1498730	1499318	females
Miasta	2083253	2052094	2021634	2016830	Urban areas
Wieś	828942	836138	854993	861010	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn ..	108	108	109	109	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	71,5	71,1	70,3	70,1	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierz- chni ogólnej	146	145	144	144	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2(48). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2009	2010					
				ogółem <i>grand total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
						razem <i>total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>
O G Ó Ł E M ...	2912195	2888232	2876627	2877840	1378522	2016830	951406	861010	427116
T O T A L									
0- 2 lata	79039	73987	87428	89737	46147	61108	31437	28629	14710
years									
3- 6	121761	101002	100410	104393	53566	70140	36009	34253	17557
7-12	223810	181838	155536	150965	77472	96810	49586	54155	27886
13-15	136340	110125	92782	88183	45210	56086	28697	32097	16513
16-18	154773	121634	104660	100465	51231	64489	32880	35976	18351
19-24	298183	301809	256319	244577	124298	163446	82683	81131	41615
25-29	210586	243395	255552	253964	128263	178252	89064	75712	39199
30-34	170884	208591	236814	242305	122762	174414	87804	67891	34958
35-39	186670	168774	196317	206195	104278	144459	72437	61736	31841
40-44	246371	183395	164932	165956	83638	113882	56763	52074	26875
45-49	261666	240449	188446	179044	88151	122460	58973	56584	29178
50-54	217367	252564	241764	232295	112431	162832	76478	69463	35953
55-59	112871	206571	237662	240408	113258	175687	79849	64721	33409
60-64	127712	104977	171175	192553	88726	144111	64496	48442	24230
65-69	125019	115243	97815	95354	40753	72804	30607	22550	10146
70-74	111512	107172	102449	100578	38357	76836	29133	23742	9224
75-79	78457	88751	88093	87109	30511	64911	23085	22198	7426
80 lat i więcej ... and more	49174	77955	98473	103759	29470	74103	21425	29656	8045

TABL. 3(49). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2912195	2888232	2876627	2877840	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	664500	546461	504040	499365	Pre-working age
mężczyźni	339772	279949	258258	256040	males
kobiety	324728	266512	245782	243325	females
Miasta	444129	359274	329608	326614	Urban areas
mężczyźni	227091	184020	168784	167427	males
kobiety	217038	175254	160824	159187	females
Wieś	220371	187187	174432	172751	Rural areas
mężczyźni	112681	95929	89474	88613	males
kobiety	107690	91258	84958	84138	females
W wieku produkcyjnym	1810848	1894695	1893481	1887848	Working age
w tym w wieku mobilnym	1163917	1148089	1146710	1147375	of which of mobility age
mężczyźni	927184	965659	980689	983391	males
w tym w wieku mobilnym	586574	580634	580246	580825	of which of mobility age
kobiety	883664	929036	912792	904457	females
w tym w wieku mobilnym	577343	567455	566464	566550	of which of mobility age
Miasta	1324941	1362908	1333292	1321947	Urban areas
mężczyźni	667241	683775	681185	679729	males
kobiety	657700	679133	652107	642218	females
Wieś	485907	531787	560189	565901	Rural areas
mężczyźni	259943	281884	299504	303662	males
kobiety	225964	249903	260685	262239	females
W wieku poprodukcyjnym	436847	447076	479106	490627	Post-working age
mężczyźni	133828	140639	138950	139091	males
kobiety	303019	306437	340156	351536	females
Miasta	314183	329912	358734	368269	Urban areas
mężczyźni	95750	103747	103894	104250	males
kobiety	218433	226165	254840	264019	females
Wieś	122664	117164	120372	122358	Rural areas
mężczyźni	38078	36892	35056	34841	males
kobiety	84586	80272	85316	87517	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	60,8	52,4	51,9	52,4	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	51,1	43,6	40,5	40,2	Males
Kobiety	71,0	61,7	64,2	65,8	Females

TABL. 4(50). PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
O G Ó Ł E M	2835,0	2799,9	2752,4	2688,3	2614,2	T O T A L
mężczyźni	1357,2	1341,2	1318,9	1288,2	1253,5	males
kobiety	1477,8	1458,7	1433,5	1400,2	1360,8	females
Miasta.....	1965,1	1925,3	1879,6	1822,9	1760,2	Urban areas
mężczyźni	924,5	905,5	884,1	857,5	828,7	males
kobiety	1040,6	1019,8	995,4	965,4	931,5	females
Wieś	869,9	874,6	872,9	865,5	854,0	Rural areas
mężczyźni	432,7	435,7	434,8	430,7	424,8	males
kobiety.....	437,2	438,9	438,1	434,8	429,2	females
W wieku przedprodu-						
kcyjnym	480,4	482,8	470,4	428,5	385,5	Pre-working age
mężczyźni	247,0	248,5	242,2	220,7	198,5	males
kobiety.....	233,4	234,3	228,2	207,9	187,0	females
Miasta.....	315,4	318,9	310,8	283,0	254,6	Urban areas
mężczyźni	161,7	163,7	159,5	145,2	130,6	males
kobiety.....	153,7	155,3	151,3	137,8	124,0	females
Wieś	165,0	163,9	159,6	145,5	130,9	Rural areas
mężczyźni	85,3	84,8	82,7	75,4	67,9	males
kobiety.....	79,7	79,0	76,9	70,1	63,0	females
W wieku produkcyjnym	1779,3	1659,8	1583,5	1554,9	1511,6	Working age
mężczyźni	938,1	878,1	830,6	815,4	803,5	males
kobiety.....	841,2	781,7	752,8	739,6	708,1	females
Miasta.....	1217,1	1119,1	1060,5	1035,8	1000,9	Urban areas
mężczyźni	634,8	585,5	549,8	536,6	525,6	males
kobiety.....	582,4	533,6	510,7	499,2	475,2	females
Wieś	562,2	540,7	523,0	519,1	510,7	Rural areas
mężczyźni	303,3	292,6	280,9	278,7	277,9	males
kobiety.....	258,8	248,1	242,1	240,4	232,9	females
W wieku poprodukcyjnym	575,3	657,3	698,6	704,9	717,1	Post-working age
mężczyźni	172,1	214,6	246,1	252,1	251,5	males
kobiety.....	403,2	442,7	452,5	452,7	465,7	females
Miasta.....	432,5	487,3	508,3	504,0	504,8	Urban areas
mężczyźni	128,0	156,3	174,8	175,6	172,4	males
kobiety.....	304,6	331,0	333,5	328,4	332,4	females
Wieś	142,7	170,1	190,3	200,9	212,4	Rural areas
mężczyźni	44,1	58,3	71,3	76,6	79,0	males
kobiety.....	98,6	111,8	119,0	124,3	133,3	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE-						NON-WORKING AGE PO-
PRODUKCYJNYM NA						PULATION PER 100
100 OSÓB W WIEKU						PERSONS OF WOR-
PRODUKCYJNYM	59,3	68,7	73,8	72,9	72,9	KING AGE
Mężczyźni	44,7	52,7	58,8	58,0	56,0	Males
Kobiety	75,7	86,6	90,4	89,3	92,2	Females

TABL. 5(51). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH

Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

LATA GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI YEARS GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM2005	91	2052094	71,1
TOTAL2009	91	2021634	70,3
	2010	2016830	70,1
Poniżej 2000 Below	2	3676	0,1
2000 - 4999.....	23	81212	2,8
5000 - 9999.....	29	194066	6,7
10000 - 19999.....	17	229537	8,0
20000 - 49999.....	13	366189	12,7
50000 - 99999.....	4	285065	9,9
100000 - 199999.....	2	224089	7,8
200000 i więcej and more	1	632996	22,0

TABL. 6(52). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ

Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

LATA GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ YEARS GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM2005	133	836138	28,9
TOTAL2009	133	854993	29,7
	133	861010	29,9
Poniżej 2000 Below	5	8976	0,3
2000 - 4999.....	45	167463	5,8
5000 - 6999.....	41	237588	8,3
7000 - 9999.....	21	176588	6,1
10000 i więcej and more	21	270395	9,4

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7(53). MEDIANA WIEKU WEDŁUG PŁCI

MEDIAN AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	37,96	38,67	38,88	TOTAL
mężczyźni	35,51	36,52	36,79	males
kobiety.....	40,54	41,14	41,28	females
Miasta	39,16	39,79	39,97	Urban areas
mężczyźni	36,22	37,16	37,42	males
kobiety.....	41,97	42,82	42,93	females
Wieś.....	35,28	36,30	36,58	Rural areas
mężczyźni	33,89	35,09	35,41	males
kobiety.....	36,86	37,65	37,89	females

TABL. 8(54). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone Ruled separa- tions	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religio- us ^a				ogółem total	w tym niemo- włą- t of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	15790	10026	138	4888	26062	28288	249	-2226
TOTAL	2005	15120	9488	752	7368	25719	28603	178	-2884
	2009	18024	10803	214	6527	29826	30872	194	-1046
	2010	16390	9665	175	5797	29549	29721	181	-172
Miasta.....	2000	11239	6751	127	4220	17230	19833	159	-2603
Urban areas	2005	10853	6495	588	6155	17539	20101	119	-2562
	2009	12868	7367	170	5436	20267	21966	128	-1699
	2010	11586	6534	133	4782	20100	21082	125	-982
Wieś.....	2000	4551	3275	11	668	8832	8455	90	377
Rural areas	2005	4267	2993	164	1213	8180	8502	59	-322
	2009	5156	3436	44	1091	9559	8906	66	653
	2010	4804	3131	42	1015	9449	8639	56	810

NA 1000 LUDNOŚCI^{bc}PER 1000 POPULATION^{bc}

OGÓŁEM	2000	5,4	3,4	4,7	1,7	9,0	9,7	9,6	-0,8
TOTAL	2005	5,2	3,3	26,0	2,6	8,9	9,9	6,9	-1,0
	2009	6,3	3,8	7,4	2,3	10,4	10,7	6,5	-0,4
	2010	5,7	3,4	6,1	2,0	10,3	10,3	6,1	-0,1
Miasta.....	2000	5,4	3,2	6,1	2,0	8,3	9,5	9,2	-1,3
Urban areas	2005	5,3	3,2	28,7	3,0	8,6	9,8	6,8	-1,3
	2009	6,4	3,6	8,4	2,7	10,0	10,9	6,3	-0,8
	2010	5,8	3,2	6,6	2,4	10,0	10,5	6,2	-0,5
Wieś.....	2000	5,5	3,9	1,3	0,8	10,6	10,2	10,2	0,5
Rural areas	2005	5,1	3,6	19,6	1,4	9,8	10,1	7,2	-0,4
	2009	6,0	4,0	5,2	1,3	11,2	10,4	6,9	0,8
	2010	5,6	3,6	4,9	1,2	11,0	10,0	5,9	0,9

a Ze skutkami cywilnymi. b Separacje na 100 tys. ludności. c Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b Separations per 100 thous. population. c Deaths infants per 1000 live births.

TABL. 9(55). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM 2005	15120	19860	30,3	9033	3459	7368	11,2	-5089
TOTAL 2009	18024	19067	29,3	9064	3476	6527	10,0	-832
2010	16390	17693	27,3	8689	3207	5797	8,9	-823
Miasta..... 2005 <i>Urban areas</i>	10853	14926	32,1	6339	2432	6155	13,3	-5238
2009	12868	14500	32,1	6513	2551	5436	12,1	-2802
2010	11586	13268	29,6	6162	2324	4782	10,7	-2748
Wieś..... 2005 <i>Rural areas</i>	4267	4934	25,9	2694	1027	1213	6,4	150
2009	5156	4567	23,0	2551	925	1091	5,5	1970
2010	4804	4425	22,0	2527	883	1015	5,1	1925

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały oraz – w przypadku miasta i wsi – również salda migracji wewnętrznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a After considering net international migration for permanent residence and – in case of urban and rural areas – also net internal migration for permanent residence of married persons.

TABL. 10(56). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA WIEK MĘŻCZYŃ YEARS AGE OF MALES	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>and less</i>	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
OGÓŁEM2005	15120	810	6018	5263	1403	416	569	435	206
GRAND 2009	18024	625	5601	7168	2360	802	667	555	246
TOTAL 2010	16390	513	4711	6654	2294	768	656	544	250
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	56	37	18	1	-	-	-	-	-
20-24.....	2540	304	1687	483	51	13	2	-	-
25-29.....	7016	131	2421	3910	483	52	18	1	-
30-34.....	3477	29	473	1803	983	163	26	-	-
35-39.....	1302	6	84	351	523	267	67	3	1
40-49.....	922	6	24	98	223	217	285	64	5
50-59.....	633	-	4	7	26	49	214	298	35
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	444	-	-	1	5	7	44	178	209

TABL. 11(57). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN YEARS PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM 2005	15120	13221	341	1558
GRAND TOTAL 2009	18024	15489	350	2185
..... 2010	16390	14064	353	1973
Kawalerowie.....	13908	13047	72	789
Single				
Wdowcy.....	344	50	135	159
Widowers				
Rozwidzeni.....	2138	967	146	1025
Divorced				
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM 2005	10853	9314	269	1270
TOTAL 2009	12868	10923	270	1675
..... 2010	11586	9795	279	1512
Kawalerowie.....	9617	9005	47	565
Single				
Wdowcy.....	272	39	107	126
Widowers				
Rozwidzeni.....	1697	751	125	821
Divorced				
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM 2005	4267	3907	72	288
TOTAL 2009	5156	4566	80	510
..... 2010	4804	4269	74	461
Kawalerowie.....	4291	4042	25	224
Single				
Wdowcy.....	72	11	28	33
Widowers				
Rozwidzeni.....	441	216	21	204
Divorced				

TABL. 12(58). MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2010 R.
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2010

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	9665	6534	3131
TOTAL			
Kościół Katolicki.....	9600	6484	3116
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	33	26	7
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	10	9	1
Kościół Ewangelicko-Reformowany.....	1	-	1
Kościół Chrześcijan Baptystów.....	2	1	1
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	1	-	1
Kościół Zielonoświątkowy.....	18	14	4

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 13(59). SEPARACJE ORZECZONE WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA
POWÓDZTWA
SEPARATIONS BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION

LATA WIEK MĘŻCZYŹN YEARS AGE OF MALES	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age						60 lat i więcej and more
		24 lata i mniej and less	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM2005	752	27	108	131	125	246	99	16
GRAND 2009	214	6	21	29	40	70	31	17
TOTAL 2010	175	5	17	26	21	48	47	11
24 lata i mniej..... and less	2	-	2	-	-	-	-	-
25-29.....	11	4	6	1	-	-	-	-
30-34.....	25	1	8	15	1	-	-	-
35-39.....	23	-	-	8	14	1	-	-
40-49.....	44	-	1	2	6	31	4	-
50-59.....	57	-	-	-	-	15	40	2
60 lat i więcej..... and more	13	-	-	-	-	1	3	9
w tym w MIASTACH of which URBAN AREAS								
RAZEM2005	588	19	79	103	100	196	76	15
TOTAL 2009	170	4	16	25	28	57	26	14
TOTAL 2010	133	5	12	22	14	32	39	9
24 lata i mniej..... and less	2	-	2	-	-	-	-	-
25-29.....	10	4	5	1	-	-	-	-
30-34.....	20	1	5	13	1	-	-	-
35-39.....	15	-	-	6	9	-	-	-
40-49.....	31	-	-	2	4	21	4	-
50-59.....	45	-	-	-	-	11	33	1
60 lat i więcej..... and more	10	-	-	-	-	-	2	8

TABL. 14(60). SEPARACJE ORZECZONE WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE
SEPARATIONS BY NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	752	214	175	GRAND TOTAL
Separacje małżeństw:				Separations:
bez dzieci.....	145	93	85	marriages without children
z dziećmi.....	607	121	90	marriages with children
o liczbie dzieci:				by number of children:
1.....	241	62	53	1
2.....	225	43	28	2
3.....	92	13	4	3
4 i więcej.....	49	3	5	4 and more
w tym w MIASTACH of which URBAN AREAS				
RAZEM	588	170	133	TOTAL
Separacje małżeństw:				Separations:
bez dzieci.....	120	81	70	marriages without children
z dziećmi.....	468	89	63	marriages with children
o liczbie dzieci:				by number of children:
1.....	196	50	41	1
2.....	176	29	19	2
3.....	71	9	-	3
4 i więcej.....	25	1	3	4 and more

a Poniżej 18 lat.

a Below age 18.

TABL. 15(61). ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

LATA WIEK MĘŻCZYŹN YEARS AGE OF MALES	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM 2005	7368	12	578	1454	1497	1135	1845	718	129
GRAND 2009	6527	14	408	1140	1392	1075	1418	880	200
TOTAL 2010	5797	16	324	1028	1224	1053	1248	744	160
19 lat i mniej..... and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24.....	151	12	99	34	6	-	-	-	-
25-29.....	697	4	162	434	84	10	3	-	-
30-34.....	1172	-	51	435	583	90	13	-	-
35-39.....	1074	-	11	94	428	466	73	2	-
40-49.....	1531	-	1	25	109	444	882	66	4
50-59.....	914	-	-	6	13	38	265	558	34
60 lat i więcej..... and more	258	-	-	-	1	5	12	118	122
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM 2005	6155	9	455	1218	1259	942	1551	608	113
TOTAL 2009	5436	11	307	939	1143	891	1200	769	176
TOTAL 2010	4782	14	243	835	998	865	1050	644	133
19 lat i mniej..... and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24.....	119	11	75	29	4	-	-	-	-
25-29.....	573	3	123	362	73	10	2	-	-
30-34.....	935	-	36	343	469	76	11	-	-
35-39.....	891	-	8	78	348	388	67	2	-
40-49.....	1269	-	1	19	91	354	743	57	4
50-59.....	775	-	-	4	12	33	216	484	26
60 lat i więcej..... and more	220	-	-	-	1	4	11	101	103
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM 2005	1213	3	123	236	238	193	294	110	16
TOTAL 2009	1091	3	101	201	249	184	218	111	24
TOTAL 2010	1015	2	81	193	226	188	198	100	27
19 lat i mniej..... and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24.....	32	1	24	5	2	-	-	-	-
25-29.....	124	1	39	72	11	-	1	-	-
30-34.....	237	-	15	92	114	14	2	-	-
35-39.....	183	-	3	16	80	78	6	-	-
40-49.....	262	-	-	6	18	90	139	9	-
50-59.....	139	-	-	2	1	5	49	74	8
60 lat i więcej..... and more	38	-	-	-	-	1	1	17	19

TABL. 16(62). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	7368	6527	5797	GRAND TOTAL
rozwoy małżeństw:				divorces:
Bez dzieci.....	2459	2795	2401	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	4909	3732	3396	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	2936	2490	2221	1
2	1491	1022	976	2
3	333	173	164	3
4 i więcej	149	47	35	4 and more
w tym w MIASTACH <i>of which URBAN AREAS</i>				
R A Z E M	6155	5436	4782	TOTAL
rozwoy małżeństw:				divorces:
Bez dzieci.....	2134	2431	2048	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	4021	3005	2734	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	2477	2073	1827	1
2	1199	785	776	2
3	243	118	111	3
4 i więcej	102	29	20	4 and more

a Poniżej 18 lat.
a *Below age 18.*

TABL. 17(63). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	25719	29826	29549	20100	9449	Live births
Małżeńskie	18483	21208	20830	13972	6858	<i>Legitimate</i>
chłopcy	9456	10775	10796	7224	3572	<i>males</i>
dziewczęta	9027	10433	10034	6748	3286	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	7236	8618	8719	6128	2591	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	3737	4374	4533	3189	1344	<i>males</i>
dziewczęta	3499	4244	4186	2939	1247	<i>females</i>
Urodzenia martwe	153	138	114	72	42	Live still births

TABL. 18(64). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
 LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA WIEK MATKI YEARS AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM 2005	25719	13989	7953	2378	777	315	306	
TOTAL 2009	29826	15711	10196	2626	770	279	244	
2010	29549	15102	10393	2731	803	290	230	
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	1451	1314	126	11	-	-	-	
20-24	5427	3898	1255	219	45	7	3	
25-29	10734	6367	3483	627	181	61	15	
30-34	8386	2902	4037	1030	269	84	64	
35-39	3050	548	1372	700	234	96	100	
40-44	479	69	117	137	73	39	44	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	22	4	3	7	1	3	4	
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM 2005	100,0	54,4	30,9	9,2	3,0	1,2	1,2	
TOTAL 2009	100,0	52,7	34,2	8,8	2,6	0,9	0,8	
2010	100,0	51,1	35,2	9,2	2,7	1,0	0,8	
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	100,0	90,6	8,7	0,8	-	-	-	
20-24	100,0	71,8	23,1	4,0	0,8	0,1	0,1	
25-29	100,0	59,3	32,4	5,8	1,7	0,6	0,1	
30-34	100,0	34,6	48,1	12,3	3,2	1,0	0,8	
35-39	100,0	18,0	45,0	23,0	7,7	3,1	3,3	
40-44	100,0	14,4	24,4	28,6	15,2	8,1	9,2	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	100,0	18,2	13,6	31,8	4,5	13,6	18,2	

a W podziale według kolejności urodzeń dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a According to birth order and age of mother exclude births for unknown birth order.

TABL. 21(67). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009					
			ogółem total	na 100 tys. ludno- ści per 100 thous. popu- lation	z liczby ogółem of total number			
					męż- czyźni males	kobiety fe- males	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	28603	30464	30872	1074,1	16037	14835	21966	8906
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	186	181	200	7,0	123	77	157	43
w tym gruźlica układu oddechowego..... <i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>	68	64	56	1,9	43	13	41	15
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	7426	7729	7715	268,4	4183	3532	5662	2053
w tym nowotwory złośliwe..... <i>of which malignant neoplasms</i>	7359	7659	7614	264,9	4137	3477	5589	2025
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>	33	19	30	1,0	10	20	17	13
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	239	309	523	18,2	235	288	388	135
w tym cukrzyca..... <i>of which diabetes mellitus</i>	224	281	506	17,6	229	277	372	134
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zacho- wania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	45	54	127	4,4	109	18	93	34
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	290	247	344	12,0	155	189	251	93
w tym choroba Alzheimera..... <i>of which Alzheimer's disease</i>	119	93	171	5,9	52	119	130	41
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	13671	14613	15031	523,0	6859	8172	10470	4561
w tym: <i>of which:</i>								
choroba nadciśnieniowa..... <i>hypertensive disease</i>	459	234	331	11,5	165	166	232	99
choroba niedokrwienności serca..... <i>ischaemic heart disease</i>	3021	3002	2452	85,3	1384	1068	1756	696
choroby naczyń mózgowych..... <i>cerebrovascular disease</i>	2560	2627	2299	80,0	1062	1237	1594	705
miażdżycy..... <i>atherosclerosis</i>	4741	4943	6472	225,2	2571	3901	4477	1995

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 21(67). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a (dok.)
DEATHS BY CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009					
			ogółem total	na 100 tys. ludności per 100 thous. popu- lation	z liczby ogółem Of total number			
					męż- czyźni males	kobiety fe- males	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	1212	1216	1305	45,4	753	552	924	381
Choroby układu trawiennego..... <i>Diseases of the digestive system</i>	1435	1556	1321	46,0	758	563	1013	308
w tym: <i>of which:</i>								
choroby wrzodowe żołądka i dwunastnicy <i>stomach and duodenum diseases</i>	145	87	69	2,4	38	31	52	17
choroby wątroby <i>liver diseases</i>	649	886	640	22,3	423	217	519	121
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	4	2	0,1	1	1	2	-
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej..... <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	24	12	27	0,9	11	16	20	7
Choroby układu moczowo-płciowego..... <i>Diseases of the genitourinary system</i>	319	433	307	10,7	142	165	207	100
Ciąża, poród i połóg..... <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	1	1	1	0,0	-	1	-	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	105	140	98	3,4	57	41	66	32
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	67	86	78	2,7	44	34	54	24
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	1561	1990	2142	74,5	1308	834	1574	568
Zewnętrzne przyczyny zgonu <i>External causes of death</i>	1988	1874	1621	56,4	1289	332	1068	553
w tym: <i>of which:</i>								
wypadki komunikacyjne <i>traffic accidents</i>	361	353	219	7,6	167	52	139	80
zamierzone samookaleczenie <i>of which selfinflicted injury</i>	531	512	664	23,1	558	106	437	227

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 22(68). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA WIEK ZMARŁYCH YEARS AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM 2000	249	9,6	162	87	159	90
TOTAL 2005	178	6,9	103	75	119	59
2009	194	6,5	116	78	128	66
2010	181	6,1	100	81	125	56
0 dni days	60	2,0	32	28	43	17
1- 6.....	37	1,3	21	16	24	13
7-29 dni days	32	1,1	18	14	19	13
1 miesiąc..... month	18	0,6	11	7	13	5
2	10	0,3	6	4	9	1
3-11 miesięcy..... months	24	0,8	12	12	17	7

TABL. 23(69). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009					
			ogółem total	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births	z liczby ogółem of total number			
					chłopcy males	dziew- częta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	178	220	194	650,4	116	78	128	66
TOTAL								
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	2	-	5	16,8	3	2	4	1
w tym posocznica <i>of which septicaemia</i>	2	-	3	10,1	2	1	3	-
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	-	-	1	3,4	-	1	-	1
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	1	2	2	6,7	1	1	2	-

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 23(69). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a (dok.)
 INFANT DEATHS BY CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009					
			ogółem total	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births	z liczby ogółem of total number			
					chłopcy males	dzień- częta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	9	5	5	16,8	4	1	2	3
w tym zapalenie płuc <i>of which pneumonia</i>	8	4	4	13,4	3	1	1	3
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	103	138	98	328,6	57	41	66	32
w tym: <i>of which:</i>								
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu..... <i>disturbances connected with preg- nancy and fetus development</i>	27	58	45	150,9	29	16	32	13
niedotlenienie wewnątrzmaciczne i zamartwica urodzeniowa <i>intrauterine hypoxia and birth asphyxia</i>	10	12	10	33,5	4	6	7	3
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	51	64	62	207,9	40	22	43	19
w tym wrodzone wady serca <i>of which congenital anomalies of heart</i>	24	30	20	67,1	13	7	13	7
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined condi- tions^Δ</i>	9	9	16	53,6	9	7	11	5
Zewnętrzne przyczyny zgonu <i>External cause of death</i>	3	2	3	10,1	2	1	-	3

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 24(70). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	428	338	295	266	223	TOTAL
w tym dokonane	394	306	248	241	206	of which committed
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	4	3	3	-	-	14 and less
15-20	43	20	20	14	8	15-20
21-30	74	42	45	47	44	21-30
31-50	180	132	109	82	75	31-50
51-70	93	111	89	99	78	51-70
71 lat i więcej	34	30	28	24	18	71 and more
nieustalony	-	-	1	-	-	unknown

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.
 Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.
 Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

TABL. 25(71). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					
	0	15	30	45	60	
MEŻCZYŻNI MALES						
OGÓŁEM	2000	68,8	54,9	40,8	27,4	16,3
TOTAL	2005	70,4	56,1	41,8	28,3	17,1
	2009	70,9	56,6	42,4	28,8	17,5
	2010	71,7	57,3	43,0	29,3	18,0
Miasta		72,1	57,7	43,4	29,7	18,3
Urban areas						
Wieś		70,7	56,3	42,0	28,3	17,1
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	77,6	63,3	48,6	34,3	21,2
TOTAL	2005	78,9	64,5	49,8	35,4	22,4
	2009	79,4	65,0	50,2	35,8	22,6
	2010	80,2	65,8	51,0	36,5	23,2
Miasta		80,2	65,8	51,1	36,6	23,3
Urban areas						
Wieś		80,2	65,7	50,9	36,4	23,1
Rural areas						

TABL. 26(72). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	29630	19495	9363	772	31479	16997	12791	1691	-1849
TOTAL 2009	35393	22660	10793	1940	34486	16783	15539	2164	907
2010	37661	24455	11393	1813	36276	17986	16283	2007	1385
Miasta..... 2005	17731	10382	6700	649	22099	10748	9921	1430	-4368
Urban areas 2009	19891	10921	7402	1568	23890	9958	12181	1751	-3999
2010	21433	12000	7959	1474	25255	10816	12862	1577	-3822
Wieś..... 2005	11899	9113	2663	123	9380	6249	2870	261	2519
Rural areas 2009	15502	11739	3391	372	10596	6825	3358	413	4906
2010	16228	12455	3434	339	11021	7170	3421	430	5207

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM 2005	10,3	6,7	3,2	0,3	10,9	5,9	4,4	0,6	-0,6
TOTAL 2009	12,3	7,9	3,8	0,7	12,0	5,8	5,4	0,8	0,3
2010	13,1	8,5	4,0	0,6	12,6	6,3	5,7	0,7	0,5
Miasta..... 2005	8,6	5,1	3,3	0,3	10,8	5,2	4,8	0,7	-2,1
Urban areas 2009	9,8	5,4	3,7	0,8	11,8	4,9	6,0	0,9	-2,0
2010	10,6	6,0	4,0	0,7	12,5	5,4	6,4	0,8	-1,9
Wieś..... 2005	14,2	10,9	3,2	0,1	11,2	7,5	3,4	0,3	3,0
Rural areas 2009	18,1	13,7	4,0	0,4	12,4	8,0	3,9	0,5	5,7
2010	18,9	14,5	4,0	0,4	12,8	8,3	4,0	0,5	6,1

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 27(73). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	28858	22000	6858	29788	22000	7788
TOTAL 2009	33453	25678	7775	32322	25678	6644
2010	35848	27290	8558	34269	27290	6979
Miasta..... 2005	17082	11718	5364	20669	14668	6001
Urban areas 2009	18323	12501	5822	22139	17231	4908
2010	19959	13462	6497	23678	18401	5277
Wieś..... 2005	11776	10282	1494	9119	7332	1787
Rural areas 2009	15130	13177	1953	10183	8447	1736
2010	15889	13828	2061	10591	8889	1702

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 27(73). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b		
	ogółem <i>total</i>	z tego samego województwa <i>from the same voivodship</i>	z innego województwa <i>from other voivodship</i>	ogółem <i>total</i>	do tego samego województwa <i>to the same voivodship</i>	do innego województwa <i>to other voivodship</i>
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	10,0	7,6	2,4	10,3	7,6	2,7
TOTAL 2009	11,6	8,9	2,7	11,2	8,9	2,3
2010	12,5	9,5	3,0	11,9	9,5	2,4
Miasta..... 2005	8,3	5,7	2,6	10,1	7,2	2,9
<i>Urban areas</i> 2009	9,1	6,2	2,9	11,0	8,5	2,4
2010	9,9	6,7	3,2	11,8	9,1	2,6
Wieś..... 2005	14,1	12,3	1,8	10,9	8,8	2,1
<i>Rural areas</i> 2009	17,7	15,4	2,3	11,9	9,9	2,0
2010	18,5	16,1	2,4	12,3	10,3	2,0

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 28(74). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU
MIGRANTÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
OF MIGRANTS

LATA WIEK MIGRANTÓW YEARS AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2000	28886	13780	15106	29459	14031	15428	-573	-251	-322
TOTAL 2005	28858	13472	15386	29788	13929	15859	-930	-457	-473
2009	33453	15188	18265	32322	14873	17449	1131	315	816
2010	35848	16489	19359	34269	15745	18524	1579	744	835
0- 4 lata..... <i>years</i>	3802	1932	1870	3631	1821	1810	171	111	60
5- 9.....	2151	1105	1046	2177	1105	1072	-26	-	-26
10-14.....	1535	751	784	1559	774	785	-24	-23	-1
15-19.....	1476	627	849	1465	629	836	11	-2	13
20-24.....	3160	1073	2087	2912	986	1926	248	87	161
25-29.....	7118	2907	4211	5990	2395	3595	1128	512	616
30-34.....	5424	2582	2842	5004	2383	2621	420	199	221
35-39.....	3013	1544	1469	3029	1565	1464	-16	-21	5
40-44.....	1690	894	796	1703	917	786	-13	-23	10
45-49.....	1327	701	626	1347	704	643	-20	-3	-17
50-54.....	1375	711	664	1379	702	677	-4	9	-13
55-59.....	1263	622	641	1366	653	713	-103	-31	-72
60-64.....	932	469	463	998	518	480	-66	-49	-17
65 lat i więcej..... <i>and more</i>	1582	571	1011	1709	593	1116	-127	-22	-105

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 29(75). MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005			2009			2010		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
Imigranci	772	378	394	1940	1227	713	1813	1053	760
<i>Immigrants</i>									
Poniżej 20 lat	195	92	103	632	328	304	679	342	337
<i>Below age 20</i>									
20-24	57	27	30	284	241	43	153	111	42
25-29	85	49	36	359	272	87	282	202	80
30-39	150	70	80	258	171	87	265	172	93
40-49	113	58	55	133	79	54	134	78	56
50-59	100	47	53	177	97	80	191	94	97
60 lat i więcej <i>and more</i>	72	35	37	97	39	58	109	54	55
Emigranci	1691	821	870	2164	979	1185	2007	891	1116
<i>Emigrants</i>									
Poniżej 20 lat	289	182	107	447	249	198	412	227	185
<i>Below age 20</i>									
20-24	249	139	110	172	82	90	177	87	90
25-29	248	118	130	314	124	190	243	78	165
30-39	365	136	229	566	224	342	549	222	327
40-49	289	126	163	334	147	187	306	130	176
50-59	191	96	95	221	102	119	221	108	113
60 lat i więcej <i>and more</i>	60	24	36	110	51	59	99	39	60

TABL. 30(76). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.

Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	2558120	1876	725
Kościół Greckokatolicki ^c	-	-	16
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	966	9	8
Kościół Starokatolicki Mariawitów	7	-	-
Kościół Starokatolicki	600	2	2
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	40700	38	42
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{ef}	2672	17	16
Kościół Ewangelicko-Reformowany	70	-	2
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny	112	2	4

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b, c, d, e, f Dane dotyczą: b – diecezji wrocławskiej, legnickiej, świdnickiej, c – dekanatu wrocławskiego, d – diecezji wrocławsko-szczecińskiej, e – 2009 roku, f – diecezji wrocławskiej.

a Including: among others, parishes, congregations, religious communities, centres. b, c, d, e, f Data concern: b - diocese wroclawska, legnicka, swidnicka, c - decanate wroclawski, d - diocese wroclawsko-szczecińska, e - 2009 year, f - diocese wroclawska.

TABL. 30(76). **NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010 (cont.)
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.)			
<i>Protestant and Protestant-tradition (cont.)</i>			
Kościół Chrześcijan Baptystów	628	6	8
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	841	3	12
Kościół Boży w Chrystusie.....	556	35	6
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej.....	32	3	4
Kościół Zielonoświątkowy	3031	41	30
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego.....	29	5	3
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	59	10	3
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”.....	94	26	3
Nowoapostolski Kościół w Polsce	536	6	3
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa.....	22	3	1
Zbór Stanowczych Chrześcijan	10	1	-
Kościół Chrystusowy ^b	35	1	1
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP.....	111	6	2
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	10	1	1
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	176	12	4
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	20	1	1
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^c	257	3	3
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP ^d	130	4	1
Wspólnota chrześcijańska „Wrocław dla Jezusa”	180	28	1
Dalekiego Wschodu			
<i>Far Eastern Religions</i>			
„Wspólnota Bez Bram” Mumon-Kai Związek Buddyjski Zen Rinzaj ^{ce}	53	13	2
Związek buddyjski „Kamzeon”	30	1	1
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtzang	195	-	1
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^d	350	3	3
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	53	7	-
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	10	3	1
Inne			
<i>Others</i>			
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich (Mormoni).....	130	26	1
Karaimski Związek Religijny	50	-	1
Lectorium Rosicrucianum	20	-	1
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy.....	13467	-	184
Unia Ewangelikalna w RP	38	4	1
Liga Muzułmańska w RP	700	3	1
Związek taoistów tao te king ^c	200	10	2
Zachodniosłowiański związek wyznaniowy „Słowiańska Wiara”	60	4	2

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b, c, d, e, f Dane dotyczą: b – 2006 roku, c – całego kraju, d – 2008 roku, e – 2005 roku.

a Including: among others, parishes, congregations, religious communities, centres. b, c, d, e, f Data concern: b – 2006 year, c – all country, d – 2008 year, e – 2005 year.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy (do IV kw. 2006 r. – powyżej 2 miesięcy), jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badaniem nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 r. – z wyjątkiem osób w wieku 15 lat – przedstawiane były według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od I kwartału 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using a continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months (until the IV quarter 2006 – for longer than 2 months) except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households. Since the I quarter of 2003 the LFS results have been generalized on the basis of the population balances compiled using the results of the Population and Housing Census 2002. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth, until the I quarter 2006 – excluding persons aged 15 – they were presented according to the year of birth.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed** persons are persons who during the reference week:
 - performed for at least 1 hour work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business beyond agriculture,
 - formally had a work but did not perform it (e.g., due to illness, maternity leave or vacation for rest, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3-months, the additional criterion since the I quarter of 2006 in case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) has been the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Employed persons are also pupils and students with whom the employer or natural persons are bound by science agreements or by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity science or job, if have been received wages and salaries.

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) do liczby ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009; patrz ust. 5 na str. 131,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work in the period not longer than 3 months and they were able to take the job.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons (total or in a given group) to the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service selection;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with some exceptions in 2002-2009; see item 5 on page 131,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions,
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorca mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonych w maju 2002 r. oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 **nie zaliczono** osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002 and in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002-2009 are **not included** the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs.
- c) in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach (5-10) – według siedziby zarządu jednostki.

11. Informacje zawarte w tabl. 5–10 obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

12. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych (od 2009 r. – łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopow wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopow wychowawczych** zalicza się osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem, którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections of the NACE were compiled using the **enterprise method**.

In table 3 data are presented by actual workplace of employed and kind of activity, however, in other tables (5-10) – by seat of management of unit.

11. Information included in tables 5–10 covers economic entities employing over 9 persons. Data do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

12. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees (since 2009 – including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Data do not include economic entities employing less than 9 persons.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII of the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons authorized to care for the child, to whom a workplace has granted leave in accordance with the Regulation of the Minister of Economy, Labour and Social Policy, dated 16 XII 2003 (Journal of Laws No. 230, item 2291).

13. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (od 2009 r. – łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo).

14. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

15. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyły 18 lat;
- 2) kobiety nie ukończyły 60 lat, a mężczyźni – 65 lat;
- 3) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;

13. *Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (since 2009 – including seasonal and temporary employees).*

14. *Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:*

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

15. *Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.*

Unemployment

1. *Data regarding registered unemployed persons, include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments), are classified as unemployed.*

An unemployed person is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:

- 1) *are aged 18 or more;*
- 2) *are aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);*
- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social-welfare, disability welfare pension, are not receiving: a preretirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick and maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) *are not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*

- 6) nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 10) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu pobierania;
- 11) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

3. Stopień bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopień bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

Dane w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

- 6) *did not entered in the register rolls of economic activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,*
- 7) *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interest or other income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, permanent social benefit;*
- 10) *do not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of receiving the benefit;*
- 11) *do not receive, training allowance after the termination of employment.*

Among the unemployed are not included persons undergoing training, and an internship with the employer as well as since 1 VI 2004 also persons under going a job occupational training.

2. The long term unemployed are persons remaining in the register of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation at work place.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses result.

Data for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy–zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when an employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the Act on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 5) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of a co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 6) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 7) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;

- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniem EUROSAT-u.

6. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakre-

8) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*

9) *servicing supplementary forms of military service;*

10) *education at the National School of Public Administration by students who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

Contact – mode of injury since 2005 are grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as*

- sie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Do 2005 r. niedostateczne oświetlenie stanowiska pracy było jednym z czynników związanych ze środowiskiem pracy, a od 2006 r. zaliczane jest do czynników związanych z uciążliwością pracy.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

8. Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok bieżący.

veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

Until 2005 threats caused by insufficient lights were one of the factors connected with work environmental, but since 2006 they have been connected with strenuous work conditions.

7. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

8. The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the reference year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1(77). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne annual averages		kwartaly quarters					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	2388	2358	2411	2404	2405	2413	2421	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1134	1103	1138	1139	1133	1135	1145	Men
Kobiety	1254	1255	1273	1265	1272	1278	1276	Women
Aktywni zawodowo	1301	1272	1319	1344	1312	1298	1323	Economically active persons
mężczyźni	709	697	724	744	727	710	715	men
kobiety	592	575	596	600	586	587	609	women
Pracujący	1004	1144	1170	1180	1160	1151	1189	Employed persons
mężczyźni	552	628	643	654	642	628	646	men
kobiety	451	516	528	527	518	523	543	women
Bezrobotni	297	128	149	163	152	147	134	Unemployed persons
mężczyźni	157	69	81	90	85	82	68	men
kobiety	140	59	68	73	68	65	66	women
Bierni zawodowo	1087	1086*	1092	1061	1093	1116	1098	Economically inactive persons
Mężczyźni	425	406	414	396	407	425	430	Men
Kobiety	662	680	677	665	686	691	667	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,5	53,9	54,7	55,9	54,6	53,8	54,6	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,5	63,2	63,6	65,3	64,2	62,6	62,4	men
kobiety	47,2	45,8	46,8	47,4	46,1	45,9	47,7	women
Miasta	55,1	54,9	55,1	56,3	54,9	54,3	55,0	Urban areas
Wieś	53,0	51,5	53,6	54,7	53,6	52,6	53,8	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	42,0	48,5	48,5	49,1	48,2	47,7	49,1	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	48,7	56,9	56,5	57,4	56,7	55,3	56,4	men
kobiety	36,0	41,1	41,5	41,7	40,7	40,9	42,6	women
Miasta	42,8	49,5	49,0	49,7	48,8	48,2	49,3	Urban areas
Wieś	40,1	46,2	47,4	47,4	46,9	46,4	48,6	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	22,8	10,1	11,3	12,1	11,6	11,3	10,1	UNEMPLOYMENT RA- TE in %
mężczyźni	22,1	9,9	11,2	12,1	11,7	11,5	9,5	men
kobiety	23,6	10,3	11,4	12,2	11,6	11,1	10,8	women
Miasta	22,3	10,0	11,0	11,7	11,2	11,1	10,3	Urban areas
Wieś	24,2	10,3	12,0	13,3	12,5	11,8	9,7	Rural areas

TABL. 2(78). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popu- lation</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Acti- vity rate</i>	Wskaźnik za- trudnienia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
	w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2421	1323	1189	134	1098	54,6	49,1	10,1
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^a <i>of which at working age^a</i>	1803	1295	1163	133	507	71,8	64,5	10,3
15-24 lata <i>years</i>	363	129	100	29	234	35,5	27,5	22,5
25-34	462	394	357	37	68	85,3	77,3	9,4
35-44	327	293	272	21	34	89,6	83,2	7,2
45-54	408	315	288	27	93	77,2	70,6	8,6
55 lat i więcej <i>and more</i>	861	192	173	19	669	22,3	20,1	9,9
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	431	353	337	16	78	81,9	78,2	4,5
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and voca- tional secondary</i>	579	394	352	41	186	68,0	60,8	10,4
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	268	133	117	16	135	49,6	43,7	12,0
Zasadnicze (zawodowe)..... <i>Basic vocational</i>	601	353	311	42	248	58,7	51,7	11,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	542	91	72	19	451	16,8	13,3	20,9

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.
a Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3(79). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010				
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	męż- czyźni men	kobiety women
O G O Ł Ę M TOTAL	886474	980546	996960	235758	761202	531584	465376
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	74864	73240	88169	2773	85396	48281	39888
Przemysł <i>Industry</i>	237892	246216	248851	24473	224378	170460	78391
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	193103	198880	201149	4355	196794	130541	70608
Budownictwo <i>Construction</i>	48371	68087	65749	1607	64142	58789	6960
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	154418	164343	163182	530	162652	77250	85932
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	50065	50487	50562	21256	29306	38381	12181
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	18538	21839	20472	794	19678	6875	13597
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	8647	17403	18801	772	18029	13066	5735
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	22728	30237	30357	3201	27156	9548	20809
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	13854	13286	13789	4205	9584	6947	6842
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	51985	38512	36352	3199	33153	17887	18465
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4413	43632	44773	673	44100	24996	19777
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	41903	45864	46165	46141	24	15910	30255
Edukacja <i>Education</i>	76303	79556	80019	73013	7006	19833	60186
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	58073	61526	63170	44499	18671	11960	51210
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	11083	11394	11585	8425	3160	4698	6887
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	13337	14924	14964	197	14767	6703	8261

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe, do 2009 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010), patrz uwagi ogólne na str. 130, 131.

^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, until 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010), see general notes on page 130, 131.

TABL. 4(80). PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a
W CZERWCU 2010 R.

PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem w gospodarstwach Of total on farms in agriculture			
			indywidualnych private farms			osób praw- nych – pra- cownicy najemni stali ^b of legal persons – permanent paid employees ^b
			razem total	rodzinną siłą roboczą ^c family labour force ^c	pracownicy najemni stali ^b permanent paid employees ^b	
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
OGÓŁEM	83,1	38,7	78,9	76,7^d	2,1	4,3
TOTAL						
W ODSETKACH IN PERCENT						
W gospodarstwach o powie- rzchni użytków rolnych: On farms with agricultural land area of:						
do 1,00 ha	19,4	23,3	20,3	20,5	10,7	2,9
up to 1,00 ha						
1,01 - 1,99	11,1	12,8	11,6	11,8	4,5	0,3
2,00 - 4,99	17,4	19,2	18,3	18,6	7,7	1,4
5,00 - 9,99	17,8	17,7	18,5	18,6	16,3	3,7
10,00 - 14,99	9,8	9,5	10,3	10,4	7,9	0,4
15,00 - 19,99	5,0	4,8	5,3	5,3	3,0	0,5
20,00 - 49,99	9,7	8,4	9,7	9,8	7,7	9,6
50,00 ha i więcej and more	9,8	4,2	6,0	5,0	42,2	81,2

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 84,2% osób, głównie – 15,8%.

a On the basis of the Agricultural Census. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Of which 84,2% persons were exclusively employed on private farms, while 15,8% were mainly employed.

TABL. 5(81). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podsta- wie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę na- kładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co- owners in- cluding con- tributing fa- mily workers
OGÓŁEM	2005	602970	595710	148	889	5100
TOTAL	2009	662221	654232	88	1681	5346
	2010	675316	668432	88	788	5015
sektor publiczny		211904	211900	-	4	-
public sector						
sektor prywatny		463412	456532	88	784	5015
private sector						

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit.

TABL. 5(81). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podsta- wie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę na- kładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co- owners in- cluding con- tributing fa- mily workers
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7576	6493	-	-	147
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	214422	212792	62	2	1509
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	23051	23035	-	-	16
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe.....	169607	168009	62	2	1477
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	10895	10895	-	-	-
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	10869	10853	-	-	16
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>					
Budownictwo	35377	34663	-	-	714
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	82137	80641	24	34	1438
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	16591	16400	-	-	191
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17511	17210	1	-	300
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	7628	7594	1	-	33
<i>Information and communications</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	27067	26303	-	732	32
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	8708	8687	-	2	19
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17357	17162	-	14	181
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	51072	50964	-	-	108
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	46140	46140	-	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	76627	76543	-	4	80
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	55715	55544	-	-	171
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9354	9346	-	-	8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	2002	1918	-	-	84
<i>Other service activities</i>					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit.

TABL. 6(82). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor sector	
				publiczny public	prywatny private
O G Ó Ł E M TOTAL	570444	639978	646110	210785	435325
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	7098	6605	6167	2624	3544
Przemysł	200882	215288	208642	19184	189458
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	26635	26450	22854	291	22563
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe.....	150891	165829	163965	4033	159932
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	14132	12656	11015	6138	4877
<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9224	10353	10808	8721	2087
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>					
Budownictwo.....	22327	34276	34198	1488	32710
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	53345	75599	76372	356	76016
Transport i gospodarka magazynowa	21390	16543	16523	5671	10852
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	8847	12632	13299	581	12718
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	5135	6338	7312	502	6810
<i>Information and communications</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	17914	25820	25513	2708	22805
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7916	7442	8053	4014	4039
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14472	13989	14987	2254	12733
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	36978	40973	46731	441	46289
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne.....	41683	46064	46795	46789	5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	74631	75930	75875	72010	3866
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	49525	52093	54971	44253	10718
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7294	8933	8849	7863	986
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	1007	1456	1825	49	1777
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 132.

TABL. 7(83). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	538597	256579	57113	34917
TOTAL	2009	594633	291595	59599	38378
	2010	609872	300336	58560	38868
sektor publiczny		193879	128411	18021	12613
public sector					
sektor prywatny		415993	171925	40539	26255
private sector					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...		5900	1529	593	179
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		207378	67100	5414	2772
Industry					
górnictwo i wydobywanie		22878	1957	157	58
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe		163157	60131	4852	2499
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		10804	2517	91	55
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		10539	2495	314	160
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		33084	3760	1579	561
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		72174	40434	8467	7160
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		16001	2386	399	122
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		9817	6793	7393	4346
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		7282	2761	312	162
Information and communications					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..		22903	16379	3400	2576
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		7665	4000	1022	374
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		13862	7325	3300	2212
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		42562	19137	8402	5423
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne		44384	29017	1756	1036
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		65353	50447	11190	7953
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		52106	43783	3438	2612
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		7775	4678	1571	1172
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		1626	807	292	193
Other service activities					

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str.132; według siedziby zarządu jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8(84). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z ur- lopow wy- chowaw- czych ^b persons returning from child- -care lea- ves ^b	
OGÓŁEM 2005	140501	57320	20107	66203 ^c	2382	26,5
TOTAL 2009	144318	66907	24009	68648	3086	23,2
	2010	66756	22178	77592	3235	24,7
sektor publiczny public sector	23362	13238	3128	11923	905	11,5
sektor prywatny..... private sector	128162	53518	19050	65669	2330	31,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	908	323	109	511	9	14,7
Przemysł..... Industry	44811	16161	6205	26976	843	21,9
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	40771	15481	5782	24577	814	25,5
Budownictwo..... Construction	12423	1161	803	7464	40	37,1
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	21557	12391	2790	8939	729	28,9
Transport i gospodarka magazynowa .. Transportation and storage	3571	414	193	2291	12	21,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3343	2212	757	1256	48	33,2
Informacja i komunikacja..... Information and communications	2516	867	587	1604	34	40,3
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa..... Financial and insurance activities	4391	2964	1227	1405	332	17,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1365	555	135	779	14	17,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	4520	1973	1384	2148	75	33,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	29665	13262	4744	12645	173	73,8
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	8061	3899	976	4149	293	17,5
Edukacja..... Education	5637	4264	760	2971	248	8,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... Human health and social work activities	6723	5431	1008	3462	326	12,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	1433	659	259	778	38	18,0
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	600	220	241	214	21	34,1

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, do 2008 r. – bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki. b Do 2008 r. – łącznie z powracającymi z urlopow bezpłatnych. c Przerwa w pracy nie była dłuższa niż 1 miesiąc.

a Data concern full-time paid employees, until 2008 - excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit. b Until 2008 – including persons returning from unpaid leaves. c The break in their case didn't exceed 1 month.

TABL. 9(85). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
 TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an em- ployment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- waw- czych ^b persons taking child- -care leave ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	124201	51041	21736	15384	8089	3837	23,1
TOTAL	2009	153926	69198	31406	13996	6515	4222	24,6
	2010	140168	62490	25059	14227	4774	4050	22,7
sektor publiczny		24361	13303	4130	1268	1827	1006	12,0
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		115807	49187	20929	12959	2947	3044	27,8
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1133	462	226	94	77	15	18,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		39087	13818	9068	4600	1954	984	19,0
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		35294	13212	8600	4390	1120	949	21,9
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		12705	1035	2034	1058	353	62	37,9
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		21247	12230	4887	3183	245	993	28,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		3855	494	678	479	219	14	23,6
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3471	2371	721	790	60	148	33,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		1362	507	208	299	7	41	21,5
<i>Information and communications</i>								
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		4484	3070	707	582	31	462	17,6
<i>Financial and insurance activities</i>								

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, do 2008 r. – bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki. b Do 2008 r. – łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data concern full-time paid employees, until 2008 – excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit. b Until 2008 – including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9(85). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an em- ployment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b persons taking child- -care leave ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1409	527	220	140	103	16	18,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4061	2274	355	408	61	71	30,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	24603	11286	2364	1249	385	214	61,1
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	7979	3693	374	258	429	316	17,3
Edukacja Education	5803	4313	1031	398	451	295	8,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... Human health and social work activities	6923	5543	1781	512	348	358	12,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1367	631	311	117	46	57	16,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities	679	236	94	60	5	4	39,7

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, do 2008 r. – bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki. b Do 2008 r. – łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data concern full-time paid employees, until 2008 – excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit. b Until 2008 – including persons taking unpaid leaves.

TABL. 10(86). ABSOLWENCI^a PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ
SCHOOL LEAVERS^a STARTING WORK FOR THE FIRST TIME

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational
O G O Ł Ę M	2005	18018	7564	5396	5332	2921	4369
TOTAL	2009	19819	9788	5232	4948	4060	5579
	2010	13620	6747	5377	3397	2279	2567
sektor publiczny		2623	1801	1802	374	289	158
public sector							
sektor prywatny		10997	4946	3575	3023	1990	2409
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		88	31	30	37	7	14
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		3951	1391	825	1138	746	1242
Industry							
górnictwo i wydobywanie		164	19	55	80	12	17
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		3627	1313	698	1021	707	1201
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		38	12	25	8	3	2
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		122	47	47	29	24	22
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities							
Budownictwo		587	91	136	117	79	255
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1908	1065	472	654	381	401
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		125	34	47	31	12	35
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		462	266	97	139	110	116
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		451	104	343	21	80	7
Information and communications							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..		1166	801	712	168	283	3
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		114	47	32	21	15	46
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		699	391	511	48	59	81
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1362	673	321	636	196	209
Administrative and support service activi- ties							
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		809	547	497	120	117	75
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		622	487	538	29	44	11
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		852	659	628	131	58	35
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		226	129	117	45	52	12
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		198	31	71	62	40	25
Other service activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, do 2008 r. – bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pra-
cujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, until 2008 – excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities em-
ploying up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 132; by seat of management of unit.

TABL. 11(87). **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE W 2010 R.**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)				nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		
	ogółem total	w tym sektor publi- czny of which public sector	z liczby ogółem of total number		ogółem total	w tym sektor publi- czny of which public sector	z liczby ogółem w jedno- stkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób in entities employ- ing more than 9 persons
nowo utwo- rzone of total number vacancies – newly created jobs			w jedno- stkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób in entities employ- ing more than 9 persons				
OGÓŁEM..... TOTAL	4735	663	924	3714	43711	4049	28548
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	31	4	-	27	423	21	165
Przemysł..... <i>Industry</i>	1969	34	462	1813	11570	313	9892
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	1879	2	444	1731	10752	62	9302
Budownictwo..... <i>Construction</i>	289	1	2	145	7675	6	2945
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	496	2	53	265	7208	1	4987
Transport i gospodarka magazynowa.. <i>Transportation and storage</i>	316	49	40	270	1318	23	476
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	242	-	11	107	1891	90	801
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communications</i>	128	-	30	80	762	2	317
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	194	-	52	194	782	-	582
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	71	28	-	49	761	367	459
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	117	24	73	63	3253	180	1454
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	221	-	90	221	3295	-	2699
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	179	179	14	168	1179	1179	1167
Edukacja..... <i>Education</i>	176	169	49	149	1278	1090	1057
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna... <i>Human health and social work activities</i>	155	133	18	130	1375	433	1148
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	40	40	-	28	426	343	281
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	111	-	30	5	515	1	118

a W ciągu roku.
a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 12(88). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	231653	233352	146260	150282	Registered unemployed persons
mężczyźni	101886	108052	71941	72582	men
kobiety	129767	125300	74319	77700	women
Oferty pracy	475	2469	2451	3057	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	488	95	60	49	Unemployed persons per job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	23,4	19,7	15,7	15,5	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,7	3,7	2,7	2,4	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	22,2	15,4	21,6	18,9	Possessing benefit rights
Długotrwale bezrobotni ^a	41,8	47,4	38,4	44,6	Long-term unemployed persons ^a
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b ...	18,4	20,6	12,8	13,1	Registered unemployment rate ^b
^a Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy; patrz uwagi ogólne, ust. 2, str. 134. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 134. ^a Persons without work for more than 12 months; see general notes, item 2 on page 134. ^b See general notes, item 3 on page 134.					

TABL. 13(89). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	229826	252104	258707	255873	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	107233	121210	123752	124222	Women
Dotychczas niepracujący	68726	70212	51742	51280	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	18305	5494	6498	4775	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	201549	275881	226337	251851	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	92144	130657	112811	120841	Women
Z tytułu podjęcia pracy	99348	124533	85076	98930	Received jobs
^a W ciągu roku. ^a During the year.					

TABL. 14(90). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
	O G Ó Ł E M T O T A L							
O G Ó Ł E M TOTAL	231653	129767	233352	125300	146260	74319	150282	77700
	WEDŁUG WIEKU BY AGE							
24 lata i mniej..... <i>and less</i>	65092	36372	45178	25088	27394	14731	27093	15614
25–34	56747	35029	61992	36995	40422	23295	41807	24773
35–44	59454	33723	46231	25912	25509	13799	26698	14378
45–54	46384	23654	65190	32896	35586	17597	34287	16675
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	3976	989	14761	4409	17349	4897	20397	6260
	WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL							
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	4921	3090	11345	7423	12067	7782	14348	9706
Policealne oraz średnie zawodowe	49146	33328	51372	32878	30995	18388	31322	19106
<i>Post-secondary as well as vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	13507	10760	15840	11678	13730	9117	14603	10043
Zasadnicze (zawodowe)..... <i>Basic vocational</i>	83014	40865	73659	34300	42779	18267	42884	18109
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	81065	41724	81136	39021	46689	20765	47125	20736
<i>Lower secondary^a, primary and incomplete primary</i>								
	WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^b BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^b							
3 miesiące i mniej..... <i>months and less</i>	53939	23310	56345	25641	54876	25020	53930	25238
3– 6	39160	21597	31339	16787	28701	14824	27845	15013
6–12	41776	21428	34944	18326	29008	14773	29038	15400
12–24	49516	28002	35721	19285	17915	10264	24037	13028
Powyżej 24 miesięcy..... <i>More than 24 months</i>	47262	35430	75003	45261	15760	9438	15432	9021
	WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY							
Bez stażu pracy..... <i>No work seniority</i>	54182	33334	45977	27819	22938	13652	23342	14352

a Od 2002 r. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 14(90). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG STAŻU PRACY (dok.)

BY WORK SENIORITY (cont.)

Ze stażem pracy ^a : With work seniority ^a :								
1 rok i mniej..... and less	30663	18324	32954	18462	20855	11836	21908	12682
1– 5	39929	21316	43070	22768	32344	16717	33527	17929
5–10	29774	17006	31265	17184	19506	9984	20500	10678
10–20	45536	26001	42229	23291	24863	12295	24952	12093
20–30	29473	13589	32915	14902	20004	8217	19898	8067
powyżej 30 lat	2096	197	4942	874	5750	1618	6155	1899
more than 30 years								

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby posiadające staż pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons having work experience from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 15(91). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	8499	4907	1709	1991	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	4437	2180	1108	1176	of which women
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	4356	4602	4916	5645	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	1389	2209	1319	1699	of which women
Rozpoczynający szkolenie.....	9483	15152	13419	14337	Persons starting training
w tym kobiety	5351	7418	6226	6394	of which women

TABL. 16(92). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in per cent	
OGÓŁEM	635,1	482,7	610,2	738,3	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	316,1	286,7	247,7	279,2	37,8	Unemployment benefits
Program przeciwdziałania bezrobociu	173,5	328,9	421,1	57,0	Program for combating unemployment
w tym:						of which:
szkolenia	7,0	19,5	36,6	30,3	4,1	training
środki na podjęcie działalności gospodarczej	10,2	86,5	106,8	14,5	professional education for non-adults
prace interwencyjne.....	14,6	13,9	8,8	11,4	1,5	intervention works
roboty publiczne	13,8	21,0	27,6	35,2	4,8	public works

Warunki pracy Work conditions

TABL. 17(93). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a** (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym w wypadkach <i>Of which in accidents</i>		Z liczby ogółem powodujących niezdolność do pracy <i>Of total accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION	
		śmiertelnych <i>fatal accidents</i>	ciężkich <i>serious accidents</i>	1—3 dni <i>days</i>	4—20 dni <i>days</i>	21 dni i więcej <i>days and more</i>		
O G Ó Ł E M	2005	8762	24	89	52	3020	4984	TOTAL
	2009	9313	28	59	115	3343	5055	
	2010	10216	34	58	124	3995	5201	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	159	1	1	-	63	87	87	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	4161	11	26	53	1644	2245	2245	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	649	5	4	-	234	401	401	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	3146	2	19	46	1281	1631	1631	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	146	3	2	4	45	89	89	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	220	1	1	3	84	124	124	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	776	6	13	10	260	478	478	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1305	3	4	16	583	591	591	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	516	6	4	4	176	295	295	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	157	-	-	2	76	72	72	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	38	-	-	-	17	17	17	<i>Information and communications</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	137	-	1	5	56	54	54	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	87	1	2	2	28	50	50	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	97	-	-	-	40	49	49	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	661	5	1	5	255	315	315	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	402	-	2	4	149	190	190	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	575	1	1	12	220	254	254	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	980	-	2	9	369	430	430	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	112	-	1	1	35	53	53	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	53	-	-	1	24	21	21	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku, łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony i bezpieczeństwa publicznego.

^a Registered in a given year, including civilian employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

TABL. 18(94). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transport and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM	2005	8762	128	4110	3148	593	813	498	882
TOTAL	2009	9313	142	3892	3053	720	1072	518	896
	2010	10216	159	4161	3146	776	1305	516	980
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatura, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		347	3	168	136	22	33	16	22
Contact with electric current, temperature, dangerous substances and preparations									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie.....		17	-	8	3	5	3	-	-
Drowning, burying, closing up									
Uderzenie w nieruchomy obiekt		2649	44	964	691	182	291	133	295
Colliding into immobile object									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		2379	37	1131	818	235	356	107	119
Striking by moving object									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		1610	19	758	664	121	290	47	91
Contact with sharp, rough or lumpy object									
Uwięzienie, zmiżdżenie		584	4	325	271	43	79	16	35
Being trapped, crushing									
Obciążenie fizyczne i psychiczne		1382	12	503	329	80	169	117	189
Mental or physical strain									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		209	9	22	11	6	17	31	47
Aggression from man or animal									
Inne wydarzenia.....		990	29	274	216	77	59	45	175
Other accidents									
Brak informacji		49	2	8	7	5	8	4	7
No entries									

^a Zgłoszone w danym roku, łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony i bezpieczeństwa publicznego.

^a Registered in a given year, including civilian employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

TABL. 18(94). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transport and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				
OGÓŁEM 2005	16703	227	8676	6800	1164	1575	913	1351
TOTAL 2009	18527	322	8438	6727	1449	2159	957	1550
2010	20232	365	9181	7038	1573	2505	972	1664
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	1893	34	973	644	145	198	86	143
Niewłaściwa organizacja..... <i>Inappropriate organization of</i>	2338	41	1285	1024	226	279	73	130
pracy <i>work</i>	1167	25	703	578	123	121	31	52
stanowiska pracy <i>work post</i>	1171	16	582	446	103	158	42	78
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym..... <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>	1517	24	847	686	123	243	47	42
Nieużywanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>	295	6	171	137	22	37	16	10
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	1542	33	854	658	108	211	74	84
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>	439	10	176	135	28	69	26	27
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika <i>Incorrect employee's action</i>	10597	178	4433	3408	794	1290	530	1000
Inna przyczyna..... <i>Other causes</i>	1611	39	442	346	127	178	120	228

^a Zgłoszone w danym roku, łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony i bezpieczeństwa publicznego. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year, including civilian employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19(95). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE ^aPERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	997	610	700	628	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	3	4	1	2	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	460	303	342	316	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	117	66	52	54	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	23	17	31	28	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	110	94	105	88	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	83	42	45	47	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	6	6	5	2	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	4	-	-	1	hazardous materials
inne wydarzenia	194	82	120	92	other events

a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

a Who received one-off accident compensations.

TABL. 20(96). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zagrożenie związane Hazard connected with							
		ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi particularly dangerous machinery			
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2005	131,8	90,5	85,4	56,7	30,4	21,3	16,0	12,6
T O T A L	2009	132,8	87,0	79,1	45,9	38,2	30,9	15,6	10,1
	2010	119,4	80,1	71,8	41,3	34,1	27,7	13,4	11,2
sektor publiczny		101,1	81,8	32,3	18,1	56,8	53,9	12,0	9,8
public sector									
sektor prywatny		124,4	79,7	82,8	47,7	27,8	20,4	13,8	11,6
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		119,6	59,5	59,3	29,6	28,9	17,5	31,4	12,4
Agriculture, forestry and fishing									

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 136.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 136.

TABL. 20(96). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł	182,6	119,9	116,9	67,8	44,2	33,8	21,6	18,4
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	593,9	223,8	436,0	122,7	107,3	53,1	50,7	48,0
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe.....	130,1	102,2	83,1	64,5	30,8	25,1	16,2	12,7
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	220,9	192,4	65,1	41,3	112,4	107,7	43,4	43,4
<i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ	152,9	118,0	67,0	38,5	59,8	56,4	26,1	23,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo.....	150,3	77,8	107,8	48,2	31,6	21,0	10,9	8,7
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ	15,9	14,7	7,2	6,6	5,1	5,0	3,6	3,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ...	123,6	119,3	17,1	12,8	102,3	102,3	4,2	4,2
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja	8,0	8,0	-	-	8,0	8,0	-	-
<i>Information and communications</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	167,4	129,3	73,0	34,8	85,7	85,7	8,7	8,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11,5	11,1	8,3	8,3	-	-	3,2	2,8
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja	2,9	2,7	1,4	1,3	-	-	1,5	1,5
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	28,2	24,0	7,1	5,1	19,3	18,2	1,8	0,7

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 136.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 136.

TABL. 21(97). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	2005	2009	2010	DISEASES
	liczba przypadków number of causes			
O G Ó Ł E M	237	284	209	T O T A L
w tym:				of which:
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich natęps- stwa.....	-	1	4	Acute and chronic intoxications and their results
Pylice płuc.....	58	63	37	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu.....	1	1	3	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wenty- lacyjnej płuc	3	2	-	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa.....	8	4	2	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęche- rzyków płucnych.....	2	-	-	Extrinsic allergic alveolitis
Alergiczny nieżyt nosa	2	6	1	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodo- wane nadmiernym wysiłkiem głosowym.....	44	28	19	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Choroby wywołane działaniem promieniowania jodnizującego	5	2	1	Diseases caused by ionizing radiation
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środo- wisku pracy, uznanych za rakotwórcze	3	9	9	Malignant neoplasms induced by human car- cinoagens present in work environment
Choroby skóry.....	11	11	6	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy.....	4	12	19	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu ner- wowego wywołane sposobem wykonywania pracy	13	42	37	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimako- wego spowodowany hałasem.....	32	16	6	Bilateral permanent noise-included hearing loss of cochlear type
Zespół wibracyjny	8	4	1	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynni- kami fizycznymi, chemicznymi lub biologicz- nymi.....	2	3	-	Diseases of visual system included by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	40	80	64	Infectious and parasitic diseases or their results

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115).
 Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115).
 S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22(98). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
O GÓŁEM	2005	49375	116656	28701	64190	5331	14276	18239
TOTAL	2009	49782	93043	20116	43698	6755	12696	1230
	2010	49149	81704	14224	47589	7606	14609	1103
sektor publiczny		11590	14597	5320	16501	924	2614	391
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		37559	67107	8904	31088	6682	11995	712
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1576	748	-	176	-	1	26
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		34497	59824	10642	34769	5790	11230	945
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		17628	15696	5977	16364	4563	8375	350
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		10547	35372	3047	11071	1220	2519	276
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		2883	5539	799	4845	1	322	80
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3439	3217	819	2489	6	14	239
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		8434	8985	1632	3877	712	1135	21
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2112	2871	107	772	12	1	14
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		1928	6223	1808	5670	26	1401	35
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		23	53	-	237	3	1	5
<i>Information and communications</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		56	49	23	348	-	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		143	438	-	-	-	-	-
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		135	256	4	1163	72	19	2
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... <i>Human health and social work activities</i>		245	2257	8	577	991	821	55

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23(99). ŚWIADCZENIA I ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 BENEFITS AND AVERAGE COST OF BENEFITS FOR OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Occupational accidents and occupational diseases compensations			
	liczba świadczeń number of benefits		średni koszt świadczeń average cost of benefits	
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
O G Ó Ł E M 2005	2942	2830	2233	2078
TOTAL 2009	3151	2977	2657	2554
	2010	3013	2984	2849
sektor publiczny public sector	810	767	3118	2846
sektor prywatny private sector	2203	2110	2935	2850
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	65	32	4809	2597
Przemysł Industry	1641	1568	3095	2990
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	297	287	4889	4798
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1208	1145	2473	2334
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	46	46	7433	7433
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	90	90	3299	3299
Budownictwo Construction	286	277	3343	3256
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	295	289	2195	2138
Transport i gospodarka magazynowa .. Transportation and storage	161	157	3582	3511
Informacja i komunikacja Information and communications	8	8	2075	2075
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2	2	3700	3700
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	9	8	1989	1850
Edukacja Education	64	61	3016	2833
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities	482	475	2460	2406

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

4. Dane w tabl. 5 i 6 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2010 r.** Dane dotyczą zatrudnionych (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych), którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związkach zawodowych i innych. Badanie obejmowało podmioty gospodarki, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12 nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów). W wynagrodzeniach osobowych nie uwzględniono wypłat mających charakter jednorazowy lub sporadyczny (np. nagród jubileuszowych, gratyfikacji, odpraw wypłacanych przy przejściu na emeryturę).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z:

- 1) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin;
- 3) budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu i członkom ich rodzin;
- 4) budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej i członkom ich rodzin.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Act on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.

4. Data in tables 5 and 6 were compiled on the basis of sample **survey of wages and salaries structure by occupations for October 2010.** Data concern paid employees (full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees), who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. The survey covered units in which the number of the employed exceeded 9 persons.

For calculating wages and salaries the sum of the following was assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees). With individual wages and salaries one-time and occasional payment have not been included (e.g. jubilee prizes, bonuses and retirement gratuity).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed:

- 1) from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution;
- 2) from the budget of the Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families;
- 3) from the budget of the Ministry of the Interior and Administration, in regard to benefits for former functionaries of the Ministry of the Interior and Administration as well as the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency and members of their families;
- 4) from the budget of the Ministry of Justice, in regard to benefits for former Penitentiary Staff functionaries and members of their families.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund and the state budget, in case of farmers who are authorized to receive benefits - from those source simultaneously.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane oraz kombatanci.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e.: Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries, Central Anticorruption Bureau;
- 9) farmers;
- 10) war and military invalids, repressed persons as well as combatants.

3. **Retirement pay and pension benefits** (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. **Retirement pay and pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

5. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1(100). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
		w mln zł in mln zł	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM.....	27687,4	28777,6	100,0	TOTAL
sektor publiczny.....	9154,0	9188,7	31,9	public sector
sektor prywatny.....	18533,4	19588,9	68,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	283,2	289,5	1,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	9468,7	9630,7	33,5	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	2224,0	2126,0	7,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	6096,5	6416,8	22,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	745,1	648,5	2,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	403,0	439,4	1,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	1643,6	1642,0	5,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3220,7	3268,4	11,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	703,9	719,9	2,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	420,7	447,8	1,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	447,7	526,7	1,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa.....	1546,4	1582,4	5,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	342,3	388,6	1,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	850,0	910,4	3,2	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1093,5	1253,1	4,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	2189,8	2295,2	8,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2997,8	3194,8	11,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	1966,9	2099,9	7,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	342,0	351,1	1,2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	170,3	177,2	0,6	Other service activities

a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych na str. 161. Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes on page 161. Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 2(101). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co- operatives	Dodat- kowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budżeto- wej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Others ^c	Uczniów Appren- tices
O GÓŁEM 2005	17910,4	16796,1	14,0	236,7	859,6	4,1
TOTAL						
..... 2009	26644,5	25002,1	20,1	309,2	1306,9	6,3
..... 2010	28170,6	26083,0	13,7	385,5	1682,3	6,1
sektor publiczny public sector	9643,4	8801,2	2,3	385,5	454,1	0,3
sektor prywatny..... private sector	18527,2	17281,8	11,5	-	1228,2	5,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	293,9	275,7	0,0	0,0	18,1	0,0
Przemysł Industry	9549,0	9333,1	8,9	3,9	200,2	2,9
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	2126,6	2116,7	0,4	-	9,4	0,0
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	6330,1	6152,4	2,8	0,2	171,9	2,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	649,4	640,7	4,9	-	3,8	0,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	443,0	423,2	0,9	3,8	15,0	0,0
Budownictwo..... Construction	1518,9	1353,3	0,1	1,2	163,8	0,6
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2639,8	2520,8	1,4	-	115,8	1,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą, bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork, excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2(101). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Others ^c	Uczniów Apprentices
Transport i gospodarka magazynowa	597,0	581,3	0,1	1,1	14,2	0,2
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	383,0	363,8	-	1,2	17,7	0,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	510,1	449,3	0,0	0,0	60,8	-
<i>Information and communications</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	1613,5	1531,6	0,0	0,0	81,9	0,0
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	334,4	308,6	0,4	5,4	19,9	0,0
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	761,8	673,6	1,8	2,2	84,2	0,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1577,4	1200,1	0,7	0,9	375,7	0,0
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2376,8	2154,2	-	141,7	81,0	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	3351,8	2975,5	0,0	198,5	177,8	0,1
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2152,3	2005,5	0,2	25,4	121,2	0,0
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	460,7	308,7	-	3,7	148,3	0,0
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	50,1	48,0	-	0,2	1,8	0,1
<i>Other service activities</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą, bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork, excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3(102). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	2329,93	3085,58	3211,80	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2436,49	3082,93	3475,32	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	2609,88	3426,68	3620,47	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	5437,50	6948,95	7668,97	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	2078,90	2821,93	3034,92	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3532,77	4876,77	4874,67	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2416,4	3100,76	3243,25	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	1914,87	2638,34	2805,09	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1760,33	2403,22	2466,29	<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>
Transport i gospodarka magazy- nowa	2167,78	2497,33	2534,73	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1513,74	1997,66	2115,33	<i>Accommodation and catering ^Δ</i>
Informacja i komunikacja	3800,2	4485,94	4641,49	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	3848,51	4716,77	4801,63	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2248,47	2954,49	3112,00	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna	2217,26	3149,15	3270,98	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1410,87	2100,41	2130,12	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3008,46	3959,58	4085,27	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	2546,13	3253,85	3471,20	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1929,72	3007,94	3031,33	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2089,96	2818,52	2916,23	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1887,18	2158,45	2201,54	<i>Other service activities</i>

^a Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 4(103). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor sector	
				publiczny public	prywatny private
			w zł	in zł	
OGÓŁEM TOTAL	2477,56	3295,44	3412,37	3632,73	3305,67
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2589,59	3339,12	3723,61	5261,06	2584,22
Przemysł <i>Industry</i>	2698,93	3544,36	3730,15	3916,31	3711,30
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	5461,39	6989,17	7719,62	3987,14	7767,76
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	2147,53	2917,31	3125,12	3591,26	3113,36
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	3541,79	4886,84	4882,13	4916,38	4839,01
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	2450,92	3146,14	3299,07	3360,84	3040,95
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2190,28	3133,47	3274,14	3327,41	3271,71
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2061,07	2728,49	2751,40	3118,80	2749,67
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2390,30	2847,38	2937,94	3585,73	2599,43
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1705,53	2201,32	2284,77	2625,65	2269,20
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	4416,99	5051,15	5138,28	2974,75	5297,76
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4027,28	4858,05	5001,44	5414,59	4952,39
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2280,84	3059,95	3253,42	3171,80	3334,53
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2365,44	3672,92	3771,22	4613,69	3622,08
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1393,64	2101,65	2131,27	3025,49	2122,80
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3008,49	3960,05	4085,80	4086,01	3021,67
Edukacja <i>Education</i>	2556,15	3267,13	3485,89	3494,41	3326,38
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1950,23	3048,55	3078,93	3220,03	2496,32
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2034,11	2821,62	2945,29	2892,62	3365,37
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1442,64	2128,27	2200,18	3942,69	2150,89

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL.5(104). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAZU PRACY, WIELKOŚCI ZAKŁADÓW ORAZ SEKCJI ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS, EDUCATIONAL LEVEL, AGE, WORK SENIORITY SIZE OF ESTABLISHMENTS ALSO BY SECTIONS IN OCTOBER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
	w zł		in zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	3529,13	3936,81	3137,91	3690,88	3435,61
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe z tytułem co najmniej doktora oraz magistra, lekarza lub równorzędnym..... <i>Tertiary with at least doctor or masters degree, medical or of equal rank</i>	4933,43	6030,59	4322,4	4367,75	6008,92
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer, licentiate, qualified economist degree or of equal rank</i>	4315,45	5360,3	3319,45	3517,8	4831,35
Policealne <i>Post-secondary</i>	3063,09	3275,34	2943,02	3160,54	3002,04
Średnie zawodowe <i>Secondary vocational</i>	3242,28	3634,52	2793,61	3274,36	3229,04
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	2791,02	3065,59	2583,14	2921,66	2757,41
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	2688,61	3105,99	1930,02	2708,63	2683,74
Gimnazjalne..... <i>Lower secondary</i>	2279,70	2453,40	1869,24	2297,93	2279,44
Podstawowe i niepełne podstawowe..... <i>Primary and incomplete primary</i>	2400,97	2852,7	1907,41	2509,53	2369,99
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
17 lat i mniej..... <i>and less</i>	1838,05	1838,05	-	-	1838,05
18-19.....	1957,49	1931,46	1994,01	1825,87	1964,00
20-24.....	2419,09	2542,19	2279,57	2380,33	2423,99
25-29.....	3074,50	3328,78	2790,28	2861,87	3141,16
30-34.....	3654,45	4129,69	3170,32	3449,32	3739,45
35-39.....	4017,26	4749,63	3347,22	3877,28	4098,06
40-44.....	3810,55	4423,93	3335,74	3863,25	3767,85
45-49.....	3584,32	4089,94	3230,47	3835,81	3355,85
50-54.....	3482,07	3906,34	3176,52	3725,72	3262,95
55-59.....	3643,16	3851,73	3336,12	3863,16	3479,02
60-64.....	4109,22	4186,85	3756,24	4804,21	3639,05
65 lat i więcej..... <i>and more</i>	4338,45	4463,07	3949,54	5477,76	3599,78

TABL.5(104). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAZU PRACY, WIELKOŚCI ZAKŁADÓW ORAZ SEKCJI ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (cd.)
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS, EDUCATIONAL LEVEL, AGE, WORK SENIORITY SIZE OF ESTABLISHMENTS ALSO BY SECTIONS IN OCTOBER 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
w zł in zł					
WEDŁUG STAZU PRACY BY WORK SENIORITY					
Poniżej 2 lat <i>Less than 2 years</i>	2425,46	2504,89	2351,82	2587,61	2383,91
2 – 4	2968,08	3239,06	2700,75	2937,95	2977,42
5 – 9	3500,70	3963,77	3012,32	3372,09	3548,42
10 – 14	3867,87	4484,43	3305,70	3838,09	3881,52
15 – 19	3873,63	4536,07	3297,36	3984,49	3805,65
20 – 24	3703,75	4184,52	3331,82	3911,56	3512,10
25 – 29	3711,19	4117,92	3402,75	3905,56	3510,31
30 lat i więcej <i>and more</i>	3767,18	4058,80	3392,79	3823,67	3714,71
WEDŁUG WIELKOŚCI ZAKŁADÓW BY SIZE OF ESTABLISHMENTS					
9 i mniej osób pracujących <i>and less employed persons</i>	2525,81	2640,74	2462,77	3174,32	2472,40
10 – 19	2653,72	2705,31	2607,50	3338,33	2502,94
20 – 49	3169,40	3282,13	3072,43	3446,60	2961,20
50 – 99	3521,85	3766,04	3328,37	3617,73	3404,11
100 – 249	3406,55	3671,38	3145,15	3529,08	3321,70
250 – 499	3575,54	4050,54	3086,93	3610,02	3558,79
500 – 999	3972,81	4332,01	3494,57	3836,00	4030,48
1000 – 1999	4032,58	4445,08	3618,78	4212,57	3875,95
2000 – 4999	4681,28	5622,86	3164,14	4611,04	4706,19
5000 i więcej <i>and more</i>	3025,34	3968,28	2653,04	-	3025,34

TABLE.5(104). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAZU PRACY, WIELKOŚCI ZAKŁADÓW ORAZ SEKCJI ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (dok.)
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS, EDUCATIONAL LEVEL, AGE, WORK SENIORITY SIZE OF ESTABLISHMENTS ALSO BY SECTIONS IN OCTOBER 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
			w zł	in zł	
WEDŁUG SEKCJI BY SECTION					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3644,12	3748,54	3297,28	5059,25	3032,00
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	3809,59	4182,99	2965,90	4268,97	3746,77
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe. <i>of which manufacturing</i>	3401,94	3720,15	2797,27	3348,63	3403,55
Budownictwo.....	3333,83	3443,71	2735,14	3927,19	3305,94
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	2883,66	3394,03	2529,04	3168,13	2877,92
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazy- nowa	2848,44	2849,52	2843,29	3220,69	2473,63
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2368,82	2608,65	2251,94	1742,83	2392,71
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	5564,32	6188,65	4322,39	3781,65	5701,41
<i>Information and communications</i>					
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	5352,35	7624,22	4481,59	5038,61	5404,66
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3463,05	3571,57	3380,77	3369,08	3498,49
<i>Real estate activities^Δ</i>					
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna	5430,64	7177,92	3842,08	4335,35	5584,77
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	2098,84	2117,35	2081,47	3186,73	2075,86
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	4236,96	4891,18	3972,15	4236,96	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	3549,40	3722,06	3493,78	3558,60	2661,01
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna.....	3303,61	4064,04	3146,00	3367,77	3083,92
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3013,83	3221,58	2867,86	3103,74	2284,11
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	2176,99	2184,12	2172,43	3539,99	1719,82
<i>Other service activities</i>					

TABL.6(105). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
				w zł in zł	
OGÓŁEM..... TOTAL	3529,13	3936,81	3137,91	3690,88	3435,61
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy..... <i>Public government representatives, senior officials and managers</i>	6932,30	8169,90	5703,37	6101,64	7417,46
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	4274,63	5053,31	3897,06	4015,79	4808,71
specjaliści nauk fizycznych, mate- matycznych i technicznych..... <i>science and engineering profes- sionals</i>	5062,58	5535,13	3977,35	4535,76	5267,69
specjaliści do spraw zdrowia..... <i>health professionals</i>	3816,93	5226,35	3606,55	3798,79	3869,82
specjaliści nauczania i wychowa- nia..... <i>teaching professionals</i>	3904,06	4025,83	3863,07	3912,29	2292,04
specjaliści do spraw ekonomicz- nych i zarządzania..... <i>business and administration professionals</i>	4408,95	5337,74	4001,87	4174,07	4526,12
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych... <i>information and communications technology professionals</i>	5882,34	5960,25	5316,01	4362,02	6085,48
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury... <i>legal, social and cultural profes- sionals</i>	4912,91	5455,59	4646,34	5010,23	4431,29
Technicy i inny średni personel..... <i>Technicians and associate profes- sionals</i>	3640,81	4258,96	3118,77	3337,65	3878,14
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych..... <i>science and engineering asso- ciate professionals</i>	4359,53	4691,23	3144,45	4208,01	4414,34
średni personel do spraw zdrowia <i>health associate professionals</i>	2971,22	3406,20	2760,58	2971,29	2971,04
średni personel do spraw biznesu i administracji..... <i>business and administration as- sociate professionals</i>	3478,69	3910,01	3323,02	3371,98	3561,27
średni personel z dziedziny pra- wa, dziedzin społecznych, kul- tury i pokrewny..... <i>legal, social and cultural asso- ciate professionals</i>	2470,34	2442,08	2475,89	2564,11	1950,80
technicy informatycy..... <i>technical IT associate profession- als</i>	3264,77	3185,01	3807,37	2759,80	3719,43

TABL.6(105). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI,
SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (cd.)
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP
SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
				w zł in zł	
Pracownicy biurowi <i>Clerical support workers</i>	2840,20	2919,06	2799,38	3045,80	2704,01
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni <i>general and keyboard clerks</i>	2901,04	3190,76	2851,80	3012,24	2748,57
pracownicy obsługi klienta <i>customer services clerks</i>	2655,71	3138,05	2569,27	2809,32	2574,62
pracownicy do spraw finansowo- -statystycznych i ewidencji ma- teriałowej <i>numerical and material recording clerks</i>	2775,02	2802,30	2734,23	3148,64	2679,41
pozostali pracownicy obsługi biura <i>other clerical support workers</i>	3176,58	3572,40	3089,11	3185,07	3157,87
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy <i>Service and sales workers</i>	2137,24	2283,69	2062,25	2300,21	2115,04
pracownicy usług osobistych <i>personal service workers</i>	2157,47	2311,30	2058,11	2222,88	2133,52
sprzedawcy i pokrewni <i>sales workers</i>	2183,94	2560,51	2084,29	2595,85	2176,73
pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>personal care workers</i>	1960,85	2194,77	1922,14	2050,61	1635,92
pracownicy usług ochrony <i>protective services workers</i>	1928,00	1959,05	1752,05	2727,62	1796,50
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy... <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	2003,19	2202,99	1647,59	2455,64	1651,50
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	3123,53	3316,33	1997,59	3308,85	3094,42
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) <i>building and related trades workers (excluding electricians)</i>	2742,92	2743,24	2712,02	3004,22	2681,20
robotnicy obróbki metali, mecha- nicy maszyn i urządzeń oraz pokrewni <i>metal, machinery and related trades workers</i>	3523,05	3550,83	2365,19	3309,33	3549,62
rzemieślnicy i robotnicy poligra- ficzni <i>craft and printing trades workers</i>	2226,97	2753,93	1841,50	2492,29	2195,01
elektrycy i elektronicy <i>electrician and electronic workers</i>	3913,61	3941,98	2555,03	3689,59	4043,37

TABL.6(105). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (dok.)
MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Women	Z ogółem sektor Of total sector	
				publiczny public	prywatny private
				w zł in zł	
robotnicy w przetwórstwie spo- żywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni..... <i>food processing, wood working garment and other craft and re- lated trades workers</i>	2370,51	2781,41	1969,98	2412,01	2369,98
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	3156,35	3393,81	2387,39	3483,36	3099,88
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych .. <i>stationary plant and related operators</i>	3660,47	4023,97	2433,90	3890,09	3644,05
monterzy	2604,16	3025,78	2294,63	3318,97	2587,98
kierowcy i operatorzy pojazdów ... <i>drivers and mobile plant opera- tors</i>	2906,42	2904,77	2950,41	3390,77	2680,94
Pracownicy przy pracach prostych.. <i>Elementary occupations</i>	2005,24	2373,39	1820,75	2022,56	1994,70
w tym: <i>of which:</i>					
pomoce domowe i sprzątaczkki	1732,12	1899,78	1719,16	1899,96	1574,80
<i>domestic servants and cleaners labourers</i>					
robotnicy pomocniczy w rolnic- twie, leśnictwie i rybołówstwie ... <i>agricultural, forestry and fishery labourers</i>	3051,41	2940,76	3509,84	1819,51	3167,94
robotnicy pomocniczy w górni- ctwie, przemyśle, budowni- ctwie i transporcie	2442,28	2626,10	2147,52	2759,83	2402,35
<i>labourers in mining, industry, construction and transport</i>					

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 7(106). EMERYCI I RENCIŚCI^a
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^b	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	694938	671024	687108	680021	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych.....	608683	599495	627947	623704	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
emerytury	290424	337227	424974	426175	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	223284	161056	102169	96835	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	94975	101212	100804	100694	family pensions
Rolnicy indywidualni	86255	71529	59161	56317	Farmers
w tym pobierający emerytury	41885	52735	47474	44814	of which receiving retirement pay

^a Bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. ^b Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. ^b Annual averages; excluding retirees and pensioners, receiving benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL.8(107). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO ^aGROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^b	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	-------------------	------	------	------	---------------

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł.....	6963,1	8986,7	12132,5	12778,9	Benefits in mln zł
---------------------------	--------	--------	---------	---------	--------------------

Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEMRazem
Total

Świadczenia w mln zł.....	6272,2	8266,4	11412,8	12062,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	858,70	1149,08	1514,56	1611,66	Average monthly retirement pay and pension in zł

Emerytury
Retirement pay

Świadczenia w mln zł.....	3289,3	5042,9	8096,4	8631,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	943,82	1246,17	1587,62	1687,76	Average monthly retirement pay in zł

Renty z tytułu niezdolności do pracy
Pensions resulting from an inability to work

Świadczenia w mln zł.....	2030,9	1895,8	1598,9	1610,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	757,97	980,92	1304,13	1385,99	Average monthly pension in zł

Renty rodzinne
Family pensions

Świadczenia w mln zł.....	951,9	1327,7	1717,5	1820,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	837,78	1093,18	1419,84	1506,57	Average monthly pension in zł

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH
FARMERSRazem^c
Total^c

Świadczenia w mln zł.....	690,9	720,3	719,7	716,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	667,51	839,18	1013,72	1060,31	Average monthly retirement pay and pension in zł

w tym emerytury
of which retirement pay

Świadczenia w mln zł.....	351,4	562,1	610,0	603,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	699,06	888,31	1070,84	1121,62	Average monthly retirement pay in zł

a Bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; w 2005 r. łącznie z kwotą jednorazowej wypłaty dla osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości. c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements; in 2005 including one-time payment for people receiving retirement pay and pension benefits in the amount not higher than the lowest amount of retirement or pension. b Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as the Ministry of Justice. c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania od 2004 r. przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności ustalone na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego (przeważającego) źródła utrzymania, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2004 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population established on the basis of the exclusive or primary (predominant) source of maintenance, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób **pracujących** zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowicie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;

2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;

3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 162) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) **employed persons** include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or un-specified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and persons practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;

2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;

3) dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 162) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 161), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń społecznych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenia i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 161), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*
- 5) *income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social assistance;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts. (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych, w tym wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

***Disposable income** is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.*

***5. Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.*

***Expenditures on consumer goods and services** are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).*

***Other expenditures** include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.*

***6.** Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts, of which expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).*

***7. Consumption** of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.*

TABL. 1(108). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniami	2465	2820	2939	2950	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,99	2,91	2,75	2,72	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	0,94	0,95	1,08	1,07	employed
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,93	0,86	0,79	0,79	receiving social security benefits and social assistance benefits
w tym emeryturę lub rentę	x	0,65	0,69	0,67	of which retirement pay and pension
pozostających na utrzymaniu	1,07	1,02	0,78	0,77	dependents

TABL. 2(109). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY INCOME AVAILABLE PER CAPITA OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	605,26	777,94	1174,26	1239,17	Available income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	278,21	352,06	635,20	661,71	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	15,99 ^a	19,36 ^b	16,38 ^d	36,23 ^e	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	52,62	57,90 ^c	124,99	117,98	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń ^f	223,10	290,46	336,82	354,42	from social security benefits and other benefits ^f
Dochód do dyspozycji	582,93	751,40	1130,16	1194,47	Disposable income

a, b, c, d, e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi a – 10,29%, b – 43,66%, c – 18,0%, d – 37,54%, e – 39,04%. f Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a, b, c, d, e Relative error of estimates more than 10% and is – a – 10,29%, b – 43,66%, c – 18,0%, d – 37,54%, e – 39,04%. f Until 2008 – available income from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3(110). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	608,62	699,82	1013,17	1018,93	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	586,29	673,28	969,08	974,23	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	181,93	191,52	239,54	251,67	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	19,97	20,44	27,88	29,27	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,54	31,65	46,79	48,57	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	115,85	136,43	204,03	209,26	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego.....	41,46	32,99	55,29	50,24	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie.....	28,89	37,96	51,58	52,90	health
w tym artykuły farmaceutyczne	24,42	30,80	29,89	of which pharmaceutical products
transport	53,31	64,82	104,05	90,79	transport
łączość	22,31	38,63	48,24	47,25	communication
rekreacja i kultura.....	40,74	53,14	87,01	85,63	recreation and culture
edukacja.....	6,21	9,24	12,34	12,22	education
restauracje i hotele.....	8,91	17,33	26,66	29,78	restaurants and hotels
inne towary i usługi	30,89	32,71	51,52	52,87	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista.....	14,45	18,43	29,40	30,35	of which personal hygiene

a Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures.

TABL. 4(111). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg....	8,97	8,11	6,50	6,57	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo.....	6,42	5,60	4,23	4,22	of which bread
Mięso w kg.....	5,16	5,19	5,27	5,51	Meat in kg
Ryby ^a w kg.....	0,41	0,40	0,41	0,43	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	5,86	4,93	4,12	4,37	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko.....	5,30	4,31	3,32	3,45	of which milk

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4(111). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sery w kg	0,86	0,96	1,03	1,03	Cheese in kg
Jaja w szt	14,24	14,76	11,87	11,89	Eggs in pieces
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,60	1,61	1,41	1,42	Oils and fats in kg
w tym masło	0,23	0,29	0,26	0,25	of which butter
Owoce ^a w kg	3,90	3,50	3,53	3,52	Fruit ^a in kg
Warzywa ^a w kg	13,46	12,35	9,87	9,44	Vegetables ^a in kg
w tym ziemniaki.....	7,81	6,46	4,74	4,19	of which potatoes
Cukier w kg	1,64	1,42	1,20	1,20	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l.....	.	5,68	8,31	9,06	Non-alcoholic beverages in l

a Nasiona i pestki jadalne uwzględniono: do 2004 r. w grupie warzywa, a od 2005 r. w grupie owoce.

a Seeds and edible stones included: until 2004 in the group of vegetables and since 2005 in the group of fruit.

TABL. 5(112). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO
UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,0	97,5	98,1	98,7	Refrigerator
Zamrażarka.....	37,9	28,7	33,2	30,6	Freezer
Automat pralniczy	77,8	86,1	92,4	92,6	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń.....	2,9	5,1	15,9	18,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa.....	17,8	34,4	50,7	56,2	Microwave oven
Samochód osobowy	42,0	41,2	55,6	56,3	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża).....	37,8	44,7	43,7	43,9	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	98,3	97,0	98,1	97,9	Television
Telefon komórkowy.....	15,7	62,3	85,5	87,3	Mobile phone
Magnetowid.....	50,6	43,7	25,9	22,0	Videorecorder
Odtwarzacz płyt kompaktowych	10,7	10,7	15,2	15,8	Compact disc player
Zestaw kina domowego	17,8	18,1	Home theater
Odtwarzacz DVD	23,7	53,3	53,8	DVD player
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	46,5	46,6	59,4	62,5	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	47,7	51,1	Digital camera
Komputer osobisty	16,4	38,8	59,8	64,5	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	5,6	22,7	53,6	59,3	of which with access to the Internet
Drukarka	9,0	24,4	38,4	39,8	Printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 27.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz połączenia gazowe prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających i odbiorcach gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 27.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the length of the water-line, the sewerage systems and gas-line system includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and, since 2003 gas.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and gas-line connections leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets

Data regarding **gas users and gas consumers** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej**; obejmują działalność przedsiębiorstw; zakładów komunikacji miejskiej publicznych oraz prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne, mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego. Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** from 2005 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **consumption of gas from gas-line**, concern all the households.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Act from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy for heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolleybus communication**; includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included. Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

8. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also by other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on communal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (np. hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (np. pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII. Do 2001 r. dotyczyły one wyłącznie mieszkań zamieszkałych.

3. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns include areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII 2009. Till 2001 concerned only inhabited dwellings.

3. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing co-operatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);

- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 6) **towarzystw budownictwa społecznego** – dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit) z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszaniowego.;
 - 7) **pozostałych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.
4. Informacje o **mieszkania oddanych do użytkowania** oraz mieszaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.
- Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

5. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.

- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior and Administration, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by natural person (one or more), while this person:
 - can be owner of whole real estate for example individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a land and mortgage register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 6) **public building society** – concern dwellings built by public building society (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund ;
- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, political parties, labour unions etc.

4. Information regarding **completed dwellings**, as well as dwellings whose construction has started, concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

5. Information regarding **housing co-operative construction** concerns dwellings completed by all types of co-operatives, including single-family co-operative construction.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1(113). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Network in km:
Wodociągowa	11727,2	13146,4	14110,8	14429,5	Water-line
Kanalizacyjna ^a	4886,3	6538,7	7918,9	8248,6	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w szt					Connections leading to residential buildings in units
Wodociągowe	240197	274262	298081	303401	Water-line system
miasta.....	122444	132163	140147	142032	urban areas
wieś.....	117753	142099	157934	161369	rural areas
Kanalizacyjne.....	107278	137331	163158	169559	Sewerage system
miasta.....	87845	101098	110892	113259	urban areas
wieś.....	19433	36233	52266	56300	rural areas
Zdroje uliczne w szt	264	72	54	60	Street outlets in units
Miasta.....	40	28	21	25	Urban areas
Wieś.....	224	44	33	35	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	111,5	94,9	91,8	93,2	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	92,2	75,8	71,4	72,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	44,2	36,9	35,3	35,8	per capita in m ³
Wieś w hm ³	19,3	19,1	20,4	21,0	Rural areas in hm ³

a Kolektory i sieć uliczna.

a Collectors and street network.

TABL. 2(114). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	.	1055,5	1081,3	1091,7	Consumers (as of 31 XII) in thous.
miasta.....	759,2	790,4	802,5	810,0	urban areas
wieś.....	.	265,1	278,9	281,6	rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GW-h.....	.	1946,8	1980,0	2218,4	In GW-h
miasta.....	1339,4	1409,5	1352,7	1564,3	urban areas
wieś.....	.	537,3	627,3	654,1	rural areas
W kW-h:					In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca	641,8	685,8	668,1	774,7	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1771,0	1783,4	1685,7	1931,2	per consumer ^a
wieś - na 1 odbiorcę ^a	2027,0	2249,3	2322,5	rural areas - per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

a The number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of Ministry of the Economy.

TABL. 3(115). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	7471,1	8091,0	8062,6	4855,2	3207,5	Gas line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	123418 ^a	138815	139533	116162	23371	Connections leading to residential and non-residential buildings in units
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	659,9 ^b	669,3	666,1	636,1	30,0	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^c (w ciągu roku) w hm ³	326,2	343,8	369,8	334,4	35,3	Consumption of gas from gas-line system ^c (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^d w m ³	112,9	119,5	128,5	165,6	41,2	per capita ^d in m ³

a Dotyczy tylko budynków mieszkalnych. b Bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych. c W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. d Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i na wsi, w których ta sieć istniała.

a Concerns only residential buildings. b Excluding consumers using collective gas-meters. c Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. d Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4(116). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa w km	1253,2	1215,8	1224,5	1177,7	46,8	Heating network in km
Kotłownie w szt.	1478	1528	1416	1151	265	Boiler rooms in units
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	13901789	13018456	16240581	16183013	57568	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	110171	130426	127037	125401	1636	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkal- nych.....	59367	70899	67074	66051	1023	of which residential build- ings

TABL. 5(117). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. - korzystająca ^a z:						Population in thous. - using ^a :
wodociągu	2624,5	2629,1*	2632,5	1949,5	683,0	water-line system
kanalizacji.....	1908,7	1950,6	1962,1	1724,1	237,9	sewerage system
gazu.....	1814,7 ^b	1814,3	1810,4	1707,1	103,4	gas-line system
Ludność w - % ogółu ludności - korzystająca ^a z:						Population - in % of total popula- tion - using ^a
wodociągu	90,9	91,4	91,5	96,7	79,3	water-line system
kanalizacji.....	66,1	67,8	68,2	85,5	27,6	sewerage system
gazu.....	62,8 ^b	63,1	62,9	84,6	12,0	gas-line system

a Dane szacunkowe. b Bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych.

a Estimated data. b Excluding consumers using collective gas-meters.

TABL. 6(118). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**^a
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	18	13	13	Towns serviced by urban transport companies
Ludność w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	1298	1116	1138	Population in urban areas serviced by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:				Transportation network:
linie w km.....	3724	3276	3936	lines in km
w tym na wsi.....	727	742	534	of which in villages
Tabor autobusowy	774	846	831	Bus fleet
Tabor tramwajowy.....	401	401	404	Trams fleet

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.

TABL. 7(119). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**^a
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta ^b urban areas ^b	wieś ^b rural areas ^b	
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) w t	1510657,3	893090,4	990114,5	994421,2	768541,6	155122,5	Municipal waste collected (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	1061124,6	646346,2	675447,7	696597,1	522806,9	116963,7	of which from households
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	103	117	79	51	15	36	number
powierzchnia w ha	332,6	364,2	290,0	234,7	90,1	144,6	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	4,3	1,0	-	-	-	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
Dzikię wysypiska:							Uncontrolled waste dumps:
istniejące	329	409	331	57	274	existing
zlikwidowane.....	.	280	350	456	291	165	removed
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	1112,2	1231,3	1570,9	1431,8	526,7	905,1	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	800,3	853,6	974,6	977,5	336,4	641,2	of which from households

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 185; dane szacunkowe. b Odpady komunalne zebrane bez wyselekcjonowanych. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 185; estimated data. b Municipal waste collected without selected. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8(120). **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNI**
MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wyselekcjonowane w tonach Waste selected in tonnes									
	ogółem total	papier i tektura paper and card- board	szkło glass	two- rzywa sztucz- ne plastics	metale metals	tekstylia textile	nie- bez- piecz- ne hazar- dous	zużyte urzą- dzenia elek- tryczne i elektro- niczne ^a waste electric- al and elec- tronic equip- ment ^a	wielko- ga- baryto- we bulky waste	biode- gra- dowalne bio- degra- dable
OGÓŁEM 2000 TOTAL	1881,7	229,5	867,1	57,4	12,6	715,1
2005	19412,6	4811,3	6177,2	2729,8	670,9	1895,6	23,6	2,1	3102,1	.
2009	77589,7	9051,4	14688,6	6029,7	631,4	2688,5	26,7	2635,0	18410,2	23428,2
2010	70757,1	13862,4	16359,6	8455,5	2267,3	2239,1	22,6	397,7	12569,6	14583,3
Z handlu, małego biznesu, biur i instytucji..... <i>From commerce, small business, offices and institutions</i>	7738,9	3796,8	1608,8	1107,9	112,0	64,8	10,4	105,4	457,3	475,5
Z usług komunalnych..... <i>From municipal services.</i>	6191,8	238,3	694,6	336,0	43,5	0,6	-	37,0	487,8	4354,0
Z gospodarstw domowych.... <i>From households</i>	56826,4	9827,3	14056,2	7011,6	2111,8	2173,7	12,2	255,3	11624,5	9753,8

a Odpady o kodach: 200123, 200135, 200136.

a Waste with codes: 200123, 200135, 200136.

TABL. 9(121). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w ha.....	4059,0	4258,1	5358,5	5325,4	TOTAL: in ha
w % powierzchni miast	1,9	1,9	2,4	2,4	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	19,5	20,8	26,5	26,4	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodo- stępnej w ha:					Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	1859,6	1917,1	2239,7	2476,9	strolling-recreational parks
zieleńce	675,6	790,6	1057,8	1041,4	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1523,8	1550,4	2061,0	1807,1	Estate green belts in ha

Mieszkania Dwellings

TABL. 10(122). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a

Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	1010,4	1053,6	1065,8	799,1	Dwellings in thous.
Izby w tys.	3640,7	3804,9	3851,2	2722,9	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	66750,7	70692,0	71835,7	48831,6	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,60	3,61	3,61	3,41	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	66,1	67,1	67,4	61,1	per dwelling
na 1 osobę	23,1	24,6	25,0	24,2	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,86	2,73	2,70	2,52	per dwelling
1 izbę	0,79	0,76	0,75	0,74	per room

a Zamieszkane i niezamieszkane, opracowano na podstawie bilansów.

a Inhabited and uninhabited, compiled on the basis of balances.

TABL. 11(123). MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH ^a W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP ^a IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania Dwellings	Powierzchnia użytkowa mieszkania w m ² Usable floor space of dwellings in m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² Average usable floor space of 1 dwelling in m ²	SPECIFICATION
OGÓŁEM	596240	30440618	51,1	TOTAL
własność:				ownership of:
Spółdzielni mieszkaniowych	187609	9470704	50,5	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	153027	7260764	47,4	Gmina (municipal)
Zakładów pracy	10453	646724	61,9	Companies
Skarbu Państwa	5968	292106	48,9	State Treasury
Wspólnot mieszkaniowych – mieszkania osób fizycznych	232933	12457633	53,5	Condominiums – natural persons dwellings
Towarzystw budownictwa społecznego	6250	312687	50,0	Public building societies

a Bez mieszkań stanowiących własność osób fizycznych niewchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów (m.in. instytucji budujących na sprzedaż lub wynajem, stowarzyszeń, fundacji, samorządów zawodowych i gospodarczych).

U w a g a. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

a Excluding dwellings owned by natural persons not comprising condominiums as well as other entities (among others institutions constructing dwellings for sale or for rental, associations, foundations, professional and economic self-governments).

N o t e. Data are presented on the basis of periodic survey conducted every two years.

TABL. 12(124). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE**^a

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań <i>in % of total dwellings</i>			
Miasta				Urban areas
Wodociąg	99,0	99,1	99,1	Water-line system
Ustęp	91,7	92,1	92,2	Lavatory
Łazienka	88,8	89,3	89,4	Bathroom
Gaz z sieci	85,5	85,2	85,0	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	79,7	80,6	80,8	Central heating
Wieś				Rural areas
Wodociąg	93,9	94,2	94,3	Water-line system
Ustęp	77,8	79,0	79,3	Lavatory
Łazienka	80,0	80,9	81,2	Bathroom
Gaz z sieci	8,9	11,8	12,1	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	65,3	66,9	67,4	Central heating

^a Zamieszkane i niezamieszkane, opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.^a Inhabited and uninhabited, compiled on the basis of balances of net dwelling stocks.TABL. 13(125). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA***DWELLINGS COMPLETED*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	5891	6875	14143	12746	Dwellings
miasta	5047	4480	10146	8598	urban areas
wieś	844	2395	3997	4148	rural areas
Spółdzielcze	1756	498	1070	823	Co-operative
Komunalne (gminne)	549	197	430	268	Municipal (gmina)
Zakładowe	221	117	39	26	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1198	2150	6997	5192	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	205	279	399	1159	Public building society
Indywidualne	1962	3634	5208	5278	Private
miasta	1311	1776	1885	1777	urban areas
wieś	651	1858	3323	3501	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mażeństw	373,1	454,7	784,7	777,7	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta	449,1	412,8	788,5	742,1	urban areas
wieś	185,5	561,3	775,2	863,4	rural areas
Izby	21941	29179	53442	48673	Rooms
miasta	17605	16704	32123	26893	urban areas
wieś	4336	12475	21319	21780	rural areas
Spółdzielcze	5459	1504	2967	2323	Co-operative
Komunalne (gminne)	1510	507	873	511	Municipal (gmina)
Zakładowe	793	373	90	75	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3457	6428	20093	14064	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	618	781	1212	3105	Public building society
Indywidualne	10104	19586	28207	28595	Private
miasta	6460	9071	9394	9013	urban areas
wieś	3644	10515	18813	19582	rural areas

TABL. 13(125). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	468421	693714	1279761	1203606	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	370512	386071	727801	626706	urban areas
wieś	97909	307643	551960	576900	rural areas
Spółdzielcze	98987	28074	60227	45414	Co-operative
Komunalne (gminne)	29093	9115	21660	11321	Municipal (gmina)
Zakładowe	12932	7329	3759	2203	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	69397	130910	434063	322136	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	10682	13809	19281	57349	Public building society
Indywidualne	247330	504477	740771	765183	Private
miasta	160194	235127	250306	240359	urban areas
wieś	87136	269350	490465	524824	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	79,5	100,9	90,5	94,4	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	73,4	86,2	71,7	72,9	urban areas
wieś	116,0	128,5	138,1	139,1	rural areas
Spółdzielcze	56,4	56,4	56,3	55,2	Co-operative
Komunalne (gminne)	53,0	46,3	50,4	42,2	Municipal (gmina)
Zakładowe	58,5	62,6	96,4	84,7	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	57,9	60,9	62,0	62,0	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	52,1	49,5	48,3	49,5	Public building society
Indywidualne	126,1	138,8	142,2	145,0	Private
miasta	122,2	132,4	132,8	135,3	urban areas
wieś	133,8	145,0	147,6	149,9	rural areas

TABL. 14(126). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings						W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM	2000	5891	1962	1,8	7,0	10,2	81,0	3929	8,8	24,0	36,9	30,3
TOTAL	2005	6875	3634	0,4	4,3	9,8	85,5	3241	6,7	26,8	43,4	23,1
	2009	14143	5208	0,7	3,6	6,9	88,8	8935	9,6	30,5	37,8	22,1
	2010	12746	5278	0,4	2,8	5,1	91,7	7468	6,9	40,2	36,6	16,3
Miasta	2000	5047	1311	2,7	9,8	13,2	74,3	3736	9,3	24,6	37,1	29,0
Urban areas	2005	4480	1776	0,6	7,1	15,2	77,1	2704	7,9	28,0	45,4	18,7
	2009	10146	1885	1,9	8,9	14,3	74,9	8261	10,1	31,2	39,4	19,3
	2010	8598	1777	1,1	7,8	10,5	80,6	6821	7,1	41,6	36,9	14,4
Wieś	2000	844	651	-	1,2	4,3	94,5	193	-	12,4	33,2	54,4
Rural areas	2005	2395	1858	0,3	1,6	4,6	93,6	537	0,9	20,5	33,0	45,6
	2009	3997	3323	0,0	0,5	2,7	96,8	674	3,0	22,7	18,0	56,4
	2010	4148	3501	0,0	0,3	2,4	97,3	647	4,8	25,2	33,7	36,3

TABL. 15(127). DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2010 R.
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out to user to					
		gminnych gminas	spółdziel- czych co-operative	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywat- nych private	towarzystw budownic- stwa społecz- nego public building society	innych others
a - liczba wypłaconych dodatków number of allowances							
b - kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c - przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM a	390774	226221	90231	49879	7410	5811	11222
TOTAL b	63237,8	37229,7	14531,5	7404,5	934,0	1279,6	1858,3
c	161,8	164,6	161,0	148,4	126,1	220,2	165,6
Miasta..... a	348759	205613	84686	43241	2950	5770	6499
Urban areas b	56842,9	34116,7	13448,2	6395,9	447,4	1270,6	1164,2
c	163,0	165,9	158,8	147,9	151,7	220,2	179,1
Wieś..... a	42015	20608	5545	6638	4460	41	4723
Rural areas b	6394,9	3113,1	1083,4	1008,6	486,6	9,0	694,2
c	152,2	151,1	195,4	151,9	109,1	220,3	147,0

W % OGÓŁU

IN % OF TOTAL

OGÓŁEM a	100,0	57,9	23,1	12,8	1,9	1,5	2,9
TOTAL b	100,0	58,9	23,0	11,7	1,5	2,0	2,9
Miasta..... a	100,0	59,0	24,3	12,4	0,8	1,7	1,9
Urban areas b	100,0	60,0	23,7	11,3	0,8	2,2	2,0
Wieś..... a	100,0	49,0	13,2	15,8	10,6	0,1	11,2
Rural areas b	100,0	48,7	16,9	15,8	7,6	0,1	10,9

TABL. 16(128). GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo Area of grounds transferred to investor for dwelling construction			Grunty w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe Gminas' stock of grounds for dwelling construction			
	ogółem total	w tym of which		wielorodzinne multi-family		jednorodzinne single-family	
		spółdziel- cze co- operatives	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which deve- loped	razem total	w tym uzbrojone of which deve- loped
	w ha in ha						
OGÓŁEM2000	165,4	7,5	140,3	5241,2	2397,4	3191,6	1311,3
TOTAL 2005	133,8	1,9	116,2	1055,3	560,5	2922,8	1147,2
2009	160,1	6,0	124,8	1616,8	1126,3	2828,9	1143,2
2010	134,8	2,5	100,6	1331,5	856,7	2867,5	1128,5
Miasta..... 2000	58,9	4,0	38,2	3957,3	1855,0	2015,7	820,3
Urban areas 2005	60,3	1,9	44,9	969,2	512,3	1797,1	627,0
2009	89,0	6,0	60,9	1554,7	1090,6	1711,6	633,4
2010	88,0	2,5	59,4	1268,1	820,7	1764,3	662,6
Wieś..... 2000	106,5	3,5	102,1	1283,9	542,4	1175,9	491,0
Rural areas 2005	73,5	-	71,3	86,1	48,2	1125,7	520,2
2009	71,1	-	63,9	62,1	35,7	1117,3	509,8
2010	46,8	-	41,2	63,4	36,0	1103,2	465,9

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa;
- w roku szkolnym 2002/03 zaczęły funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych, tj. obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum), działały jeszcze – do czasu zakończenia cyklu kształcenia – **szkoły ponadpodstawowe** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 4-letnie licea ogólnokształcące i 4–5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne); część szkół ponadpodstawowych została przekształcona w szkoły ponadgimnazjalne.

3. Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws. No. 164, item 1365) with later amendments.

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which was compulsory;
- in 2002/03 school year, a system of upper secondary schools, i.e. including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools) and 3-year special job-training schools; moreover, upper secondary schools include also art schools leading to professional certification.

2. In relation to gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary schools), there were operated – by the time of finishing the educational cycle – **upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school) and their sections, which are in the structure of upper secondary schools i.e. 4-year general secondary schools and 4–5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools as well as vocational and general technical secondary schools); a part of upper secondary (post-primary) schools was transformed into upper secondary schools.

3. Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools); until the 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education.

4. Data, presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), w tym:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I–III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.
- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), w tym:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły przysposabiające do pracy na podstawie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);
- 3) **szkoły ponadpodstawowe** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
 - a) szkoły zasadnicze (zawodowe) [do roku szkolnego 2004/05],
 - b) szkoły średnie:
 - licea ogólnokształcące (do roku szkolnego 2004/05),
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz – bez szkół specjalnych – licea techniczne (do roku szkolnego 2005/06);
- 4) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - b) licea ogólnokształcące,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące – od roku szkolnego 2004/05,
 - d) licea profilowane,

6. Schools (with the exceptions of higher education institutions) and establishments may be public non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of a public school only.

Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year referred to as state and non-state). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I–III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.
- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (until 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **upper secondary (post-primary) schools** (including special schools), include:
 - a) basic vocational schools (until 2004/05 school year),
 - b) secondary schools:
 - general secondary schools (until 2004/05 school year),
 - vocational schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as – excluding special schools – general-technical secondary schools (until 2005/06 school year);
- 4) **upper secondary schools** (including special schools) include:
 - a) basic vocational schools,
 - b) general secondary schools,
 - c) supplementary general schools – since 2004/05 school year,
 - d) specialized secondary schools,

- e) technika,
- f) technika uzupełniająca – od roku szkolnego 2004/05,
- g) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych) dotyczą ogólnokształcących szkół artystycznych, które prezentuje się od roku szkolnego 2007/08 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne,
- h) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

8. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i ośrodkami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Wyższe szkoły zawodowe zostały utworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590 z późn. zm.).

10. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe) dla dorosłych,
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - zawodowe dla dorosłych; licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 – średnie studium zawodowe;

- e) *technical secondary schools,*
- f) *supplementary technical schools – since 2004/05 schools year,*
- g) *art schools leading to professional certification (until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools) refers exclusively to general art schools which presented since 2007/08 school year excluding art schools providing art education only,*
- h) *special job-training schools.*

8. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form as well as since 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;*
- 3) *colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time (intramural) and part-time (extramural) programmes; until 2005/06 schools year included day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

The data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and centres operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

Tertiary vocational education operates on the basis of the Law on tertiary vocational education, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590 with later amendments).

10. Schools for adults educating in weekend form as well as since 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *upper secondary (post-primary) schools:*
 - a) *basic vocational schools for adults,*
 - b) *secondary schools:*
 - *general secondary schools for adults,*
 - *vocational secondary schools for adults: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies;*

- 4) szkoły ponadgimnazjalne:
- zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
 - licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - licea profilowane dla dorosłych,
 - technika dla dorosłych,
 - technika uzupełniająca dla dorosłych.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej (włącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

4) *upper secondary schools:*

- basic vocational schools for adults,*
- general secondary schools for adults,*
- supplementary general schools for adults,*
- specialized secondary schools for adults,*
- technical secondary schools for adults,*
- supplementary technical schools for adults.*

11. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory sections are established) as well as in special educational centres or health care institutions (including health resorts).

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

17. Pre-primary education establishments are designated for children 3 of age until beginning education in primary school, securing children the care and aimed at preparation to education in school.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- od roku szkolnego 2008/09 również – punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 38).

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z danego roku szkolnego, a w roku 2000/01 – z roku kalendarzowego.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych. Od roku 2005/06 na studiach wyższych ujmowani są w systemie niestacjonarnym.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

U w a g a. **Prezentowane informacje**, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) **opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.**

Preprimary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools,
- until 2008/09 school year also – pre-primary points and pre-primary education groups according to a decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 (*Journal of Laws No. 7, item 38*).

18. Classrooms do not include classrooms in special schools.

19. Data regarding:

- 1) pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the actual school year, until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools, tertiary education as well as schools for adults. Since 2005/06 school year on tertiary education are included in part-time programmes.

21. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. **A dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

22. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

N o t e. **Information presented**, excluding data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) **is completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.**

U w a g a. Uczniów i absolwentów w szkołach ponadpodstawowych podaje się od roku szkolnego 2002/03 łącznie z uczniami i absolwentami oddziałów tych szkół będących w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, patrz uwagi ogólne, pkt. 2 str. 197.

N o t e. Students and graduates of upper secondary (post-primary) schools were given since 2002/03 school year, including students and graduates of divisions of these schools in the structure of upper secondary schools, see general notes, item 2, page 197.

TABL. 1(129). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>					
Podstawowe.....	1025	858	822	821	<i>Primary</i>
Gimnazja.....	450	474	479	481	<i>Lower secondary</i>
Ponadpodstawowe.....	793	11	x	x	<i>Upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe).....	190	-	x	x	<i>basic vocational</i>
średnie.....	603	11	x	x	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące.....	171	-	x	x	<i>general</i>
zawodowe.....	432	11	x	x	<i>vocational</i>
Ponadgimnazjalne.....	x	645	546	508	<i>Upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	x	133	132	131	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	x	177	158	154	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	4	5	6	<i>supplementary general</i>
licea profilowane.....	x	120	55	30	<i>specialized</i>
technika.....	x	150	148	139	<i>technical</i>
technika uzupełniająca.....	x	19	4	3	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ^a	x	16	6	6	<i>art^a</i>
specjalne szkoły przysposabiające do pracy.....	x	26	38	39	<i>special job-training schools</i>
Policealne.....	292	417	302	266	<i>Post-secondary</i>
Wyższe.....	24	34	38	38	<i>Tertiary</i>
Dla dorosłych.....	271	353	282	297	<i>For adults</i>
gimnazja.....	4	11	13	14	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe.....	267	65	x	x	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe).....	20	3	x	x	<i>basic vocational</i>
średnie.....	247	62	x	x	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące.....	82	26	x	x	<i>general</i>
zawodowe.....	165	36	x	x	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalne.....	x	277	269	283	<i>upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	x	12	9	9	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	x	71	88	107	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	78	107	110	<i>supplementary general</i>
licea profilowane.....	x	20	13	13	<i>specialized</i>
technika.....	x	12	10	8	<i>technical</i>
technika uzupełniająca.....	x	84	42	36	<i>supplementary technical</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE <i>CLASSROOMS</i>					
Szkoły: ^b					<i>Schools:^b</i>
podstawowe.....	11241	10893	11482	11541	<i>primary</i>
gimnazja.....	3977	4977	5804	6032	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^c	7431	6901	7747	7654	<i>upper secondary (post-primary) and upper secondary^c</i>
w tym licea ogólnokształcące.....	2721	3031	3263	3300	<i>of which general</i>

a Dające uprawnienia zawodowe. Do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych, od roku 2007/08 tylko ogólnokształcące. b łącznie ze szkolnictwem dla dorosłych. c łącznie ze szkołami policealnymi.

a *Leading to professional certification. Until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools, since 2007/08 school year include only general secondary schools. b Including education for adults. c Including post-secondary schools.*

TABL. 1(129). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI <i>PUPILS AND STUDENTS</i>					
Wychowanie przedszkolne ^a	32021	25322	21615	21707	<i>Pre-primary education^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	225843	181250	151605	147831	<i>primary</i>
gimnazja	87189	111513	92783	87704	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	184424	997	x	x	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	37666	-	x	x	<i>basic vocational</i>
średnie	146758	997	x	x	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	69357	-	x	x	<i>general</i>
zawodowe	77401	997	x	x	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalne	x	120092	100604	97726	<i>upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe	x	17021	17073	16209	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	x	52402 ^b	43293	41161	<i>general</i>
uzupełniające licea					
ogólnokształcące	x	86	116	156	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	x	20850	4290	2933	<i>specialized</i>
technika	x	27130	34430	35863	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	x	607	109	105	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ^c	x	1686	602	583	<i>art^c</i>
specjalne szkoły przysposabiają- ce do pracy	x	310	691	716	<i>special job-training schools</i>
policealne	21953	26778	22495	22833	<i>post-secondary</i>
wyższe	130829	166376	169874	165961	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	32955	24009	20679	22474	<i>for adults</i>
gimnazja	363	1161	1067	1253	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	32592	8709	x	x	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	1611	129	x	x	<i>basic vocational</i>
średnie	30981	8580	x	x	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	12106	4711	x	x	<i>general</i>
zawodowe	18875	3869	x	x	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalne	x	14139	19612	21221	<i>upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe	x	732	652	697	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	x	5458	8815	9889	<i>general</i>
uzupełniające licea					
ogólnokształcące	x	3074	7068	7581	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	x	1685	921	914	<i>specialized</i>
technika	x	652	360	387	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	x	2538	1796	1753	<i>supplementary technical</i>
ABSOLWENCI <i>GRADUATES</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	38885	32802	27350	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	36807	30328	.	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	41654	795	x	x	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	12815	-	x	x	<i>basic vocational</i>
średnie	28839	795	x	x	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	14094	x	x	x	<i>general</i>
zawodowe	14745	795	x	x	<i>vocational</i>

a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 32 na str. 228.
b Łącznie z 13 uczniami oddziału ponadpodstawowego w szkole ponadgimnazjalnej. c Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych, od roku 2007/08 tylko ogólnokształcące.

a Concerns children aged 6 attending pre-school education establishments, also described in table 32 on page 228. b Including 13 students of upper secondary (post-primary) section in upper secondary school. c Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools, since 2007/08 school year include only general secondary schools.

TABL. 1(129). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
ABSOLWENCI (dok.) GRADUATES (cont.)					
Szkoły:					Schools:
ponadgimnazjalne.....	x	34409	27907	.	upper secondary
zasadnicze zawodowe.....	x	5238	5236	.	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	x	16980	14583	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	.	52	16	.	supplementary general
licea profilowane.....	x	6623	1704	.	specialized
technika.....	x	5292	6116	.	technical
technika uzupełniające.....	x	-	28	.	supplementary technical second- ary
artystyczne ^a	x	188	92	.	art ^a
specjalne szkoły przysposabiające do pracy.....	40	36	132	.	special job-training schools
policealne.....	8261	8978	6248	.	post-secondary
wyższe.....	18279	32324	39995	.	tertiary
dla dorosłych.....	8745	7446	4791	.	for adults
gimnazja.....	x	257	284	.	lower secondary
ponadpodstawowe.....	8745	5393	x	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe).....	410	56	x	.	basic vocational
średnie.....	8335	5337	x	.	secondary
licea ogólnokształcące.....	3405	2765	x	.	general
zawodowe.....	4930	2572	x	.	vocational
ponadgimnazjalne.....	x	1796	4507	.	upper secondary
zasadnicze zawodowe.....	x	186	158	.	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	x	857	1672	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	.	558	2082	.	supplementary general
licea profilowane.....	.	148	206	.	specialized
technika.....	x	47	48	.	technical
technika uzupełniające.....	x	-	341	.	supplementary technical second- ary

a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych, od roku 2007/08 tylko ogólnokształcące.

a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools, since 2007/08 school year include only general secondary schools.

TABL. 2(130). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
Szkoły podstawowe..... Primary schools	858	822	821	181250	151605	147831	33797	28508	27350
Jednostki administracji central- nej (rządowej)..... Central (government) adminis- tration entities	5	4	5	492	196	450	107	62	93
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	789	750	749	177882	147724	143756	33250	27926	26550
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... Social organizations and asso- ciations	37	37	36	1441	1758	1708	238	270	300
Organizacje wyznaniowe..... Religious organizations	10	13	13	575	709	716	66	129	213
Pozostałe..... Others	17	18	18	860	1218	1201	136	121	194

TABL. 2(130). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
Gimnazja Lower secondary schools	474	479	481	111513	92783	87704	37463	31474	30328
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4	4	4	157	163	138	36	60	74
Central (government) administration entities									
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	421	417	418	108875	89377	84163	36666	30583	29279
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	15	22	23	682	992	1085	230	317	272
Social organizations and associations									
Organizacje wyznaniowe	12	14	15	937	1143	1182	288	254	394
Religious organizations									
Pozostałe	22	22	21	862	1108	1136	243	260	309
Others									
Szkoły ponadpodstawowe Upper secondary (post-primary) schools	11	x	x	997	x	x	10139	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	11	x	x	948	x	x	10037	x	x
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	-	x	x	40	x	x	69	x	x
Social organizations and associations									
Organizacje wyznaniowe	-	x	x	9	x	x	33	x	x
Religious organizations									
Szkoły ponadgimnazjalne Upper secondary schools	645	546	508	120092	100604	97726	29880^a	30563	27907
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	10	7	6	1014	865	740	128	201	198
Central (government) administration entities									
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	585	492	456	115799	96628	93951	29057	29412	26723
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	15	17	17	997	1287	1122	178	374	406
Social organizations and associations									
Organizacje wyznaniowe	13	15	15	945	959	968	260	333	337
Religious organizations									
Pozostałe	22	15	14	1337	865	945	257	243	243
Others									

a Łącznie z 544 absolwentami oddziałów ponadpodstawowych.
a Including 544 graduates of divisions of upper secondary schools.

TABL. 3(131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

As of 30 IX

LATA JĘZYKI OBCIE YEARS FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of all school students				
		podstawowych		primary	gimnazjach lower secondary	ponad- pod- stawo- wych upper secondary (post- prima- ry)	ponad- gim- nazjal- nych upper sec- ondary	poli- ceal- nych (dzien- nych) post- se- con- dary (day)	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas					
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION									
Angielski <i>English</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	222203 236758 260022 266592	35,3 39,1 72,2 75,9	35,6 39,9 75,0 79,4	34,6 37,1 65,6 67,6	53,9 58,3 71,5 81,4	53,1 22,2 x x	x 83,5 83,6 84,6	38,2 39,2 10,3 10,1
Francuski <i>French</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	206883 12304 7990 8615	0,9 0,8 0,4 0,4	1,3 1,1 0,5 0,5	0,1 0,2 0,1 0,1	4,0 1,5 1,9 2,8	8,3 4,3 x x	x 7,4 5,6 5,6	3,2 5,8 1,7 1,0
Niemiecki <i>German</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	248345 208160 170457 169270	35,9 30,8 27,7 23,9	35,9 29,2 24,7 20,1	35,8 34,5 34,8 32,9	58,5 46,8 54,5 66,2	65,3 60,8 x x	x 83,3 77,4 77,6	26,4 21,8 3,7 3,0
Rosyjski <i>Russian</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	27649 7332 4299 4166	1,4 0,1 0,0 0,0	0,2 0,1 - 0,0	4,2 0,3 0,1 0,1	1,7 0,8 0,5 1,0	12,9 16,0 x x	x 5,1 3,7 3,3	- 0,4 0,6 -
Włoski <i>Italian</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	709 635 470 489	- 0,1 - -	- 0,1 - -	- - - -	0,0 - 0,1 0,1	0,4 - x x	x 0,5 0,4 0,4	0,1 - - -
Hiszpański <i>Spanish</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	610 698 640 723	0,1 0,0 - 0,0	0,2 - - 0,0	0,0 0,1 - -	0,0 0,2 0,3 0,3	0,2 - x x	x 0,3 0,4 0,5	- 0,9 - -
Łaciński <i>Latin language</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	3753 1918 1061 692	- - - -	- - - -	- - - -	0,0 - 0,0 0,0	2,0 - x x	x 1,4 1,0 0,7	2,8 5,6 0,2 -
Inne <i>Others</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	2994 331 80 23	0,8 0,1 0,1 0,0	1,0 0,1 0,1 0,0	0,5 0,2 - -	1,0 0,0 0,0 0,0	0,2 - x x	x 0,1 - -	- - - -
NAUCZANIE DODATKOWE ^b ADDITIONAL EDUCATION ^b									
Angielski <i>English</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	16711 52139 21645 18605	6,0 20,4 6,2 6,1	6,5 21,2 5,5 4,9	4,8 18,6 8,1 9,0	2,9 13,3 11,9 9,7	0,5 - x x	x 0,2 1,1 1,2	0,3 0,6 2,0 -
Francuski <i>French</i>	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	1385 3160 2075 1917	0,3 0,7 0,7 0,7	0,2 0,8 0,9 0,9	0,3 0,5 0,1 0,1	0,8 1,4 0,5 0,8	0,1 - x x	x 0,2 0,6 0,3	- 0,3 - -

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. b Do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.; od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; od roku szkolnego 2006/07 prowadzone również w ramach programu Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

U w a g a. Do roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 31 XII.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b Before 2002/03 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.; from 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; since 2006/07 school year also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

Note. Until 2007/08 school year – as of 31 XII.

TABL. 3(131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN

AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

As of 30 IX

L A T A JĘZYKI OBCE Y E A R S FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of all school students				
		podstawowych		primary	gimnazjach lower secondary	ponad- pod- stawo- wych upper second- ary (post- prima- ry)	ponad- gim- nazjal- nych upper sec- ondary	poli- ceal- nych (dzien- nych) post- se- con- dary (day)	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas					
NAUCZANIE DODATKOWE ^b ADDITIONAL EDUCATION ^b									
Niemiecki.....	2000/01	9165	2,6	2,2	3,6	3,3	0,3	x	0,2
German	2005/06	41713	12,1	11,3	14,2	17,4	-	0,2	0,9
	2009/10	31539	8,3	7,7	9,7	16,5	x	3,6	0,3
	2010/11	29820	8,7	8,4	9,6	15,0	x	3,9	-
Inne.....	2000/01	1042	0,1	0,0	0,4	0,3	0,3	x	-
Others	2005/06	3575	0,2	0,0	0,7	0,6	-	2,2	-
	2009/10	2505	0,2	0,1	0,2	0,8	x	1,5	-
	2010/11	2702	0,2	0,1	0,2	0,6	x	2,0	0,7

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. b Do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.; od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; od roku szkolnego 2006/07 prowadzone również w ramach programu Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

U w a g a. Do roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 31 XII.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b Before 2002/03 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.; from 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; since 2006/07 school year also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

N o t e. Until 2007/08 school year – as of 31 XII.

TABL. 4(132). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

As of 30 IX

L A T A JĘZYKI OBCE Y E A R S FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	Nauczanie obowiązkowe Obligatory education				Nauczanie dodatkowe Additional education			
		razem total	gimnazja lower second- ary	średnie ^a second- ary ^a	policeal- ne post- second- ary	razem total	w tym of which		
							średnie ^a second- ary ^a	poli- cealne post-se- condary	
Angielski.....	2005/06	19583	19470	275	7656	11539	113	29	84
English	2009/10	21528	21508	389	11530	9589	20	2	18
	2010/11	22609	22580	571	13746	8263	29	-	29
Francuski.....	2005/06	126	126	-	101	25	-	-	-
French	2009/10	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010/11	16	16	-	16	-	-	-	-
Niemiecki.....	2005/06	16600	16528	683	11478	4367	72	-	72
German	2009/10	9141	9138	556	7368	1214	3	3	-
	2010/11	8117	8116	554	6491	1071	1	1	-
Rosyjski.....	2005/06	2782	2782	97	2631	54	-	-	-
Russian	2009/10	761	761	121	640	-	-	-	-
	2010/11	697	697	128	569	-	-	-	-
Inny.....	2005/06	69	25	-	-	25	44	44	-
Other	2009/10	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010/11	43	43	-	43	-	-	-	-

a Do szkół średnich zaliczono: licea ogólnokształcące łącznie z uzupełniającymi, szkoły zasadnicze (zawodowe), technika łącznie z uzupełniającymi i licea profilowane.

U w a g a. Do roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 31 XII.

a To secondary schools ratd: general secondary including supplementary, basic vocational, technical including supplementary and specialised secondary.

N o t e. Until 2007/08 school year – as of 31 XII.

TABL. 5(133). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>			absol- wenci gra- duates	
Szkoły podstawowe	6072	4059	3988	779	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	3253	2151	2135	510	<i>of which special</i>
Gimnazja	5340	4342	4373	1257	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	3490	2997	2983	878	<i>of which special</i>
Szkoły ponadpodstawowe	8	x	x	x	<i>Upper secondary (post-primary)</i>
średnie zawodowe.....	8	x	x	x	<i>schools</i>
Szkoły ponadgimnazjalne.....	2904	2736	2590	662	<i>secondary vocational</i>
zasadnicze zawodowe.....	1709	1432	1319	410	<i>schools</i>
w tym specjalne	1629	1370	1255	404	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące ^a	483	401	385	87	<i>of which special schools</i>
w tym specjalne	102	158	167	33	<i>general secondary^a</i>
licea profilowane	218	39	28	11	<i>of which special schools</i>
w tym specjalne	29	-	-	-	<i>specialized</i>
technika.....	173	163	136	19	<i>of which special schools</i>
w tym specjalne	71	51	56	10	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	6	-	-	-	<i>of which special schools</i>
artystyczne ^b	5	3	1	3	<i>supplementary technical</i>
specjalne szkoły przysposabiające	310	698	721	132	<i>arts^b</i>
Szkoły policealne	28	5	17	3	<i>special job-training schools</i>
w tym specjalne	8	-	8	-	<i>Post-secondary schools</i>
					<i>of which special schools</i>

a Łącznie z uzupełniającymi. b Dające uprawnienia zawodowe, od roku 2007/08 tylko ogólnokształcące.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

a Including supplementary. b. Leading to professional certification; since 2007/08 school year include only general secondary schools.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6(134). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
 Stan w dniu 30 IX
 As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^a SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^a					
Ośrodki	53	55	37	37	<i>Centres</i>
Miejsca	3686	3510	2587	2222	<i>Places</i>
Wychowankowie	3063	3091	1792	1699	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	132	116	91	103	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabo słyszący	246	218	155	141	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe choroby	41	39	-	-	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową	49	76	92	65	<i>motor-skill impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym	1618	1400	1015	993	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem spo- łecznym	690	805	39	25	<i>socially maladjusted</i>

a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2009 r. – 4 ośrodki z 149 wychowankami, w 2010 r. – 4 ośrodki z 139 wychowankami).

U w a g a. W latach 2000 i 2005 - stan w dniu 31 X.

a Including special educational centres (in 2009 – 4 centres with 149 residents, in 2010 were 4 centres with 139 residents).

N o t e. In years 2000 and 2005 - as of 31 X.

TABL. 6(134). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE (dok.)**
 Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES (cont.)
 As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	5	5	10	10	<i>Centres</i>
Miejsca	273	279	436	471	<i>Places</i>
Wychowankowie	255	279	403	451	<i>Residents</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	2	1	18	17	<i>Centres</i>
Miejsca	1344	850	<i>Places</i>
Wychowankowie	545	300	1201	782	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^a <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES^a</i>					
Ośrodki	5	6	9	10	<i>Centres</i>
Miejsca	62	159	415	469	<i>Places</i>
Wychowankowie	180	250	380	398	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym					
w stopniu głębokim	88	128	267	278	<i>mental retardation-profound</i>
z autyzmem	-	1	1	-	<i>with autism</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	92	108	97	120	<i>associated with defects</i>

a Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

U w a g a. W latach 2000 i 2005 - stan w dniu 31 X.

a Until 2002 defined as rehabilitation-education centres.

N o t e. In years 2000 and 2005 - as of 31 X.

TABL. 7(135). **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
 Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES OF SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)
 As of 30 IX

SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>	2010/11		2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	
	placówki <i>establish- ments</i>	miejsca <i>beds</i>	korzystający <i>boarders</i>				na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>
			ogółem <i>total</i>				
OGÓŁEM.....	48	4033	6740	3864	3073	3051	76
TOTAL							
w tym:							
<i>of which:</i>							
Licea ogólnokształcące ^a ... <i>General secondary^a</i>	14	1174	874	650	771	883	75
Średnie zawodowe ^{ab}	17	1426	5866	3214	2302	950	67
<i>Vocational secondary^{ab}</i>							

a Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. b Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi, technikami, liceami profilowanymi i zakładami kształcenia nauczycieli. Od roku szkolnego 2004/05 także zespoły szkół.

U w a g a. W roku 2000/01 stan w dniu 10 XI, w roku 2005/06 stan w dniu 31 X.

a Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools. b Including basic vocational schools, technical secondary schools, specialized secondary schools and teacher education institutes. Since 2004/05 school year also groups of schools.

N o t e. In 2000/01 as of 10 XI, in 2005/06 as of 31 X.

TABL. 8(136). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	23	30	34	34	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	20	26	30	29	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3352	3439	2986	3164	Pupils
w tym kobiety	2169	2252	1931	2058	of which females
Absolwenci	380	999	338	.	Graduates
w tym kobiety	248	456	222	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	16	16	20	20	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	8	9	14	14	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1550	1686	1620	1542	Students
w tym kobiety	978	1058	1041	998	of which females
Absolwenci	219	188	198	.	Graduates
w tym kobiety	160	121	130	.	of which females

TABL. 9(137). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2009/10 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	z liczby ogółem — — przeznaczone do użytku uczniów of grand total — used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with internet access
Podstawowe	94,5	914	20057	17623	14440	13221
Primary						
Gimnazja	81,3	531	12315	11444	8558	8311
Lower secondary						

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz.
a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once.

TABL. 9(137). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11 (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2009/10 SCHOOL YEAR (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	z liczbą ogółem — przeznaczoną do użytku uczniów of grand total — used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	32,8	66	1629	1552	1288	1258
Licea ogólnokształcące ^b General secondary ^b	76,3	222	6486	6198	4614	4519
Licea profilowane Specialized secondary	40,0	21	592	577	458	458
Technika ^c Technical ^c	72,3	312	7803	7546	6307	6136
Policealne Post-secondary	51,1	124	3249	2947	2854	2605

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary and general art schools leading to professional certification.

TABL. 10(138). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

LATA RODZAJE PLACÓWEK YEARS KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć Participants of permanent and temporary forms of pursuits					
		ogółem total	artystycznych arts	technicznych technical	naukowych ^a science ^a	sportowych sports	innych others
OGÓŁEM 2000	18	18473	6069	1243	2848	5745	2568
TOTAL 2005	19	43713	13602	1084	2297	21632	5098
..... 2009	25	50645	9016	1221	3618	29805	6985
..... 2010	24	46730	12416	1120	3467	18675	11052
Pałace młodzieży Youth centres	1	1536	756	72	384	120	204
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	10	29022	11631	736	1678	4569	10408
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	1	29	29	-	-	-	-
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sports centres	4	13941	-	-	-	13941	-
Inne placówki niepubliczne Other non-public institutions	6	2085	-	312	1378	-	395
Inne publiczne placówki specjalistyczne ... Other public specialistic institutions	2	117	-	-	27	45	45

a W latach 2009 i 2010 obejmują zajęcia informatyczne i przedmiotowe.

a In 2009 and 2010 include activities computing and objective.

TABL. 11(139). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01		2005/06		2009/10		2010/11	
	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area
Szkoły..... Schools	931	405	770	328	739	328	736	325
w tym: of which:								
sportowe i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	3	3	3	3	3	3	4	4
filialne branch	49	3	20	1	9	2	9	1
„małe szkoły” „small school”	x	x	12	-
artystyczne ^a arts ^a	3	3	4	4	4	4	5	5
Pomieszczenia szkolne..... Classrooms	11241	6588	10343	6197	11482	6867	11541	6908
Oddziały Sections	10085	6497	8412	5360	7628	4779	7507	4681
Uczniowie Pupils	221126	157131	177997	124879	149454	104821	145696	102327
w tym I klasa of which 1st grade	33453	23250	26602	18649	23891	16739	23728	16822
w tym kobiety of which females	107444	76441	86705	60807	72536	50970	70894	49876
w tym w szkołach: of which in schools:								
sportowych i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	2512	2512	1731	1731	1741	1741	2001	2001
filialnych..... branch	1503	90	765	156	400	148	406	117
„małych szkół” „small school”	x	x	222	-
artystycznych ^a arts ^a	646	646	579	579	414	414	717	717
Absolwenci Graduates	38148	27515	32157	22632	26840	18691	.	.
w tym kobiety of which females	18502	13422	15697	11094	13063	9175	.	.
w tym w szkołach: of which in schools:								
sportowych i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	461	461	344	344	396	396	.	.
filialnych..... branch	146	67	35	25	45	21	.	.
artystycznych ^a arts ^a	93	93	98	98	96	96	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:								
1 szkołę school	238	388	231	381	202	320	198	315
1 pomieszczenie szkolne classroom	20	24	17	20	13	15	13	15
1 oddział section	22	24	21	23	20	22	19	22

a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12(140). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01		2005/06		2009/10		2010/11	
	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area	ogółem total	w tym miasta of which urban area
Gimnazja	359	231	377	248	384	256	382	252
<i>Lower secondary</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	4	4	4	4	6	6	6	6
<i>sports and athletic</i>								
przysposabiające do pracy ^a	1	1	12	11	5	4	2	1
<i>job-training^a</i>								
Pomieszczenia szkolne.....	3973	3183	4974	3806	5790	4544	6021	4669
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	3354	2641	4306	3307	3841	2960	3683	2814
<i>Sections</i>								
Uczniowie.....	84426	68010	108023	84933	89786	71322	84721	67106
<i>Pupils</i>								
w tym I klasa	42391	34017	34548	26984	29508	23450	27900	21976
<i>of which 1st grade</i>								
w tym kobiety	41276	33307	52402	41294	43645	34736	40954	32559
<i>of which females</i>								
w tym w szkołach: <i>of which in schools:</i>								
sportowych i mistrzostwa sportowego.....	455	455	540	540	1461	1461	1318	1318
<i>sports and athletic</i>								
przysposabiających do pracy ^a	29	29	4998	4671	686	659	233	213
<i>job-training^a</i>								
Absolwenci	x	x	35894	28391	29450	23155	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety	x	x	17766	14054	14854	11682	.	.
<i>of which females</i>								
w tym w szkołach: <i>of which in schools:</i>								
sportowych i mistrzostwa sportowego.....	x	x	164	164	432	432	.	.
<i>sports and athletic</i>								
przysposabiających do pracy ^a	x	x	903	903	79	66	.	.
<i>job-training^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	235	294	287	342	234	279	222	266
<i>school</i>								
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	21	21	22	22	16	16	14	14
1 oddział.....	25	23	25	26	23	24	23	24
<i>section</i>								

a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej; od 2003/04 określone jako gimnazja z oddziałami przysposabiającymi do pracy.
 a Based on 6th grade primary school; until 2003/04 defined as lower secondary with job-training sections.

TABL. 13(141). **SZKOŁY ZASADNICZE (ZAWODOWE) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2009/10	2010/11	
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas
Szkoły	94	95	95	87
Schools				
Oddziały	578	622	614	587
Sections				
Uczniowie	15392	15738	14943	14549
Students				
w tym I klasa	6735	6775	6376	6198
of which 1st grade				
w tym kobiety	4451	4639	4515	4430
of which females				
Absolwenci	4759	4828 ^a	.	.
Graduates				
w tym kobiety	1555	1571 ^b	.	.
of which females				

a, b W tym absolwentów w miastach: a – 4711, b – 1549.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 4711, b – 1549.

TABL. 14(142). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH (ZAWODOWYCH) DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10
	uczniowie students			absolwenci graduates
OGÓŁEM	15392	15738	14943	4828
TOTAL				
Artystyczne	30	35	35	17
Arts				
Ekonomiczne i administracyjne	2353	2122	2022	825
Business and administration				
Inżynieryjno-techniczne	5944	6717	6295	1890
Engineering and engineering trades				
Produkcji i przetwórstwa	2912	1540	1422	459
Manufacturing and processing				
Architektury i budownictwa	1143	1851	1784	498
Architecture and buildings				
Rolnicze, leśne i rybactwa	144	60	74	18
Agriculture, forestry and fishery				
Usług dla ludności	2866	3382	3311	1121
Personal services				
Pozostałe	-	31	-	-
Others				

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15(143). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2009/10	2010/11	
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas
Szkoły	176	155	151	146
<i>Schools</i>				
Oddziały	1807	1591	1506	1488
<i>Sections</i>				
Uczniowie	52375	43258	41152	40716
<i>Students</i>				
w tym I klasa	17744	14163	13807	13612
<i>of which 1st grade</i>				
w tym kobiety	30879	26388	25272	25061
<i>of which females</i>				
Absolwenci	17001 ^b	14566 ^c	.	.
<i>Graduates</i>				
w tym kobiety	10163 ^b	8954 ^d	.	.
<i>of which females</i>				

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. b Łącznie z absolwentami oddziałów ponadpodstawowych. c, d W tym absolwentów w miastach: c – 14418, d – 8886.

a Including supplementary general secondary schools. b Including graduates of upper secondary (post-primary) sections. c, d Of which graduates in urban areas: c – 14418, d – 8886.

TABL. 16(144). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły.....	118	55	30	30	-	<i>Schools</i>
Oddziały	764	174	119	119	-	<i>Sections</i>
Uczniowie.....	20821	4290	2933	2933	-	<i>Students</i>
w tym klasa I	6500	1252	963	963	-	<i>of which 1st class</i>
w tym kobiety	10592	2790	1986	1986	-	<i>of which females</i>
Absolwenci.....	6617	1704 ^a	.	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety.....	3485	1096 ^b	.	.	.	<i>of which females</i>

a, b W tym absolwentów w miastach: a – 1679, b – 1077

a, b Of which graduates in urban areas: a – 1679, b – 1077.

TABL. 17(145). SZKOŁY ŚREDNIE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 VOCATIONAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2005/06	2009/10	2010/11		
	szkoły ponadpodstawowe upper secondary (post- primary) schools		szkoły ponadgimnazjalne ^a upper secondary schools ^a				
	ogółem total					w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	429	11	301	211	176		166
Schools							
Oddziały	2722	43	1865	1599	1620		1531
Sections							
Uczniowie	77145	997	50168	39380	39429		37401
Students							
w tym I klasa	21182	x	16399	12501	12007		11395
of which 1st class							
w tym kobiety	9582	238	22775	17535	17384		16313
of which females							
Absolwenci	14459	795	12809	7930 ^b	.		.
Graduates							
w tym kobiety	7085	204	6056	3824 ^c	.		.
of which females							

a Obejmują licea profilowane, technika, technika uzupełniająca oraz szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe, od roku 2007/08 tylko ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. b, c W tym absolwentów w miastach: b – 7505, c – 3625.

a Including specialized secondary schools, technical secondary schools, supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification, since 2007/08 school year include only general art schools leading to professional certification. b, c Of which graduates in urban area: b – 7505, c – 3625.

TABL. 18(146). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ŚREDNICH ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY^a
 (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 STUDENTS AND GRADUATES OF VOCATIONAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a
 (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates	
O G Ó Ł E M	51165	39380	39429	7930	T O T A L
Artystyczne	2293	779	758	130	Arts
					Social and behavioural science
Społeczne	5706	4661	4438	1188	Business and administration
Ekonomiczne i administracyjne	12844	4998	4772	1230	Physical sciences ^c
Fizyczne ^c	13	36	47	-	Computing
Informatyczne	643	5210	5928	704	Engineering and engineering trades
Inżynieryjno-techniczne	11251	7637	7479	1474	Manufacturing and processing
Produkcji i przetwórstwa	743	630	653	138	Architecture and building
Architektury i budownictwa	3908	2906	3087	446	Agriculture, forestry and fishery
Rolnicze, leśne i rybactwa	1402	1765	1290	444	Veterinary
Weterynaryjne	151	131	172	21	Social services
Opieki społecznej	1869	1037	850	340	Personal services
Usług dla ludności	8388	8664	9068	1571	Transport services
Usług transportowych	1226	151	121	67	Environmental protection
Ochrony środowiska	728	775	766	177	

a Obejmują licea profilowane, technika, technika uzupełniająca oraz szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2005/06 łącznie z uczniami ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych dla młodzieży. b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

a Including specialized secondary schools, technical secondary schools, supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification. In 2005/06 school year including students of upper secondary (post-primary) vocational schools. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 19(147). SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)
 POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special school)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11					
				ogółem total	dzienne day	wieczoro- rowe evening	zaocz- ne week- end	na odle- głość distance form	stacjo- narne full-time program- mes
Oddziały..... Sections	922	1172	1068	1070	178	2	832	-	58
Uczniowie..... Students	21953	26770	22495	22825	3133	18	18652	-	1022
w tym kobiety..... of which females	13991	14188	13052	14465	2279	14	11471	-	701
Absolwenci ^a Graduates ^a	8261	8978	6248	.	998	8	4867	-	375
w tym kobiety..... of which females	5580	5373	3836	.	676	6	2925	-	229

a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2009/10.

a According to type of education – for 2009/10 school years.

TABL. 20(148). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP
 KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY
 FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates	
OGÓŁEM.....	27125	22495	22825	6248	TOTAL
Pedagogiczne.....	1239	779	962	219	Education science and teacher training
Artystyczne.....	920	426	445	108	Arts
Spoleczne.....	2315	708	599	190	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji....	214	99	134	16	Journalism and information
Ekonomiczne i administra- cyjne.....	5358	5332	5661	1171	Business and administration
Fizyczne.....	-	13	6	-	Physical sciences
Informatyczne.....	4425	2043	1583	489	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	575	755	629	280	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	122	396	478	148	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa....	597	698	647	210	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	62	264	198	152	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	24	139	120	29	Veterinary
Medyczne.....	1682	2527	2842	907	Health
Opieki społecznej.....	1683	559	579	175	Social services
Usług dla ludności.....	4652	4172	3869	913	Personal services
Usług transportowych.....	258	44	43	22	Transport services
Ochrony środowiska.....	49	41	63	22	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa....	2403	2700	3284	644	Security services
Pozostałe.....	-	800	683	553	Others

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21(149). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

L A T A TYPY SZKÓŁ	Szkoły Schools	Studenci Students	Absolwenci ^a Graduates ^a	Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
O G Ó Ł E M2000/01	24	130829	18279	T O T A L
.....2005/06	34	166376	32324	
.....2009/10	38	169874	39995	
2010/11	38	165961	.	
Uniwersytety	1	34621	8627	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	1	32929	4867	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	1	10489	2462	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	5	28110	8673	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	1	9199	2027	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1	5915	1250	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego.....	1	3808	1342	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	2	1697	447	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	2	966	98	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły pozostałe	23	38227	10202	<i>Others higher schools</i>

a W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2009/10.
a According to type of schools – for 2009/10 academic year.

TABL. 22(150). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne intramural	niestacjonarne extramural	
O G Ó Ł E M T O T A L				
O G Ó Ł E M 2000/01	130829	61342	69487	T O T A L
..... 2005/06	166376	88817	77559	
..... 2009/10	169874	89233	80641	
2010/11	165961	88222	77739	
Uniwersytety	34621	20748	13873	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	32929	27361	5568	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	10489	8081	2408	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	28110	9505	18605	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	9199	959	8240	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	5915	4787	1128	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	3808	2818	990	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1697	1140	557	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	966	614	352	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły pozostałe	38227	12209	26018	<i>Others higher schools</i>

TABL. 22(150). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS (cont.)

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>intramural</i>	niestacjonarne <i>extramural</i>	
w tym KOBIETY <i>of which FEMALES</i>				
OGÓŁEM				TOTAL
2000/01	72557	31496	41061	
2005/06	91986	46536	45450	
2009/10	96134	47083	49051	
2010/11	94548	46985	47563	
Uniwersytety	23336	13634	9702	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	9384	8375	1009	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	6814	5557	1257	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	17379	5535	11844	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	6765	560	6205	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	4333	3394	939	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1901	1453	448	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1148	766	382	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	331	151	180	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły pozostałe	23157	7560	15597	<i>Others higher schools</i>

TABL. 23(151). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>intramural</i>	niestacjonarne <i>extramural</i>	
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM				TOTAL
2000/01	18279	9626	8653	
2005/06	32324	15983	16341	
2008/09	36566	19041	17525	
2009/10	39995	20745	19250	
Uniwersytety	8627	5431	3196	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	4867	3918	949	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	2462	1986	476	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	8673	2955	5718	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	2027	201	1826	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1250	906	344	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1342	965	377	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	447	258	189	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	98	74	24	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły pozostałe	10202	4051	6151	<i>Others higher schools</i>

TABL. 23(151). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS (cont.)

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne intramural	niestacjonarne extramural		
w tym KOBIETY of which FEMALES					
OGÓŁEM	2000/01	11193	5491	5702	TOTAL
	2005/06	20955	9700	11255	
	2008/09	23530	11472	12058	
	2009/10	26049	12781	13268	
Uniwersytety		6373	3928	2445	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1525	1322	203	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		1607	1337	270	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		5824	1832	3992	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		1587	131	1456	Teacher education schools
Akademie medyczne		1014	684	330	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego		793	588	205	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		298	173	125	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		39	25	14	Theological academies
Wyższe szkoły pozostałe.....		6989	2761	4228	Others higher schools

TABL. 24(152). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2000/01	501	256	58	29	TOTAL
	2005/06	735	352	96	57	
	2009/10	1513	740	303	165	
	2010/11	2091	964	.	.	
studia: stacjonarne		1719	788	208	113	study: intramural
niestacjonarne		372	176	95	52	extramural
Uniwersytety.....		628	394	118	77	Universities
Wyższe szkoły techniczne		357	64	28	5	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze.....		89	45	1	1	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		265	124	40	20	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne.....		22	15	3	2	Teacher education schools
Akademie medyczne		452	198	34	17	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego		28	7	3	1	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		25	10	7	4	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		10	2	2	-	Theological academies
Wyższe szkoły pozostałe.....		215	105	67	38	Others higher schools

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2009/10.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study system and type school – for 2009/10 academic year.

TABL. 25(153). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

TYPY SZKÓŁ	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11			TYPE OF SCHOOLS
				ogółem total	w tym stypen- dia o charak- terze so- cjajnym of which scholar- ships with public assis- tance charac- ter	ogółem w % ogółu stu- dentów danej grupy szkół total in % of total stu- dents of given group of schools	
OGÓŁEM	21603	47113	35907	34366	13020	20,7	TOTAL
w tym:							of which:
Uniwersytety	6103	9909	7211	5672	2757	16,4	Universities
Wyższe szkoły techniczne	7761	9469	8283	8666	2288	26,3	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1676	3363	2472	2662	1163	25,4	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	2575	11260	5681	5511	1974	19,6	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	121	1890	1522	1463	604	15,9	Teacher education schools
Akademie medyczne	1317	1981	2099	1931	628	32,6	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	608	828	688	710	299	18,6	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	499	560	613	572	154	33,7	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	12	392	402	317	126	32,8	Theological academies
Wyższe szkoły pozostałe ^b	x	x	6936	6862	3027	18,0	Others higher schools ^b
Wyższe szkoły zawodowe	931	7461	Higher vocational schools

^a Łącznie z cudzoziemcami, do roku 2003/04 stypendia były wypłacane tylko studentom studiów dziennych, od roku 2004/05 dla wszystkich studentów. ^b Od roku 2008/09 łącznie z wyższymi szkołami zawodowymi.

^a Including foreigners, until 2003/04 academic year scholarships were paid only for day students, since 2004/05 academic year for all students. ^b Since year 2008/09 including higher vocational schools.

TABL. 26(154). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
POST-GRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

LATA PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA YEARS SUB-GROUPS FIELDS OF EDUCATION	Słuchacze ^a Students ^a		Wydane świadectwa Issued certificates		
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2000/01 ^b	12939	9139	6953	4773
TOTAL	2005/06	12153	8265	8390	5927
	2009/10	15953	11020	11245	8023
	2010/11	14504	10356	11800	8178
Podgrupa: Sub-group:					
Architektury i budownictwa		290	187	235	146
Architecture and construction					
Artystyczna		124	107	34	26
Fine and applied arts					
Biologiczna		38	24	21	7
Biological					

^a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. ^b Bez cudzoziemców.

^a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. ^b Excluding foreign students.

TABL. 26(154). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
POST-GRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA <i>SUB-GROUPS FIELDS OF EDUCATION</i>	Słuchacze ^a <i>Students^a</i>		Wydane świadectwa <i>Issued certificates</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Dziennikarstwa i informacji <i>Journalism and information</i>	54	43	38	30
Ekonomiczna i administracyjna <i>Business and administration</i>	5725	3843	6224	4336
Fizyczna <i>Physical science</i>	122	63	92	56
Humanistyczna <i>Humanities</i>	721	621	373	318
Informatyczna <i>Computer science</i>	325	113	120	38
Inżynieryjno-techniczna <i>Engineering and engineering trades</i>	507	202	326	116
Matematyczna i statystyczna <i>Mathematical and statistical</i>	20	14	-	-
Medyczna <i>Medical science</i>	296	263	144	119
Ochrony i bezpieczeństwa <i>Protection and security</i>	748	421	712	412
Ochrony środowiska <i>Environmental protection</i>	118	65	200	94
Pedagogiczna <i>Pedagogical</i>	3831	3382	1809	1541
Prawna <i>Law</i>	401	274	538	360
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	107	90	97	69
Rolnicza, leśna i rybactwa <i>Agricultural, forestry and fishery</i>	90	66	82	54
Społeczna <i>Social and behavioral science</i>	351	256	408	309
Usług dla ludności <i>Service for population</i>	73	50	225	104
Weterynaryjna <i>Veterinary science</i>	563	272	122	43

a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 27(155). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ**
POST-GRADUATE AND DOCTORAL STUDIES BY TYPE OF SCHOOLS

L A T A TYPY SZKÓŁ Y E A R S TYPE OF SCHOOLS	Słuchacze studiów podyplomowych ^a <i>Students of post-graduate studies^a</i>		Uczestnicy studiów doktoranckich <i>Students of doctoral studies</i>		Otwarte prze- wody doktorskie <i>Open courses</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01 ^b	12939	9139	2422	1044	751 ^c
TOTAL 2005/06	12153	8265	3238	1676	1072
2009/10	15953	11020	3677	1900	960
2010/11	14504	10356	3924	2009	595
Uniwersytety <i>Universities</i>	2805	2325	1482	840	234
Wyższe szkoły techniczne <i>Technical universities</i>	1089	451	997	386	183
Wyższe szkoły rolnicze..... <i>Agricultural academies</i>	1675	979	247	171	55
Wyższe szkoły ekonomiczne.. <i>Academies of economics</i>	2684	1 951	551	288	52
Wyższe szkoły pedagogiczne <i>Teacher education schools</i>	881	830	23	17	-
Akademie medyczne <i>Medical academies</i>	214	197	175	123	21
Akademie wychowania fizycznego <i>Physical academies</i>	178	134	163	105	20
Wyższe szkoły artystyczne.... <i>Fine arts academies</i>	127	110	8	3	1
Wyższe szkoły teologiczne.... <i>Theological academies</i>	211	162	230	49	18
Wyższe szkoły pozostałe..... <i>Others higher schools</i>	4640	3217	-	-	-
Instytuty naukowo-badawcze lub placówki naukowe PAN <i>Research institutes or Scien- tific units of Polish Acade- my of Sciences</i>	-	-	48	27	11

a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. b Bez cudzoziemców. c Łącznie z 82 cudzoziemcami przeprowadzającymi przewody doktorskie w Polsce.

a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. b Excluding foreign students. c Including 82 foreigners doctorated in Poland.

TABL. 28(156). **STUDIA DOKTORANCKIE WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI**
DOCTORAL STUDIES BY FIELDS OF SCIENCE

L A T A DZIEDZINY NAUKI Y E A R S FIELDS OF SCIENCE	Uczestnicy studiów doktoranckich <i>Students of doctoral studies</i>				Otwarte przewody doktorskie ^a <i>Open courses^a</i>	
	stacjonarnych <i>intramural</i>		niestacjonarnych <i>extramural</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety of which <i>females</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety of which <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety of which <i>females</i>		
O G Ó Ł E M 2000/01 ^a	2097	958	325	86	669	294
TOTAL 2005/06	2739	1449	499	227	1052	600
2009/10	2902	1578	775	322	945	531
2010/11	3056	1634	868	375	590	296
Szkoły wyższe.....	3008	1607	868	375	579	289
<i>Higher schools</i>						
Instytuty naukowo-badawcze lub placówki naukowe PAN	48	27	-	-	11	7
<i>Research institutes or scientific units of Polish Academy of Sciences</i>						
Z ogółem nauki: <i>Of total sciences:</i>						
Biologiczne.....	173	107	-	-	38	30
<i>Biological</i>						
Chemiczne.....	201	135	-	-	47	28
<i>Chemical</i>						
Ekonomiczne.....	215	113	366	183	62	28
<i>Economics</i>						
Farmaceutyczne.....	9	5	-	-	1	-
<i>Pharmaceutical</i>						
Fizyczne.....	132	48	-	-	21	6
<i>Physics</i>						
Humanistyczne.....	776	482	104	61	116	70
<i>Humanistic</i>						
Kultury fizycznej.....	110	76	53	29	20	12
<i>Physical culture</i>						
Matematyczne.....	81	18	-	-	18	3
<i>Mathematical</i>						
Medyczne.....	166	118	-	-	20	15
<i>Medical</i>						
Muzyczne.....	-	-	8	3	1	-
<i>Musical</i>						
Nauki o Ziemi.....	71	39	2	1	14	8
<i>Earth Sciences</i>						
Prawne.....	128	60	98	48	37	13
<i>Law</i>						
Rolnicze.....	182	123	-	-	37	27
<i>Agricultural</i>						
Techniczne.....	758	268	7	1	124	35
<i>Technical</i>						
Teologiczne.....	-	-	230	49	18	6
<i>Theological</i>						
Weterynaryjne.....	54	42	-	-	16	15
<i>Veterinary</i>						

^a Bez cudzoziemców.

^a Excluding foreign students.

TABL. 29(157). NAUCZYCIELE AKADEMICKI W SZKOŁACH WYŻSZYCH^a W ROKU AKADEMICKIM 2010/11
ACADEMIC TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a IN 2010/11 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni Full-time paid employed			Niepełno- zatrudnieni Part-time paid employed
	ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem mianowani of total appointed	
OGÓŁEM	8578	3565	5157	300
TOTAL				
Profesor zwyczajny	709	145	450	9
Full professor				
Profesor nadzwyczajny	1201	343	781	9
Associate professor				
Profesor wizytujący	14	1	-	3
Visiting professor				
Docent	156	41	79	1
Assistant professor				
w tym ze stopniem doktora habilitowanego	3	1	2	-
of which with postdoctoral degree				
Adiunkt	4006	1636	2945	33
Lecturer				
w tym ze stopniem doktora habilitowanego	300	105	278	3
of which with postdoctoral degree				
Asystent	798	430	152	94
Assistant				
Starszy wykładowca	956	505	605	47
Senior lecturer				
Wykładowca	464	259	107	52
Lecturer				
Lektor	113	92	1	14
Lector				
Instruktor	108	70	-	36
Instructor				
Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej ...	53	43	37	2
Qualified librarians and qualified scientific docu- mentation and information staff				

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej zostali wykazani w każdym miejscu pracy; niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; part-time employees calculated as full-time paid employment.

TABL. 30(158). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a STUDENT DORMITORIES ^a					
Domy	43	38	35	38	Dormitories
Miejsca	12551	11766	10888	10676	Beds
Studenci korzystający	11498	10227	10497	9769	Boarding of students
w % ogółu studentów	18,9	6,1	6,2	5,9	in % of total students

^a W roku 2000/01 dla studentów studiów dziennych, od roku 2004/05 dla wszystkich studentów. Do roku 2007/08 – stan w dniu 31 XII.

^a In 2000/01 for students in the day study system, since 2004/2005 for all students. To year 2007/08 – as of 31 XII.

TABL. 30(158). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE (dok.)**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
STOŁÓWKI STUDENCKIE					
STUDENT CANTEENS					
Stółki	8	8	6	6	Canteens
Miejsca konsumenckie	1700	1846	896	656	Places for consumers

TABL. 31(159). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja 2000/01	4	12	363	116	x	x
<i>Lower secondary</i>						
<i>schools</i> 2005/06	11	42	1161	296	257	79
2009/10	13	48	1067	284	284	87
2010/11	14	53	1253	328	.	.
Licea ogólnokształ- cące ^{ab} 2000/01	82	406	12106	6304	3405	1897
<i>General secondary</i>						
<i>schools</i> ^{ab} 2005/06	175	542	13243	5903	4180	2081
2009/10	195	588	15883	7470	3754	2017
2010/11	217	648	17470	8360	.	.
w tym :						
of which:						
stacjonarne ^c 2000/01	44	236	7319	3923	1694	970
<i>full-time pro-</i>						
<i>grammes</i> ^c 2005/06	62	215	5400	2513	1951	1031
2009/10	x	93	2181	1063	516	261
2010/11	x	90	2161	1035	.	.
zaoczne 2000/01	38	170	4787	2381	1711	927
<i>weekend</i>						
2005/06	113	327	7843	3390	2210	1040
2009/10	x	495	13702	6407	3238	1756
2010/11	x	558	15309	7325	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) ^b 2000/01	20	57	1611	434	410	94
<i>Basic vocational</i>						
<i>schools</i> ^b 2005/06	15	43	861	174	242	74
2009/10	9	32	652	82	158	13
2010/11	9	36	697	88	.	.
Szkoły zawodowe ^{bd} . <i>Vocational schools</i> ^{bd} 2000/01	165	660	18875	6811	4930	1819
2005/06	152	374	8744	3359	2767	989
2009/10	65	160	3077	999	595	257
2010/11	57	162	3054	971	.	.

a Łącznie z uzupełniającymi. b Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. c Do roku szkolnego 2007/08 kształtujące w formie wieczorowej. d Obejmują średnie zawodowe, licea profilowane, technika oraz technika uzupełniające.

a Including supplementary general secondary schools. b Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 upper secondary schools. c Until 2007/08 school year educating in evening form. d Including vocational secondary schools, specialized secondary schools, technical secondary schools and supplementary technical secondary schools.

TABL. 32(160). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Placówki	1064	1007	1145	1198	Establishments
miasta	546	546	625	669	urban areas
wieś	518	461	520	529	rural areas
Przedszkola	536	491	518	543	Nursery schools
w tym specjalne	6	5	4	4	of which special
miasta	423	385	405	417	urban areas
wieś	113	106	113	126	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	528	516	513	517	Pre-primary sections in primary schools
Punkty przedszkolne	x	x	101	127	Pre-primary points
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	13	11	Pre-primary education groups
Miejsca w przedszkolach	54073	50581	56444	59890	Places in nursery schools
w tym w specjalnych	217	238	115	115	of which special
Miasta	47250	44315	49122	52052	Urban areas
Wieś	6823	6266	7322	7838	Rural areas
Dzieci w placówkach	63198	58645	70976	76137	Children in establishment
miasta	49865	47052	56078	59981	urban areas
wieś	13333	11593	14898	16156	rural areas
w tym w wieku 6 lat	32021	25322	21615	21707	of which aged 6
Dzieci w przedszkolach	50585	46805	56161	59010	Children in nursery schools
w tym niepełnosprawne	197	163	113	110	of which disabled
miasta	44812	41342	49151	51424	urban areas
wieś	5773	5463	7010	7586	rural areas
w tym w wieku 6 lat	20684	14797	12310	12114	of which aged 6
Dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	12613	11840	13029	14618	Children in pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	11337	10525	9302	9593	of which aged 6
Dzieci w punktach przedszkolnych	x	x	1558	2301	Children in pre-primary points
Dzieci w zespołach wychowania przedszkolnego	x	x	228	208	Children in pre-primary education groups
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3-6 lat	507	564	684	707	3-6
3-5	334	423	613	653	3-5
6 lat	975	972	914	880	6 year
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3-6 lat	405	450	540	546	3-6
6 lat	630	568	521	491	6 year
1 przedszkole	94	95	108	109	nursery school
100 miejsc	94	93	99	99	100 places

U w a g a. W latach szkolnych 2009/10 i 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględnione wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

N o t e. In the 2009/10 and 2010/11 school years excluding pre-primary education in health care institutions, in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem **jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych**. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w kraju.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 14, poz. 89) z późniejszymi zmianami na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
 - 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
 - 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności, także w ramach środków publicznych. Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne dla ogółu ludności **wyłącznie w ramach środków publicznych**;
 - 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.
3. Dane o **pracownikach medycznych** zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding **health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons**. Information concerning incidences of infectious diseases includes all cases registered in the country.

2. The legal bases for changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (the uniform text Journal of Laws 2007 No. 14, item 89) with later amendments on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
 - 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
 - 3) the Law on the Occupation of Doctor, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population, as well as within the framework of public funds. Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;
 - 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.
3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska, pielęgniarska lub położnicza i nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji, NFZ albo samorząd terytorialny.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki i położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie ww. zakładów. Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczey lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską.

W 2009 r. w liczbie ogółem ZOZ mogą znaleźć się przychodnie medycyny pracy, jeżeli świadczyły również porady inne niż te z zakresu służby medycyny pracy; podobnie w ogólnej liczbie udzielonych porad mogą występować także te porady z zakresu służby medycyny pracy.

5. Informacje o szpitalach podano łącznie z zamiejscowymi oddziałami szpitalnymi; oznacza to, że oddziały te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. informacje o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu. Od 2008 r. dane o łóżkach w szpitalach ogólnych wykazano łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków, bez miejsc dziennego pobytu.

7. Dane o łóżkach na oddziałach:

- wewnętrznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach kardiologicznych,
- zakaźnych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach obsenwacyjno-zakaźnych,
- psychiatrycznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach leczenia uzależnień.

Oddziały chirurgiczne obejmują: chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękowo-twarzową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię.

Łóżka na oddziałach gruźlicy i chorób płuc wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach pulmonologicznych.

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Data regarding medical personnel include persons for whom the main workplace are medical, nurse's or midwife's practices and do not include persons from whom the main workplace are university, entity administration, National Health Fund or local self-government administration.

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

4. Data regarding out-patient health care facilities include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations provided are presented within the scope of above mentioned facilities. Since 2009 ambulatory consultations not include adjudication of occupational medicine doc-tors. Consultations within the scope of out-patient health care include medical consultations provided in admission rooms of general hospitals.

Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

In 2009 in the number of ZOZ there are clinics of occupational medicine that also provide consultations other than those of occupational medicine, as well as in the total number of consultations there are also consultations of occupational medicine.

5. Information regarding hospitals is given together with hospital branches; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in that of the main hospital.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2007 information regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards. Since 2008 beds and incubators for newborns are included in total number of beds, day care places are excluded.

7. Data regarding beds in:

- internal wards is given together with beds in cardiology wards,
- infectious disease wards is given together with beds in communicable disease wards,
- psychiatric wards is given together with beds in addiction recovery wards.

A surgical ward includes: general surgery, paediatric surgery, maxilla-facial surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery and urology.

Beds in tubercular wards are given together with beds in pulmonology wards.

8. Chronic medical home care and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

10. Pomoc doraźna i ratownictwo medyczne zapewniają wyodrębnione jednostki, posiadające odpowiednie wyposażenie i kadre medyczną, pracujące całą dobę i realizujące zadania pierwszej pomocy medycznej w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia w miejscu zdarzenia.

11. Działalność aptek i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004 Nr 53, poz. 533) z późniejszymi zmianami. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Za prowadzenie punktu aptecznego jest odpowiedzialny kierownik, którym może być farmaceuta z rocznym stażem lub technik farmaceutyczny, posiadający trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych.

12. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

13. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami). Wyróżnia się m.in. placówki:

- 1) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- 3) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację oraz zajęcia specjalistyczne,
- 4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,
- 5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
 - opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,

10. First aid and emergency medical services are provided by separate entities possessing the appropriate facilities and medical staff, operating 24 hours and providing first-aid in emergency situations with risk to life or health in the place of occurrence.

11. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004 No. 53, item 533) with later amendments. Data regarding public pharmacies do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities (e.g., in hospitals and sanatoria), which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines available in pharmaceutical outlets is precisely defined. The manager of pharmaceutical outlet is responsible for running the outlet. The manager may be a pharmacist with a 1-year service or pharmaceutical technician with a 3-year service in public pharmacies.

12. Data regarding incidence of illnesses are given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

13. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments). The following centres are:

- 1) **intervention centres** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing re-recommendations for the further course of working with the child,
- 2) **family centres** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- 3) **socialization centres** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- 4) **multi-functional centres** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,
- 5) **day-support centres** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,

- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

14. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

15. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami)

16. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami), od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne oraz niepieniężne.

Dane o **zasiłkach pieniężnych i pomocy w naturze** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej. Nie obejmują zasiłków wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zapomóg wypłacanych przez zakłady pracy, związki zawodowe itp.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

- *specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.*

14. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

Foster families are divided into related and not related to the child, professional families not related to the child: families with many children, specialized families, emergency foster families.

15. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law of Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments).

16. Data on social benefits are presented until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare of 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments), following which the division into monetary assistance and non-monetary assistance.

Data regarding **monetary benefits and assistance in kind** concern tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres with central administration tasks. Data do not include benefits paid by the Social Insurance Office as well as financial aid paid by workplaces, trade unions, etc.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1(161). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Lekarze	6771	5773	5489	5609	Doctors
w tym kobiety	3263	3141	3172	of which women
Lekarze dentyści	1107	968	475	706	Dentists
w tym kobiety	720	350	535	of which women
Farmaceuci	1624	1745	1953	2031	Pharmacists
w tym kobiety	1449	1605	1664	of which women
Pielęgniarki	17181	14103	14274	14182	Nurses
Położne	1633	1408	1419	1479	Midwives

^a Od 2002 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w izbach lekarskich, pielęgniarskich. Od 2005 r. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2002 including individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians, nursing. Since 2005 excluding employees, for whom the primary workplace is: an university, an administration unit as well as the National Health Fund (NFZ).

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2(162). **ZATRUDNIENI LEKARZE SPECJALIŚCI**^a

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED SPECIALIST DOCTORS^a

As of 31 XII

LEKARZE SPECJALIŚCI	2000	2005	2009	2010		SPECIALIST DOCTORS
	ogółem total			w tym ze specjalizacją II stopnia of which with grade II speciali- zation		
OGÓŁEM	5861	4978	4635	4434	3010	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:						of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	345	271	245	238	177	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	669	507	610	563	437	Surgery
Chorób płuc	120	112	94	87	85	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	1152	868	763	752	384	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii ^b	130	102	80	84	59	Dermatology and venereology ^b
Kardiologii ^b	60	91	112	126	85	Cardiology ^b
Medycyny rodzinnej	242	431	402	418	364	Family medicine
Neurologii ^b	193	182	163	159	111	Neurology ^b
Okulistyki	242	206	174	204	137	Ophthalmology
Onkologii	5	17	20	22	20	Oncology

^a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia oraz od 2005 r. lekarze posiadający tytuł specjalisty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 20 października 2005 roku w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. nr 213 poz. 1779 z późniejszymi zmianami). ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Doctors, who obtained specialists grade I and II qualifications as well as since 2005 doctors acquiring the specialist's title according to the Regulation of the Minister of Health of the 20th October 2005 on the specialization of doctor and dentist (Journal of Laws 2005 No. 213, item 1779 with later amendments). ^b Including children's specialists.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 2(162). **ZATRUDNIENI LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED SPECIALIST DOCTORS^a (cont.)

As of 31 XII

LEKARZE SPECJALIŚCI	2000	2005	2009	2010		SPECIALIST DOCTORS
	ogółem total				w tym ze specjali- zacją II stopnia of which with grade II speciali- zation	
Otolaryngologii ^b	201	167	144	133	97	Otolaryngology ^b
Pediatrici	725	488	424	404	226	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	466	399	329	296	216	Obstetrics and gynecology
Psychiatrii ^b	180	136	183	122	69	Psychiatry ^b
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy pracujących	86,6	86,2	84,4	79,1	53,7	Specialists in % of total doctors

a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia oraz od 2005 r. lekarze posiadający tytuł specjalisty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 20 października 2005 roku w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. nr 213 poz. 1779 z późniejszymi zmianami), b łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Doctors, who obtained specialists grade I and II qualifications as well as since 2005 doctors acquiring the specialist's title according to the Regulation of the Minister of Health of the 20th October 2005 on the specialization of doctor and dentist (Journal of Laws 2005 No. 213, item 1779 with later amendments), b Including children's specialists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 3(163). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a***OUT-PATIENT HEALTH CARE^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	584	761	1181*	1178	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	421	586	933*	935	urban areas
wieś	163	175	248	243	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	413	577	725*	723	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	360	497	631*	631	urban areas
wieś	53	80	94*	92	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	18604,0	19534,7	22370,8	21653,6	Consultations provided ^c in thous.
w tym specjalistyczne	5668,8	7850,2	9572,4	9264,0	of which specialized
lekarskie	16172,0	17568,0	19981,6	19300,9	doctors
stomatologiczne ^d	2432,0	1966,7	2389,2	2352,7	dental ^d

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 230. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska - Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. - tylko w miastach). c Dotyczą porad refundowanych przez kasy chorych (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne). d Od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do porad specjalistycznych.

a See general notes, item 4 on page 230. b Data concern entities that have signed a “medical practice - National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 2, point 3); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 - only in urban areas). c Data refers to consultations refunded by health fund (public funds) as well as paid by patients (non-public funds). d Since 2005 all stomatological consultations were included into specialized consultations.

TABL. 4(164). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII

FACILITIES — as of 31 XII

Szpitala ogólne	72	69	60	67	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	20	25	30	34	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	6	12	16	18	Nursing homes ^b
Hospicja	1	5	5	8	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	20	16	25	26	sanatoria
szpitale	23	25	29	28	hospitals

ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII

BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII

Szpitala ogólne	15753	14146	13907	14126	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	1347	1534	1542	1725	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	264	521	783	728	Nursing homes ^b
Hospicja	9	65	77	105	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	2344	1648	2305	2292	sanatoria
szpitale	3171	3494	3427	3399	hospitals

LECZENI

IN-PATIENTS

Szpitala ogólne ^c	601143	528359	596847	579890	General hospitals ^c
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	1270	3296	3442	3515	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	237	1402	1664	1713	Nursing homes ^b
Hospicja	111	934	1351	1756	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe - kuracjusze w:					Health resort treatment - patient in:
sanatoriach	29227	24256	39202	32763	sanatoria
szpitalach	36967	49130	50915	46801	hospitals

^a Bez zakładów typu psychiatrycznego. ^b W 2000 roku łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. Uwaga. Od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding nursing home psychiatry types. ^b In 2000 including treatment and education homes. ^c Excluding inter-ward patient transfers. Note. Since 2008 including beds and incubators for newborns. Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 5(165). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	72	69	60	67	Hospitals (as of 31 XII)
publiczne	70	52	36	35	public
niepubliczne	2	17	24	32	non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	15753	14146	13907	14126	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	15501	12576	10977	10975	in: public hospitals
niepublicznych	252	1570	2930	3151	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	53,0	49,0	48,3	49,1	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	3400	3041	2580	2531	internal diseases
w tym kardiologicznych.....	1441	550	466	464	of which cardiological
chirurgicznych	4046	3366	3003	3034	surgical
pediatrycznych	927	918	740	770	paediatric
ginekologiczno-położniczych	1794	1512	1418	1418	gynaecological-obstetric
onkologicznych	306	364	466	467	oncological
intensywnej terapii	215	216	220	213	intensive therapy
zakaźnych	215	214	163	149	communicable
gruźlicy i chorób płuc	1106	1045	841	873	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	198	144	111	111	dermatology
neurologicznych	484	460	494	473	neurological
psychiatrycznych.....	12	12	145	156	psychiatric
rehabilitacyjnych.....	796	1178	1368	1634	rehabilitation
Ruch chorych (w ciągu roku)					Patients (during the year)
Leczeni ^a w tys.	601,1	528,3	596,8	579,9	In-patients ^a in thous.
w szpitalach: publicznych	590,0	468,2	480,5	461,0	in: public hospitals
niepublicznych	11,1	60,1	116,3	118,9	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
chorób wewnętrznych	150,0	126,6	126,7	122,1	internal diseases
w tym kardiologicznych.....	26,7	25,8	28,0	29,4	of which cardiological
chirurgicznych	182,5	149,8	159,5	150,3	surgical
pediatrycznych	40,1	33,4	34,0	30,0	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	75,8	72,6	79,0	78,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych	8,3	16,3	28,8	29,6	oncological
intensywnej terapii	8,9	5,1	6,6	5,9	intensive therapy
zakaźnych	7,6	7,1	6,7	6,2	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	24,9	28,0	26,2	25,3	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	5,7	4,1	4,2	4,3	dermatology
neurologicznych	17,3	16,3	19,7	20,6	neurological
psychiatrycznych	0,1	0,1	1,1	2,0	psychiatric
rehabilitacyjnych	9,9	16,0	17,5	19,6	rehabilitation
Wypisani w tys.	578,1	509,2	577,6	561,4	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	14,8	13,3	13,7	13,2	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności.....	2022,2	1886,7	2301,7	2216,1	In-patients ^b per: 10 thous. population
1 łóżko	38	39	48	45	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	7,8	6,2	5,1	5,2	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	296	237	243	236	Average bed use in days

a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. b Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

U w a g a. Od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Excluding inter-ward patient transfers. b Including inter-ward patient transfers.

N o t e. Since 2008 including beds and incubators for newborns.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 6(166). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA**^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego.....	75	72 ^b	111	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	41	63	basic
specjalistyczne	x	31	48	specialist
Szpitalne oddziały ratunkowe ^c	2	12	13	Hospital emergency wards ^c
Izby przyjęć ^d	2	2	1	Admission rooms ^d
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^e	1	1	1	Medical air rescue ^e
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^f	262096	287656	274098	Calls to the occurrence places ^f
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^f (w ciągu roku)	255268	287968	274730	Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^f (during the year)
w tym dzieci i młodzież w wieku 0 – 18 lat	19153	16472	14109	of which children and youth at the age 0 – 18

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 231. b Ponadto działało 47 zespołów innych typów. c Oddział szpitalny będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego. d Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. e Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. f W danych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 10 on page 231. b Moreover, 47 teams of other types functioned. c Hospital ward that is organization cell of hospital in accordance with the Law of Health Care Facilities, hospital ward registered in the system of the emergency medical services. d Organization cell of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. e Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. f Excluding incidence of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 7(167). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE**^a
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	667	842	922	943	Pharmacies
w tym prywatne	652	842	921*	940	of which private
w tym na wsi	81	83	82	82	of which in rural areas
Punkty apteczne	18	45	59	66	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	15	44	58	65	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	4251	3256	2932	2852	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	4366	3430	3120	3052	pharmacy
w tym na wsi	10234	10074	10427	10500	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1305 ^b	1616	1850*	1930	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, sanatoriach. b W przeliczeniu na pełne etaty.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b In calculated as full-time employment.

TABL. 8(168). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	1	2	2	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	28	13	12	9	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy	29414	45697	52523	51930	<i>Blood donors</i>
w tym honorowi	29351	45614	52429	51872	<i>of which honorary blood donors</i>
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	71359	78928	88493	93678	<i>Blood taken in units of whole blood^a</i>
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	138475	88853	90612	96381	<i>Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP)^b</i>

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. Do 2007 r. pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, w 2010 r. dane Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. Until 2007 plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2009 data of Haematology and Transfusiology Institute, in 2010 data of the National Blood Centre.

TABL. 9(169). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. Population</i>				
Tężec	1	1	2	1	0,0	0,0	0,1	0,0	<i>Tetanus</i>
Krzusiec	69	29	52	46	2,4	1,0	1,8	1,6	<i>Whooping cough</i>
Odra	8	-	9	-	0,3	-	0,3	-	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby	542	583	437	430	18,6	20,2	15,2	14,9	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	278*	218	164	114	9,5*	7,5	5,7	4,0	<i>of which type B</i>
Różyczka	5396	1003	311	615	185,1	34,7	10,8	21,4	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	21*	53	37	32	0,7*	1,8	1,3	1,1	<i>AIDS^a</i>
Salmonellozy	1392	857	337	360	47,8	29,6	11,7	12,5	<i>Salmonella infections</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	1177	999	1548	1454	226,7	207,2	262,9	242,9	<i>Diarhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	844	905	830	692	29,0	31,3	28,9	24,1	<i>Scarlet fever</i>
Świnka (zapalenie przyusznicy na- gminne)	1044	1151	202	158	35,8	39,8	7,0	5,5	<i>Mumps</i>
Grypa	190806	50537	112764	57424	6546,6	1748,4	3920,0	1995,9	<i>Influenza</i>
Szczepienie przeciw wścieklźnie	268	316	212	250	9,2	10,9	7,4	8,7	<i>Rabies vaccinations</i>

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny (na podstawie rejestracji chorób zakaźnych prowadzonej przez stacje sanitarno-epidemiologiczne)

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

S o u r c e: data of National Institute of Hygiene (based on the register of infectious diseases conducted by sanitary and epidemiological stations).

TABL. 10(170). **ŻŁOBKI**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki.....	44	31	36	38	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	32	30	27	26	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^a	3432	2602	3717	4072	Places in nurseries ^a
Dzieci przebywające w żłobkach ^a (w ciągu roku).....	5882	4520	6140	6573	Children staying in nurseries ^a (during the year)
Miejsca w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	65,8	52,1	62,6	66,6	Places in nurseries ^a per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	32,8	31,6	43,4	46,2	Children staying in nurseries ^a per 1000 children up to age 3

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including nursery wards.

TABL. 11(171). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUNTCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ^a**
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
O G Ó Ł E M	92	85	85	2209	2259	2052	200	76	139	T O T A L
Interwencyjne.....	4	2	1	206	91	29	6	-	-	Intervention
Rodzinne.....	48	40	38	276	238	245	30	24	29	Family
Socjalizacyjne.....	31	26	27	1206	1024	873	136	42	85	Socialization
Wielofunkcyjne.....	9	17	19	521	906	905	28	10	25	Multi-functional

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 231.

a See general notes, item 13 on page 231.

TABL. 12(172). **RODZINY ZASTĘPCZE ^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	3764	3560	3532	3686	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem.....		3139	3067	3182	Related to the child
Niespokrewnione z dzieckiem.....		380	345	359	Not related to the child
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem ^b		41	120	145	Professional, not related to the child ^b
Dzieci w rodzinach zastępczych ^c	4743	4627	4892	5096	Children in foster families ^c
w tym w wieku 0 – 3 lata.....	149	312	336	398	of which at age 0 – 3
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....		362	472	475	of which issued disability confirmation
Spokrewnionych z dzieckiem.....		3889	3937	4061	Related to the child
Niespokrewnionych z dzieckiem.....		541	485	492	Not related to the child
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem ^b		197	470	543	Professional, not related to the child ^b
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku ...	492	83	151	74	Children who gained independence during the year

a W 2000 r. stan w dniu 15 XII. b Wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia ratunkowego. c Dzieci do lat 18.

a In 2000 as of 15 XII. b With many children, specialized and emergency type. c Children up to age 18.

TABL. 13(173). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	61	73	87^a	92^a	Homes and facilities (excluding branches)
dla:					for:
Osób w podeszłym wieku.....	8	11	15	18	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorych.....	22	20	24	25	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	20	11	15	17	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie		8	8	7	Children and young mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorych ^b	6	6	6	6	Chronically mentally ill ^b
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	2	6	6	6	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	1	11	14	14	Homeless
Miejsca^c ogółem	5615	6943	7248	7309	Total places^c
w tym w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku ^d	625	759	864	987	Aged persons ^d
Przewlekle somatycznie chorych ^d	2153	2298	2073	2065	Chronically ill with somatic disorders ^d
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2054	1540	1670	1583	Adults mentally retarded ^d
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie		641	573	503	Children and young mentally retarded ^d
Przewlekle psychicznie chorych ^{bd}	565	664	718	714	Chronically mentally ill ^{bd}
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	120	259	242	256	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	35	782	855	920	Homeless
Miejsca^c na 10 tys. ludności.....	19,3	24,0	25,2	25,4	Places^c per 10 thous. population
Mieszkańcy^c ogółem	5553	6655	7106	7156	Total residents^c
w tym umieszczeni w ciągu roku	1255	2434	1879	1834	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	596	743	862	1008	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorych.....	2148	2189	2088	2086	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2036	1535	1719	1648	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie		640	602	537	Children and young mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorych ^{bd}	563	664	717	717	Chronically mentally ill ^{bd}

a W powyższym podziale, placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. b Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. c Łącznie z filiami. d Dotyczy wyłącznie placówek samodzielnych.

a In the following division centres may be shown several times, because one centre can be destined for a few groups of inhabitants. b Including community self-help homes for persons with mental disorders. c Including branches. d Concerns only independent centres.

TABL. 13(173). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkańcy^a ogółem w domach i zakładach dla: (dok.)					Total residents^a in homes and facilities for: (cont.)
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	112	170	200	216	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	35	740	883	907	Homeless
Mieszkańcy^a na 10 tys. ludności	19,1	23,0	24,7	24,9	Residents^a per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	707	710	775	1076	Persons awaiting a place

a Łącznie z filiami.
 a Including subbranches.

TABL. 14(174). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b		Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł		SPECIFICATION
	2009	2010	2009	2010	
O G Ó Ł E M	137288	136011	279386,2*	283423,3	T O T A L
Świadczenia pieniężne	131646*	129408	210964,5*	211400,8	Monetary assistance
w tym:					of which:
Zasiłki stałe	13860	14157	46575,9	48637,7	Permanent benefits
Zasiłki okresowe	36543	37672	55499,4	55729,4	Temporary benefits
w tym z powodu bezrobocia	30624	31791	48032,8	48609,9	of which on account of unemployment
Zasiłki celowe i w naturze	72926	68897	53179,9	50312,9	Appropriated benefits and benefits in kind
Świadczenia niepieniężne.	60998*	59718	68421,6*	72022,5	Non-monetary assistance
w tym:					of which:
Schronienie	1229	759	1894,6	2336,8	Shelter
Posiłki	48377	48303	25354,9	26860,9	Meals
Ubranie	1061	596	138,5	74,7	Clothing

a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 232. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
 Ź r ó d ł o: dane Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

a See general notes, item 16 on page 232. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.
 S o u r c e: data of the Dolnośląskie Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

Filie biblioteczne są to placówki podporządkowane organizacyjnie bibliotece macierzystej, obsługujące część terenu objętego działalnością tej biblioteki oraz posiadające stały księgozbiór (często podwójnie rejestrowany – w księdze inwentarzowej biblioteki macierzystej i księdze inwentarzowej filii).

Prowadzone najczęściej społeczne **punkty biblioteczne** są to placówki, których księgozbiory są wypożyczane na czas nieokreślony z jednostki macierzystej (biblioteki lub filii) i pozostające w ewidencji tej jednostki. Punkty biblioteczne działają w miejscowościach, w których nie ma innych placówek bibliotecznych. Ponieważ nie stanowią one samodzielnych organizacyjnie jednostek dane o ich działalności podawane są łącznie z danymi dotyczącymi jednostek macierzystych.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who, in the course of a reporting year, was registered at a library and borrowed at least one item.

Library branches are the institutions which are organizationally subjected to the mother library, serving the part of the area covered by the service of this library and owning constant collection (often registered twice – in a inventory book of the mother library and in the inventory book of a branch).

Library service points (often run socially) are the institutions, whose collections are borrowed for undetermined time from the mother unit (library or branch) and which are in the evidence of this unit. Library service points carry out activities in these places, in which there aren't any other library institutions. Because they don't function independently, data regarding their activities are included to the data regarding mother libraries activities.

4. Information concerning **art galleries** includes entities in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność estradową rozrywkową.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo). Wśród kin stałych wyróżnia się **miniplexy** (posiadające od 3 do 7 sal) oraz **multiplexy** (posiadające 8 sal i więcej).

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odborników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. **Termin turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W ramach obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce).

Pozostałe obiekty obejmują: domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe i pozostałe niesklasyfikowane (np. domy studenckie, internaty, hotele pracownicze).

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- entertainment activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** (equipped with 3 to 7 screens) and **multiplexes** (equipped with 8 screens and more).

7. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar establishments and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within hotels and similar establishments, the group “other hotel facilities” covers facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns).

Other facilities covers: excursion hotels, shelters, youth hostels, school youth hostels, holiday centres, holiday youth centres, training-recreational centres, creative arts centres, complexes of tourist cottages, camping sites, tent camp sites, hostels, health establishments and other non classified (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses).

3. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

6. **Placówki gastronomiczne** w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

7. **Szlaki turystyczne** są to trasy wytyczone dla turystów w terenach o dużych walorach krajoznawczych (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów o ochronie środowiska) i oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi (zalecanej lub obowiązkowej).

Sport

1. **Kluby sportowe** to jednostki organizacyjne działające na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późniejszymi zmianami), które przynajmniej w części prowadzą działalność w zakresie sportu kwalifikowanego (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298)).

2. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

3. W kategorii **trenerów i instruktorów** sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

3. Data on **number of beds** are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. **Occupancy rate of beds** is a relation of the number of beds provided in a given year to the nominal number of beds in a given year. The nominal number of beds shall mean total beds prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. **Foreign tourists** using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. **Catering establishments** in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

7. **Tourist trails** are trails designated for tourists in areas possessing substantial sightseeing value (taking into account tourist safety conditions and environmental protection regulations) and marked with conventional signs which make it possible to remain on the trail (recommended or obligatory).

Sport

1. **Sports clubs** are organizational units acting due to the Law on freedom of Economic Activity, dated 2 July 2004 (Journal of Law, No. 173, item 1807, with later amendments) and who, at least partly lead the activity of qualified sport (the Law on Qualified Sport, dated 29 July 2005 (Journal of Law, No. 155, item 1298)).

2. In the category of **persons practicing sports**, one person may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practised. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

3. In the category of **coaches and sports instructors**, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura Culture

TABL. 1(175). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE**^a
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2005		2009		2010		SPECIFICATION
	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	
OGÓŁEM	1109	1983,6	1081	2335,8	1388	1350,7	1328	1219,2	TOTAL
Wydawnictwa naukowe....	446	296,6	448	449,0	685	441,4	660	362,1	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych.....	111	105,8	108	109,3	108	80,3	103	72,5	University textbooks Professional publica- tions
Wydawnictwa zawodowe	51	127,2	23	27,0	43	48,1	48	75,7	
Podręczniki szkolne	35	338,9	13	78,4	3	7,0	2	1,5	School textbooks
Wydawnictwa popularne	270	690,0	254	831,6	276	411,2	269	384,2	Popular science
Literatura piękna: dla dorosłych.....	148	228,6	207	722,7	219	187,4	208	194,0	Belles-lettres: for adult
dla dzieci i młodzieży....	48	196,5	28	117,8	54	175,3	38	129,2	for children and youth

a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej.

a According to published place.

Source: data of the Bibliographic Institute of the National Library.

TABL. 2(176). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE**^a
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2005		2009		2010		SPECIFICATION
	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	tytuły titles	nakład w tys. egz. number of copies in thous.	
OGÓŁEM	393	113939,9	408	93810,9	449	111465,2	490	113917,5	TOTAL
ukazujące się:									published as specified:
W tygodniu:									Weekly:
6-2 razy	3	35747,7	2	19970,0	1	13664,0	1	12383,0	6-2 times
1 raz	36	15852,4	22	8968,2	25	10212,0	28	11621,1	once
W miesiącu:									Monthly:
3-2 razy	27	28268,1	15	30342,3	21	22668,5	19	19035,5	3-2 times
1 raz	110	29868,4	97	31380,8	92	47018,6	108	56260,8	once
1 raz:									Once:
na 2 miesiące..	23	299,6	29	1050,5	49	2953,5	62	4528,5	bimonthly
w kwartale	75	2042,3	100	600,7	115	854,8	119	1286,1	quarterly
na pół roku	19	706,4	25	221,2	19	36,0	21	186,6	half-yearly
w roku	22	31,1	36	169,2	42	226,7	49	532,6	yearly
Nieregularnie	78	1123,9	82	1108,0	85	13831,1	83	8083,3	Irregularly

a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej.

a According to published place.

Source: data of the Bibliographic Institute of the National Library.

TABL. 3(177). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	683	668	643	639	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	423	419	372	412	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	186	131	107	104	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	137	92	79	81	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w tys. wol.	10902,7	10631,6	10155,0	9952,1	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi.....	4171,7	4099,9	3774,6	4065,8	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	657,3	624,6	511,6	502,2	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	131,0	121,5	98,5	104,5	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} .					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	13948,5	12551,4	10242,0	9898,5	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi	2973,8	2571,5	2017,7	2089,4	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w woluminach	21,2	20,1	20,0	19,7	<i>per borrower in volume</i>
w tym na wsi	22,7	21,2	20,5	20,0	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4(178). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	40	45	58	58	<i>Museums and branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	1111,4	1224,0	1502,8	1524,7	<i>Museum^a exhibits in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	176	172	223	282	<i>own^b</i>
obce ^c	157	190	232	227	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający w tys.	1134,0	1086,3	1328,5	1689,7	<i>Visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	462,3	337,5	388,4	375,8	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju i za granicą. c Krajowe i zagraniczne. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. b In country and abroad. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5(179). **INSTYTUCJE PARAMUZEALNE**
MUSEUM-RELATED INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Instytucje (stan w dniu 31 XII).....	7	6	15	13	<i>Institutions (as of 31 XII)</i>
Ogród Zoologiczny.....	1	1	1	1	<i>Zoological Garden</i>
Ogród Botaniczny ^a	2	2	2	2	<i>Botanical Garden^a</i>
Rezerwaty	1	1	2	2	<i>Reserves</i>
Inne	3	2	10	8	<i>Others</i>
Zwiedzający w tys.	758,8	820,7	2094,4	1636,3	<i>Visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach	264,0	124,9	489,4	458,6	<i>of which primary and secondary school students visiting in groups</i>
Ogród Zoologiczny.....	381,4	434,9	657,8	428,7	<i>Zoological Garden</i>
Ogród Botaniczny ^a	157,4	161,0	197,1	157,0	<i>Botanical Garden^a</i>
Rezerwaty	66,4	68,7	433,7	400,1	<i>Reserves</i>
Inne	153,6	156,1	806,3	650,5	<i>Others</i>

a Łącznie z oddziałem.
a Including branch.

TABL. 6(180). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	25	28	19	25	14	11	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy.....	228	286	259	254	185	69	Exhibitions
w tym z zagranicy	25	15	18	21	18	3	of which foreign
Ekspozycje ^a	255	303	283	267	193	74	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	342,4	340,9	193,1	244,5	213,2	31,3	Visitors in thous.

a W kraju i za granicą.
a In country and abroad.

TABL. 7(181). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seating in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.	SPECIFICATION
TEATRY I INSTY- TUCJE MUZYCZNE					THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
2000	22	5261	4592	784,9	
2005	17	5466	4377	736,6	
2009	18	6599	5029	841,5	
2010	17	5903	4610	781,6	
Teatry.....	11	3346	2198	328,2	Theatres
dramatyczne	9	2789	1473	189,3	dramatic
lalkowe	2	557	725	138,9	puppet
Teatry muzyczne.....	2	1392	415	181,6	Musical theatres
Filharmonie	3	1165	1896	246,1	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne	1	-	101	25,6	Symphonic and chamber orchestras
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE					ENTERTAINMENT ENTERPRISES
2000	2	x	134	201,3	
2005	3	x	373	379,1	
2009	4	x	247	126,5	
2010	5	x	201	93,8	

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.
a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 8(182). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	62	47	44	43	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	60	45	43	42	<i>of which urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)...	75	65	95	99	<i>Screen in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	73	63	94	98	<i>of which urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	21,6	19,4	26,3	25,9	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	21,2	19,1	26,1	25,7	<i>of which urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	52,2	53,2	121,6	121,5	<i>in thousands</i>
na 1 kino	841	1133	2764	2825	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	1982,4	1708,3	3246,7	3296,9	<i>in thousands</i>
na 1 kino	31974	36347	73789	76672	<i>per cinema</i>
na 1 seans	38	32	27	27	<i>per screening</i>

TABL. 9(183). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	764,0	736,0	593,2	583,6	262	255	206	203	<i>Radio subscribers</i>
miasta	589,4	570,7	470,6	463,2	283	278	233	230	<i>urban areas</i>
wieś	174,6	165,3	122,6	120,4	211	198	143	140	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	745,5	709,6	571,5	562,1	256	246	199	195	<i>Television subscribers</i>
miasta	574,5	548,5	452,0	444,8	276	267	224	221	<i>urban areas</i>
wieś	170,9	161,1	119,5	117,3	206	193	140	136	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post General Directorate.

TABL. 10(184). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys.	216,9	280,8	335,5	315,5	TOTAL in thous.
Na 1000 ludności	74	97	117	110	<i>Per 1000 population</i>

Źródło: dane Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty oraz Telekomunikacji Polskiej S.A.
Source: data of the Office of the Adjustment of the Telecommunications and Post and Telekomunikacja Polska S.A.

Turystyka

Tourism

TABL. 11(185). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	812	712	723	726	Facilities (as of 31 VII)
Hotele.....	112	146	178	200	Hotels
Motele	4	7	5	6	Motels
Pensjonaty	85	47	50	58	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	45	76	99	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	23	8	6	5	Excursion hostels
Schroniska	23	11	20	17	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	37	33	24	27	Youth hostels ^a
Kempingi	10	14	13	10	Camping sites
Pola biwakowe	14	7	5	4	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	169	133	109	104	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	15	12	8	9	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	57	52	43	43	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	7	6	5	4	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	44	19	18	22	Complexes of tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	19	10	.	.	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty ^b	193	162	163	118	Other facilities ^b
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	53518	45631	51135	49067	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	44319	41178	46118	45268	of which open all year
Hotele.....	10977	13594	17544	18419	Hotels
Motele	187	419	220	244	Motels
Pensjonaty	3005	1885	2028	2481	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	2017	4070	5065	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1294	651	899	582	Excursion hostels
Schroniska	1174	655	1076	844	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	1931	1718	1356	1448	Youth hostels ^a
Kempingi	811	1608	1282	1153	Camping sites
Pola biwakowe	1390	1024	824	804	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	12360	8728	7543	6792	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1373	1071	809	810	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3862	3452	3299	3138	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	216	175	145	115	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	2268	1033	787	917	Complexes of tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	1219	583	.	.	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty ^b	11451	7018	9253	6255	Other facilities ^b

a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. b Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

a Including school youth hostels. b Including weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 11(185). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów w tys.....	1515,4	1740,1	1802,4	1895,5	Tourists accommodated in thous.
w tym turyści zagraniczni.....	290,8	471,0	365,2	414,8	of which foreign tourists
Hotele.....	652,4	891,2	971,6	1056,8	Hotels
Motele.....	22,9	39,8	16,5	20,7	Motels
Pensjonaty.....	43,1	41,8	40,0	54,7	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe.....	.	93,0	140,2	204,7	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe.....	34,6	27,1	28,9	35,8	Excursion hostels
Schroniska.....	31,1	16,8	25,4	23,0	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	76,2	63,3	41,2	43,6	Youth hostels ^a
Kempingi.....	9,8	16,2	16,2	12,2	Camping sites
Pola biwakowe.....	4,4	1,6	0,8	0,4	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	229,5	195,5	160,2	142,6	Holiday centres
Ośrodki kolonijne.....	16,8	21,8	16,2	13,8	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	97,1	117,2	105,6	102,9	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej.....	4,9	4,2	2,6	2,4	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych.....	25,5	10,6	8,0	7,8	Complexes of tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego.....	15,9	6,7	.	.	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty ^b	251,3	193,2	229,1	174,2	Other facilities ^b
					Nights spent (overnight stay)
Udzielone noclegi w tys.	5480,0	4705,6	4762,5	4814,3	in thous.
w tym turystom zagranicznym.....	700,4	1249,4	926,1	1016,6	of which foreign tourists
Hotele.....	1306,9	1826,7	1913,1	2050,6	Hotels
Motele.....	28,4	58,4	18,8	23,6	Motels
Pensjonaty.....	201,2	151,5	147,4	183,1	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe.....	.	192,7	388,6	536,8	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe.....	107,1	78,1	64,9	67,0	Excursion hostels
Schroniska.....	71,4	28,5	48,5	50,2	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	171,5	151,2	101,5	104,8	Youth hostels ^a
Kempingi.....	22,9	38,8	32,5	26,1	Camping sites
Pola biwakowe.....	11,6	4,3	1,8	1,0	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	1193,6	799,6	692,6	636,6	Holiday centres
Ośrodki kolonijne.....	98,9	105,1	72,5	62,8	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	376,2	391,9	356,9	341,5	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej.....	15,4	12,6	7,6	8,4	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych.....	119,5	48,3	27,1	25,5	Complexes of tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego.....	64,4	33,6	.	.	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty ^b	1691,0	784,6	888,8	696,3	Other facilities ^b

a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. b Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

a Including school youth hostels. b Including weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 12(186). HOTELE
HOTELS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Kategorie Categories					w trakcie kategory- zacji in the pro- cess of the categori- sation	
		*****	****	***	**	*		
OGÓŁEM^a	2000	112	-	7	46	30	29	.
TOTAL^a	2005	146	-	11	58	40	27	10
	2009	178	2	17	81	43	25	10
	2010	200	4	18	95	46	30	7
Pokoje ^a	2000	5753	-	927	2786	1280	760	.
Rooms ^a	2005	6987	-	1524	3096	1530	590	247
	2009	8845	367	1736	4183	1680	602	277
	2010	9274	535	1841	4357	1599	737	205
Miejsca noclegowe ^a	2000	10977	-	1776	5039	2545	1617	.
Number of beds ^a	2005	13594	-	2848	5774	3207	1227	538
	2009	17544	731	3225	8241	3424	1284	639
	2010	18419	940	3415	8690	3388	1537	449
Korzystający z noclegów w tys.	2000	652,4	-	120,8	322,2	128,1	81,4	.
Tourists accommodated in thous.	2005	891,2	1,7	211,6	407,9	180,8	66,1	23,2
	2009	971,6	42,6	207,3	450,7	177,9	60,7	32,4
	2010	1056,8	79,6	231,7	496,1	157,9	66,9	24,7
w tym turyści zagraniczni.....	2000	230,8	-	69,9	116,2	29,3	15,4	.
of which foreign tourists	2005	372,3	0,9	118,8	178,0	57,3	10,8	6,5
	2009	295,7	27,8	93,0	124,2	34,5	7,9	8,3
	2010	339,7	47,6	103,2	145,1	29,3	9,2	5,4
Stopień wykorzystania w %:								
Level of utilization in %:								
miejsc noclegowych.....	2000	33,0	-	37,1	34,7	29,5	28,9	.
number of beds	2005	37,1	31,8	40,7	38,7	36,0	31,8	20,6
	2009	31,7	35,9	34,6	30,9	32,8	27,7	24,2
	2010	31,5	42,7	36,8	29,9	29,5	26,4	28,7
pokoje	2000	39,2	-	49,8	39,9	34,7	32,7	.
rooms	2005	46,7	50,9	54,5	47,7	43,4	38,7	25,8
	2009	40,6	54,1	43,5	40,1	40,0	34,3	32,5
	2010	39,5	56,3	44,5	37,8	37,0	30,8	33,6

a Stan w dniu 31 VII.

U w a g a. Pod koniec roku 2005 jeden hotel **** zmienił kategorię na *****.

a As of 31 VII.

N o t e. At the end of 2005 one hotel **** changed category on hotel *****.

TABL. 13(187). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	290838	471005	365217	414800	Tourists accommodated
Hotele	230755	372323	295677	339709	Hotels
Motele	5896	14206	4615	5617	Motels
Pensjonaty	3626	10132	2556	5430	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	16264	21460	16057	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2314	4095	1646	6028	Excursion hostels
Schroniska	759	723	825	636	Shelters
Schroniska młodzieżowe	4052	4412	2977	3010	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	2192	1025	900	School youth hostels
Kempingi	4265	9100	6828	5504	Camping sites
Pola biwakowe	1860	782	134	159	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	4380	5109	4856	8574	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	6	52	-	-	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5732	9678	3796	7254	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	56	67	10	5	Creative arts centres
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	28	-	.	.	Weekend and hollyday accomodation establishment
Zespoły domków turystycznych	709	339	402	352	Complexes of tourist cottages
Pozostałe obiekty ^a	26400	21531	18410	15565	Other facilities ^a
Udzielone noclegi	700449	1249360	926058	1016644	Nights spent (overnight stay)
Hotele	506650	871496	651305	746177	Hotels
Motele	7298	17107	4912	6181	Motels
Pensjonaty	13724	44666	13441	16359	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	34997	92182	53025	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	7927	12373	3572	11795	Excursion hostels
Schroniska	2150	1180	1534	928	Shelters
Schroniska młodzieżowe	10995	16121	11883	12345	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	4324	3312	3988	School youth hostels
Kempingi	9375	21816	14326	10719	Camping sites
Pola biwakowe	6004	914	240	519	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	23906	34032	38402	71482	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	84	155	-	-	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	22281	26844	11830	13464	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	135	235	14	15	Creative arts centres
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	34	-	.	.	Weekend and hollyday accomodation establishment
Zespoły domków turystycznych	2324	1327	570	492	Complexes of tourist cottages
Pozostałe obiekty ^a	87562	161773	78535	69155	Other facilities ^a

a Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.
a Including weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 14(188). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	216	269	377	152	TOTAL
2005	194	191	260	59	
2009	260	218	240	50	
2010	278	200	201	38	
Hotele.....	181	101	14	8	<i>Hotels</i>
Motele	7	2	1	1	<i>Motels</i>
Pensjonaty	13	15	31	4	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	36	26	13	5	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	1	1	1	2	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	2	6	4	3	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	-	-	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	5	-	<i>School youth hostels</i>
Kempingi	1	1	-	2	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	1	-	-	-	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	10	15	64	2	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	-	-	7	-	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	7	14	25	2	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	1	1	1	-	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły domków turystycznych....	3	4	-	2	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty ^a	15	14	35	7	<i>Other facilities^a</i>

a Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.
a Including weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 15(189). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST COUNTRY-LOVER'S ASSOCIATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Członkowie ^a (stan w dniu 31 XII)	6897	4404	4301	4129	<i>Members^a (as of 31 XII)</i>
Przewodnicy turystyczni ^b	1292	973	1013	967	<i>Tour guides^b</i>
górscy	648	489	584	532	<i>mountain</i>
terenowi	442	334	270	269	<i>field</i>
miejscy	202	150	159	166	<i>Urban</i>

a Z opłaconą składką członkowską. b Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia.
Źródło: dane Głównego Zarządu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a With payed fee. b A guide may be indicated more than once due to possessed qualifications.
Source: data of the Main Board of the Polish Tourist Country-Lovers' Society.

TABL. 15(189). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO- KRAJOZNAWCZE (dok.)**
THE POLISH TOURIST COUNTRY-LOVER'S ASSOCIATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Piloci wycieczek.....	424	422	321	311	<i>Excursion guides</i>
Turystyka wycieczkowa kwalifikowana ^a :					<i>Excursion tourism professional^a:</i>
impresy i wycieczki.....	3050	2052	1709	1312	<i>events and excursions</i>
uczestnicy w tys.	66,0	54,7	48,3	40,4	<i>participants in thous.</i>
Turystyka powszechna:					<i>Widespread tourism:</i>
impresy i wycieczki.....	630	1050	771	636	<i>events and excursions</i>
uczestnicy w tys.	20,8	28	33,4	22,5	<i>participants in thous.</i>
obsługiwana przez przewodników:					<i>served by guides:</i>
wycieczki	3191	2616	2083	1500	<i>excursions</i>
uczestnicy w tys.	98,9	100,4	65,6	51	<i>participants in thous.</i>
Młodzieżowe obozy wędrownicze:					<i>Migratory camp for youth:</i>
impresy i wycieczki.....	.	8	6	3	<i>events and excursions</i>
uczestnicy w tys.	226	198	48	<i>participants in thous.</i>

^a Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.
 Źródło: dane Głównego Zarządu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

^a Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.
 Source: data of the Main Board of the Polish Tourist Country-Lovers' Society.

TABL. 16(190). **SZLAKI TURYSTYCZNE**

Stan w dniu 31 XII
TOURIST TRAILS
 As of 31 XII

SZLAKI	2000	2005	2009	2010	TRAILS
	w km		in km		
OGÓŁEM.....	5719,6	5795,4	6167,7	6313,6	TOTAL
Górskie	4024,7	4112,1	4569,5	4714,4	<i>Mountain</i>
Nizinne.....	1547,5	1420,5	1243,2	1169,9	<i>Lowland</i>
Narciarskie.....	14,5	14,5	14,5	14,5	<i>Skiing</i>
Rowerowe.....	56,4	168,3	168,0	168,0	<i>Bicycle</i>
Inne ^a	76,5	80,0	172,5	246,8	<i>Others^a</i>

^a Obejmują szlaki: spacerowe, miejskie i ścieżki zdrowia oraz w 2000 r. – kajakowe.
 Źródło: dane Głównego Zarządu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

^a Include walking, urban and health trails as well as in 2000 – kayaking.
 Source: data of the Main Board of the Polish Tourist Country-Lovers Society.

Sport Sport

TABL. 17(191). **ĆWICZĄCY I KADRA SZKOLENIOWA W KLUBACH SPORTOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

EXERCISERS AND TRAINING STAFF IN SPORTS CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2008	2010	SPECIFICATION
Kluby.....	546	899	986	<i>Sports clubs</i>
Ćwiczący w klubach	44362	59073	61859	<i>Exercisers in clubs</i>
w tym do lat 18.....	34099	39539	39563	<i>of which juniors</i>
mężczyźni	33350	45610	48982	<i>males</i>
kobiety.....	11012	13463	12877	<i>females</i>
Trenerzy.....	632	909	1022	<i>Coaches</i>
Instruktorzy sportowi.....	989	1453	1553	<i>Sports instructors</i>

TABL. 18(192). **DYSCYPLINY SPORTOWE ORAZ ĆWICZĄCY I KADRA SZKOLENIOWA W SEKCJACH^a**

Stan w dniu 31 XII

SPORTS DISCIPLINES AND EXERCISERS AND TRAINING STAFF IN SECTIONS^a

As of 31 XII

DYSCYPLINY SPORTOWE <i>SPORTS DISCIPLINES</i>	Seksje <i>Sections</i>	Ćwiczący ^b <i>Exercisers^b</i>		Trenerzy ^b <i>Coaches^b</i>	Instruktorzy sportowi ^b <i>Sports instructors^b</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym juniorzy i juniorki <i>of which juniors</i>		
OGÓŁEM.....					
2000	1032	45395	35266	650	1050
2008	1575	62316	42646	963	1567
2010	1549	63937	41668	1058	1639
Akrobatyka..... <i>Acrobatics</i>	14	387	353	13	10
Badminton..... <i>Badminton</i>	14	364	291	3	14
Bieg na orientację..... <i>Orienteering</i>	14	365	285	9	11
Brydż sportowy..... <i>Bridge</i>	13	419	112	2	8
Hokej na trawie..... <i>Grass hockey</i>	5	121	121	2	6
Karate ogółem..... <i>Karate total</i>	39	2144	1771	17	85
Narciarstwo ogółem..... <i>Skiing total</i>	37	994	867	20	47

a Uczestniczący i nieuczestniczący we współzawodnictwie sportowym w kategoriach juniorskich i wyższych na poziomie ogólnopolskim. b Osoba ćwicząca, trenerzy i instruktorzy mogą być wykazani wielokrotnie, jeśli uprawiają więcej niż jedną dyscyplinę sportu.

a Participants and non-participants in sport competition in junior and higher categories at national level. b An exerciser, coaches and sports instructors may be indicated more then once depending on the number of disciplines practised.

TABL. 18(192). **DYSCYPLINY SPORTOWE ORAZ ĆWICZĄCY I KADRA SZKOLENIOWA W SEKCJACH^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS DISCIPLINES AND EXERCISERS AND TRAINING STAFF IN SECTIONS^a (cont.)
As of 31 XII

DYSCYPLINY SPORTOWE SPORTS DISCIPLINES	Sekcje Sections	Ćwiczący ^b Exercisers ^b		Trenerzy ^b Coaches ^b	Instruktorzy ^b sportowi Sports instructors ^b
		ogółem total	w tym juniorzy i juniorki of which juniors		
Jeździectwo <i>Equestrian sports</i>	29	334	162	10	51
Judo <i>Judo</i>	15	835	780	19	21
Kajakarstwo klasyczne <i>Classic canoeing</i>	4	113	89	3	3
Kolarstwo szosowe <i>Road cycling</i>	8	182	102	5	5
Lekkoatletyka <i>Athletics</i>	71	2201	1762	83	45
Koszykówka <i>Basketball</i>	78	3207	2773	94	58
Piłka nożna <i>Football</i>	502	25182	14570	362	464
Piłka ręczna <i>Handball</i>	38	2426	2014	62	42
Piłka siatkowa <i>Volleyball</i>	151	4671	3885	70	153
Pływanie <i>Swimming</i>	38	3128	2870	51	72
Strzelectwo sportowe <i>Sport shooting</i>	10	2305	418	8	20
Szachy <i>Chess</i>	38	1696	1248	6	38
Tekwon-do ITF <i>Taekwon-do ITF</i>	6	625	416	3	18
Tenis <i>Tennis</i>	25	765	311	19	17
Tenis stołowy <i>Table tennis</i>	87	1868	1142	22	61
Zapasy styl wolny ^c <i>Free style wrestling^c</i>	18	540	451	7	25
Żeglarstwo (łódzie regatowe) <i>Yachting</i>	9	357	55	2	38
Pozostałe <i>Others</i>	286	8708	4820	166	327

a Uczestniczący i nieuczestniczący we współzawodnictwie sportowym w kategoriach juniorskich i wyższych na poziomie ogólnopolskim.
b Osoba ćwicząca, trenerzy i instruktorzy mogą być wykazani wielokrotnie, jeśli uprawiają więcej niż jedną dyscyplinę sportu. c Łącznie z sumo.

a Participants and non-participants in sport competition in junior and higher categories at national level. b An exerciser, coaches and sports instructors may be indicated more than once depending on the number of disciplines practised. c Including sumo.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- a) **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- b) **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- c) **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

2. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. *Research and development (R&D) includes:*

- a) **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- b) **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- c) **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

2. *Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:*

- 1) **Scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) *scientific institutes of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),*
 - b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),*
 - c) *other units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*

- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
 - 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”) obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określone jako jednostki rozwojowe;
 - 4) **szkoły wyższe**;
 - 5) **pozostałe jednostki** — państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
3. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Nakłady wewnętrzne** — wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

- 2) **auxiliary scientific units** (archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009) defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.

3. **Employment in R&D** includes:

- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,
 - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
 - c) researchers and academics employed in higher education institutions,
 - d) PhD students conducting R&D(FTE)
- 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** — presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

5. **Nakłady inwestycyjne na środki trwałe** od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. zwanej specjalną), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyróbów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

8. **Produkt nowy** jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

9. **Produkt istotnie ulepszony** jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

10. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

11. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

12. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

5. *Since 2003, capital expenditures on fixed assets comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D activities and meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.*

6. *Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — product innovation and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — process innovation which are novel at least for the enterprise.*

7. *Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.*

8. *A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.*

9. *A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.*

10. *Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control, and regulate other equipment as well as to control technological processes.*

11. *A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.*

12. *An utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.*

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5. **Extranet** jest to rozszerzenie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów sieci wewnętrznej.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

3. **Local computer network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can consist of from two to several hundred computers. This network can be wirebased or wireless.

4. **Intranet** is an inter, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

5. **Extranet** is a broadened inner enterprise network (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1(193). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^a personnel ^a					w tym of which	
					ogółem total				pra- cow- nicy nau- kowo- ba- daw- czy resea- rchers	techni- cy i praco- wnicy równo- rzędni techni- cians and equi- valent staff	
OGÓŁEM	61	82	111	146	5835,7	5180,2	6033,7	5498,0	4665,9	662,2	
TOTAL											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	12	11	12	28	704,2	542,8	571,9	585,4	485,6	55,5	
Scientific and research- -development units											
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	3	3	4	4	355,0	259,5	263,6	281,6	238,3	24,8	
<i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>											
instytuty naukowe	2	2	3	4	#	#	#	281,6	238,3	24,8	
<i>scientific institutes</i>											
samodzielne zakłady naukowe ^b ...	1	1	1	x	#	#	#	x	x	x	
<i>independent research depart- ments^b</i>											
Instytuty badawcze ^c	6	8	2	2	324,5	283,3	#	#	#	#	
<i>Research institutes^c</i>											
Inne	3	-	6	22	24,7	-	#	#	#	#	
<i>Others</i>											
Podmioty gospodarcze^d	40	55	74	91	883,4	674,7	941,8	843,8	458,1	318,8	
Economic entities^d											
Szkoły wyższe	9	14	22	22	4248,1	3959,0	4486,2	4009,7	3675,1	287,9	
Higher education institutions											
Pozostałe jednostki	-	2	3	5	-	#	33,8	59,1	47,1	-	
Other units											

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy. b W 2010 r. przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte. c Do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe. d Niezakwalifikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”. Do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe.

a In full-time equivalents. b In 2010 were transformed or incorporated into scientific institutes. c Up to 2009 defined as research and development units. d Not classified into NACE division 72 'Scientific research and development'. Up to 2009 defined as development units.

TABL. 2(194). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozosta- łym other
		wyższym higher					
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doktora (PhD)	z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^a (HD)				
OGÓŁEM	2000	9506	665	751	3300	3365	1425
TOTAL	2005	9141	776	841	3658	2828	1038
	2009	8614	793	968	4007	2066	780
	2010	8651	832	997	3993	2047	782
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2000	834	43	27	154	351	259
Scientific and research- -development units	2005	733	43	37	141	324	188
	2009	714	42	49	132	348	143
	2010	720	51	51	148	325	145
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		353	39	45	86	102	81
Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences							
Instytuty badawcze ^b		#	#	#	#	#	#
Research institutes ^b							
Inne		#	#	#	#	#	#
Others							
Podmioty gospodarcze ^c	2000	1014	2	-	13	478	521
Economic entities ^c	2005	921	-	-	16	572	333
	2009	1080	2	2	42	783	251
	2010	1105	5	3	50	817	230
Szkoły wyższe	2000	7658	620	724	3133	2536	645
Higher education institutions	2005	7482	733	804	3500	1928	517
	2009	6746	741	915	3787	918	385
	2010	6727	769	943	3749	861	405

b Do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe. c Niezakwalifikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”. Do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe.

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university. b Up to 2009 defined as research and development units. c Not classified into NACE division 72 'Scientific research and development'. Up to 2009 defined as development units.

TABL. 3(195). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010				
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady expenditures			
					bieżące ^b current ^b		inwestycyjne na środki trwałe capital on fixed assets	
	razem total	w tym osobo- we of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which instruments and equipment and means of transport				
w mln zł				in mln zł				
OGÓŁEM	313,0	346,4	581,3	630,0	469,1	247,8	160,9	136,2
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	56,5	56,2	84,9	129,9	114,1	48,6	15,8	14,4
Scientific and research-development units								
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	25,4	26,6	40,4	46,8	41,8	22,9	5,1	4,6
<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>								
Institute badawcze ^c	31,1	29,6	#	#	#	#	#	#
<i>Research institutes^c</i>								
Inne.....	3,0	4,9	#	#	#	#	#	#
<i>Others</i>								
Podmioty gospodarcze^d	115,1	118,1	109,4	166,1	114,6	78,9	51,4	45,6
Economic entities^d								
Szkoły wyższe	141,4	171,9	384,0	315,1	232,7	115,1	82,4	64,9
Higher education institutions								

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Do 2002 r. łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, zwanej poprzednio specjalną, niezbędną do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. c Do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe. d Niezakwalifikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”. Do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b Until 2002 including expenditure on purchase or manufacture of research equipment, defined previously as so-called special research equipment, necessary for performing particular R&D project, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the project, not included in fixed assets and treated as current assets. c Up to 2009 defined as research and development units. d Not classified into NACE division 72 'Scientific research and development'. Up to 2009 defined as development units.

TABL. 4(196). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION	
		podstawowe <i>basic</i>	stosowane <i>applied</i>			
		w mln zł				<i>in mln zł</i>
O G Ó Ł E M	2000	227,6	76,0	55,5	96,1	T O T A L
	2005	234,3	92,0	58,3	84,0	
	2009	464,9	234,3	52,3	178,3	
	2010	469,1	214,1	43,5	211,5	
w tym:						<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe		114,1	56,3	9,5	48,3	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		41,8	37,9	3,9	-	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze ^b		#	#	#	#	<i>Research institutes^b</i>
Inne		#	#	#	#	<i>Others</i>
Podmioty gospodarcze^c		114,6	22,7	9,8	82,1	Economic entities^c
Szkoły wyższe		232,7	135,0	24,2	73,4	Higher education institutions

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; do 2002 r. łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, zwanej poprzednio specjalną, niezbędną do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. b Do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe. c Niezakwalifikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”. Do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe.

a *Internal, excluding depreciation of fixed assets; until 2002 including expenditure on purchase or manufacture of research equipment, defined previously as so-called special research equipment, necessary for performing particular R&D project, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the project, not included in fixed assets and treated as current assets.* b *Up to 2009 defined as research and development units.* c *Not classified into NACE division 72 'Scientific research and development'. Up to 2009 defined as development units.*

TABL. 5(197). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
O G Ó Ł E M	77,6	84,1	81,0	75,6	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	83,1	81,6	70,7	82,6	Scientific and research-development units
w tym:					<i>of which:</i>
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	85,7	81,2	93,3	96,1	<i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze ^a	72,2	82,8	90,5	71,9	<i>Research institutes^a</i>
Podmioty gospodarcze^b	73,3	57,6	75,1	72,4	Economic entities^b
Szkoły wyższe	77,2	86,6	83,0	76,3	Higher education institutions

a Do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe. b Niezakwalifikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”. Do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe.

a *Up to 2009 defined as research and development units.* b *Not classified into NACE division 72 'Scientific research and development'. Up to 2009 defined as development units.*

TABL. 6(198). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a** (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment and means of transport</i>	na oprogra- mowanie <i>on software</i>
		w tys. zł		in thous. zł	
OGÓŁEM 2005	1138595	96852	26540	763978	25280
TOTAL 2009	1392004	148348	32370	858965	50431
2010	1673296	189170	49017	947899	42223
sektor publiczny <i>public sector</i>	157180	2207	67	42676	5342
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	1516115	186963	48950	905223	36881
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	386794	12983	12	287773	4985
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	988645	176066	48938	536743	31272
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	22876	9	-	13942	28
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	15590	10891	-	1542	90
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	23138	14	11	21311	6
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	13775	-	-	13732	14
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	59851	11889	-	45701	25

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6(198). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE ^a (cd.)
 EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment and means of transport</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	63115	13701	9271	8616	5443
<i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	213637	1295	558	158524	120
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	7749	332	28	5173	569
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	103113	781	3268	71111	2057
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	128417	12349	31611	54803	5245
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	105076	40993	2796	52494	1308
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	54358	20753	272	24993	3423
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6(198). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment and means of transport</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
		w tys. zł		in thous. zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	110145	49014	189	47005	12111
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	17869	10712	54	5352	20
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli	42776	747	-	9850	529
<i>Manufacture of furniture</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3153	1974	137	129	284
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	279723	-	-	112711	3870
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	18134	121	67	10672	2096
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7(199). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE
W PRZEMYSŁE^a
 Stan w dniu 31 XII
*MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA
 IN INDUSTRY*^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne <i>Production lines</i>		Centra obróbkowe <i>Processing centres</i>	Roboty i manipulatory przemysłowe <i>Industrial robots and manipulators</i>		Kompu- tery <i>Compu- ters</i>
	automa- tyczne <i>automatic</i>	sterowane kom- puterem <i>computer controlled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty <i>of which robots</i>	
	w szt			in units		
OGÓŁEM 2005	820	692	714	398	269	2681
TOTAL 2009	1130	1199	1254	818	506	2597
2010	1449	1220	1288	1011	582	2655
sektor publiczny <i>public sector</i>	117	55	54	1	-	183
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	1332	1165	1234	1010	582	2473
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	72	211	7	-	-	888
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	1276	957	1280	1011	582	1618
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	58	32	4	2	2	27
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	15	52	-	-	-	8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	21	10	1	3	2	2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	96	46	4	32	20	127

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7(199). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE
 W PRZEMYSŁE^a (cd.)
 Stan w dniu 31 XII
 MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt			in units		
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów farma- ceutycznych ^Δ	56	110	16	-	-	41
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	290	115	110	215	136	157
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	230	96	8	27	7	77
<i>Manufacture of other non- -metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	20	15	9	-	-	13
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	69	110	135	103	54	157
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	65	57	34	26	8	358
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	57	149	18	34	23	119
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7(199). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE

W PRZEMYSŁE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt			in units		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	39	25	253	130	49	187
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	224	110	597	368	265	157
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	4	1	31	56	3	72
Produkcja mebli..... Manufacture of furniture	9	15	36	2	2	11
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń..... Repair and installation of machinery and equipment	3	2	9	1	-	30
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ..... Electricity, gas, steam and air conditioning supply	84	32	-	-	-	41
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ..... Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	18	21	1	-	-	107

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8(200). **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSLE^a W 2010 R.**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży wyrobów wprowadzonych na rynek w latach 2008-2010 <i>Net revenues from sales of products introduced into the market during 2008-2010</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	z tego produkty <i>of which products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
		dla rynku <i>for a market</i>	dla przedsiębiorstwa <i>for a company</i>		
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	5409,4	3255,3	2154,1	2319,3	T O T A L
sektor publiczny	59,5	19,4	40,1	0,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	5350,0	3236,0	2114,0	2318,4	<i>private sector</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe	5273,2	3200,0	2073,2	2283,5	Of which manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	135,4	70,3	65,1	2,2	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	124,3	14,2	110,1	120,8	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	191,6	42,8	148,8	80,1	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	83,9	22,3	61,6	10,5	<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	321,4	36,8	284,6	84,7	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	26,6	13,0	13,6	0,2	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	161,8	14,3	147,5	81,1	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	724,2	478,8	245,5	32,3	<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	160,3	48,2	112,1	113,1	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	473,2	400,1	73,1	85,9	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	1082,1	399,4	682,7	583,0	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	141,0	136,8	4,2	120,3	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli	358,4	308,1	50,2	94,5	<i>Manufacture of furniture</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	44,7	0,2	44,4	19,4	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 9(201). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynałazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	219	222	287	320	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	90	90	170	146	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	36	52	65	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	65	19	23	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 10(202). POLSKA AKADEMIA NAUK
Oddział we Wrocławiu
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
Department in Wrocław

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	16	16	16	18	Total members^a
rzeczywiści	9	8	7	6	<i>full</i>
korespondenci	7	8	9	12	<i>corresponding</i>
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
społecznych	1	1	-	-	<i>social sciences</i>
biologicznych	2	3	3	2	<i>biology</i>
matematyczno-fizyczno-chemicznych	7	7	6	7	<i>mathematics, physics and chemistry</i>
technicznych	3	3	4	5	<i>technical sciences</i>
rolniczych i leśnych	1	1	1	1	<i>agricultural and forest sciences</i>
medycznych	2	1	1	2	<i>medical sciences</i>
o Ziemi i górnictwach	-	-	1	1	<i>Earth and mining sciences</i>
Posiedzenia naukowe i sesje	70	62	285	75	Scientific sittings and sessions
Komisje naukowe	17	18	17	17	Scientific commissions
członkowie	685	740	820	820	<i>members</i>
Działalność wydawnicza - tytuły	6	6	5	5	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział we Wrocławiu.

^a As of 31 XII.

Source: date of the Polish Academy of Sciences Department in Wrocław.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 11(203). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING INTERNET
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population		
Dostęp do Internetu	89,5	96,1	Internet access
Połączenie z Internetem przez:			Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	61,0	73,1	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub modem cyfrowy	37,3	41,9	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)	24,9	30,3	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS, etc.)
Jednostki posiadające własną stronę internetową	57,9	67,5	Individuals with own Website

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 12(204). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population		
Komputery	92,0	97,0	Computers
Sieć lokalna (LAN)	58,6	75,2	Local area network (LAN)
w tym bezprzewodowa	26,7	39,0	of which wireless
Intranet	31,2	44,8	Intranet
ERP ^b	8,5	9,6	ERP ^b
CRM ^c	15,3	16,4	CRM ^c

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b System informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa. c Oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa.

a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b Enterprise Resource Planning system. c Customer Relationship Management system.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania. Ceny towarów i usług notowane były raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of **consumer goods and services** have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

Weight systems was based on the structure of household expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the HICP (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of goods and services were collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted three times a month.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1(205). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ryż - za 1 kg	2,25	2,54	4,53	3,86	Rice - per kg
Chleb pszenno-żytni - za 0,5 kg	1,23	1,41	2,07	2,16	Wheat-rye bread - per 0,5 kg
Makaron jajeczny - za 400 g	3,37	4,05	3,83	3,71	Egg pasta - per 400 g
Mąka pszenna ^a - za 1 kg	1,65	1,53	1,93	1,96	Wheat flour ^a - per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef lub antrykot) ^b - za 1 kg	9,90	16,55	20,03	20,14	Beef meat, bone-in (roast beef or rib steak) ^b - per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - za 1 kg	13,07	13,09	15,06	13,50	Pork meat, bone-in (centre loin) - per kg
Kurczę patroszone - za 1 kg	5,69	5,53	6,83	6,33	Disembowelled chicken - per kg
Szynka wieprzowa gotowana - za 1 kg	18,30	20,46	23,01	23,39	Pork ham, boiled - per kg
Kiełbasa „Toruńska” - za 1 kg	12,28	11,71	14,27	14,90	Sausage "Toruńska" - per kg
Filety z morszczuka mrożone - za 1 kg	13,58	13,41	18,08	18,27	Fillets of hake, frozen - per kg
Karp świeży - za 1 kg	9,71	11,43	12,92	14,46	Fresh carp - per kg
Śledź solony odgłowiony - za 1 kg	6,12	8,75	9,37	9,43	Salted herring, headless - per kg
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane - za 1 l	2,13	2,44	2,73	2,72	Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized - per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% - za 200 ml	1,25	1,25	1,51	1,53	Sour cream, fat content 18% - per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty - za 1 kg....	8,13	8,98	12,17	12,00	Semi-fat cottage cheese - per kg
Ser dojrzewający „Gouda” - za 1 kg	15,90	15,50	17,01	18,29	Ripening "Gouda" cheese - per kg
Jaja kurze świeże - za 1 szt	0,33	0,33	0,45	0,47	Hen eggs, fresh - per piece
Masło świeże o zawartości 82-82,5% tłuszczu, „Extra” - za 200 g	2,88	3,16	3,50	4,10	Fresh butter "Extra", fat content 82-82,5% - per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej - za 1 l	4,23	4,86	6,40	6,29	Rape-oil, domestic production - per l
Pomarańcze - za 1 kg	4,01	4,82	5,41	5,60	Oranges - per kg
Jabłka ^{cd} - za 1 kg	2,69	2,06	2,35	2,71	Apples ^{cd} - per kg
Buraki ^c - za 1 kg	1,32	1,23	1,62	1,80	Beetroots ^c - per kg
Marchew ^c - za 1 kg	1,35	1,58	2,36	2,09	Carrots ^c - per kg
Ziemniaki ^c - za 1 kg	0,76	0,73	1,07	1,33	Potatoes ^c - per kg
Cukier biały kryształ - za 1 kg	3,02	3,22	3,13	2,76	White sugar, crystallized - per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” ^e - za 250 g	6,81	4,55	5,98	5,99	Natural coffee "Tchibo Family Classic", ground ^e - per 250 g
Herbata „Madras” - za 100 g	2,16	2,24	3,01	3,13	Tea "Madras" - per 100 g
Wódka czysta „Polonaise - Polish Vodka” ^f 40% - za 0,5 l.....	24,77	19,31	19,45	20,01	Vodka ^f „Polonaise - Polish Vodka” 40% - per 0,5 l

a W 2000, 2009 and 2010 r. - mąka „Poznańska”. b W 2000 i 2005 r. - rostbef. c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. d W 2000 r. - droższe. e Do 2009 r. - kawa naturalna mielona „Tchibo Family”. f W 2000 r. - 50%.

a In 2000, 2009 and 2010 - flour "Poznańska". b In 2000 and 2005 - roast beef. c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. d In 2000: d - more expensive. e Until 2009 - natural coffee "Tchibo Family", ground. f In 2000 - 50%.

TABL. 1(205). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,23	5,30	8,06	9,32	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanoweiny – za 1 kpl	419,20	470,51	479,96	471,42	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę....	126,82	145,30	168,69	168,43	Men's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę....	113,26	136,11	151,73	167,64	Women's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	20,77	26,57	34,25	37,20	Resoling men's shoes – per pair
Pobranie zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	1,52	2,35	3,03	3,30	Cold water by municipal water- -system – per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospo- darstw domowych (taryfa cało- dobowa) ^a – za 1 kW-h	0,29	0,40	0,55	0,59	Electricity for households (all-day tariff) ^a – per kW-h
Gaz ziemny wysokometanowy z siecią dla gospodarstw domo- wych ^b – za 1 m ³	0,90	1,49	2,41	2,44	Natural net-gas, high-methanated for households ^b – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	372,44	464,16	696,46	722,06	Hard coal – per t
Centralne ogrzewanie lokali miesz- kalnych – za 1 m ² powierzchni użytkowej	2,52	3,00	3,11	3,35	Heating of dwellings – per 1 m ² of usable floor space
Podgrzanie wody dla gospodarstwa domowego – za 1 m ³	8,95	12,64	14,34	15,17	Hot water for households – per 1 m ³
Chłodziarko-zamrażarka o pojem- ności łącznej ok. 300 l ^c	1988,23	1446,60	1244,02	1257,13	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^c
Pralka automatyczna na 5 kg suchej bielizny	1467,44	1339,92	1275,33	1205,02	Automatic washing machine, dry- -line ^d , capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz elektryczny.....	361,63	318,65	357,53	348,85	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem.....	164,87	166,68	206,15	205,92	Electric steam iron
Benzyna bezołowiowa, 95-oktanowa „Euro-Super” – za 1 l	3,12	4,01	4,17	4,58	Unleaded petrol "Euro-Super" 95 - per l
Bilet normalny jednorazowy na przejazd autobusem miejskim.....	1,55	1,93	2,10	2,24	Regular single ticket for travelling by intraurban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	10,82	12,28	14,51	15,04	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	11,22	12,51	14,15	14,82	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów dam- skich	41,60	48,29	57,05	60,09	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	36396,00	63074,00	.	.	Tractor "Ursus 2812"
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa, 2-rzędowa, przenośnikowa, zawieszana	9942,33	11467,17	11681,50	Semi-mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N - za 25 kg	14,24	23,97	34,98	34,12	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt.....	16,13	16,09	17,04	17,31	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krowy	14,54	18,49	25,52	26,27	Cow's clinical examination

a W latach 2001-2008 – zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW-h energii elektrycznej. Od 2009 r – zawiera opłatę za energię elektryczną, składniki stały i zmienny stawki sieciowej, stawkę jakościową opłaty dystrybucyjnej, stawkę opłaty przejściowej oraz opłatę abonamentową za energię elektryczną. b Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową. c W 2000 r. pojemność ok. 280 l, w 2005 r. – ok. 320 l. d W 2000 r. typ PDN – 885.

a In 2001-2008 includes electricity fees, system rate, fixed and changeable elements of electricity network rate and subscription fee at monthly consumption of 100 kW h. Since 2009 – includes electricity fee, fixed and changeable elements of electricity network rate, quality rate of distribution fee, transmission rate as well as subscription fee for electricity. b Including charge for gas and gas transforming (standing and variable) and subscription fee. c In 2000 capacity about 280 l, in 2005 about 320 l. d In 2000 type PDN – 885.

TABL. 2(206). **CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziarno zbóż (bez siewnego) - za 1 dt:					<i>Cereal grain (excluding sowing seed) - per dt:</i>
pszenicy	50,73	36,13	47,65	60,15	<i>wheat</i>
żyta	37,54	25,63	31,30	38,13	<i>rye</i>
jęczmienia	49,60	39,33	40,49	53,48	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych.....	39,61	25,53	37,01	31,99	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	46,56	30,45	36,66	48,11	<i>triticale</i>
Ziemniaki - za 1 dt.....	37,54	29,87	34,29	42,21	<i>Potatoes - per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	43,87	35,51	36,07	47,89	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe - za 1 dt	10,19	16,20	11,11	11,66	<i>Sugar beets - per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt	82,45	76,04	110,64	126,34	<i>Industrial rape and agrimony - per dt</i>
Liście tytoniu - za 1 dt	482,82	231,09	333,51	579,79	<i>Raw tobacco - per dt</i>
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					<i>Animals for slaughter - per kg:</i>
bydło (bez cieląt).....	2,90	3,80	4,45	4,42	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	4,56	5,83	6,87	7,19	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,70	3,99	4,58	3,97	<i>pigs</i>
Mleko krowie - za 1 l	0,73	0,97	0,94	1,06	<i>Cows' milk - per l</i>
Jaja kurze spożywcze - za 1 szt	0,19	0,16	0,24	0,25	<i>Hen eggs - per piece</i>

TABL. 3(207). **CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziemiopłody - za 1 dt					<i>Crops - per dt</i>
Ziarno zbóż: pszenicy	54,21	49,00	71,97	71,65	<i>Cereal grain of: wheat</i>
żyta	40,03	41,67	60,55	69,50	<i>rye</i>
jęczmienia	43,76	40,73	54,50	64,00	<i>barley</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych).....	48,31	54,03	92,47	107,00	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, pogłowia zwierząt gospodarskich, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

3. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

4. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

5. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **Dane za 2000 rok zmieniono** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w warunkach porównywalnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, animal output, livestock population and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information has been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.

3. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

4. Agricultural holdings in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

5. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type since 2002 have been presented excluding non-farm land. **Data for 2000 have been changed** in relation to data published in the previous editions of the Yearbook; data are presented in comparative conditions.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. Dane o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

6. Data of labour input agricultural holdings were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i. e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
- 2) in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons; including clergymen working on holding run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

7. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłównia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna zbóż. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), konopie i tytoń oraz inne przemysłowe. Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na paszę.

10. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

7. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.

8. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

9. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, rape, agrimony, flax (included with oil-flax), hemp and tobacco and other industrial plants. **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

10. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych oraz szacunków.

13. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

14. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

15. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (od 16 VII 2003 r. – Agencja Nieruchomości Rolnych),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.
2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

 - pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
 - przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

12. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

13. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.

14. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers to the period since 1 VII 2009 until 30 VI 2010).

15. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency of the State Treasury (since 16 VII 2003 – the Agricultural Property Agency),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
 - 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.
2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

 - covered by forest vegetation (wooded area),
 - temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszycy klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzednio odnowienia jako bezwzględny warunek kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu uszanowanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie asortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, obowiązującą od 1 V 2004 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. – Dz. U. Nr 89, poz. 844 z późniejszymi zmianami).

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested felling of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex felling in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex felling and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these felling.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented on 1 V 2004 (decree of the Cabinet dated 6 IV 2004 – Journal of Laws No. 89, item 844 with later amendments).

ROLNICTWO
AGRICULTURE

TABL. 1(208). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha.....	1111,8	999,2	971,3	967,5	<i>Agricultural land area^{ab} (as of june) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	845,2	762,6	756,3	755,2	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					<i>Share in total sown area (as of june)^b in %:</i>
zboż podstawowych.....	62,3	60,8	62,7	57,5	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	64,0	63,7	64,6	59,9	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	7,2	3,9	3,1	3,2	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	8,3	4,6	3,5	3,8	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku.....	8,8	10,2	14,8	17,7	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	6,7	8,3	13,1	16,3	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboż podstawowych.....	35,2	42,1	40,6	45,3	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	33,8	39,4	38,7	42,9	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	233	216	204	207	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	220	209	191	194	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku.....	23,2	29,1	30,1	20,7	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	21,5	26,8	28,3	18,3	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	19,7	18,2	15,4	15,0	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of june)^{bc} per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	22,4	14,0	15,3	15,1	<i>of which private farms</i>

a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 12 na str. 294; trzoda chlewna — stan w końcu lipca, w 2010 r. — stan w czerwcu.

a By administrative borders, in 2010 by the land user's. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 12 on page 294; pigs — as of the end of July, in 2010 — as of June.

TABL. 1(208). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w %.....	44,1	44,1	44,4	42,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne	44,4	43,2	44,1	42,3	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca, w 2010 r. – stan w czerwcu) ^a w %.....	9,5	11,3	13,3	12,9	Share of sows in pig stocks (as of the end of July, in 2010 – as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne	9,5	10,0	10,0	9,6	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b na 1 ha użytków rolnych w kg.....	88,4	117,0	100,5	102,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:					Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	269	245	206	178	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	299	205	162	139	of which private farms
na 1 krowę.....	4054	4486	4253	4069	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3952	3782	3473	3332	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt.	5,7 ^c	6,1	7,5	6,0	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	7,0 ^c	7,6	7,8	7,4	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{ad} na 1 ha użytków rolnych w kg	76,7	98,8	158,9	140,1	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{ad} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	62,3	71,8	158,9	133,4	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej cielej. c Stan w dniu 31 XII. d Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/00, 2004/05, 2008/09 i 2009/10.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. c As of 31 XII. d Concerns respectively the 1999/00, 2004/05, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2(209). NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a
 LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which women</i>	Z ogółem w gospodarstwach <i>Of total on farms in agriculture</i>						
			indywidualnych <i>private farms</i>				osób prawnych <i>of legal persons</i>		
			razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>total</i>	w tym pracownicy najemni ^b <i>of which paid employees^b</i>		
				rodzinną siłą roboczą ^c <i>family labour force^c</i>	pracownicy najemni ^b <i>paid employees^b</i>		stali <i>permanent</i>	dorywczy <i>temporary</i>	
					stali <i>permanent</i>				dorywczy <i>temporary</i>
w rocznych jednostkach pracy (AWU) <i>in annual work unit (AWU)</i>									

W TYSIĄCACH

IN THOUSANDS

OGÓŁEM	72,2	28,4	67,6	64,5	1,5	1,3	4,5	3,9	0,2
TOTAL									

W ODSETKACH

IN PERCENT

W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>On farms with agricultural land area of:</i>									
do 1,00 ha	5,4	6,2	5,4	5,4	8,5	2,2	4,9	3,0	0,0
<i>up to 1,00 ha</i>									
1,01 - 1,99	11,4	13,0	12,1	12,5	4,0	3,1	0,2	0,2	0,0
2,00 - 4,99	19,9	21,6	21,1	21,7	6,8	9,0	1,3	0,9	9,2
5,00 - 9,99	21,1	21,5	22,3	22,9	7,6	12,5	2,4	2,8	0,4
10,00 - 14,99	11,9	11,7	12,6	12,8	8,2	9,9	0,2	0,2	0,0
15,00 - 19,99	6,1	5,8	6,4	6,5	2,9	5,4	0,3	0,3	0,0
20,00 - 49,99	12,1	11,9	12,2	12,0	7,7	30,8	9,5	9,9	8,7
50,00 ha i więcej ... <i>and more</i>	12,3	8,2	7,6	6,1	54,3	27,1	81,2	82,6	81,7

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 279. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 6 on page 279. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 3(210). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH^a WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA^a BY LAND TYPE

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa	SPECIFICATION
		<i>Grand total</i>	indywidualne	
		w ha	<i>in ha</i>	
O G Ó Ł E M	2000	1096664	835508	T O T A L
	2005	976540	752122	
	2009	951342	746007	
	2010	967524	755236	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		905882	726561	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		719420	568109	Sown area
Grunty ugorowane		30370	21088	Fallow land
Uprawy trwałe		10715	8859	Permanent crops
w tym sady		10094	8285	of which orchards
Ogrody przydomowe		2621	2590	Kitchen gardens
Łąki trwałe		116850	104180	Maedows
Pastwiska trwałe		25905	21736	Pastures
Użytki rolne pozostałe		61642	28675	Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 278. W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a By the official residence of land user; see general notes, item 5 on page 278. In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4(211). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**

Stan w dniu 31 XII

DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	488,0	486,8	442,9	442,8	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	346,9	346,6	315,0	314,9	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	240,7	240,5	240,6	240,5	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1,5	1,5	1,5	1,5	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	141,1	140,2	127,9	127,9	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	37,2	37,1	37,1	37,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	3,6	2,5	2,5	2,5	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	42,5	49,9	46,6	46,1	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 5(212). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	101,7	100,9	98,6	102,1	101,4	102,4	98,7	101,5	Gross output
roślinna.....	103,7	101,1	100,4	101,7	101,8	103,2	101,4	100,6	crop
zwierzęca	96,9	100,5	93,2	103,4	100,4	100,5	91,1	104,4	animal
Produkcja końcowa.....	107,0	98,1	100,0	99,0	106,6	98,1	100,2	96,9	Final output
roślinna.....	113,8	96,8	103,2	96,9	110,7	96,7	104,7	93,3	crop
zwierzęca	97,1	100,5	93,1	103,8	100,8	100,5	90,9	105,0	animal
Produkcja towarowa	103,7	105,1	96,0	111,2	109,5	104,9	95,9	113,2	Market output
roślinna.....	113,9	110,6	94,9	115,6	116,3	111,5	95,3	118,8	crop
zwierzęca	97,3	96,4	98,3	101,8	100,3	95,0	97,2	102,4	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt. 1) na str. 29.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 29.

 TABL. 6(213). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	72,3	70,3	75,8	74,4	Crop output
Zboża	30,8	33,2	40,0	37,3	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	24,7	25,6	31,6	31,3	of which basic cereals
w tym: pszenica	18,5	16,9	21,8	21,4	of which: wheat
żyto.....	1,6	1,5	2,2	2,1	rye
jęczmień.....	3,3	5,1	5,4	5,2	barley
Ziemniaki.....	10,5	5,2	5,5	4,3	Potatoes
Przemysłowe.....	8,8	13,6	10,6	14,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	4,7	7,6	2,7	3,0	of which sugar beets
Warzywa	7,7	6,1	6,4	6,4	Vegetables
Owoce	4,3	2,3	3,8	2,5	Fruit
Siano łąkowe.....	1,8	1,6	1,8	1,9	Meadow hay
Pozostałe	8,4	8,3	7,7	7,6	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt. 1) na str. 29.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 29.

TABL. 6(213). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a) (dok.)
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca.....	27,7	29,7	24,2	25,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	14,2	16,9	12,3	12,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	1,9	1,4	1,6	2,0	cattle (excluding calves)
cielęta.....	0,2	0,1	0,1	0,1	calves
trzoda chlewna.....	7,8	7,7	5,1	4,4	pigs
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób.....	4,2	7,6	5,4	6,0	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-1,7	+0,3	-0,8	-0,5	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	7,5	6,5	6,3	5,7	Cows' milk
Jaja kurze.....	6,4	4,9	5,4	6,5	Hen eggs
Obornik.....	0,9	0,7	0,6	0,6	Manure
Pozostałe.....	0,4	0,4	0,4	0,5	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna.....	64,3	64,2	69,3	70,8	Crop output
Zboża.....	32,9	32,1	39,6	38,3	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	26,3	26,1	31,3	32,6	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	22,7	19,6	22,1	24,5	of which: wheat
żyto.....	1,4	1,6	1,9	2,1	rye
jęczmień.....	1,7	3,9	6,1	4,7	barley
Ziemniaki.....	3,9	2,2	2,8	2,1	Potatoes
Przemysłowe.....	13,8	18,6	13,1	19,8	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	7,3	11,0	3,1	4,0	of which sugar beets
Warzywa.....	8,5	6,6	7,2	6,4	Vegetables
Owoce.....	4,3	2,4	4,0	2,3	Fruit
Pozostałe.....	0,9	2,3	2,6	1,9	Other
Produkcja zwierzęca.....	35,7	35,8	30,7	29,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	19,4	22,2	16,7	15,7	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	2,8	1,8	2,3	2,5	cattle (excluding calves)
cielęta.....	0,3	0,1	0,1	0,1	calves
trzoda chlewna.....	10,4	9,7	6,6	5,1	pigs
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób.....	5,8	10,5	7,6	7,7	poultry
Mleko krowie.....	8,8	8,0	7,8	6,4	Cows' milk
Jaja kurze.....	7,1	5,1	5,8	6,5	Hen eggs
Pozostałe.....	0,4	0,5	0,4	0,6	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt. 1) na str. 29. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 29. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 7(214). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	770449	734765	738798	719420	568109	TOTAL
Zboża	566271	562008	547983	510315	414526	Cereals
zboża podstawowe	479869	447083	463196	413369	340488	<i>basic cereals</i>
pszenica	301504	260859	280184	258374	206603	<i>wheat</i>
żyto	57870	43337	48993	37836	33121	<i>rye</i>
jęczmień	81923	92050	83113	61042	49469	<i>barley</i>
owies	20218	24801	23343	23056	20957	<i>oats</i>
pszenżyto	18354	26036	27563	33059	30339	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	30204	28328	22368	13468	12974	<i>cereal mixed</i>
gryka, proso i inne zbożowe	10139	11778	13183	21730	19862	<i>buckwheat, millet and other cereals</i>
kukurydza na ziarno	46059	74818	49236	61750	41201	<i>maize for grain</i>
Strączkowe na ziarno	4129	3816	3312	6199	4595	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	1944	1150	1685	2568	1918	<i>edible</i>
pastewne ^b	2185	2666	1627	3631	2677	<i>feed^b</i>
Ziemniaki	55125	28779	22550	23192	21498	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	101141	106159	132863	150587	108444	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	31121	27120	20564	19073	12440	<i>sugar beets</i>
rzepak i rzepik	68000	74846	109515	127217	92688	<i>rape and agrimony</i>
Pastewne	20458	16750	15689	17900	10721	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	2946	1081	655	477	453	<i>root plants</i>
kukurydza na pasze	8182	8838	8308	9144	5354	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	23325	17253	16401	11227	8325	<i>Other crops^c</i>
w tym warzywa gruntowe ^d	15953	12052	9563	6143	3816	<i>of which ground vegetables^d</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. d Dane nieostateczne.

a *Data of the Agricultural Census; . excluding permanent crops another than orchards kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers).* b *Including cereal and pulse mixed for grain.* c *Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.* d *Preliminary data.*

TABL. 8(215). ZBIORY I PŁONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2009	2010		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	2098393	2467235	2290726	2370745	1809318	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe ...	1689362	1880556	1882265	1873992	1459427	<i>basic cereals</i>
pszenica	1172531	1211119	1261474	1325460	996629	<i>wheat</i>
żyto	146961	133609	145725	120373	104331	<i>rye</i>
jęczmień	257875	360275	298587	238658	185896	<i>barley</i>
owies	54505	77109	70517	68574	63290	<i>oats</i>
pszenżyto	57490	98444	105961	120927	109281	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe...	81929	92611	69162	40596	38987	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	1282653	621549	458901	480871	417061	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	1272444	1379235	1103675	1028267	684004	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	158096	217871	329477	263220	169778	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	414787	366639	418008	485783	462559	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	37,1	43,9	41,8	46,5	43,6	<i>cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe ...	35,2	42,1	40,6	45,3	42,9	<i>basic cereals</i>
pszenica	38,9	46,4	45,0	51,3	48,2	<i>wheat</i>
żyto	25,4	30,8	29,7	31,8	31,5	<i>rye</i>
jęczmień	31,5	39,1	35,9	39,1	37,6	<i>barley</i>
owies	27,0	31,1	30,2	29,7	30,2	<i>oats</i>
pszenżyto	31,3	37,8	38,4	36,6	36,0	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe...	27,1	32,7	30,9	30,1	30,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	233	216	204	207	194	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	409	509	537	539	550	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	23,2	29,1	30,1	20,7	18,3	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	31,3	31,6	40,6	41,6	44,4	<i>Meadow hay</i>

TABL. 9(216). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2009	2010 ^a		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
OGÓŁEM	15953	12052	9563	7340	4990	TOTAL
Kapusta	2962	1556	1161	852	643	<i>Cabbages</i>
Kalafior	598	206	174	92	71	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	2133	2009	1647	1107	640	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	2137	1303	944	669	445	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	1514	776	539	306	253	<i>Beetroots</i>
Ogórki	1959	1014	992	821	605	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	1340	320	389	261	195	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	3310	4867	3718	3232	2138	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	287964	211294	181329	174326	125213	TOTAL
Kapusta	91628	49942	46075	31023	30202	<i>Cabbages</i>
Kalafior	9426	3048	3190	1959	1858	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	39378	45220	38912	32563	18619	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	46058	29690	27190	23105	17371	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	33227	15980	12504	9756	9491	<i>Beetroots</i>
Ogórki	24956	13396	12960	13805	13006	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	16508	3298	4746	4391	4094	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	26783	50720	35751	57723	30572	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Kapusta	309	321	397	364	470	<i>Cabbages</i>
Kalafior	158	148	183	214	260	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	185	225	236	294	291	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	216	228	288	345	390	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	219	206	232	319	375	<i>Beetroots</i>
Ogórki	127	132	131	168	215	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	123	103	122	168	210	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	81	104	96	179	143	<i>Others^c</i>

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 10(217). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
O G Ó Ł E M	10443	5758	5422	7903	6228	T O T A L
Jabłonie.....	4565	2983	1997	3954	2745	<i>Apples</i>
Grusze.....	795	239	295	200	191	<i>Pears</i>
Śliwy.....	1525	551	609	501	470	<i>Plums</i>
Wiśnie	1979	1041	1028	701	617	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	945	512	554	443	429	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	635	432	939	2104	1776	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
O G Ó Ł E M	55483	44000	44725	44467	41096	T O T A L
Jabłka.....	34483	30852	26362	32843	29875	<i>Apples</i>
Gruszki.....	3413	1155	1950	986	853	<i>Pears</i>
Śliwki.....	5081	2203	4314	2381	2327	<i>Plums</i>
Wiśnie	7414	5558	5996	2519	2346	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	3383	2878	2834	2476	2470	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1709	1355	3268	3263	3224	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka.....	76	103	132	83	109	<i>Apples</i>
Gruszki.....	43	48	66	49	45	<i>Pears</i>
Śliwki.....	33	40	71	48	50	<i>Plums</i>
Wiśnie	37	53	58	36	38	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	36	56	51	56	58	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	27	31	35	16	18	<i>Others^c</i>

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 11(218). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

OWOCE	2000	2005	2009	2010 ^a		FRUIT
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
OGÓŁEM	4257	3481	3082	3253	3105	TOTAL
Truskawki.....	2200	1787	1692	1285	1262	Strawberries
Maliny ^c	232	285	273	527	497	Raspberries ^c
Porzeczeki	1334	1000	747	823	800	Currants
Agrest.....	380	190	140	180	164	Gooseberries
Pozostałe ^d	111	220	230	439	382	Others ^d
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	15440	12956	12713	11642	11522	TOTAL
Truskawki.....	6444	6320	6513	4005	3964	Strawberries
Maliny ^c	420	912	716	1456	1442	Raspberries ^c
Porzeczeki	6101	4172	3960	4280	4259	Currants
Agrest.....	2001	904	769	839	814	Gooseberries
Pozostałe ^d	474	649	755	1062	1044	Others ^d
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki.....	29	35	39	31	31	Strawberries
Maliny ^c	18	32	26	28	29	Raspberries ^c
Porzeczeki	46	42	53	52	53	Currants
Agrest.....	53	48	55	47	50	Gooseberries
Pozostałe ^d	43	30	33	24	27	Others ^d

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z jeżyną bezkolcową. d Aronia, borówka wysoka i inne.
 a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Including thornless blackberry. d Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 12(219). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	
		w sztukach in heads	na 100 ha użyt- ków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural land in heads	w sztukach in heads	na 100 ha użyt- ków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural land in heads
Bydło	2000	165947	15,1	143316	17,2
Cattle	2005	123337	12,6	94904	12,6
	2009	103776	10,9	78598	10,5
	2010^a	109843	11,4	84270	11,2
w tym krowy	2000	73215	6,7	63593	7,6
of which cows	2005	54338	5,6	41043	5,5
	2009	46107	4,8	34634	4,6
	2010^a	47017	4,9	35678	4,7
Trzoda chlewna ^b	2000	466184	42,5	396006	47,4
Pigs ^b	2005	441540	45,2	350101	46,5
	2009	336746	35,4	253532	34,0
	2010^a	302285	31,2	232783	30,8
w tym lochy	2000	44356	4,0	37630	4,5
of which sows	2005	50038	5,1	35118	4,7
	2009	44935	4,7	25467	3,4
	2010^a	38920	4,0	22311	3,0
Owce	2000	16222	1,5	13757	1,6
Sheep	2005	12320	1,3	10776	1,4
	2009	11664	1,2	10120	1,4
	2010^a	13281	1,4	12146	1,6
w tym maciorki	2000	11177	1,0	9492	1,1
of which ewes	2005	7002	0,7	5891	0,8
	2009	6466	0,7	5570	0,7
	2010^a	7969	0,8	7713	1,0
Konie ^c	2000	12048	1,1	11614	1,4
Horses ^c	2005	11393	1,2	10945	1,5
	2009	12494	1,3	12201	1,6
	2010^a	11192	1,2	10617	1,4
W przeliczeniowych sztu- kach dużych (bydło, trzo- da chlewna, owce i konie)...	2000	216031	19,7	186768	22,4
In terms of large heads	2005	177279	18,2	140245	18,6
(cattle, pigs, sheep and horses)	2009	146960	15,4	113919	15,3
	2010^a	145472	15,0	113922	15,1

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 13(220). **DRÓB**^a
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^b		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt.	4431,9	6156,3	5072,9	6293,5	5315,9	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	4129,9	3914,4	3155,1	3060,7	2083,4	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	30,6	20,3	22,1	76,4	64,1	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	30,0	57,3	107,8	521,6	521,6	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^c w tys. szt.	295,2	200,8	134,1	244,2	244,2	<i>Ducks^c in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	404,1	630,4	533,2	650,5	703,9	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	376,6	400,8	331,6	316,3	275,9	<i>of which laying hens</i>

a W wieku powyżej 2 tygodni, w 2000 – w wieku 6 miesięcy i więcej. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z drobiem pozostałym.
 a Aged more than 2 weeks old, in 2000 – aged 6 months and more. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry.

TABL. 14(221). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO**^a
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło (bez cieląt)	49949	28221	36465	32599	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	13430	4919	5667	3303	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna.....	623353	581548	359009	394297	<i>Pigs</i>
Owce	7574	7226	7090	3392	<i>Sheep</i>
Konie	778	610	1562	3150	<i>Horses</i>
W TONACH ŻYWEJ WAGI IN TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	19594	13715	18763	17397	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	1289	398	523	277	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna.....	69079	62633	41798	46333	<i>Pigs</i>
Owce	245	293	250	154	<i>Sheep</i>
Konie	353	323	851	1711	<i>Horses</i>
Drób	36590	72066	65051	65256	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	422	301	262	260	<i>Goats and rabbits</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.
 a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 15(222). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TONACH IN TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	96973	114257	95563	98670	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze ^b	92011	108528	90292	93400	meat and fats ^b
wołowe	10228	7187	9813	9094	beef
cielęce	772	238	315	166	veal
wieprzowe	53882	48854	32603	36140	pork
baranie	109	130	117	68	mutton
końskie	193	181	475	912	horseflesh
drobiowe	25612	50447	45535	45680	poultry
kozy i królicze ^b	1215	1491	1434	1340	goat and rabbit ^b
podroby	4962	5729	5271	5270	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM	88,4	117,0	100,5	102,0	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

TABL. 16(223). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego: w milionach litrów	295,4	239,4	196,0	172,2	105,0	Cows' milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	25,7	24,5	20,6	17,8	13,9	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4054	4486	4253	4069	3332	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w milionach sztuk	757,6	588,7	775,2	749,4	488,7	Hen eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	196	182	235	228	204	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 17(224). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2009	2010 ^b	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN UNITS					
O G Ó Ł E M	62112	59669	70978	58428	TOTAL
W tym gospodarstwa indywidualne	58093	57357	70025	55808	Of which private farms
POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH NA 1 CIĄGNIK w ha AGRICULTURAL LAND AREA PER TRACTOR in ha					
O G Ó Ł E M	17,7	16,4	13,4	16,6	TOTAL
W tym gospodarstwa indywidualne	14,4	13,1	10,7	13,5	Of which private farms

a Stan w dniu 31 XII. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dotyczy gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a As of 31 XII. b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18(225). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE**^a
 AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciągniki rolnicze Agricultural tractors	Kombajny Combine harvesters			Silosokombajny Forage harvesters	Opryskiwacze polowe Field crop sprayers	Opryskiwacze sadownicze Fruit spraying machines
		zbożowe cereals	ziemniaczane potatoes	buraczane beet			
w sztukach in units							
O G Ó Ł E M 2002	58991	7207	2924	3145	516	21008	882
TOTAL 2010	58428	8141	3171	1726	296	20771	832
W tym gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych: Of which private of agricultural land:							
powyżej 1 ha exceeding 1 ha	55364	8098	3095	1718	286	20222	810
1,01 - 2,99	6418	125	75	4	3	1405	139
3,00 - 4,99	5699	216	132	23	3	1875	126
5,00 - 9,99	12288	986	557	208	25	5399	207
10,00 - 14,99	8025	1214	558	330	27	3572	111
15,00 - 19,99	4557	924	408	237	24	1938	43
20,00 - 29,99	5077	1273	490	302	46	1974	56
30,00 - 49,99	4468	1276	434	308	49	1625	35
50,00 - 99,99	3682	1047	277	188	36	1226	22
100 ha i więcej and more	5150	1037	164	118	73	1208	71

a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu z 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dotyczy gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19(226). **ŻUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/00	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	84141	96514	151231	135505	100740	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	43197	49100	85502	78153	57376	nitrogenous
fosforowe	18900	21208	31150	26794	20647	phosphatic
potasowe	22044	26206	34579	30558	22717	potassic
Nawozy wapniowe ^c	199330	154589	54293	68160	47546	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	76,7	98,8	158,9	140,1	133,4	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	39,4	50,3	89,9	80,8	76,0	nitrogenous
fosforowe	17,2	21,7	32,7	27,7	27,3	phosphatic
potasowe	20,1	26,8	36,3	31,6	30,1	potassic
Nawozy wapniowe ^c	181,8	158,3	57,1	70,4	63,0	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 20(227). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
W MILIONACH ŻŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	1287,7	1513,1	1936,9	2119,2	1494,4	TOTAL
Produkty: roślinne	911,5	941,7	1323,2	1536,3	1013,3	Products: crop
zwierzęce	376,2	571,4	613,7	582,8	481,1	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	1122	1549	2036	2190	1979	TOTAL
Produkty: roślinne	794	964	1391	1588	1342	Products: crop
zwierzęce	328	585	645	602	637	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 21(228). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
 PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	gospodarstwa indywidualne <i>private farms</i>	pozostałe <i>others</i>	
Zboża w t	1145975	1362504	1521792	1577008	1057017	519991	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe ^a	917513	1113114	1272101	1321309	893214	428095	<i>of which basic cereals^a</i>
pszenica	835856	909153	1009176	1043450	712392	331058	<i>wheat</i>
żyto	40600	56929	82831	66360	50313	16047	<i>rye</i>
jęczmień	32525	125070	154199	170258	102923	67335	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	3237	3272	1843	8754	7042	1712	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	5295	18690	24052	32487	20544	11943	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	1133350	1347081	1504918	1560882	1041325	519557	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	908599	1108533	1262726	1311493	883712	427781	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	829695	907339	1004191	1038274	707314	330960	<i>wheat</i>
żyto	39866	56770	82013	65844	49798	16046	<i>rye</i>
jęczmień	30954	122715	151929	167438	100261	67177	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	2804	3150	1334	8071	6397	1674	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	5280	18550	23259	31866	19942	11924	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b w t	197	3	49	-	-	-	<i>Edible pulses^b in t</i>
Ziemniaki w t	151367	139903	148238	159489	105773	53716	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	1272455	1379235	1103675	1010142	665878	344264	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^b w t	158049	198447	346819*	258870	169176	89694	<i>Rape and agrimony^b in t</i>
Warzywa w t	23536	29151	52669	51668	39351	12317	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	7963	5458	13457	8317	7953	364	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^c w t	81524	108589	106984	102511	94716	7795	<i>Animals for slaughter^c in t</i>
bydło (bez cieląt)	12837	10678	15571	14976	12523	2453	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	48	15	39	33	32	1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	37476	46157	30224	27118	24314	2804	<i>pigs</i>
owce	29	31	138	48	48	-	<i>sheep</i>
konie	250	194	416	810	800	10	<i>horses</i>
drób	30884	51514	60596	59526	56999	2527	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w t	57764	77813	74479	71163	65914	5251	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^d in t</i>
Mleko krowie w tys. l	134178	182130	154963	153207	94630	58577	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	9864	21910	45977	36304	24958	11346	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Wołowce, cielęta, wieprzowce, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Including cereal mixed. b Excluding sowing. c In live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 22(229). WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)
 VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	gospo- darstwa indywi- dualne private farms	pozo- stałe others	
				w milionach zł in mln zł			
Zboża	560,8	483,1	692,6	914,2	597,0	317,2	Cereals
w tym zboża pod- stawowe ^b	460,3	398,9	579,1	763,4	499,6	263,8	of which basic ce- reals ^b
pszenica	425,0	328,5	481,1	628,4	413,0	215,4	wheat
żyto	15,3	14,6	26,0	25,3	18,8	6,6	rye
jęczmień	16,2	49,3	62,6	91,2	55,6	35,6	barley
owies i mieszanki zbożowe	1,3	0,8	0,6	2,8	2,3	0,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	2,5	5,7	8,8	15,7	10,0	5,7	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i paszowe	552,9	474,3	680,6	901,9	585,2	316,7	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża pod- stawowe	454,8	397,1	574,7	757,1	493,7	263,4	of which basic ce- reals
pszenica	420,9	327,8	478,5	624,6	409,3	215,3	wheat
żyto	14,9	14,6	25,7	25,1	18,5	6,6	rye
jęczmień	15,4	48,3	61,5	89,5	54,1	35,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	1,1	0,8	0,5	2,6	2,1	0,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	2,5	5,6	8,5	15,3	9,6	5,7	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^c	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	-	Edible pulses ^c
Ziemniaki	56,8	41,8	50,8	67,3	48,7	18,6	Potatoes
Buraki cukrowe	129,7	223,4	122,6	117,7	77,4	40,3	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^c	129,9	150,9	383,7*	327,0	210,8	116,3	Rape and agrimony ^c
Warzywa	11,7	20,3	39,0	64,1	44,8	19,4	Vegetables
Owoce	13,6	8,9	13,7	13,9	13,5	0,4	Fruit
Żywiec rzeźny ^d	267,4	382,7	431,5	383,2	354,0	29,1	Animals for slaughter ^d
bydło (bez cieląt)	37,2	40,6	69,3	66,3	57,2	9,0	cattle (excluding calves)
cielęta	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	0,0	calves
trzoda chlewna	138,6	184,2	138,5	107,7	97,2	10,5	pigs
owce	0,2	0,2	0,9	0,2	0,2	-	sheep
konie	1,1	1,0	2,1	4,9	4,9	0,1	horses
drób	90,1	156,7	220,5	203,8	194,2	9,5	poultry
Mleko krowie	98,4	175,8	145,4	163,1	96,6	66,5	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	1,8	3,4	11,0	8,9	5,6	3,3	Consumer hen's eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Łącznie z mieszankami zbożowymi. c Bez materiału siewnego. d W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Including cereal mixed. c Excluding sowing. d In live weight.

ŁOWIECTWO HUNTING

 TABL. 23(230). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE**^a

Stan w dniu 10 III

 MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010
	w tys. szt.		in thous. heads	
Jelenie..... Deer	6,6	7,5	12,3	11,9
Daniele..... Fallow deer	0,3	0,8	1,0	1,1
Sarny (leśne i polne)..... Roe deer	56,4	71,7	84,7	82,0
Dziki..... Wild boars	9,1	15,8	22,9	22,3
Lisy..... Foxes	12,8	12,6	11,5	11,6
Zajęce..... Hares	11,2	14,0	18,5	19,1
Bażanty..... Pheasants	10,6	17,2	26,3	25,3
Kuropatwy..... Partridges	8,7	13,1	20,3	18,5
Muflony..... Mouflons	0,5	0,7	1,1	1,2

^a Dane szacunkowe, dotyczą populacji wiosennych w końcu roku łowieckiego.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data, concern spring populations as of the end of the hunting year.

Source: data of the Ministry of Environment as well as Polish Hunting Association.

 TABL. 24(231). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**

 MAJOR SPECIES OF GAME SHOT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2004/05	2008/09	2009/10
	w szt.		in heads	
Jelenie..... Deer	2354	2737	3111	3697
Daniele..... Fallow deer	67	47	77	118
Muflony..... Mouflons	129	126	101	117
Sarny (leśne i polne)..... Roe deer	12354	14050	16228	19323
Dziki..... Wild boars	7129	14123	21327	19077
Lisy..... Foxes	9171	10832	9119	8928
Zajęce..... Hares	130	6	7	17
Bażanty..... Pheasants	1220	1937	2854	2315
Kuropatwy..... Partridges	18	10	89	3
Kaczki ^b Ducks ^b	.	6870	6026	5979

^a Dane szacunkowe, dotyczą roku łowieckiego, tj. okresu od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane dotyczą zasiedlenia w obwodach wydzierżawionych.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data, concern the hunting year, i.e., the period from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data concern exclusively settling in leased districts.

Source: data of the Ministry of Environment as well as Polish Hunting Association.

TABL. 25(232). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**^a
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2004/05	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					<i>Hunting clubs:</i>
liczba ^b	150	193	193	194	<i>number^b</i>
członkowie ^c	6685	7932	9028	6288	<i>members^c</i>
Obwody łowieckie:					<i>Hunting districts:</i>
liczba	356	357	355	358	<i>number</i>
powierzchnia ogółem w tys. ha.	1587,4	1590,9	1578,4	1594,5	<i>area in thous. ha</i>
w tym na obszarach leśnych w tys. ha	482,6	486,5	484,7	486,4	<i>of which in forest land in thous. ha</i>

a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego, tj. okresu od 1 IV danego roku do 31 III następnego roku. b Dane grupowane metodą według siedziby koła łowieckiego. c Dane grupowane metodą według siedziby zamieszkania członka koła.

Ź r o d Ź o : dane Ministerstwa Środowiska oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting year, i.e., the period from 1 IV of given year to 31 of the following year. b Data grouped using method by the seat of hunting club. c Data grouped using method according to the member of club residence.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment as well as Polish Hunting Association.

LEŚNICTWO FORESTRY

TABL. 26(233). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	577797	598005	603896	605090	TOTAL in ha
Lasy	563171	583405	587846	588992	Forests
Publiczne	550577	569401	572244	572579	<i>Public</i>
zalesione	546134	557341	558553	558980	<i>wooded</i>
niezalesione	4443	12060	13692	13599	<i>non-wooded</i>
własność Skarbu Państwa	543579	562260	565110	565421	<i>owned by the State Treasury</i>
zalesione	539425	550436	551625	552044	<i>wooded</i>
niezalesione	4154	11824	13486	13377	<i>non-wooded</i>
w tym:					<i>of which:</i>
w zarządzie Lasów Państwowych	528447	547003	549767	550012	<i>managed by State Forests</i>
zalesione	524713	535512	536523	536805	<i>wooded</i>
niezalesione	3734	11491	13244	13207	<i>non-wooded</i>
parki narodowe	9495	9611	9612	9661	<i>national parks</i>
zalesione	9439	9610	9611	9653	<i>wooded</i>
niezalesione	56	1	1	8	<i>non-wooded</i>
własność gmin ^a	6998	7141	7134	7158	<i>owned by gmina^a</i>
zalesione	6708	6904	6928	6936	<i>wooded</i>
niezalesione	289	237	206	222	<i>non-wooded</i>
Prywatne	12594	14004	15601	16412	<i>Private</i>
zalesione	12218	13492	15107	15940	<i>wooded</i>
niezalesione	376	512	494	472	<i>non-wooded</i>
Grunty związane z gospodarką leśną	14626	14600	16051	16098	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	28,2	29,2	29,5	29,5	FOREST COVER in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 27(234). POWIERZCHNIA LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW

 Stan w dniu 1 I
 FOREST AREA MANAGED BY STATE FORESTS BY AGE AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS
 As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010		SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>	w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>	
O G Ó Ł E M w ha.....	549595	100,0	549767	100,0	TOTAL in ha
W tym powierzchnia zalesiona ..	537588	97,8	536523	97,6	Of which wooded area of total area
drzewostany:					<i>tree stands:</i>
według klasy wieku:					<i>by age groups:</i>
I (1 -20 lat).....	60736	11,1	60047	10,9	<i>I (1 -20 lat)</i>
II (21 -40 lat).....	97208	17,7	95351	17,3	<i>II (21 -40 lat)</i>
III (41 -60 lat).....	130977	23,7	131706	24,0	<i>III (41 -60 lat)</i>
IV (61 -80 lat)	80716	14,7	79998	14,6	<i>IV (61 -80 lat)</i>
V i wyższe (81 lat i więcej)	122515	22,3	119527	21,7	<i>V and higher (81 years and more)</i>
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i drzewostany o budowie przerębowej	45435	8,3	49895	9,1	<i>renewal class, regeneration class and tree stands with throughfall construction</i>
Skład gatunkowy^a drzewostanów powierzchni lasów					Species structure^a of tree stands of forest areas
sosna i modrzew	268119	48,8	267900	48,7	<i>pine and larch</i>
świerk	136133	24,8	135594	24,7	<i>spruce</i>
jodła i jedlica	599	0,1	592	0,1	<i>fir and dougla spruce</i>
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	70764	12,9	71437	13,0	<i>oak, ash, maple, sycamore and elm</i>
buk	20531	3,7	21301	3,9	<i>beech</i>
brzoza i robina akacjowa	31587	5,7	30989	5,6	<i>brich and false acacia</i>
olcha.....	17985	3,3	18099	3,3	<i>alder</i>
osika.....	2467	0,4	2465	0,4	<i>aspen</i>
grab	537	0,1	554	0,1	<i>hornbeam</i>
topola, lipa i wierzba	873	0,2	838	0,2	<i>poplar, linden and willow</i>

^a Według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.
 Ź r ó ł o: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

^a By dominant species in the tree stand.

S o u r c e: data of the Forest Arrangement and Forest Geodesy Office.

TABL. 28(235). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
Powierzchnia produkcyjna szkótek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	254	220	207	195	195	195	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	5256	4601	3786	4952	4648	4608	305	<i>Renewals and afforestations</i>
sztuczne ^b	4499	4147	3262	4286	3987	3947	300	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2624	2504	2771	3734	3720	3695	14	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin....	467	224	78	112	110	110	2	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków.....	1408	1419	413	441	157	142	284	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	757	454	524	666	661	661	5	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	1239	782	500	435	430	399	5	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	24042	23615	17236	22077	21929	21807	148	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^f	14751	16699	12367	15413	15271	15157	142	<i>crops^f</i>
młodników	5991	6630	4855	6642	6642	6642	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	395	115	1	6	6	6	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje.....	3186	2547	4280	4308	4308	4308	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Bez cięć trzebieżowych. f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Without extirpation. f Tending soil and early tree cutting. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 29(236). POZYSKANIE DREWNA^a
 REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests	
					razem total	w tym wła- sność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	2254,9	2571,2	3155,7	3100,5	3089,3	3080,9	11,2	TOTAL in dam³
Grubizna	2082,8	2385,5	3010,8	2948,8	2937,6	2929,1	11,2	Timber
Grubizna iglasta	1524,1	1745,0	2386,9	2313,7	2309,3	2302,7	4,4	Coniferous of which:
z tego drewno:								large-size wood
wielkowymiarowe	708,8	762,8	1023,2	1010,7	1008,6	1004,5	2,1	medium-size wood
średniowymiarowe	815,4	982,1	1363,7	1303,0	1300,7	1298,3	2,3	of which for indus- trial uses
w tym do przerobu przemysłowego	590,7	772,9	1126,7	1099,8	1098,4	1096,9	1,4	Non-coniferous
Grubizna liściasta	558,7	640,5	623,8	635,1	628,3	626,4	6,7	of which:
z tego drewno:								large-size wood
wielkowymiarowe	189,6	240,2	192,3	196,9	194,5	193,4	2,4	medium-size wood
średniowymiarowe	369,1	400,3	431,6	438,2	433,9	433,0	4,3	of which for indus- trial uses
w tym do przerobu przemysłowego	270,9	276,3	292,7	305,1	303,3	302,9	1,9	
Drewno małowymia- rowe	172,1	185,6	145,0	151,7	151,7	151,7	-	Slash
Do przerobu przemy- słowego	104,8	92,8	54,1	45,3	45,3	45,3	-	Slash for industrial uses
Opatowe	67,3	92,8	90,9	106,5	106,5	106,5	-	Slash for fuel
Karpina ^d	0,0	0,0	-	-	-	-	-	Stump wood ^d
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	369,8	408,9	512,2	500,6	513,0	518,0	68,1	TIMBER PER 100 ha of FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 30. b Wyłącznie w lasach publicznych.
 a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 30. b Exclusively in public forests.

 TABL. 30(237). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN
 TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych ^a w ha	9	39	41	45	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.: drzew	1735123	583270	91819	35237	3998	Plantings in units of: trees
krzewów	158012	219629	62907	48260	5797	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) w m ³	21647	40275	59326	53272	37891	Removals (timber) in m ³
grubizna iglasta	1196	1990	7470	8415	7272	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	579	1073	4036	4609	3999	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	20451	38285	51856	44857	30619	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	6801	11082	18095	16302	10717	of which large-size general purpose wood

a Stan w dniu 31 XII.
 a As of 31 XII.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji). Ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6, na str. 27.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto dla niektórych wyrobów zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

In tables 1 and 4 budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) were included. Moreover, data in table 4 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6, on page 27.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10, na str. 28.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6, na str. 27.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miało wpływu na mierniki produkcji. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10, na str. 28.

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10, on page 28.*

*As **constant prices** since 2006 constant prices for 2005 year were adopted (2005 average current prices).*

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6, on page 27.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.

4. Data concerning construction-assembly production are presented in **producer's prices**, due to the lack of subsidies for products as well as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10, on page 28.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy) oddanych do użytkowania w okresie od 1 I do 31 XII.

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełne etaty.

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. *Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings – newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion) completed in the period from 1 I to 31 XII.*

7. *Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1(238). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	2009 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	55033,1	78902,3	89292,6	112,3 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Pracujący ^b	237892	246216	248851	101,1	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie	214741	230399	221975	96,3	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	2609,88	3426,68	3620,47	105,7	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez zatrudnionych za granicą.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2(239). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł in mln zł		2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	51293,3	74900,5	84913,7	112,5	100,0
TOTAL					
sektor publiczny	6036,5	6651,4	4040,3	.	4,8
public sector					
sektor prywatny	45256,8	68249,2	80873,4	.	95,2
private sector					
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	36441,0	55124,2	62219,6	117,8	73,3
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	2569,0	3872,5	3729,6	101,4	4,4
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	255,0	200,3	182,4	93,1	0,2
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	1301,3	1024,6	1082,3	115,5	1,3
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży.....	429,5	338,8	279,3	100,0	0,3
Manufacture of wearing apparel					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2(239). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł in mln zł			2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	212,4	399,7	505,6	141,4	0,6
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	410,9	383,9	496,7	135,5	0,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	404,7	531,9	1962,1	359,8	2,3
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	190,3	219,0	269,5	152,0	0,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	2072,9	2237,8	2789,4	125,3	3,3
Produkcja wyrobów farma- ceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	892,0	1068,6	1109,5	114,5	1,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2150,7	3806,6	4506,7	120,5	5,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non- -metallic mineral products</i>	2205,1	2529,2	2757,6	116,3	3,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2(239). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł in mln zł			2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	398,1	513,5	940,2	164,7	1,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2384,5	4188,3	4496,5	109,7	5,3
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	414,9	3853,3	4408,2	106,9	5,2
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	2920,3	8387,2	9729,4	132,4	11,5
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	2625,6	4939,8	4983,1	107,1	5,9
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	9669,8	10524,3	13617,1	133,8	16,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	714,4	1189,0	652,3	57,3	0,8
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	2457,9	2891,8	1466,0	52,9	1,7
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	399,3	519,8	562,1	107,4	0,7
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	940,9	1182,6	1072,4	95,0	1,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3(240). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące) W 2010 R.**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	84913,7	6500,6	15434,6	12308,8	12026,0	38643,7
sektor publiczny..... public sector	4040,3	192,5	1037,3	1031,2	#	#
sektor prywatny..... private sector	80873,4	6308,1	14397,3	11277,6	#	#
W tym przetwórstwo przemysłowe..... Of which manufacturing	62219,6	5775,7	13430,0	11641,4	10455,7	20916,8
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych..... Manufacture of food products	3729,6	1039,1	1382,7	#	#	-
Produkcja napojów..... Manufacture of beverages	182,4	51,1	#	#	-	-
Produkcja wyrobów tekstylnych..... Manufacture of textiles	1082,3	125,1	503,6	#	-	#
Produkcja odzieży..... Manufacture of wearing apparel	279,3	165,9	#	#	-	-
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	505,6	21,7	32,5	-	#	#
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	496,7	216,4	#	#	-	-
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... Manufacture of paper and paper products	1962,1	84,8	1261,3	616,0	-	-
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... Printing and reproduction of recorded media	269,5	170,3	99,1	-	-	-
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych... Manufacture of chemicals and chemical products	2789,4	220,1	899,4	#	#	-
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	1109,5	#	#	-	1067,2	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3(240). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące) W 2010 R. (dok.)**

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4506,7	484,9	1837,0	#	#	-
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2757,6	453,3	1033,1	626,4	644,8	-
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	940,2	56,6	#	#	-	-
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4496,5	1210,9	1994,8	#	#	-
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4408,2	144,9	306,2	470,2	#	#
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	9729,4	188,4	530,6	1174,7	#	#
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4983,1	304,2	1252,8	#	-	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	13617,1	78,5	746,4	2663,1	1992,3	8137,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	652,3	24,0	#	#	494,5	-
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	1466,0	219,4	375,8	289,2	#	#
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	562,1	121,5	52,0	#	#	#
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1072,4	389,9	356,1	#	#	-
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4(241). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a
 PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produk- cji krajo- wej w % share in domestic produc- tion in %	
Węgiel brunatny ^b w mln t	10,2	11,9	11,1	10,3	18,2	Lignite ^b in mln t
Rudy miedzi w mln t	28,5	32,0	31,3	30,8	100,0	Copper ores in mln t
Produkty uboju ^c wliczane do wydaj- ności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^c included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	3,9	3,1	2,9	0,0	0,0	cattle and calves
trzody chlewnej	20,7	14,8	4,8	3,8	0,4	pigs
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	470,6	273,4	183,7	168,9	0,6	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w t	1161	607	316	359	0,2	Butter and dairy spreads ^e in t
Mąka w tys. t: pszenna	267,5	337,8	219,3	216,1	9,7	Flour in thous. t.: wheat
żytnia	10,8	18,5	12,1	11,4	5,7	rye
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w tys. t	241,2	210,1	79,0	144,6	9,2	Sugar (in terms of white sugar) in thous. t
Wódka czysta ^f (w przeliczeniu na 100%) w tys. hl	26,0	19,1	22,8	22,2	2,1	Pure vodka ^f (in terms of 100%) in thous. hl
Piwo otrzymywane ze słodu ^g w tys. hl	1028,2	48,3	3,1	2,5	0,0	Beer from malt ^g in thous. hl
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^h w tys. par	987	966	1417	1498	12,7	Footwear with leather uppers ^h in thous. pairs

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez brykietów i podobnych paliw stałych. c Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej cieplej. d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. e Otrzymywane z mleka. f, g O objętości mocy alkoholu: f – 45,4% i mniej, g – 0,5% i więcej. h Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem drewnianym.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding coal briquettes and similar solid fuels. c Including meat, fats, of-fal animal disposal unfit for human consumption. d Including milk for further processing. e From milk. f, g Of an alcoholic strength of: f – 45,4% and less, g – 0,5% and more. h Excluding footwear with uppers of leather, other than sports footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 4(241). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (dok.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produk cji krajo- wej w % share in domestic produc- tion in %	
Tarcica iglasta w dam ³	136,3	126,5	87,8*	89,5	2,4	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	31,2	24,1	26,7*	18,3	4,0	Leafy sawnwood in dam ³
Koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w tys. t	530,3	513,9	384,5	525,4	5,4	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thous. t
Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z porcelany w tys. szt	64943	37350	21372	19443	33,7	Table sets and porcelain kitchenware in thous. units
Nawozy azotowe ^b w tys. t	2,6	2,4	2,2	3,2	0,2	Chemical fertilizers nitrogenous ^b in thous. t
Preparaty do prania i preparaty do czyszczenia ^c w tys. t	77,8	24,1	32,1	28,7	4,7	Agents for washing and cleaning ^c in thous. t
Dachówki ceramiczne w tys. szt	75768	96070	69387*	75576	49,0	Cement tiles in thous. units
Gąsiori dachowe ceramiczne w tys. szt	2106	2657	3365	3301	69,8	Ceramic ridge tiles in thous. units
Wapno w tys. t	38,3	27,2	32,8	24,2	1,3	Lime in thous. t
Tokarki do metalu w szt	216	192	115	80	15,9	Lathes for metal in units
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, włączając łączone w tys. szt	431,7	1045,3	869,8	1009,9	54,1	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators- freezers in thous. units
Maszyny pralnicze typu domowego w tys. szt	152,2	41,0	611,5	814,9	20,1	Household washing machines in thous. units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przeliczeniu na czysty składnik, łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeznaczone do sprzedaży detalicznej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b In terms of pure ingredient, including mixed fertilizers. c Designated for retail sale.

TABL. 5(242). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W PRZEMYSŁE^a W 2010 R.
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN INDUSTRY^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment			Przeciętne miesięczne wynagrodzenia Average monthly gross wages and salaries		
	ogółem total	sektor sector		ogółem total	sektor sector	
		publiczny public	prywatny private		publiczny public	prywatny private
				w zł in zł		
O G Ó Ł E M	208642	19184	189458	3730,15	3916,31	3711,30
TOTAL						
W tym przetwórstwo przemysłowe <i>Of which manufacturing</i>	163965	4033	159932	3125,12	3591,26	3113,36
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	12978	-	12978	2452,83	-	2452,83
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja napojów	578	-	578	2882,04	-	2882,04
<i>Manufacture of beverages</i>						
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	6278	111	6167	2632,22	1867,42	2645,99
<i>Manufacture of textiles</i>						
Produkcja odzieży.....	4257	-	4257	1772,91	-	1772,91
<i>Manufacture of wearing apparel</i>						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	2468	-	2468	2127,83	-	2127,83
<i>Manufacture of leather and related products</i>						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	3400	174	3226	2096,14	2451,29	2076,98
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	2963	-	2963	3384,15	-	3384,15
<i>Manufacture of paper and paper products</i>						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	1157	66	1092	2916,22	2885,98	2915,38
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	5577	233	5345	3876,59	3738,91	3881,87
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2991	-	2991	5327,05	-	5327,05
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	12273	-	12273	3127,68	-	3127,68
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad.

TABL. 5(242). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W PRZEMYŚLE^a W 2010 R. (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN INDUSTRY^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment			Przeciętne miesięczne wynagrodzenia Average monthly gross wages and salaries		
	ogółem total	sektor sector		ogółem total	sektor sector	
		publiczny public	prywatny private		publiczny public	prywatny private
					w zł	in zł
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców nieme- talicznych	10426	512	9913	3079,89	2229,51	3124,13
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	1890	-	1890	3235,59	-	3235,59
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	16464	89	16375	2876,58	3525,37	2873,05
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	10277	313	9964	2644,46	3264,22	2625,00
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	14081	-	14081	3128,78	-	3128,78
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	12964	715	12249	3669,69	2801,18	3720,39
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ	19722	-	19722	4063,02	-	4063,02
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3103	-	3103	3548,72	-	3548,72
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	10092	-	10092	2234,71	-	2234,71
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	3046	99	2947	2777,36	2526,26	2785,79
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6392	1249	5143	3731,05	4455,40	3555,14
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6(243). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w od- setkach in percent	
O G Ó Ł E M	2975,5	6120,2	6332,1	100,0	TOTAL
sektor publiczny	66,3	99,8	95,5	1,5	public sector
sektor prywatny	2909,2	6020,5	6236,6	98,5	private sector
Budowa budynków ^Δ	1271,4	2273,5	2014,6	31,8	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1025,6	2630,4	2976,0	47,0	Civil engineering
Roboty budowlane specjali- styczne	678,4	1216,3	1341,5	21,2	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; realized by enterprises which have a seat of board in the voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7(244). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
(ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Remonty i pozostałe roboty	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	2005	2975,5	1976,1	999,4	TOTAL
	2009	6120,2	3938,1	2182,1	
	2010	6332,1	3766,4	2565,7	
sektor publiczny		95,5	43,9	51,6	public sector
sektor prywatny		6236,6	3722,5	2514,2	private sector
Budynki		2305,9	1597,0	708,9	Buildings
Budynki mieszkalne		882,8	627,0	255,8	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne....		97,4	63,3	34,1	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		651,8	528,3	123,6	two- and more dwelling build- ings
budynki zbiorowego zamieszkania		133,6	35,5	98,1	residences for communities

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; realized by enterprises which have a seat of board in the voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7(244). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Remonty i pozostałe roboty	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	1423,1	970,0	453,1	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	29,0	18,8	10,1	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	110,9	62,5	48,4	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	214,4	153,3	61,2	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	28,2	6,8	21,5	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	351,6	228,8	122,8	<i>industrial buildings and ware houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	590,8	437,7	153,2	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	98,3	62,2	36,0	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej w tym:	4026,2	2169,3	1856,8	Civil engineering works of which:
Infrastruktura transportu	2602,9	1328,4	1274,5	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	2121,2	1020,9	1100,3	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	291,0	196,8	94,2	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	1,5	0,5	1,0	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	92,7	77,3	15,3	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	96,7	32,9	63,8	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	699,7	381,7	317,9	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	188,1	127,2	60,9	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	511,6	254,6	257,0	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	563,7	400,6	163,0	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	97,8	46,9	51,0	<i>Sport and recreational buildings</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; realized by enterprises which have a seat of board in the voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8(245). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki^a	2772	4379	6482	6593	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1571	3195	5126	5081	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta.....	1879	2108	2527	2437	<i>urban areas</i>
wieś	893	2271	3955	4156	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	2298	3875	5339	5536	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta.....	1478	1791	1787	1718	<i>urban areas</i>
wieś	820	2084	3552	3818	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	1442	2960	4418	4658	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	856	915	919	875	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	4508,2	7360,6	12990,5	9748,9	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	2030,5	2958,8	5924,2	5518,6	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta.....	3474,7	4833,3	8106,6	5970,7	<i>urban areas</i>
wieś	1033,5	2527,3	4883,9	3778,1	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1944,6	2808,6	4432,8	4100,2	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta.....	1241,0	1326,9	1717,5	1426,7	<i>urban areas</i>
wieś	703,6	1481,7	2715,3	2673,5	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	1186,4	2175,2	3260,7	3366,5	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	756,3	633,4	1167,7	725,7	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9(246). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
 BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	1571	3196	5128	5085	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1571	3195	5126	5081	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	1459	3048	4761	4775	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	-	1	2	4	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1201	1183	1354	1508	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	35	22	32	47	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	26	24	42	37	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	294	181	172	152	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	3	-	4	5	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	558	536	590	800	Garage buildings
Budynki przemysłowe	59	78	91	72	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	83	109	114	118	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	3	6	12	42	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	11	8	11	17	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	8	28	9	20	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	9	14	42	38	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	96	165	206	125	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	6	5	5	10	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane.
^a Newly built.

TABL. 9(246). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	2032,4	2962,3	5961,6	5528,6	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniaowe	2030,5	2958,8	5924,2	5518,6	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne	1106,0	2131,9	3271,4	3326,3	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	1,9	3,5	37,5	10,0	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	2475,8	4398,3	7028,8	4220,3	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	50,0	42,7	246,8	183,2	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	224,6	106,0	334,4	278,7	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	930,8	633,4	1321,6	1321,7	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	0,3	-	9,6	11,7	<i>Communication buildings, stations, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	73,4	96,2	62,4	80,2	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	334,0	1957,7	1586,5	1029,2	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	317,1	946,3	2649,4	497,6	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1,1	15,3	46,3	93,9	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	132,9	75,1	121,7	95,0	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	114,2	188,0	158,5	106,2	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	146,1	176,2	176,4	253,1	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	80,6	151,3	183,3	212,7	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	57,4	7,6	106,2	38,3	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10(247). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W BUDOWNICTWIE^a W 2010 R.
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN CONSTRUCTION^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment			Przeciętne miesięczne wynagrodzenia Average monthly gross wages and salaries		
	ogółem total	sektor sector		ogółem total	sektor sector	
		publiczny public	prywatny private		publiczny public	prywatny private
	w zł in zł					
OGÓŁEM TOTAL	34198	1488	32710	3274,14	3327,41	3271,71
Budowa budynków ^Δ Construction of buildings	13465	566	12900	3027,91	3819,42	2992,94
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ Civil engineering	11343	809	10535	3549,66	2946,33	3595,66
Roboty budowlane specjali- styczne Specialised construction activities	9389	113	9276	3294,74	3591,22	3291,13

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 204, poz. 2086 z późniejszymi zmianami) dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi (poza krajowymi) stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służącą miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Public roads** are divided on the basis of amended provisions to the Law on Public Roads (Journal of Laws 2004 No. 204, item 2086 with later amendments) into following categories: national, voivodship, powiat and gmina roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads (excluding national) which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads (excluding national and voivodship roads), which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, complementing the roads network (excluding domestic, voivodship and powiat roads) serving regional needs, excluding interior roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII, od 2009 r. pochodzą z centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i nie obejmują pojazdów: posiadających pozwolenie czasowe, wyrejestrowanych, zarejestrowanych w drugim organie rejestrującym, dla których nie zakończono czynności ewidencyjnych związanych z przerejestrowaniem pojazdu.

Do 2001 r. dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach pochodziły z ewidencji prowadzonych przez wojewodów. W latach 2002-2008 dane dotyczące pojazdów samochodowych i ciągników pozyskiwane były z ewidencji prowadzonych przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004-2008 – z systemu „POJAZD” służącego do rejestracji pojazdów w organach rejestrujących pojazdy.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusowych odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą oraz od 2004 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej.

6. Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płatnego.

7. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

3. Data on road motor vehicles and tractors registered as of 31 December, since 2009 comes from central vehicle register maintained by Ministry of Interior and Administration and does not include vehicles: having temporary permission, being devoid of car registration, registered in the second body registering vehicles, for which record activities connected with change of vehicle owner have not been finished yet.

Until 2001 data on road motor vehicles and tractors came from registers maintained by voivodes. Between 2002 and 2008 data on road motor vehicles and tractors were obtained from databases maintained by starosts, presidents of cities and mayors, but in 2004-2008 from system "POJAZD" being designed for vehicle registration in bodies registering vehicles.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses regularly travelling between these locations according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity and since 2004 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet.

6. Information regarding transport of freight by air transport includes transport of cargo, mail and paid baggage.

7. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntovej).

2. **Placówki pocztowe** obejmują: placówki pocztowe, agencje pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględnione były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakieciki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunication services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. **Post offices** include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 – telecommunication service offices.

3. *Communication services include services paid for free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1(248). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M	1970	1766	1765	1769	T O T A L
Normalnotorowe.....	1970	1766	1765	1769	Standard gauge
w tym zelektryfikowane.....	1060	1047	1053	1053	of which electrified
jednotorowe	1180	993	993	997	single track
dwu – i więcej torowe.....	790	773	772	772	double and more track
Na 100 km² powierzchni ogółem	9,9	8,9	8,8	8,9	Per 100 km² of total area

TABL. 2(249). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem	w tym	
				total	o na- wierzchni ulepszonej <i>of which improved</i>	
w km in km						
O G Ó Ł E M	18218,0	18098,7	18327,7	18426,2	17223,1	T O T A L
miejskie	4679,0	4722,7	4878,2	4954,6	4678,5	urban
zamiejskie	13539,0	13376,0	13449,5	13471,6	12544,6	out-of-town
Krajowe	1333,0	1320,7	1388,9	1394,7	1394,7	Domestic
miejskie	306,0	324,2	349,4	351,2	351,2	urban
zamiejskie	1027,0	996,5	1039,5	1043,5	1043,5	out-of-town
Wojewódzkie.....	2404,0	2410,5	2371,6	2360,2	2358,9	Voivodship
miejskie	478,0	484,4	482,0	486,7	485,7	urban
zamiejskie	1926,0	1926,1	1889,6	1873,5	1873,2	out-of-town
Powiatowe.....	8428,0	8453,5	8387,4	8326,5	8155,1	Powiat
miejskie	1082,0	1063,6	1017,5	1007,2	999,4	urban
zamiejskie	7346,0	7389,9	7369,9	7319,3	7155,7	out-of-town
Gminne.....	6053,0	5914,0	6179,8	6344,8	5314,4	Gmina
miejskie	2813,0	2850,5	3029,3	3109,5	2842,2	urban
zamiejskie	3240,0	3063,5	3150,5	3235,3	2472,2	out-of-town

Źródło: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: since 2002 data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3(250). **OBIEKTY MOSTOWE NA DROGACH PUBLICZNYCH**

Stan w dniu 31 XII

BRIDGE BUILDINGS ON PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mosty i wiadukty <i>Bridges and viaducts</i>		Przeprawy promowe <i>Ferry crossings</i>	Tunele i przejścia podziemne <i>Tunnels and under- passes</i>
	razem <i>total</i>	w tym trwale <i>of which permanent</i>		
	w sztukach <i>in units</i>			
OGÓŁEM 2000	4586	4334	3	26
TOTAL 2005	4322	4284	6	36
2009	4523	4489	6	39
2010	4876	4844	6	38
Miejskie <i>Urban</i>	1315	1315	1	35
Zamiejskie <i>Out-of-town</i>	3561	3529	5	3

Źródło: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: since 2002 data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 4(251). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	992502	1185903	1574726	1655833	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	735201	920412	1246585	1309416	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	6398	6211	7490	7725	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe	143308	163744	196444	209936	<i>Lorries and road tractors</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	58287	47376	59935	61107	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle	40813	40027	53621	56259	<i>Motorcycles</i>

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez starostwa powiatowe, w latach 2004 – 2008 na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd” wraz z około 8% szacunkiem dotyczącym ogólnej liczby pojazdów niewprowadzonych do tego systemu do momentu przekazania danych do GUS, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez MSWiA.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes, since 2002 by mayors and powiat starosts, in years 2004 – 2008 on the basis of powiat starosts data presented in the “Pojazd” (Vehicle) system including about 8% esteem of the total number of vehicles which have not been entered to the system when GUS received the data, since 2009 according to central vehicle register kept by Ministry of Interior and Administration.

TABL. 5(252). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	2909	2084	1738	1473	National: number
długość w km	117767	106939	86934	71005	length in km
dalekobieżne: liczba.....	52	86	76	53	long distance: number
długość w km	14531	31833	27525	19624	length in km
regionalne: liczba	372	299	189	208	regional: number
długość w km	28219	23448	16456	15767	length in km
podmiejskie: liczba	2409	1665	1432	1182	suburban: number
długość w km.....	74319	51107	42219	35164	length in km
miejskie: liczba	76	34	41	30	urban: number
długość w km	698	551	734	450	length in km
Międzynarodowe: liczba	21	19	17	8	International: number
długość w km ..	17210	19916	29481	10230	length in km

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 6(253). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^aHIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	4473,2	3814,2	2673,7	4508,3	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	62	111	165	156	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	88829,5	70487,2	58895,1	48093,2	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	32	37	33	30	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	941,7	2870,9	5148,8	4868,2	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	673	781	714	864	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	320,2	328,4	236,4	254,6	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	522	556	560	680	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 7(254). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM WE WROCŁAWIU**
PASSENGER TRAFFIC^a IN THE AIRPORT IN WROCŁAW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli z portów w tys.:					<i>Passenger arrivals from airports in thous.:</i>
krajowych	69,6	90,1	99,4	103,7	<i>domestic</i>
zagranicznych	34,9	140,1	560,7	693,1	<i>foreign</i>
Pasażerowie odprawieni do portów w tys.:					<i>Passenger departures to airports in thous.:</i>
krajowych	69,7	92,6	102,1	107,9	<i>domestic</i>
zagranicznych	36,6	142,8	565,7	698,1	<i>foreign</i>

a W lotach komunikacyjnych; dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat.

a In transport flight; data do not include children below the age of 2.

TABL. 8(255). **PRZEŁADUNEK^a W PORCIE LOTNICZYM WE WROCŁAWIU**
GOODS LOADED AND UNLOADED^a IN THE AIRPORT IN WROCŁAW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tonach <i>in tonnes</i>				
Ładunki przybyłe z portów	480	452	494	498	<i>Goods arrivals from airports</i>
krajowych	249	400	465	481	<i>domestic</i>
w tym poczta	97	265	391	414	<i>of which by post</i>
zagranicznych	230	52	29	17	<i>foreign</i>
Ładunki odprawione do portów	2069	973	538	448	<i>Goods departures to airports</i>
krajowych	69	303	495	434	<i>domestic</i>
w tym poczta	68	258	488	424	<i>of which by post</i>
zagranicznych	1999	670	43	14	<i>foreign</i>

a W lotach komunikacyjnych.

a In transport flight.

TABL. 9(256). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki	3785	3147	2678	2296	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	38,1	26,5	17,0	13,9	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	5189	4453	3956	3341	Road traffic casualties
Śmiertelne	454	363	294	243	<i>Fatalities</i>
Ranni	4735	4090	3662	3098	<i>Injured</i>

a Zarejestrowane przez policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; patrz notka do tabl. 4.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

a Registered by the police. b Vehicles as of 31 XII; see footnote to table 4.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

TABL. 10(257). WAŻNIEJSZE PRZYCZYNY WYPADKÓW DROGOWYCH^a W 2010 R.
 MAJOR CAUSES OF ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W % <i>In %</i>	SPECIFICATION
Wypadki ogółem	2296	100,0	Total accidents
Ważniejsze przyczyny wypadków:			Major causes of accidents:
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez kierujących pojazdami	1758	76,6	<i>Non-compliance with traffic regulations by drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do sytuacji w ruchu łącznie z przekroczeniem dozwolonej prędkości	572	24,9	<i>inappropriate speed for road conditions including exceeding the speed limit</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	414	18,0	<i>non-compliance with vehicle right of way passing incorrectly</i>
nieprawidłowa jazda na przejściach dla pieszych	267	11,6	<i>drive incorrectly in the pedestrians crossing</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	108	4,7	<i>passing incorrectly</i>
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez osoby piesze	314	13,7	<i>Non-compliance with traffic regulations by pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	210	9,1	<i>of which imprudently entering the road way</i>
Stan nietrzeźwości użytkowników dróg:			Accidents involving persons under the influence of alcohol:
kierujących	168	7,3	<i>drivers of</i>
samochodami osobowymi	130	5,7	<i>passenger cars</i>
motocyklami	6	0,3	<i>motorcycles</i>
rowerami	14	0,6	<i>bicycles</i>
motorowerami	10	0,4	<i>motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	5	0,2	<i>lorries</i>
innymi pojazdami	3	0,1	<i>other vehicles</i>
pieszych	90	3,9	<i>pedestrians</i>

^a Zarejestrowane przez policję.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

^a Registered by the police.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Wrocław.

Łączność

Communications

TABL. 11(258). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**^a
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)...	734	733	651	648	Post offices (as of 31 XII)
miasta.....	401	429	372	369	urban areas
wieś.....	333	304	279	279	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane w tys.	22314,4	24462,6	30465,0	32966,4	Registered letters mailed in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^b w tys.	1261,5	2037,4	1755,2	1578,4	Packages and insured letters mailed ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane w tys. ...	8788,1	7059,1	5996,4	4845,5	Postal and telegraphic transfers paid in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	20701,8	18412,4	15582,9	13701,2	Orders of payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej. b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

a The data apply to the public post. b In overtum within Poland and from Poland aboard; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 12(259). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**^a
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne	916772	1004859	726952	678000	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	749244	766463	503569	458055	of which private subscribers ^b
miasta.....	751808	872159	634151	597185	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	605803	652649	430098	394777	of which private subscribers ^b
wieś.....	164964	132700	92801	80815	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	143441	113814	73471	63278	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	894410	863429	605763	560672	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	730990	742248	521972	487567	urban areas
wieś	163420	121181	83791	73105	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samo- inkasujące	7792	7894	3357	3247	Public pay telephones
miasta	6180	5908	2523	2410	urban areas
wieś	1612	1286	834	837	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concern operators of public system. b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section „Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data regarding the **retail sale** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods at:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of commercial consumer goods as well as catering products in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, is marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis: non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

6. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. Shops include public pharmacies.

6. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw od 2004 r. opracowane są opisaną powyżej metodą; do 2003 r. dane opracowano na podstawie rejestru.

9. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. *Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations since 2004 are compiling with method described above; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1(260). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł.....	25674,9	38893,7	37065,0	T O T A L in mln zł
W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w %	26,9	35,9	41,9	Of which share of trade enterprises ^a in %
Na 1 mieszkańca w zł	8883	13521	12883	Per capita in zł

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
 a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2(261). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ŻŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M	12097,8*	21883,1	22726,3	T O T A L
--------------------------	-----------------	----------------	----------------	------------------

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	81,2	84,1	85,0	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe ..	29,1	30,6	29,2	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,6	5,8	5,3	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	46,5	47,7	50,5	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	18,8	15,9	15,0	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3(262). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ŻŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M	20902,1*	32278,9	33584,0	T O T A L
--------------------------	-----------------	----------------	----------------	------------------

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	9,7	8,3	8,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,0*	3,1	3,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	85,3*	88,6	88,3	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4(263). SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	33524	28146	28262	28162	TOTAL
Domy towarowe	13	8	4	5	Department stores
Domy handlowe	39	35	15	19	Trade stores
Supermarkety.....	128	209	332	377	Supermarkets
Hipermarkety.....	8	38	50	57	Hipermarkets
Sklepy powszechnie	432	468	441	477	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	772	1349	2370	2465	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^a	31595	25331	24438	24172	Other shops ^a
Stacje paliw.....	537	708	612	590	Petrol stations

a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

U w a g a. Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 335.

a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

N o t e. Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data are not strictly comparable with data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes, item 8 on page 335.

TABL. 5(264). GASTRONOMIA^aCATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	921	779	996	1219	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	318	357	392	414	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	691617	824934	1593129	1726105	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna.....	562804	705571	1427131	1536658	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	86078	70198	103516	110736	alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6(265). TARGOWISKA

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	151	160	152	149	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej.....	138	152	146	143	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	846,0	874,9	815,5	855,8	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa.....	447,3	459,6	425,5	474,7	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	14996	10790	6783	6669	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	12473	7420	5055	4759	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1332	2106	643	696	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł.....	17210,3	17124,4	16139,0	15582,1	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (w tym środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers and employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e. the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz do 2009 r. inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaznik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaznik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaznik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. The Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

N o t e. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, a także wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, also liabilities from bank credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Note. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespectively of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1(266). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	105282,1	163999,3	179138,6	7560,6	171578,0
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	64437,9	100893,6	109677,8	5726,1	103951,6
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... <i>Net sales revenues of goods and materials</i>	37122,2	57177,2	62813,1	1227,5	61585,6
Przychody finansowe..... <i>Financial revenues</i>	1657,6	3054,7	3346,3	244,2	3102,1
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności..... Costs of obtaining revenues from total activity	99223,9	154304,8	166517,7	6884,9	159632,8
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	62332,6	97780,3	104857,7	5193,3	99664,4
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	32444,4	49113,1	53681,5	1149,5	52532,0
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe..... <i>Financial costs</i>	2161,1	4384,9	4823,2	183,6	4639,6
Wynik finansowy na działalności gospodarczej..... Financial result on economic activity	6058,3	9694,5	12620,9	675,7	11945,2
Zyski nadzwyczajne..... Extraordinary profits	32,2	24,6	74,0	4,8	69,2
Straty nadzwyczajne..... Extraordinary losses	9,4	27,4	51,0	4,6	46,4
Wynik finansowy brutto Gross financial result	6081,1	9691,8	12643,9	675,9	11968,0
Zysk brutto	7435,5	11192,8	14200,0	768,1	13431,8
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	1354,3	1501,0	1556,1	92,3	1463,8
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto..... Obligatory encumbrances of gross financial result	1050,7	1645,4	2161,8	109,3	2052,5
W tym podatek dochodowy ^a	1032,3	1643,6	2161,8	109,3	2052,5
<i>Of which income tax^a</i>					
Wynik finansowy netto..... Net financial result	5030,5	8046,4	10482,1	566,6	9915,5
Zysk netto	6381,7	9555,3	12082,9	656,4	11426,4
<i>Net profit</i>					
Strata netto	1351,2	1508,9	1600,8	89,9	1510,9
<i>Net loss</i>					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 340.

a See general notes, item 9 on page 340.

TABL. 2(267). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encum- brances of gross finan- cial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
OGÓŁEM 2005	105282,1	99223,9	6081,1	1050,7	5030,5
TOTAL 2009	163999,3	154304,8	9691,8	1645,4	8046,4
2010	179138,6	166517,7	12643,9	2161,8	10482,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	958,7	845,9	113,4	2,4	110,9
Przemysł <i>Industry</i>	99199,2	89828,8	9390,6	1652,7	7737,9
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	17937,0	12312,5	5624,5	1044,5	4580,0
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	69194,7	66345,2	2869,0	435,2	2433,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	9773,0	9033,2	740,0	139,2	600,9
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	2294,5	2137,9	157,0	33,8	123,2
Budownictwo..... <i>Construction</i>	9227,4	8577,1	649,2	98,6	550,6
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	48613,2	47432,9	1178,4	195,5	983,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	4018,3	3924,6	94,1	15,7	78,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1571,7	1598,4	-26,6	37,6	-64,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	1943,1	1808,4	134,6	-10,4	145,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.... <i>Financial and insurance activities</i>	3676,1	3354,5	321,6	48,7	272,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1576,1	1374,3	200,9	41,7	159,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2026,4	1810,8	216,5	22,6	193,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4407,6	4089,2	318,5	42,8	275,7
Edukacja <i>Education</i>	182,5	168,0	14,5	1,6	12,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1291,1	1236,0	59,8	10,9	48,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	327,3	361,8	-34,5	1,5	-36,0
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	119,8	106,9	13,0	-0,1	13,1

TABL. 3(268). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	3660	76,4	21,5	2,1	75,5	22,1	2,4
TOTAL 2009	4261	77,5	22,1	0,4	76,5	22,6	0,9
..... 2010	4266	78,9	20,7	0,3	78,2	21,2	0,6
sektor publiczny public sector	229	69,4	30,6	-	68,6	31,4	-
sektor prywatny private sector	4037	79,5	20,2	0,3	78,7	20,7	0,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	123	91,1	8,9	-	90,2	9,8	-
Przemysł Industry	1383	76,7	23,2	0,1	76,2	23,7	0,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	53	71,7	28,3	-	69,8	30,2	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1192	76,5	23,4	0,1	76,0	23,9	0,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	24	87,5	12,5	-	87,5	12,5	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	114	78,9	21,1	-	78,9	21,1	-
Budownictwo Construction	490	82,4	17,1	0,4	82,0	17,6	0,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ¹ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1142	81,8	18,1	0,1	81,3	18,6	0,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	163	71,2	28,8	-	71,2	28,8	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	89	55,1	44,9	-	55,1	44,9	-
Informacja i komunikacja Information and communications	113	82,3	17,7	-	82,3	17,7	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	56	71,4	28,6	-	71,4	28,6	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	134	82,1	13,4	4,5	76,9	14,2	9,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	182	77,5	22,5	-	76,9	23,1	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	197	80,7	17,3	2,0	76,6	19,3	4,1
Edukacja Education	29	96,6	3,4	-	96,6	3,4	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	126	82,5	17,5	-	81,7	18,3	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	22	31,8	68,2	-	31,8	68,2	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	17	58,8	41,2	-	58,8	41,2	-

TABL. 4(269). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w % in %				
OGÓŁEM 2005	94,2	5,8	4,8	31,9	94,1	132,6
TOTAL 2009	94,1	5,9	4,9	36,4	102,2	144,4
..... 2010	93,0	7,1	5,9	40,3	108,1	149,7
sektor publiczny public sector	91,1	8,9	7,5	70,8	134,3	158,3
sektor prywatny private sector	93,0	7,0	5,8	39,1	107,0	149,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	88,2	11,8	11,6	70,5	181,1	318,9
Przemysł Industry	90,6	9,5	7,8	42,9	113,5	155,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	68,6	31,4	25,5	130,3	202,2	274,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	95,9	4,1	3,5	28,1	97,1	137,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	92,4	7,6	6,1	37,5	119,2	135,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	93,2	6,8	5,4	65,7	143,1	160,5
Budownictwo Construction	93,0	7,0	6,0	49,1	113,2	166,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ¹ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,6	2,4	2,0	15,2	70,8	124,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	97,7	2,3	2,0	26,3	84,8	102,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	101,7	-1,7	-4,1	99,2	152,3	169,5
Informacja i komunikacja Information and communications	93,1	6,9	7,5	85,6	191,8	218,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	91,3	8,7	7,4	143,1	184,7	191,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	87,2	12,7	10,1	107,2	145,5	198,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	89,4	10,7	9,6	76,3	179,6	204,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	92,8	7,2	6,3	19,5	113,0	120,8
Edukacja Education	92,1	7,9	7,0	321,0	558,2	597,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	95,7	4,6	3,8	72,1	147,9	156,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	110,5	-10,5	-11,0	109,0	137,6	145,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities	89,2	10,8	10,9	41,2	104,9	133,8

TABL. 5(270). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy			
			razem total	w tym		
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	
w mln zł						
1	OGÓŁEM	2005	34413,7	9327,5	2644,2	1845,7
2	TOTAL	2009	56205,1	15122,5	4028,6	3223,0
3		2010	63561,3	16558,1	4353,2	3502,8
4	sektor publiczny		2689,2	343,0	110,4	63,2
	<i>public sector</i>					
5	sektor prywatny		60872,2	16215,1	4242,8	3439,6
	<i>private sector</i>					
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		583,6	246,4	45,7	41,4
	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
7	Przemysł		35667,2	9313,7	3944,8	2781,3
	<i>Industry</i>					
8	górnictwo i wydobywanie		8172,0	2139,5	189,6	1671,2
	<i>mining and quarrying</i>					
9	przetwórstwo przemysłowe		24256,0	6882,8	3532,9	1106,1
	<i>manufacturing</i>					
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		2467,6	223,3	191,3	0,5
	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		771,7	68,1	31,0	3,5
	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
12	Budownictwo		4873,6	1306,6	155,2	548,0
	<i>Construction</i>					
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych		11794,8	4975,2	132,5	32,7
	<i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ					
14	Transport i gospodarka magazynowa		896,9	122,5	20,4	3,0
	<i>Transportation and storage</i>					
15	Zakwaterowanie i gastronomia		389,0	31,2	12,6	2,8
	<i>Accommodation and catering</i> ^Δ					
16	Informacja i komunikacja		917,8	86,1	8,2	15,4
	<i>Information and communications</i>					
17	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2329,4	3,3	0,6	1,0
	<i>Financial and insurance activities</i>					
18	Obsługa rynku nieruchomości		1065,9	253,0	7,7	20,5
	<i>Real estate activities</i>					
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		976,7	74,3	3,9	36,8
	<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
20	Administrowanie i działalność wspierająca		3588,9	119,7	9,8	19,4
	<i>Administrative and support service activities</i>					
21	Edukacja		38,4	2,0	0,2	-
	<i>Education</i>					
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		315,3	12,6	9,2	-
	<i>Human health and social work activities</i>					
23	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		75,2	1,7	0,7	0,2
	<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
24	Pozostała działalność usługowa		48,5	9,6	1,6	0,3
	<i>Other service activities</i>					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 340.

a See general notes, item 12 on page 340.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^a <i>of which from deliveries and services^a</i>	<i>Short-term investments</i>	<i>Short-term deferred expenditures</i>	
<i>in mln zł</i>						
1704,4	3049,3	16116,7	2844,6	8290,8	678,8	1
2385,0	5340,5	25605,1	19638,0	14176,6	1301,0	2
2402,9	6115,1	28757,1	22650,6	17128,5	1117,7	3
48,7	119,3	1079,0	869,6	1203,0	64,2	4
2354,2	5995,8	27678,1	21781,0	15925,5	1053,5	5
150,3	7,9	202,4	109,3	129,0	5,8	6
1969,8	554,1	16149,5	13761,1	9809,7	394,2	7
272,6	2,6	2140,0	1853,2	3874,5	18,0	8
1695,9	489,0	12149,1	10304,6	4936,9	287,3	9
-	30,7	1488,2	1312,3	682,4	73,6	10
1,3	31,8	372,3	291,1	316,0	15,3	11
156,7	426,6	1881,7	1613,3	1440,2	245,2	12
87,9	4670,1	5252,4	4570,5	1431,5	135,7	13
0,0	96,8	512,7	388,9	231,0	30,7	14
0,9	14,6	121,8	67,8	227,7	8,4	15
23,8	37,6	445,1	398,8	359,1	27,4	16
0,6	0,7	506,9	283,8	1744,6	74,6	17
8,9	175,8	205,9	166,4	575,7	31,3	18
1,0	30,8	493,4	312,9	364,6	44,4	19
1,8	87,9	2779,6	820,1	578,6	111,0	20
-	1,9	15,2	4,7	20,6	0,5	21
1,2	1,9	152,6	126,2	145,0	5,1	22
-	0,9	14,7	7,7	56,2	2,6	23
-	7,6	23,1	19,3	15,0	0,8	24

TABL. 6(271). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
					kredyty i pożyczki and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	39005,2	13055,6	8110,2	25949,6	5174,5	9324,9
TOTAL	2009	59964,5	21029,8	9881,7	38934,7	8293,7	18849,0
	2010	64117,7	21658,9	9975,0	42458,8	8410,2	21185,5
sektor publiczny		3167,4	1468,8	1262,1	1698,6	313,0	500,4
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		60950,2	20190,1	8712,9	40760,2	8097,2	20685,1
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		365,0	182,0	125,7	183,0	41,0	97,8
Przemysł		30859,3	7987,2	2719,5	22872,1	3482,2	12148,5
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		3781,5	807,6	49,2	2973,9	135,8	957,1
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		23368,9	5772,1	2108,0	17596,7	3151,6	10307,8
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		2763,4	942,7	137,2	1820,7	112,4	738,1
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		945,6	464,7	425,1	480,9	82,3	145,4
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>							
Budownictwo		3977,3	1043,1	640,6	2934,2	434,3	1551,8
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ		11528,7	2086,5	1611,2	9442,2	2317,8	5724,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		1285,2	407,7	273,5	877,5	166,2	410,2
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1256,7	1027,2	601,8	229,5	41,1	115,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		553,8	134,5	73,3	419,3	68,9	237,2
<i>Information and communications</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		4236,4	3017,2	186,2	1219,2	31,4	99,3
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2365,0	1828,0	1320,0	537,0	120,5	167,5
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		563,5	85,8	57,6	477,7	64,7	191,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		6402,0	3430,5	2099,6	2971,5	1581,9	323,8
Edukacja		6,9	0,5	0,3	6,4	0,6	3,1
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		326,7	125,5	99,4	201,2	48,8	80,7
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		282,6	231,0	147,7	51,6	9,2	21,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		108,4	72,1	18,7	36,3	1,8	13,3
<i>Other service activities</i>							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 341.

a See general notes, item 14 on page 341.

TABL. 7(272). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which		
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubie- głych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł		in mln zł		
O GÓŁEM	2005	46920,3	28792,7	15483,3	-5551,4	5099,1
TOTAL	2009	73292,7	35254,6	28738,5	-4597,6	8206,0
	2010	79734,0	35533,9	31556,3	-3945,6	10571,2
sektor publiczny		9709,7	5198,5	3506,1	-189,1	566,6
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		70024,3	30335,4	28050,2	-3756,5	10004,6
<i>private sector</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo...		824,4	225,2	395,4	-21,9	110,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		48240,2	18803,3	20384,3	-2543,2	7830,3
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		15580,3	2595,3	8067,8	-151,3	4580,0
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		22591,9	11508,0	8406,3	-2413,6	2526,2
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		6861,9	2273,3	3398,4	95,0	600,9
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3206,1	2426,8	511,8	-73,4	123,2
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		3333,4	962,0	1254,1	-16,1	550,7
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ		8716,2	4667,5	3263,5	-1037,5	975,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		1180,6	919,9	160,1	-77,9	74,3
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1168,2	635,7	196,2	327,6	-61,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		1594,6	686,0	807,5	-121,6	145,5
<i>Information and communications</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa....		4081,5	1356,9	2178,0	-106,4	272,9
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4226,3	2614,8	1404,1	-39,7	159,6
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1286,9	606,7	468,8	-29,6	195,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3999,2	3129,8	842,7	-46,8	275,8
<i>Administrative and support service activities</i>						
Edukacja		33,9	3,6	19,9	0,2	12,9
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		620,1	416,3	159,3	-24,7	51,2
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		386,1	473,1	22,4	-193,3	-35,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		42,4	33,1	0,0	-15,0	13,1
<i>Other service activities</i>						

TABL. 8(273). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate				
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	22535,9	2324,3	1258,9	2262,2	8836,0
TOTAL	2009	29808,4	1635,2	2260,3	2787,9	13291,5
	2010	30549,4	1376,3	1788,9	3157,3	13396,4
sektor publiczny		5323,3	540,9	765,3	136,1	42,3
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		25226,1	835,5	1023,7	3021,2	13354,0
<i>private sector</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo...		211,8	38,0	28,3	55,4	50,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		18290,3	982,7	1366,2	1259,7	8395,5
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		2590,2	712,0	230,9	63,8	137,7
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		11004,9	140,8	119,6	1135,2	7921,0
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		2273,3	19,9	971,0	33,1	274,0
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2421,9	110,0	44,7	27,5	62,8
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		791,8	43,9	104,4	163,9	91,7
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ		4248,4	13,7	23,9	626,7	3260,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		864,2	100,9	51,3	42,8	40,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		612,1	21,8	24,9	42,2	116,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		682,6	1,3	2,4	43,9	80,4
<i>Information and communications</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1517,4	-	129,1	254,8	602,4
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		824,3	70,5	8,2	162,6	2,7
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		553,6	12,8	20,9	394,5	22,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ activities		1056,4	-	1,1	73,2	702,8
<i>Administrative and support service activities</i>						
Edukacja		3,3	-	-	2,8	0,1
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		400,5	74,6	11,8	25,6	10,2
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		471,1	16,1	16,3	8,2	17,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		21,7	-	0,1	1,1	2,8
<i>Other service activities</i>						

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków oraz wyników budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- do 2009 r. ustawa o finansach publicznych z dnia 30 VI 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), z późniejszymi zmianami, w 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 i 1241) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966), z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning revenues, expenditures and the budgets results of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats, voivodship).

3. The general principles of public finance, management of local self-government entities, budgetary reporting and classification of budget revenue and expenditure are regulated by the following legal acts:

- until 2009 the Law on Public Finance, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104), with later amendments, in 2010 the Law dated 27 VIII 2009 (Journal of Laws No. 157, item 1240 and 1241), with later amendments,
- the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (Journal of Laws of 2001 No. 142), item 1591, with later amendments,
- the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 (Journal of Laws of 2001 No. 142, item 1592), with later amendments,
- the Law on Voivodship Self-government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws of 2001 No. 142, item 1590), with later amendments,
- the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (Journal of Laws No. 203, item 1966), with later amendments,
- the Regulation of the Minister of Finance, dated 27 VI 2006, on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 115, item 781),
- the Regulation of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on the Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures as well as Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

A city with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore, in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
 - c) dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r., Dz. U. Nr 38, poz. 207),
 - c) otrzymane z funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi – w tym składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance.

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
 - c) revenue from property e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - d) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - b) provided under the programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 of the detailed classification of income, expenses, revenues and expenditures and funds from foreign sources, in force on the basis of the decree of the Minister of Finance dated 2 III 2010, Journal of Laws No. 38, item 207),
 - c) allocations received from appropriated funds,
 - d) other allocations, including allocations based on agreements between entities of local self-government,
- 3) general subsidies from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensatory, balancing and regional.

7. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives – of which contributions to compulsory social security and the Labour Fund),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- allocations for the organizational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees,
- benefits for natural persons.

TABL. 1(274). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship	
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM 2000	6142097,2	2595020,1	2163767,5	1029457,1	353852,5	
TOTAL						
	2005	8341173,8	3881049,7	2637488,7	1201222,8	621412,6
	2009	11968476,9	5409411,6	3363515,7	1691723,5	1503826,1
	2010	12782620,2	6034815,1	3829407,5	1905104,8	1013292,8
Dochody własne	7106503,9	3354128,0	2675254,0	546164,9	530957,0	
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym	2695005,6	1033768,0	945254,7	280699,3	435283,6	
Share in income tax						
od osób prawnych.....	564335,2	90037,8	90041,3	18843,4	365412,7	
corporate income tax						
od osób fizycznych.....	2130670,4	943730,2	855213,4	261855,9	69870,8	
personal income tax						
Podatek od nieruchomości.....	1382692,2	1001565,4	381126,7	-	-	
Tax on real estate						
Podatek rolny	79841,2	78920,0	921,2	-	-	
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych	52309,3	33409,5	18899,8	-	-	
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych	140927,5	76720,3	64207,2	-	-	
Tax on civil law transactions						
Opłata skarbowa	39816,2	22308,3	17507,8	-	-	
Treasury fee						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1(274). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Dochody z majątku Revenue from property	954664,7	372391,9	552019,3	26992,3	3261,2
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	337138,4	157165,8	170657,0	8309,4	1006,2
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych Funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources	147836,5	110983,5	6745,6	11994,6	18112,7
Dotacje celowe^b Appropriated allocations^b	2704303,6	1318099,5	486710,7	555242,5	344250,8
w tym: of which:					
Z budżetu państwa From the state budget	1776614,9	917433,6	312172,0	409860,4	137148,9
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	1134436,5	617291,2	177682,8	229869,9	109592,7
własne for own tasks	633951,9	298041,1	132104,6	177637,7	26168,5
realizowane na podstawie porozumień z orga- nami administracji rządowej realized on the basis of agreements with gov- ernment administration bodies	8226,5	2101,4	2384,6	2352,8	1387,7
Otrzymane z funduszy celowych Received from appropriated funds	69052,1	38923,9	4239,0	6313,4	19575,8
Na zadania realizowane na podstawie porozu- mień między jednostkami samorządu terytorial- nego For tasks realized on the basis of agreements between entities of local self-government	119813,3	28466,0	26618,0	62193,1	2536,2
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subsidies from the state budget	2971812,7	1362587,6	667442,8	803697,4	138085,0
W tym na zadania oświatowe Of which for educational tasks	2335438,2	1038845,2	602866,1	633853,1	59873,9

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych (w 2009 r. określanymi jako dotacje rozwojowe).

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations from paragraphs 200 and 620 of the classification of budget revenue and expenditure (in 2009 defined as development allocations).

TABL. 2(275). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2010 R.
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	12782620,2	6034815,1	3829407,5	1905104,8	1013292,8
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	177675,3	102578,0	290,9	5696,9	69109,6
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	14162,4	14162,4	-	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	740723,2	224245,2	259629,3	134098,9	122749,8
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	1147876,6	416261,6	684748,5	40035,9	6830,6
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	36949,4	6804,3	5884,6	20865,0	3395,5
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	180492,6	70219,2	64310,1	26047,1	19916,3
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa	189961,2	26935,2	53141,3	109644,6	240,1
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych oraz od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	4691940,7	2442500,4	1488381,0	324504,9	436554,4
<i>Corporate income tax and personal income tax as well as from others units without legal personal- ity</i>					
Oświata i wychowanie	221499,3	130599,4	48825,8	39083,1	2990,9
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	198103,4	13743,4	12440,5	153168,0	18751,5
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1072596,5	732220,2	185978,2	153076,1	1322,0
<i>Social welfare</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	36639,7	21571,2	3493,2	11162,0	413,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	343728,7	249799,8	64672,3	25845,8	3410,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	65924,8	42074,5	15796,8	69,7	7983,8
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	179978,9	78713,9	93170,6	7987,4	107,0
<i>Physical education and sport</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3(276). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM 2000	6452457,8	2741233,2	2308268,0	1052720,0	350236,6
TOTAL					
2005	8121049,3	3921926,3	2412925,3	1216795,5	569402,2
2009	13630155,1	5890294,8	4300940,1	1848576,4	1590343,8
2010	14027112,8	6716508,9	3999167,5	2008061,1	1303375,3
Wydatki bieżące	10587421,1	4993398,1	3030963,7	1737741,7	825317,6
Current expenditure					
w tym: of which:					
Dotacje	1215979,3	467258,7	311820,5	117192,7	319707,4
<i>Allocations</i>					
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- sposdarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych	134130,5	103082,4	20607,1	4320,7	6120,3
<i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds</i>					
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1094400,2	834939,2	189607,1	64572,9	5281,1
<i>Benefits for natural persons</i>					
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	7921538,7	3545547,6	2396732,7	1501778,0	477480,4
<i>Current expenditure of budgetary entities</i>					
w tym: of which:					
wynagrodzenia	3627007,6	1680089,1	989881,2	809783,4	147253,7
<i>wages and salaries</i>					
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy	584455,6	282929,3	155483,8	122599,5	23443,0
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>					
zakup materiałów i usług	2980498,3	1350314,9	1059013,0	368289,3	202881,0
<i>purchase of materials and services</i>					
Obsługa długu publicznego	187706,8	77938,0	76537,3	27379,0	5852,5
<i>Public debt servicing</i>					
Wydatki majątkowe	3439691,6	1723110,8	968203,8	270319,3	478057,7
Property expenditure					
W tym inwestycyjne ^b	3301490,1	1687215,3	912248,8	268368,3	433657,7
<i>Of which investment expenditure^b</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4(277). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2010 R.
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	14027112,8	6716508,9	3999167,5	2008061,1	1303375,3
TOTAL					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo	281429,8	185204,6	673,3	5704,7	89847,2
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	46283,9	42244,3	3624,6	-	415,0
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	2453046,2	760145,0	793013,6	318507,0	581380,5
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	684319,8	364523,7	310261,6	8048,3	1486,2
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	93594,2	32997,8	29160,6	22681,7	8754,1
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	1246839,0	680512,6	255871,1	204104,6	106350,7
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa	290317,0	92664,4	81256,7	113764,7	2631,1
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	196535,6	81593,1	76638,5	32068,2	6235,8
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	3583356,5	1926940,4	968714,9	578426,9	109274,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	452417,3	82937,9	41534,7	181665,5	146279,3
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1619503,0	954773,2	372187,5	281454,0	11088,3
<i>Social welfare</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	328731,8	68023,5	89967,5	134051,5	36689,3
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	981337,8	647969,2	321982,8	6710,0	4675,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	648662,4	365646,4	189285,9	4361,0	89369,1
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	497772,2	277916,2	181847,8	16013,0	21995,1
<i>Physical education and sport</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 1 I 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- means of transport,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used since 2005 International Accounting Standards – IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor’s activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares were included in the section “Transportation and storage” since 2005 (in previous editions of the Yearbook those outlays had been reported in the section “Construction”).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

3. Since 2002 due to amendment of Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) have been included into investment outlays of those units.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnership employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd), as well as since 1 I 2002, co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 1 I 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców)

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdań wyczości,

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** as of 31 XII is understood:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 1 I 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (IAS).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. Since 2002, due to amendment Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments), some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee).

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnership employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnership employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1-4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 359.

Note to tables 1-4

See general notes, item 3 on page 359.

TABL. 1(278). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	18751,9	17950,2	8459,1	9491,1
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	225,8	220,0	55,2	164,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	7188,7	6832,2	2395,3	4436,8
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	1324,5	1410,4	0,4	1410,0
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	3408,4	2743,9	88,1	2655,8
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1412,3	1683,2	1358,6	324,6
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	1043,5	994,7	948,2	46,5
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	559,9	874,4	182,7	691,7
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1750,7	1285,8	1,3	1284,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	3476,5	3487,7	3186,8	300,9
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	164,6	309,0	8,4	300,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	186,9	209,9	6,4	203,5
<i>Information and communications</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	289,7	207,1	9,5	197,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2214,1	1414,1	238,7	1175,5
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	261,2	249,3	79,7	169,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	307,1	314,6	43,0	271,6
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	398,6	560,5	559,4	1,1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	653,6	819,1	788,4	30,7
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	421,0	564,8	420,9	143,9
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	594,7	523,5	459,5	64,0
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	58,9	78,2	23,9	54,3
<i>Other service activities</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2(279). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
			<i>total</i>	<i>public sector</i>	<i>private sector</i>
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	7621,0	10555,0	9884,6	3297,7	6586,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	103,8	96,4	88,2	51,5	36,8
Przemysł <i>Industry</i>	4698,6	6389,6	6184,1	1921,9	4262,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	685,1	1317,1	1409,5	0,4	1409,1
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	3314,3	3261,3	2603,6	87,9	2515,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	463,6	1381,5	1631,4	1335,5	295,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	235,6	429,7	539,7	498,0	41,6
Budownictwo..... <i>Construction</i>	173,4	301,0	420,4	175,4	245,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1083,4	1273,8	960,4	1,3	959,1
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	541,7	760,0	693,7	560,8	132,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	42,9	125,5	184,1	0,1	184,0
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	147,4	165,8	128,7	5,8	122,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	283,8	160,6	137,7	9,5	128,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	158,3	502,8	196,9	112,1	84,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	31,8	83,3	127,7	74,7	53,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	183,1	227,1	294,4	43,0	251,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	-	0,1	0,1	-	0,1
Edukacja <i>Education</i>	10,5	21,6	22,8	2,1	20,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	139,5	255,4	349,1	295,3	53,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	17,6	179,9	81,9	44,4	37,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	5,2	12,2	14,2	-	14,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3(280). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a NA ŚRODKI TRWAŁE (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a ON FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowie <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>means of transport</i>	
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM	2005	6964,1	2577,7	3446,5	916,1
TOTAL	2009	8572,8	3793,9	4115,9	610,5
	2010	8870,4	3719,5	4363,0	720,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		107,0	52,1	31,8	13,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Górnictwo i wydobywanie		1351,5	503,0	816,1	31,8
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe		2543,7	567,1	1831,2	124,1
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		1267,2	580,8	657,8	28,2
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		550,5	450,9	62,2	31,1
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		481,6	260,7	168,8	50,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		826,5	442,8	262,0	118,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		311,0	196,5	10,2	97,9
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		171,9	105,6	62,9	2,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		116,2	21,4	88,4	6,2
<i>Information and communications</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		115,4	21,2	68,4	25,7
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		202,9	175,7	22,3	4,2
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		67,4	23,1	36,1	7,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		289,1	82,4	35,7	159,6
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		22,7	13,7	5,9	3,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		367,6	167,8	185,1	14,6
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		68,0	46,7	17,2	0,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		10,3	8,1	1,0	1,1
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4(281). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH
I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS
AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>means of transport</i>
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM 2005	1974,3	1714,1	202,3	39,4
TOTAL				
	2009	4608,0	4258,7	299,8
	2010	5111,6	4575,9	422,6
własność państwa <i>state ownership</i>	2423,2	2110,9	263,6	48,5
własność jednostek samorządu terytorialnego.... <i>local self-government entities ownership</i>	2688,4	2465,0	159,0	34,5
w tym: <i>of which:</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	12,6	10,4	1,6	0,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	0,4	0,1	0,3	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	83,2	77,2	5,2	0,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	106,2	101,5	4,7	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	0,3	0,0	0,3	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4273,7	4022,2	143,6	77,7
Edukacja <i>Education</i>	571,6	318,8	251,7	1,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	32,5	25,2	6,6	0,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	12,9	6,8	4,5	1,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	17,9	13,8	3,9	0,2

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5-8

Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 360.

Note to tables 5-8

See general notes, item 5 on page 360.

TABL. 5(282). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	190463,3	200344,5	76702,3	123642,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	7512,5	7658,2	1620,4	6037,8
Przemysł <i>Industry</i>	76558,6	79448,4	20332,5	59116,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	10144,4	11144,6	1843,7	9300,8
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	41529,0	43440,6	933,7	42506,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	16823,9	15880,6	10057,9	5822,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	8061,2	8982,7	7497,2	1485,5
Budownictwo <i>Construction</i>	5168,3*	4603,2	1544,7	3058,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	11343,6	12968,1	270,2	12697,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	22715,0*	23878,8	21861,6	2017,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^a</i>	2337,8	2530,8	108,4	2422,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	5393,6	5291,5	146,3	5145,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3263,5	3360,7	259,3	3101,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	28500,9	30311,8	7238,1	23073,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2081,7	2214,4	537,1	1677,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	3119,8	3018,5	341,9	2676,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	8007,6*	8629,5	8618,8	10,7
Edukacja <i>Education</i>	6513,8	7596,8	7272,7	324,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	4595,5	5077,1	3879,1	1198,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2734,7	3080,6	2593,0	487,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	616,3	676,0	78,1	597,9

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6(283). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	81183,7	113846,6	118198,8	28751,2	89447,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1180,9	1563,2	2417,4	1521,8	895,6
Przemysł <i>Industry</i>	51200,1	72266,5	74863,4	17560,5	57302,9
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	7689,7	10106,4	11105,6	1843,7	9261,9
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	24881,0	40138,9	41912,2	930,8	40981,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	14649,7	16551,4	15599,1	9941,8	5657,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3979,7	5469,7	6246,5	4844,2	1402,2
Budownictwo <i>Construction</i>	2117,9	4280,4	3537,4	1543,5	1993,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	4605,1	8544,4	9926,0	269,5	9656,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1791,9	3165,7	2626,9	1288,1	1338,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	946,6	1804,4	1917,7	73,0	1844,7
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>	4691,4	5023,3	4876,4	145,8	4730,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2344,5	2882,7	2932,6	259,2	2673,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4865,3	5714,3	5964,1	1274,6	4689,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	394,6	870,4	1035,6	230,5	805,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4169,7	2721,9	2529,3	150,0	2379,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	-	1,6	1,6	-	1,6
Edukacja <i>Education</i>	68,4	201,4	214,4	24,4	190,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2179,6	3381,3	3735,5	3184,5	551,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	594,2	1322,7	1527,1	1221,6	305,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	33,5	102,6	93,5	4,2	89,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7(284). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM 2005	20927,6	17995,2	2328,5	559,1
TOTAL 2009	30538,8	26307,0	3444,6	670,0
	2010	28687,1	3810,3	735,7
własność państwa state ownership	9391,0	6618,0	2121,2	398,2
własność jednostek samorządu terytorialnego... local self-government entities ownership	24160,0	22069,1	1689,1	337,6
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	59,0	17,7	1,3	0,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2,9	1,3	0,9	0,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	116,0	78,3	37,6	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2645,6	2498,1	111,9	32,6
Budownictwo Construction	1,2	1,2	-	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	0,7	0,6	0,2	-
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	6301,1	6289,6	6,3	5,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	35,4	28,1	7,1	0,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	5963,5	5802,3	115,6	29,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	306,5	279,7	18,1	8,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	191,9	181,4	6,3	2,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	8618,8	6662,5	1369,2	584,5
Edukacja Education	7248,4	5080,5	1875,4	38,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	680,5	520,0	141,7	18,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1305,1	1187,2	105,0	12,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	74,0	58,4	13,4	1,8

TABL. 8(285). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w %	in %		
OGÓŁEM	2005	46,2	41,5	76,1	76,0
TOTAL	2009	42,1	37,1	77,2	61,0
	2010	40,9	36,1	76,5	60,1
własność państwowa		53,5	47,1	78,1	63,3
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego...		36,0	32,8	74,5	56,2
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		29,4	42,4	83,3	75,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przetwórstwo przemysłowe		47,4	11,9	62,3	94,9
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		55,5	47,8	71,5	100,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		34,4	32,5	65,5	72,3
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		11,8	11,8	-	-
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		48,7	54,0	31,4	-
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		18,6	18,5	37,7	66,4
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia		52,4	45,6	77,8	95,2
<i>Accommodation and catering</i>					
Obsługa rynku nieruchomości		63,4	63,5	66,3	74,6
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		8,1	1,7	71,0	80,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca		30,1	27,9	77,0	68,7
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		49,6	43,3	77,6	56,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		38,3	25,1	78,4	79,6
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		41,4	29,8	79,4	75,9
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		23,8	20,7	55,1	52,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		38,6	31,6	62,6	78,3
<i>Other service activities</i>					

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000-2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the “European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)”. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007-2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.

Data for the years 2000-2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector consists of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) as well as other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finances as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,*

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2009 r.”.

- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of scale of the “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2009”.*

TABL. 1(286). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M TOTAL	96385*	103412*	110448	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	84320*	90524*	98142	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	43899*	46608*	52349	52,1*	51,5	53,3
instytucji rządowych i samorządowych general government	11474*	12579*	13353	13,6*	13,9	13,6
gospodarstw domowych households	24261*	26092*	27534	28,8*	28,8*	28,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1931	1645	1739	2,3	1,8	1,8
Przemysł Industry	28090	28663	32037	33,3	31,7	32,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	22384	22345	24517	26,5	24,7	25,0
Budownictwo Construction	5679	6856	7468	6,7	7,6	7,6
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ , transport i gospodarka maga- zynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ , trans- portation and storage, accommodation and catering ^Δ , information and com- munications	20532	22206	24595	24,3	24,5	25,1
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities, real estate activities	8835	9712	9322	10,5	10,7	9,5
Pozostałe usługi Other services	19254	21442	22981	22,8	23,7	23,4
NA 1 MIESZKAŃCA ^a PER CAPITA ^a	33470*	35947*	38395	x	x	x

a W złotych.
a In zlotys.

TABL. 2(287). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW**
(ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	210741*	225567*	234132	Gross output
Zużycie pośrednie.....	126421*	135043*	135989	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	84320*	90524*	98142	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem.....	33814*	38830*	39979	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	49555*	50679*	57143	Gross operating surplus

TABL. 3(288). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych.....	59446*	64997*	68377	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	20643*	22593*	23770	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych.....	57381*	62344*	66674	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	19926*	21671*	23178	per capita in zł

TABL. 4(289). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG PODREGIONÓW**
(ceny bieżące) W 2009 R.
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED BY SUBREGIONS (current prices)
IN 2009

PODREGIONY SUBREGIONS	Produkt krajowy brutto Gross domestic product		Wartość dodana brutto Gross value added	
	w mln zł in mln zł	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	w mln zł in mln zł	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł
OGÓŁEM	110448	38395	98142	34117
TOTAL				
Jeleniogórski	16193	28046	14388	24921
Legnicko-głogowski	25179	56169	22373	49910
Wałbrzyski.....	18414	27243	16363	24208
Wrocławski.....	16592	30565	14743	27159
M. Wrocław	34070	53888	30274	47884

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych (z wyłączeniem ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa) stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych – NFI,
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzycielności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. **The process of privatizing** state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202, with later amendments).

2. On the basis of the legal acts mentioned above (excluding the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury) three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds – NIF,
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128, with later amendments) – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization

Podmioty gospodarki narodowej

1. Źródłem informacji o liczbie podmiotów gospodarki narodowej jest Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej – REGON (KRUPGN REGON), który jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS.

2. Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej z dnia 29 VI 1995 r. (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1995 r.) z późniejszymi zmianami, przedmiotem rejestracji są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

3. **Spółki handlowe** (do 2000 r. określane jako spółki prawa handlowego), to spółki działające w oparciu o przepisy kodeksu handlowego. Dzieli się one na osobowe (jawne, komandytowe, partnerskie, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Dla spółek osobowych istotny jest skład osobowy określony w umowie, dla spółek kapitałowych – określony w umowie kapitał złożony z udziałów (akcji).

Entities of the national economy

1. *Country Official Register of Units of the National Economy - REGON (KRUPGN REGON) is the source of information on the number of entities of the national economy, which is administrative register conducted by President CSO.*

2. *According to the Law on Public Statistics dated 29 VI 1995 (Journal of Laws No. 88, item 439) with later amendments, entities of register are legal persons, economic entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.*

3. **Commercial companies** (until 2000 defined as commercial law companies) are companies conducting activity in accordance with regulations of the Commercial Code. This companies divided into: personal (unlimited, limited professional, joint-stock limited) and capital (join-stock, limited liability). Staff defined in contract is important for personal companies, for capital companies – defined in contract capital consists of shares (stocks).

Prywatyzacja Privatization

TABL. 1(290). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym			Of which		
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatiza- tion	w likwida- cji in liquida- tion	w upadło- ści in bank- ruptcy	w postę- powaniu napraw- czym in sanita- tion procedure	pod zarządem under manage- ment	bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organiza- tional changes
OGÓŁEM TOTAL	3	-	-	2	-	-	1
Budownictwo..... Construction	1	-	-	-	-	-	1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	1	-	-	1	-	-	-
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	1	-	-	1	-	-	-

TABL. 2(291). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD
1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII
1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	519	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	182	35,1	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	204	39,3	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane.....	204	39,3	of which privatized
Poddane likwidacji.....	133	25,6	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane.....	72	13,9	of which liquidated

a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3(292). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIA
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD FROM
1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of as- sets to a com- pany of the State Treasury	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of com- bined methods for disposal of assets
OGÓŁEM	204	48	18	133	5
TOTAL					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	79	19	12	48	-
<i>Manufacturing</i>					
Budownictwo	46	9	1	36	-
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24	9	1	12	2
<i>Trade; repair of motor vehi- cles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	15	3	1	11	-
<i>Transportation and storage</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23	5	-	16	2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					

TABL. 4(293). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKwidowane W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R.
DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Liczba pracujących Number of employed persons	SPECIFICATION
OGÓŁEM	72	3892	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe	24	1119	<i>Manufacturing</i>
Budownictwo	18	1158	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	8	151	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	4	182	<i>Transportation and storage</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7	83	<i>Professional, scientific and technical activities</i>

TABL. 5(294). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych.....	33	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	9	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	163	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej *Entities of the national economy*

TABL. 6(295). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	269531	302615	316811	331247	TOTAL
sektor publiczny	9104	16947	14527	14978	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	260427	285668	302284	316269	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	143	40	14	14	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	38908	42502	46125	47994	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe.....	13211	18966	23188	24782	<i>commercial</i>
cywilne	25643	23476	22882	23157	<i>civil law partnerships</i>
Spółdzielnie	1555	1476	1378	1371	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	290	568	874	1002	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	3396	5471	6862	7249	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	211096	222458	224925	235003	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; w 2000 r. bez gospodarstw pomocniczych.

^a *Excluding persons running private farms; in 2000 excluding subsidiary farms.*

TABL. 7(296). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		<i>w tym of which</i>								
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>				spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				razem total	w tym <i>of which</i>	jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>			
OGÓŁEM	2000	269531	58435	143	13211	79	4379	25643	1555	211096
TOTAL	2005	302615	80157	40	18966	60	5375	23476	1476	222458
	2009	316811	91886	14	23188	47	6346	22882	1378	224925
	2010	331247	96244	14	24782	43	6521	23157	1371	235003
<i>w tym: of which</i>										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6599	1295	1	531	2	164	235	227	5304
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>										
Przemysł		27089	7737	5	4723	21	1570	2780	129	19352
<i>Industry</i>										
w tym przetwórstwo przemysłowe		25571	6861	4	4024	17	1411	2670	128	18710
<i>of which manufacturing</i>										
Budownictwo		39387	5742	4	3240	-	698	2250	194	33645
<i>Construction</i>										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		88216	17296	3	7131	1	2127	9940	180	70920
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>										
Transport i gospodarka magazynowa		20805	1659	1	751	6	239	862	9	19146
<i>Transportation and storage</i>										
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ		10002	2322	-	829	-	286	1425	8	7680
<i>Accommodation and catering^Δ</i>										
Informacja i komunikacja		7586	1883	-	1305	1	221	551	8	5703
<i>Information and communications</i>										
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		11172	1254	-	761	-	58	376	35	9918
<i>Financial and insurance activities</i>										

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; w 2000 r. bez gospodarstw pomocniczych.

a Excluding persons running private farms; in 2000 excluding subsidiary farms.

TABL. 7(296). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>						spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>			
				razem total	w tym <i>of which</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>				
			jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	34214	31529	-	1228	3	359	407	510	2685	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	28624	4814	-	2458	3	430	2208	36	23810	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	7598	1406	-	831	-	212	526	21	6192	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1505	1504	-	3	-	-	-	-	1	
Edukacja..... <i>Education</i>	8798	3671	-	180	-	41	310	2	5127	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	14547	1507	-	442	6	36	502	6	13040	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	5589	3079	-	230	-	45	299	1	2510	
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	19510	9541	-	139	-	35	486	5	9969	

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; w 2000 r. bez gospodarstw pomocniczych.

a Excluding persons running private farms; in 2000 excluding subsidiary farms.

TABL. 8(297). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2000	13211	13070	603	12467	141	96	45
TOTAL	2005	18966	17037	652	16385	1929	1733	123
	2009	23188	20397	675	19722	2791	2201	397
	2010	24782	21714	693	21021	3068	2303	509
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	531	514	5	509	17	13	3	
Przemysł..... <i>Industry</i>	4723	4334	215	4119	389	336	47	
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	4024	3669	171	3498	355	313	38	
Budownictwo..... <i>Construction</i>	3240	2861	64	2797	379	187	112	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	7131	5992	111	5881	1139	1046	80	
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	751	656	14	642	95	86	7	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	829	715	9	706	114	93	21	
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communications</i>	1305	1194	54	1140	111	86	24	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	761	662	86	576	99	78	19	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1228	1102	28	1074	126	66	45	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2458	2085	54	2031	373	165	124	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	831	756	18	738	75	58	12	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3	3	1	2	-	-	-	
Edukacja..... <i>Education</i>	180	163	2	161	17	14	3	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	442	344	13	331	98	45	6	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	230	218	16	202	12	11	1	
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	139	115	3	112	24	19	5	

a W województwie wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2009 r. – 116 spółek partnerskich i 77 spółek komandytowo-akcyjnych, w 2010 r. – 126 spółek partnerskich i 130 spółek komandytowo-akcyjnych.

a There were only in 2009 – 116 professional partnerships and 77 limited joint-stock partnership, in 2010 – 126 professional partnership and 130 limited joint-stock partnership registered in whole voivodship.

TABL. 9(298). OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI W 2010 R.
 Stan w dniu 31 XII
 NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS IN 2010
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which		SPECIFICATION
		krajowe national	zagraniczne foreign	
OGÓŁEM	235003	234425	578	TOTAL of which:
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5304	5302	2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	19352	19308	44	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	18710	18669	41	of which manufacturing
Budownictwo	33645	33608	37	Construction
Handel; naprawa pojazdów samoch- odowych ^Δ	70920	70633	287	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ..	19146	19139	7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7680	7642	38	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5703	5692	11	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9918	9913	5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2685	2668	17	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23810	23761	49	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca	6192	6178	14	Administrative and support service activities
Edukacja	5127	5082	45	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13040	13028	12	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2510	2506	4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	9969	9963	6	Other service activities

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons running private farms.

TABL. 10(299). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON
 WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH W 2010 R.
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER BY NUM-
 BER OF EMPLOYED PERSONS IN 2010
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Podmioty o liczbie pracujących Entities with number of employed persons				SPECIFICATION
		9 i mniej and less	10-49	50-249	250 i więcej and more	
OGÓŁEM	331247	317754	10953	2149	391	TOTAL of which:
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6599	6278	261	58	2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	27089	24020	2260	647	162	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	25571	22829	2040	559	143	of which manufacturing
Budownictwo	39387	37978	1261	134	14	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	88216	85875	2077	238	26	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	20805	20402	340	51	12	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10002	9518	453	24	7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	7586	7380	173	28	5	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11172	11019	111	34	8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	34214	33899	247	66	2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna	28624	28159	418	41	6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca	7598	7285	219	61	33	Administrative and support service activities
Edukacja	8798	6500	1937	350	11	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14547	13853	503	132	59	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5589	5302	237	48	2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	19510	19239	227	36	8	Other service activities

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons running private farms.

TABL. 11(300). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons carrying out economic activities
		spółki companies					cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
		w tym of which			z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability				
		handlowe commercial	w tym of which						
razem total	razem total	akcyjne joint-stock							
OGÓŁEM.....	2005	23389	1998	1067	14	945	931	4	17941
TOTAL	2009	29410	2301	1357	22	1116	944	6	25127
	2010	33382	2701	1857	23	1517	841	12	27864
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		286	47	42	1	40	5	3	234
Przemysł <i>Industry</i>		2542	299	222	6	189	77	-	2239
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		2385	234	162	5	136	72	-	2148
Budownictwo <i>Construction</i>		4973	325	258	3	184	64	3	4643
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>		8957	629	340	1	287	289	1	8322
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		1524	69	48	-	45	21	-	1454
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering^a</i>		1320	163	84	-	62	79	-	1154
Informacja i komunikacja <i>Information and communications</i>		1248	295	261	5	230	34	1	949
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		1249	103	85	2	69	18	-	1137
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>		1846	118	88	1	68	30	1	305
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		2945	299	219	1	168	80	-	2641
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>		1146	123	94	1	84	29	2	1021
Edukacja <i>Education</i>		927	58	29	-	24	29	-	745
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		1412	89	48	1	35	41	1	1316
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		496	35	23	1	19	12	-	342
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		2492	48	15	-	12	33	-	1362

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons running private farms.

TABL. 12(301). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons carrying out economic activities
		spółki companies						spółdzielnie co-operatives	
		razem total	w tym of which				cywilne civil law partnerships		
			handlowe commercial		z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability				
		razem total	akcyjne joint-stock						
OGÓŁEM..... 2005	23932	1134	180	8	153	954	22	22442	
TOTAL 2009	29023	1666	251	12	174	1414	18	26983	
2010	19160	840	298	20	204	540	19	17997	
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	176	10	6	-	6	3	4	162	
Przemysł..... <i>Industry</i>	1446	113	66	10	46	46	4	1327	
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	1387	98	54	8	36	44	4	1285	
Budownictwo..... <i>Construction</i>	3147	92	37	-	31	55	4	3051	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	6320	252	60	3	37	192	2	6065	
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	1217	36	11	-	8	25	-	1181	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^a</i>	796	54	10	-	8	44	-	735	
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communications</i>	441	43	19	-	14	24	-	398	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	1006	21	12	1	7	9	-	984	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	241	36	22	-	18	14	5	168	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1263	84	33	3	19	51	-	1174	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	643	27	11	2	7	16	-	612	
Edukacja..... <i>Education</i>	486	20	5	-	1	15	-	355	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	557	18	1	1	-	17	-	527	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	292	8	2	-	1	6	-	269	
Pozostała działalność usługowa .. <i>Other service activities</i>	1120	26	3	-	1	23	-	989	

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

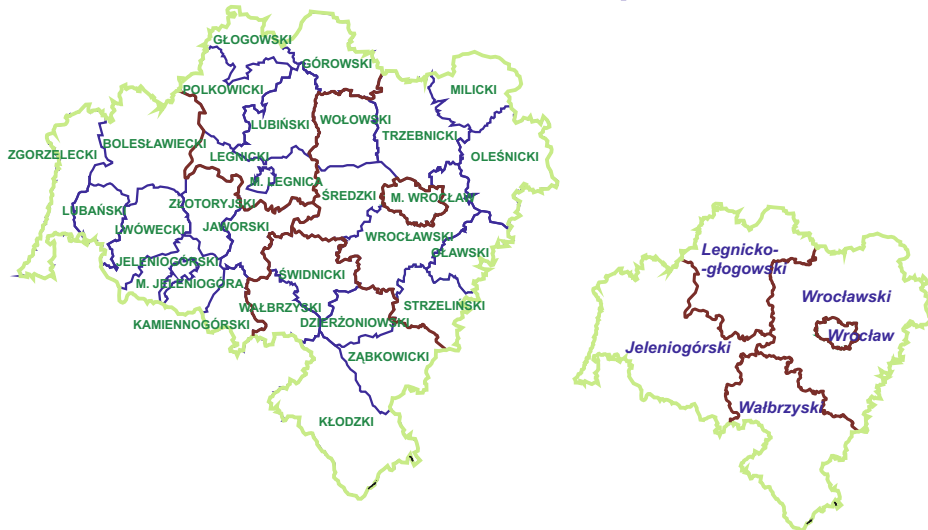
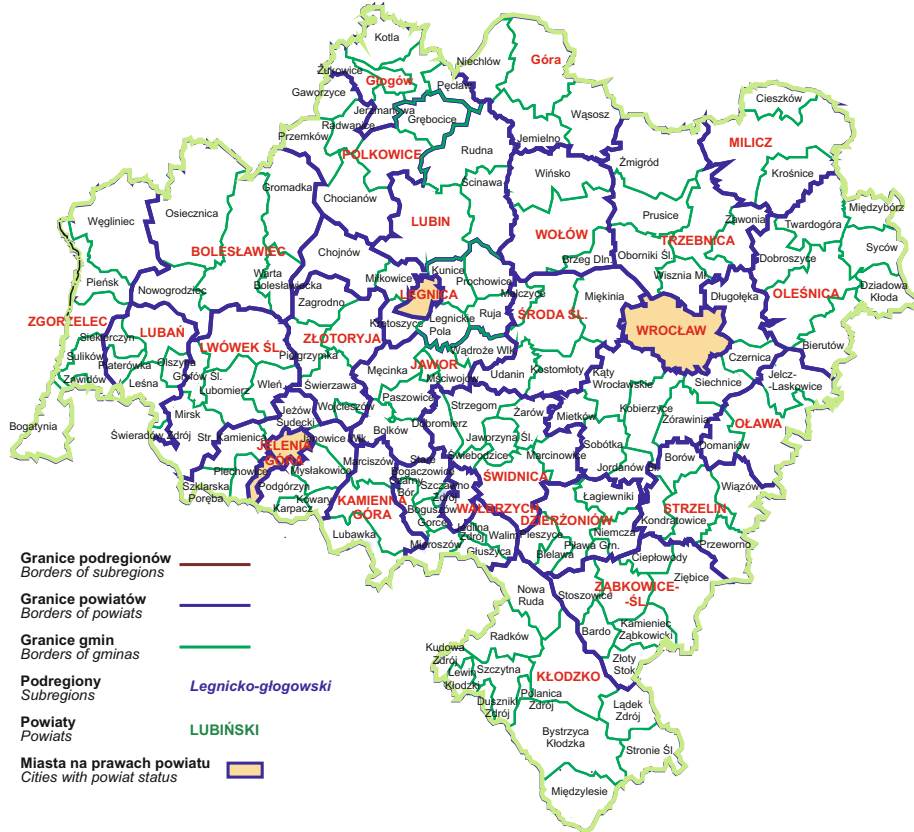
^a Excluding persons running private farms.

PODZIAŁ TERYTORIALNY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

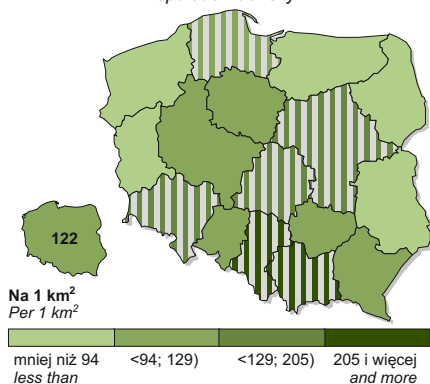
TERRITORIAL DIVISION OF DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP IN 2010

As of 31 XII

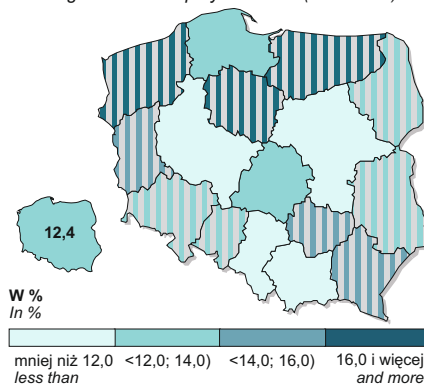

**WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE NA TLE KRAJU
I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R.**
*DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY
AND OTHER VOIVODSHIPS IN 2010*

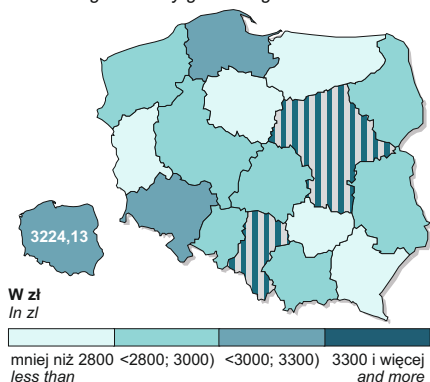
Gęstość zaludnienia
Population density

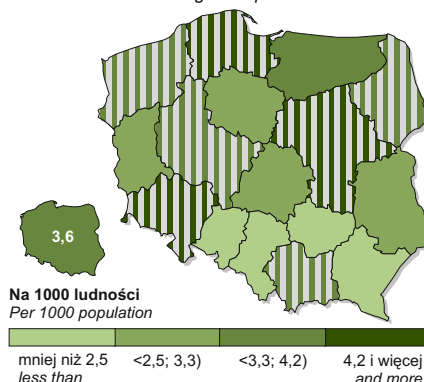
Stopa bezrobocia rejestrowanego (Stan w dniu 31 XII)
Registered unemployment rate (As of 31 XII)

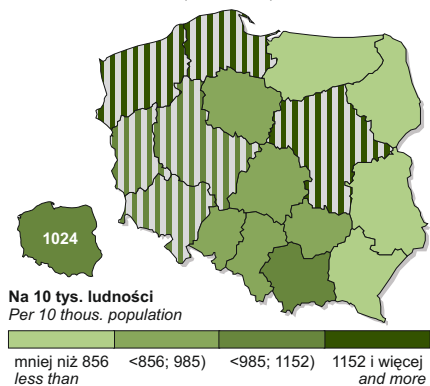
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Average monthly gross wages and salaries

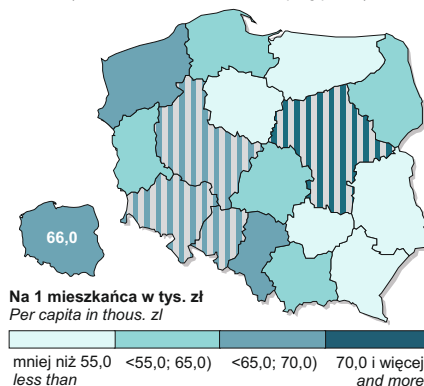
Mieszkania oddane do użytkowania
Dwellings completed

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON
(Stan w dniu 31 XII)
Entities of the national economy in the REGON register
(As of 31 XII)

Wartość brutto środków trwałych
(Stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne)
Gross value of fixed assets
(As of 31 XII; current book-keeping prices)

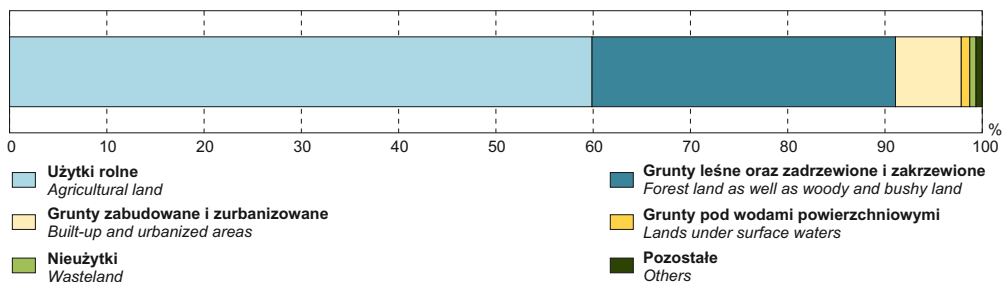
Obszary, w których wskaźnik dla województwa przekracza wskaźnik dla kraju.
Areas, where voivodships index is above Poland index.

POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

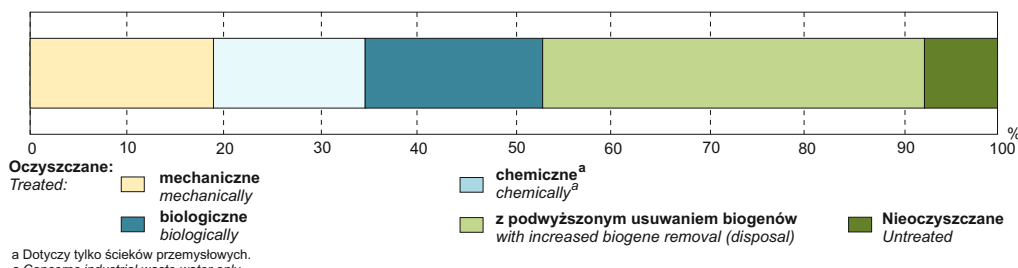
AREA VOIVODSHIP BY DIRECTIONS USE IN 2011

As of 1 I

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA W 2010 R.

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT IN 2010

^a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
^a Concerns industrial waste water only.

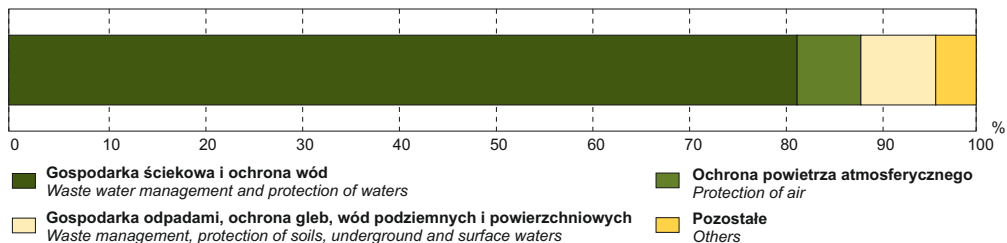
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ

(ceny bieżące) W 2010 R.

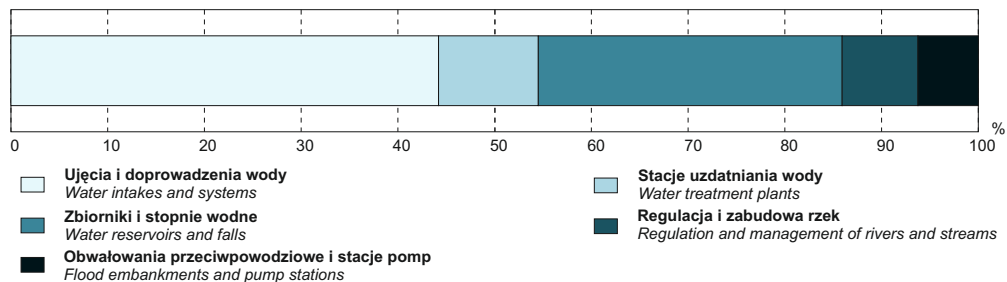
OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

(current prices) IN 2010

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT

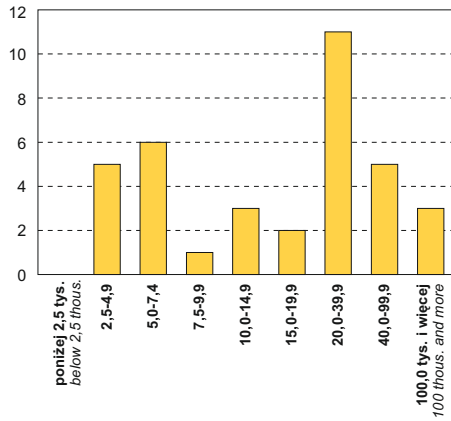
GMINY WEDŁUG POWIERZCHNI ORAZ LICZBY LUDNOŚCI W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

GMINAS BY AREA AND NUMBER OF POPULATION IN 2010

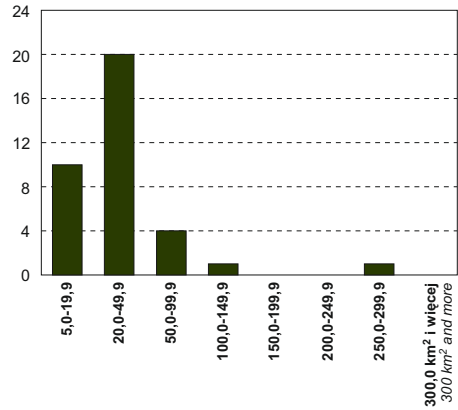
As of 31 XII

Według liczby ludności
By number of population

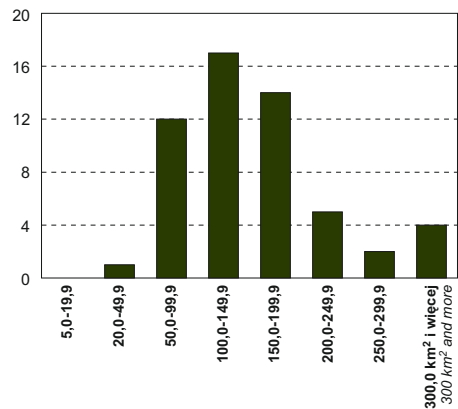
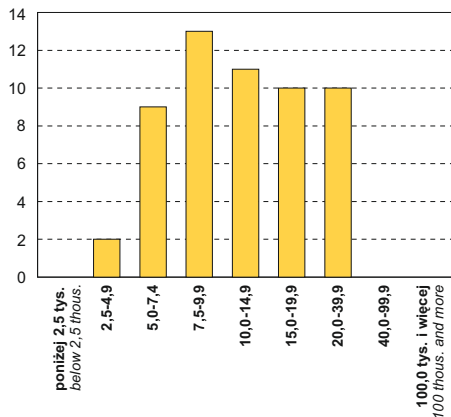

Według powierzchni
By area

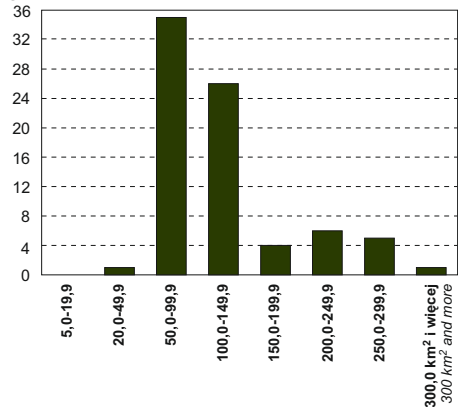
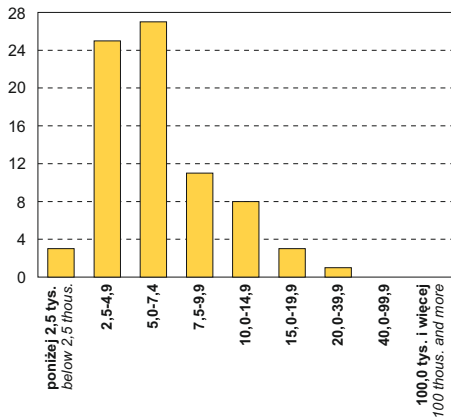
GMINY MIEJSKIE
URBAN GMINAS

GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
URBAN-RURAL GMINAS

GMINY WIEJSKIE
RURAL GMINAS

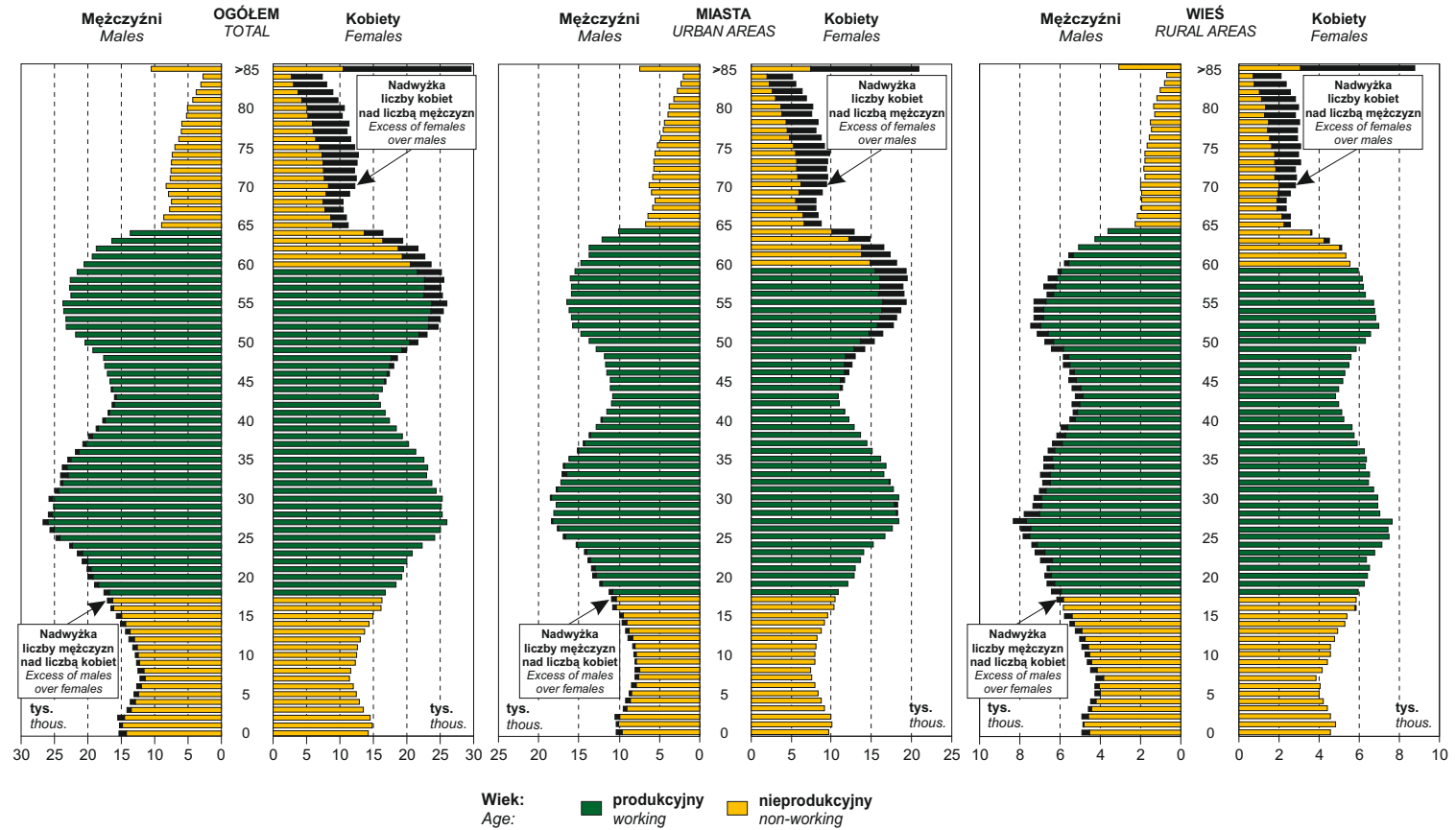

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

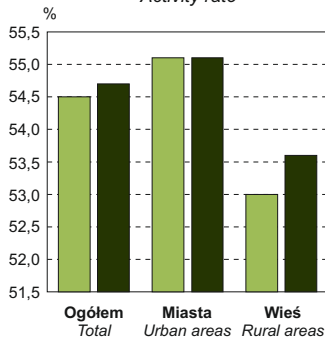
POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010

As of 31 XII

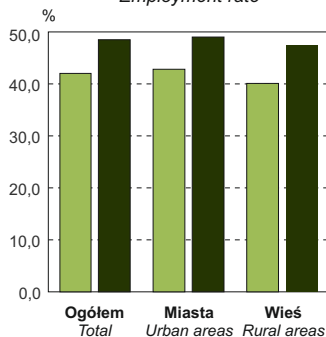

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

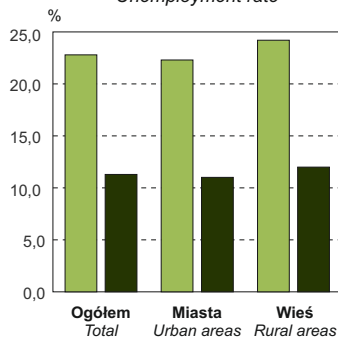
Współczynnik aktywności zawodowej
Activity rate

Wskaźnik zatrudnienia
Employment rate

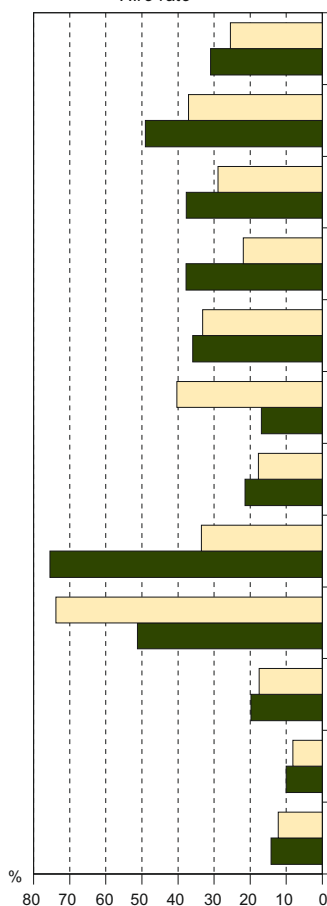
Stopa bezrobocia
Unemployment rate

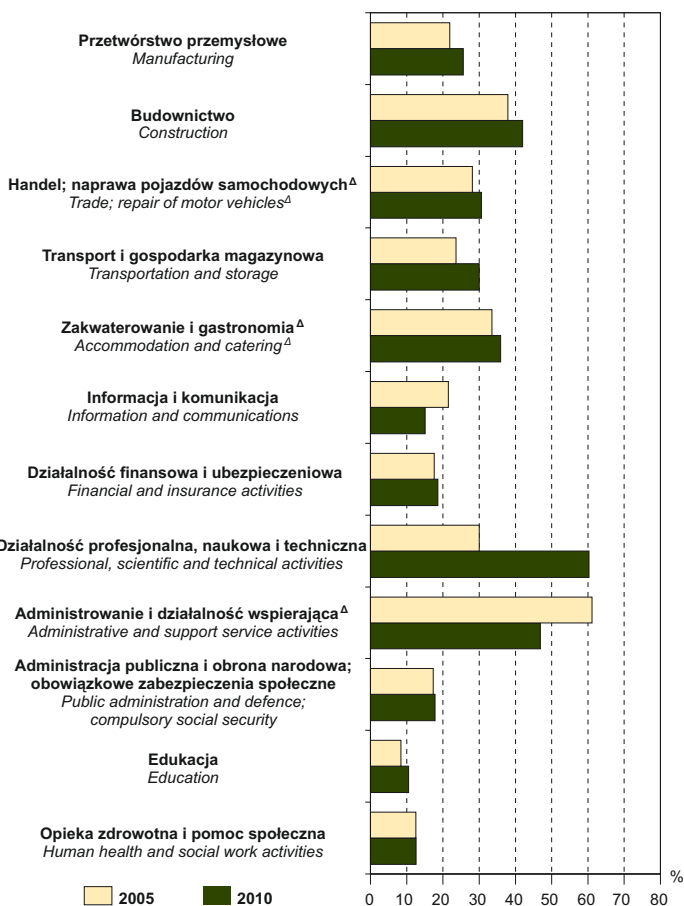
■ 2005 ■ 2010

WSPÓŁCZYNNIK PRZYJĘĆ DO PRACY I ZWOLNIEŃ Z PRACY WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI HIRE AND TERMINATION RATES BY SELECTED SECTIONS

Współczynnik przyjęć
Hire rate

Współczynnik zwolnień
Termination rate

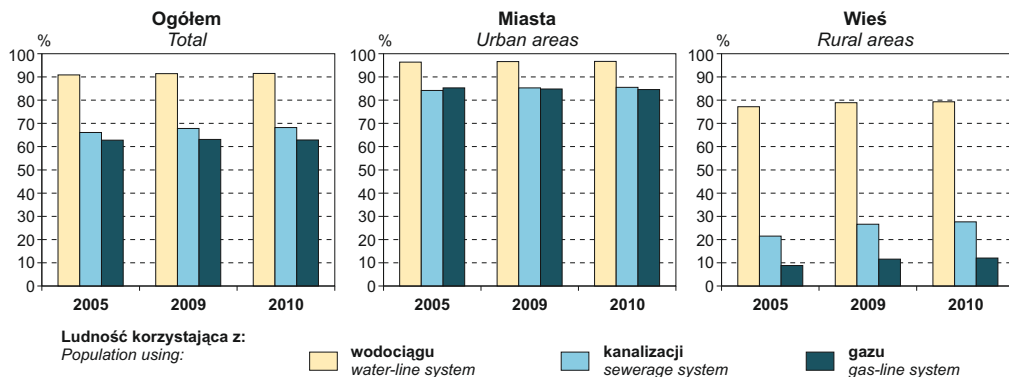
■ 2005 ■ 2010

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ

Stan w dniu 31 XII

POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

As of 31 XII

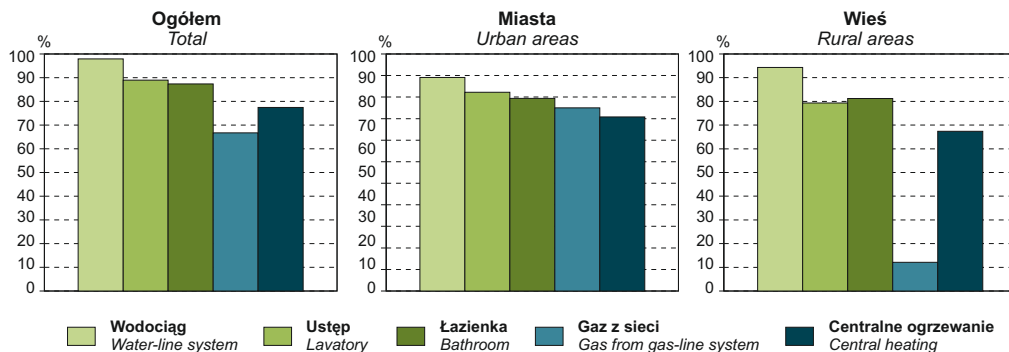

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W % OGÓŁU MIESZKAŃ W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

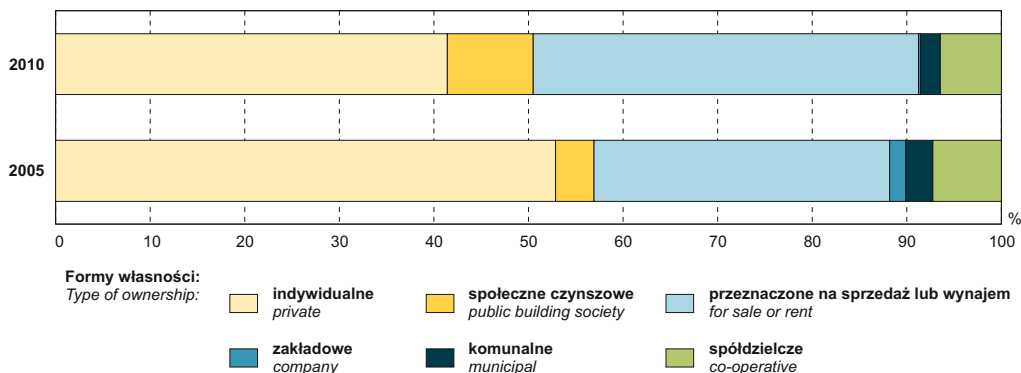
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN % OF TOTAL DWELLINGS IN 2010

As of 31 XII

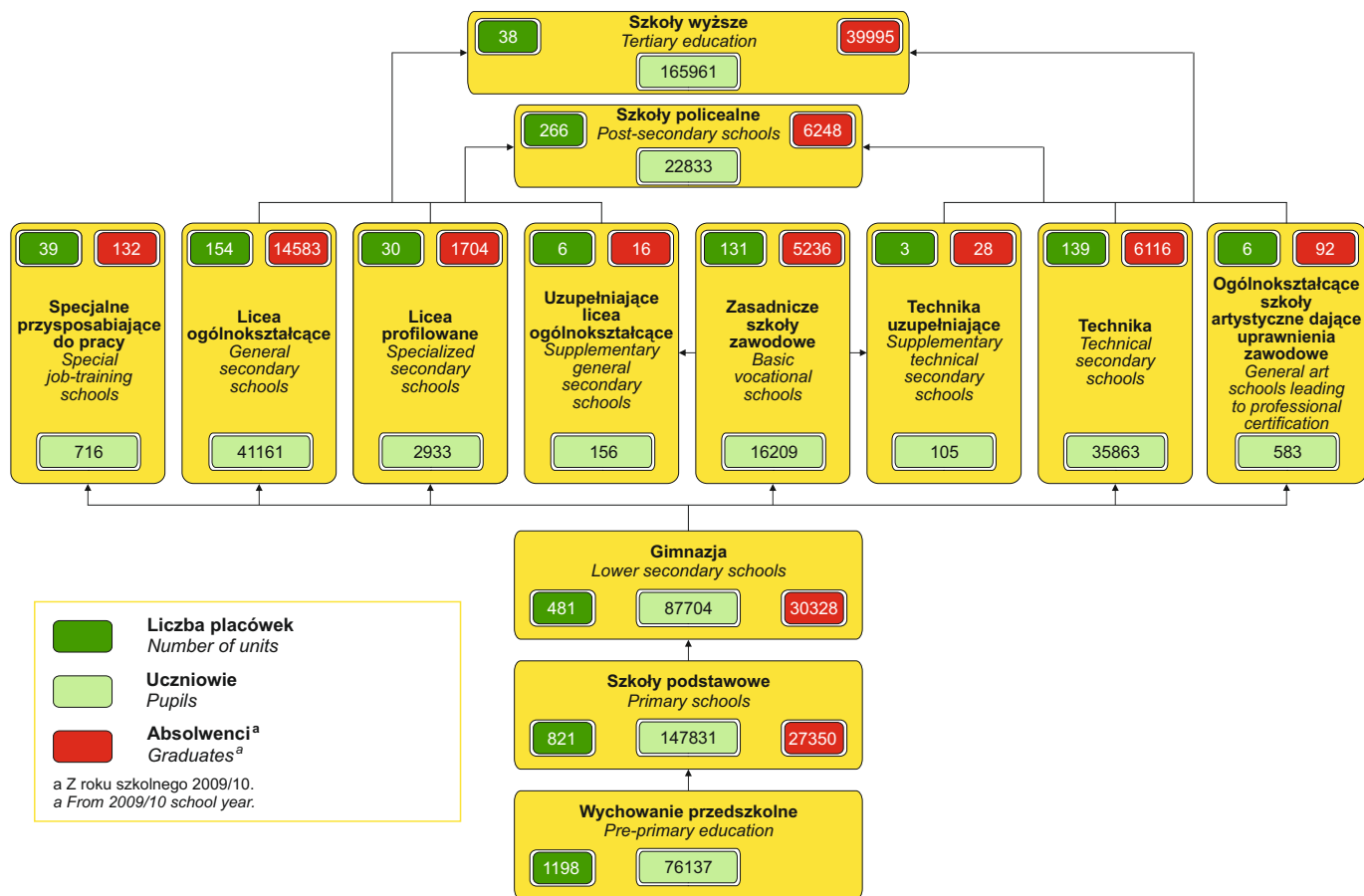

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI

DWELLINGS COMPLETED BY TYPE OF OWNERSHIP

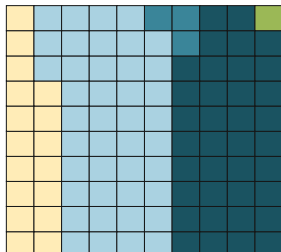

EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2010/11
EDUCATION OF CHILDREN AND YOUTH BY EDUCATION LEVEL IN THE SCHOOL YEAR 2010/11

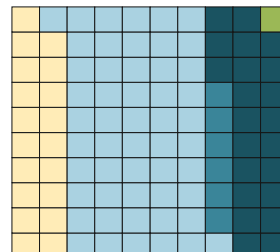
**UCZNIOWIE I ABSLOWENCI SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ
W ROKU SZKOLNYM 2010/11**
STUDENTS AND GRADUATES OF UPPER SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF SCHOOLS
IN 2010/11 SCHOOL YEAR

Uczniowie
Students

- Zasadnicze szkoły zawodowe**
Basic vocational schools
- Licea ogólnokształcące^b**
General secondary schools^b
- Licea profilowane**
Specialized secondary schools
- Technika^b**
Technical
- Pozostałe**
Others

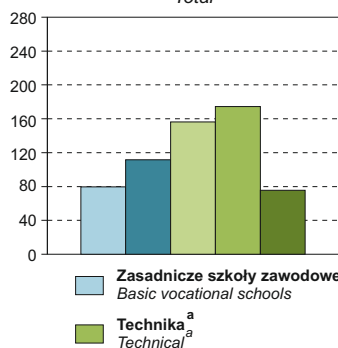
Abslowenci^a
Graduates^a

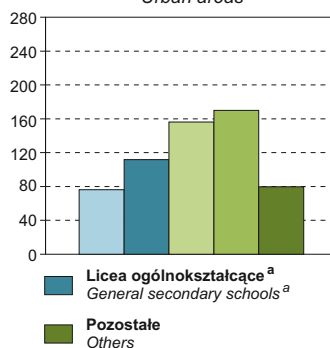
a Z roku szkolnego 2009/10. b Łącznie z uzupełniającymi.
a From 2009/10 school year. b Including supplementary.

**KOMPUTERY PRZEZNACZONE DO UŻYTKU UCZNIÓW W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH
NA 1000 UCZNIÓW W ROKU SZKOLNYM 2010/11**
PERSONAL COMPUTERS USED BY STUDENTS IN UPPER SECONDARY SCHOOLS
PER 1000 STUDENTS IN 2010/11 SCHOOL YEAR

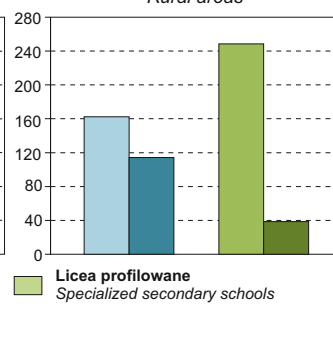
Ogółem
Total

Miasta
Urban areas

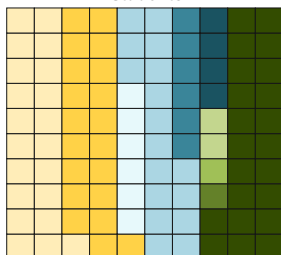
Wieś
Rural areas

a Łącznie z uzupełniającymi.
a Including supplementary.

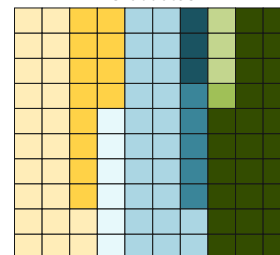
**UCZNIOWIE I ABSLOWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ
W ROKU AKADEMICKIM 2010/11**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY TYPE OF SCHOOLS
IN 2010/11 ACADEMIC YEAR

Uczniowie
Students

- Uniwersytety**
Universities
- Rolnicze**
Agricultural
- Pedagogiczne**
Education
- Wychowania fizycznego**
Physical
- Teologiczne**
Theological
- Techniczne**
Technical
- Ekonomiczne**
Economics
- Medyczne**
Medical
- Artystyczne**
Arts
- Pozostałe**
Others

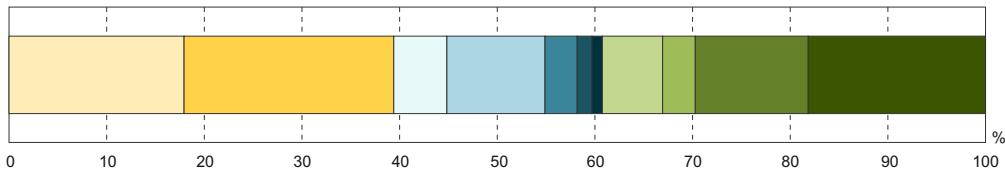
Abslowenci^a
Graduates^a

a Z roku akademickiego 2009/10.
a From 2009/10 academic year.

ŁÓŻKA W SZPITALACH OGÓLNYCH W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII
BEDS IN GENERAL HOSPITALS IN 2010
As of 31 XII

Na oddziałach:

In specified wards:

chorób wewnętrznych
internal diseases

onkologicznych
oncological

neurologicznych
neurological

chirurgicznych
surgical

intensywnej terapii
intensive therapy

rehabilitacyjnych
rehabilitation

pediatrycznych
paediatric

zakaźnych
communicable

pozostałych
others

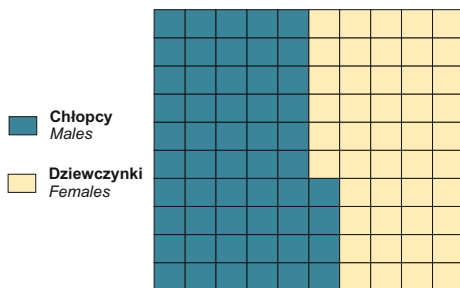
ginekologiczno-położniczych
gynaecological-obstetric

gruźlicy i chorób płuc
tubercular and pulmonary

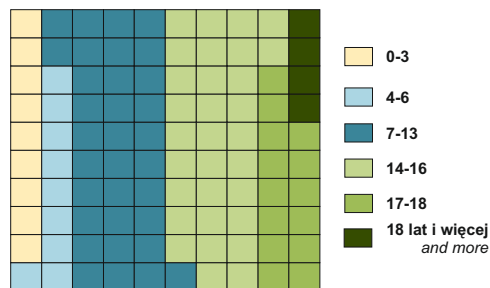
DZIECI I MŁODZIEŻ PRZEBYWAJĄCA W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII
CHILDREN AND YOUTH STAYING IN ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES
BY SEX AND AGE GROUPS IN 2010
As of 31 XII

Według płci
By sex

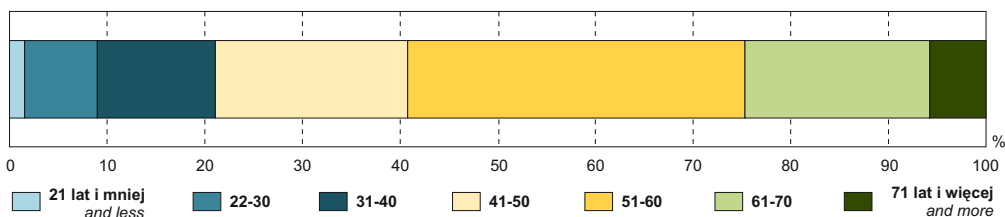

Według grup wieku
By age groups

CHARAKTERYSTYKA OSÓB^a PROWADZĄCYCH RODZINY ZASTĘPCZE WEDŁUG GRUP WIEKU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII
CHARACTERISTICS OF PERSONS^a CONDUCTING FOSTER FAMILIES
BY AGE GROUPS IN 2010
As of 31 XII

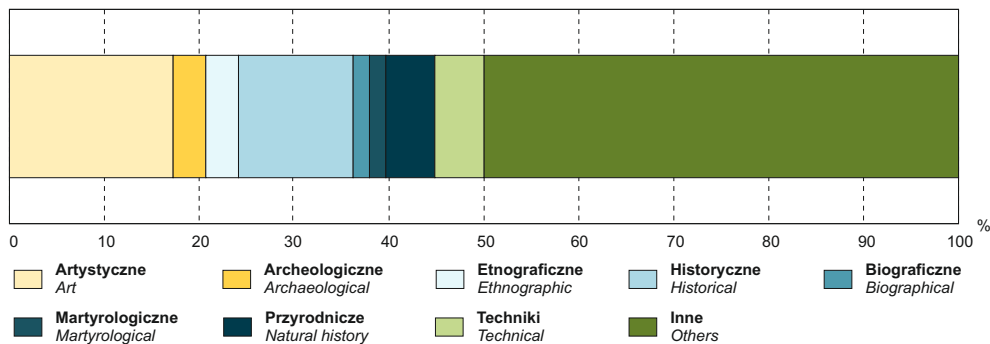
a W przypadku małżeństw - jednej z osób.
a In case of marriages - one of the persons.

MUZEJA^a WEDŁUG RODZAJÓW MUZEÓW W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

MUSEUMS^a BY KIND OF MUSEUMS IN 2010

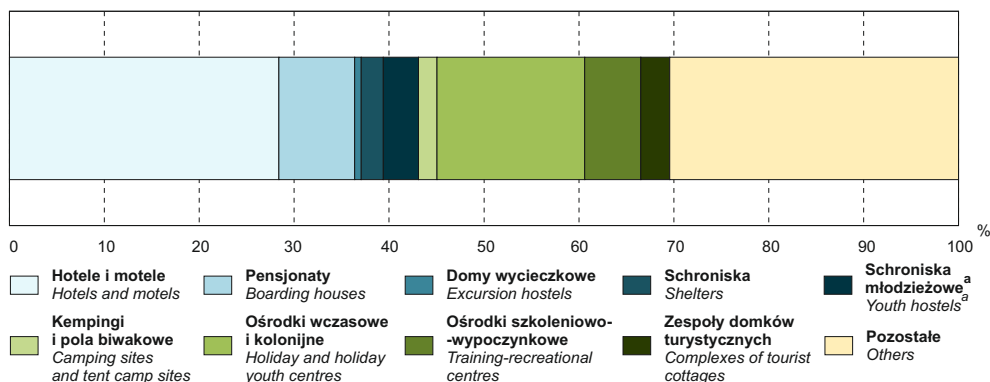
As of 31 XII

^a Łącznie z oddziałami.
^a Including branches.

TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2010 R.

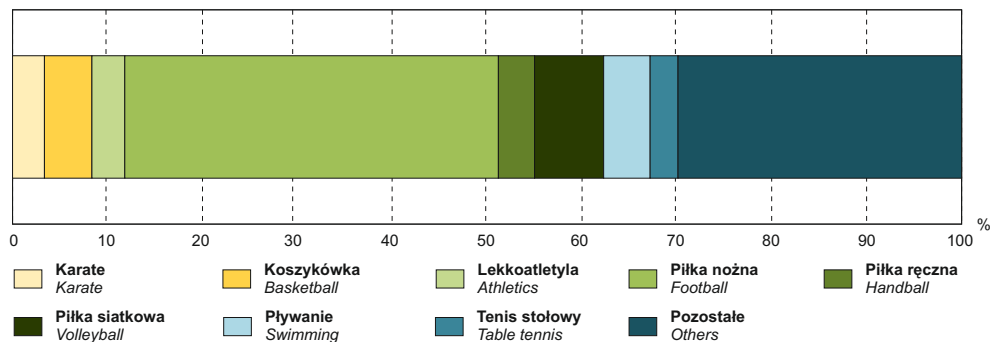
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2010

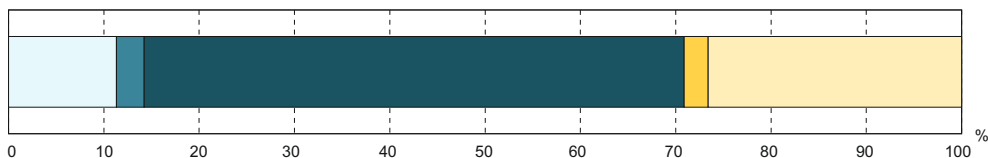
^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.
^a Including school youth hostels.

ĆWICZĄCY W SEKCJACH WEDŁUG UPRAWIANYCH DYSCYPLIN W 2010 R.

EXERCISERS IN SECTIONS CLUBS BY DISCIPLINES IN 2010

NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a
WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a
BY KIND IN 2010

Nakłady:

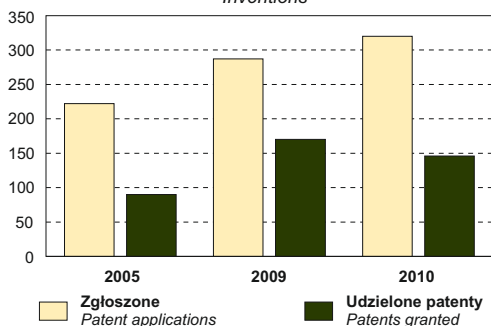
Expenditures:

- na działalność badawczą i rozwojową
on research and development activity
- na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw
on the acquisition of disembodied technology and know-how
- inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu
capital – on the acquisition of instruments and equipment and means of transport
- na oprogramowanie
on software
- pozostałe
others

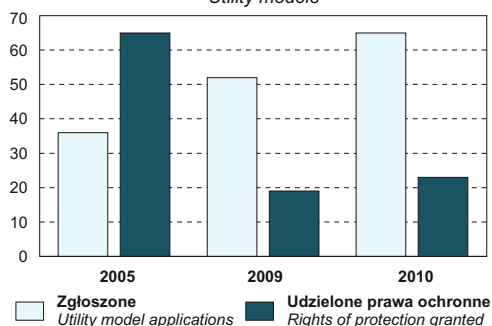
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

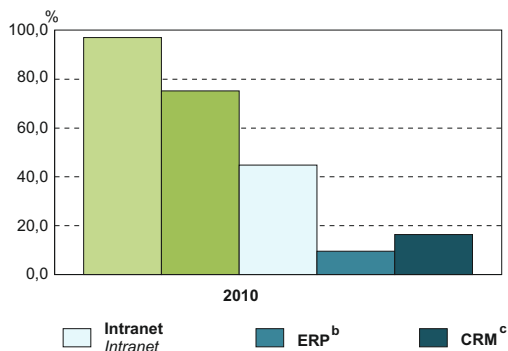
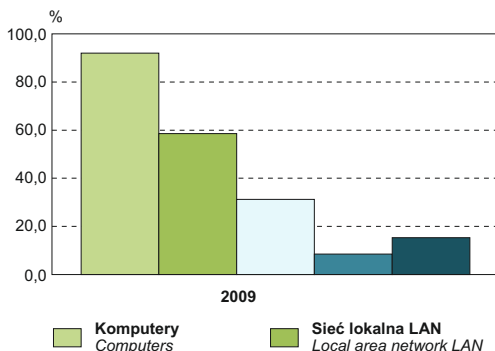
Wynalazki
Inventions

Wzory użytkowe
Utility models

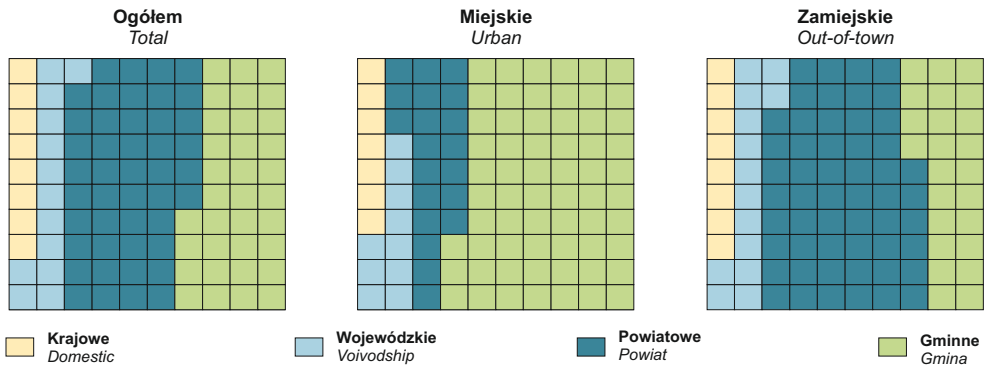
PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE
ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS
 Stan w styczniu
As of January

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b System informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa. c Oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa.
a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b Enterprise Resource Planning system. c Customer Relationship Management system.

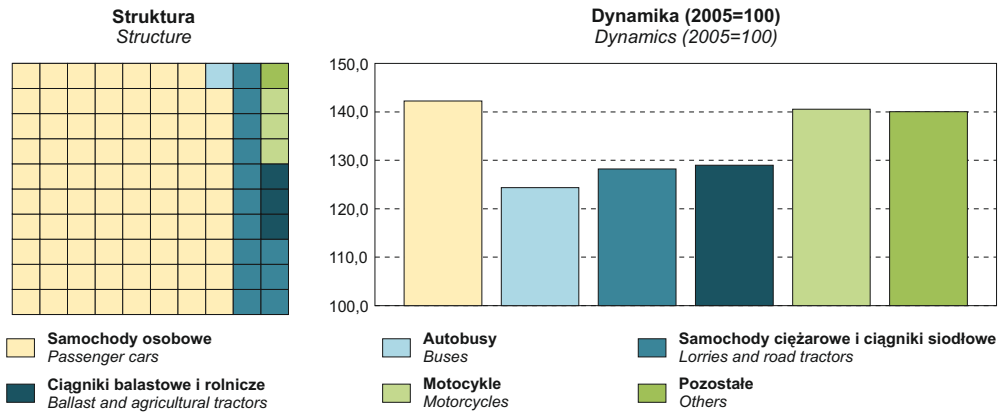
DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS IN 2010
As of 31 XII

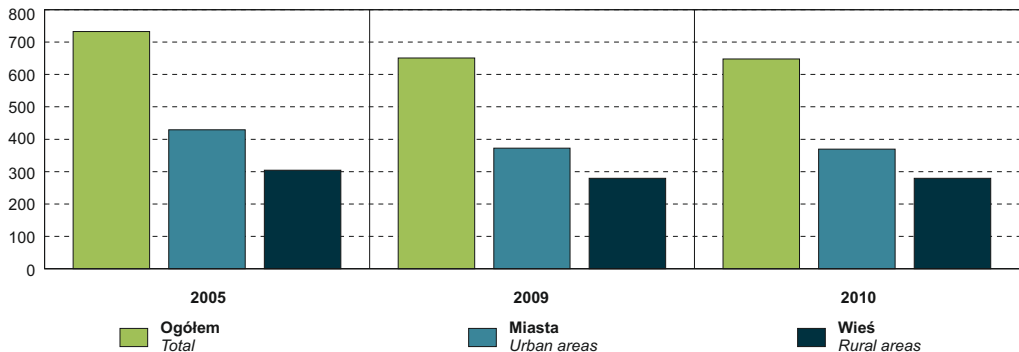
POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS IN 2010
As of 31 XII

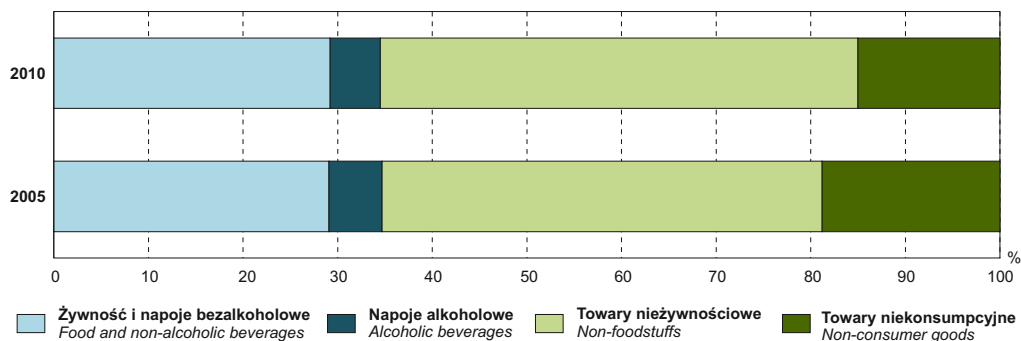
PLACÓWKI POCZTOWE

Stan w dniu 31 XII
POST OFFICES
As of 31 XII

SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW^a

(ceny bieżące)
RETAIL SALES^a
(current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW^a

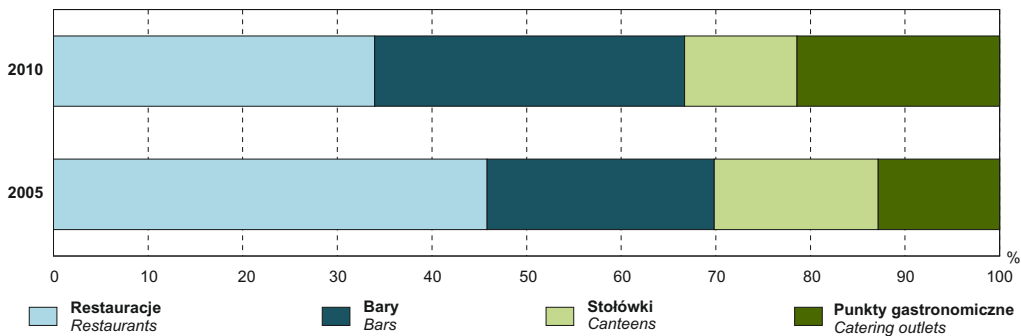
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES^a
(current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

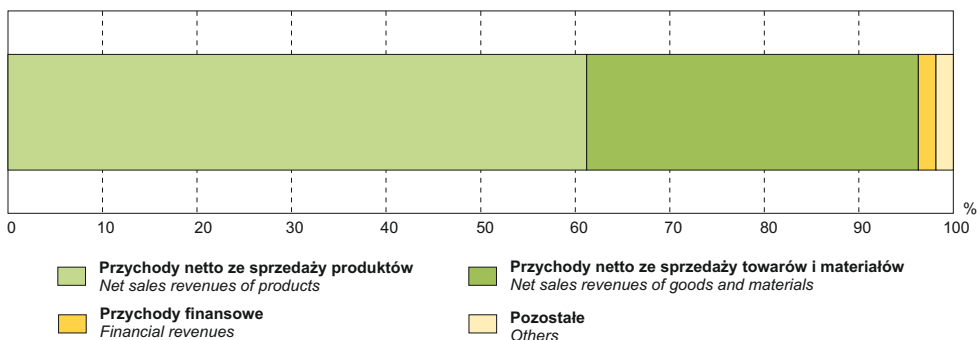
PLACÓWKI GASTRONOMICZNE^a

Stan w dniu 31 XII
CATERING ESTABLISHMENTS^a
As of 31 XII

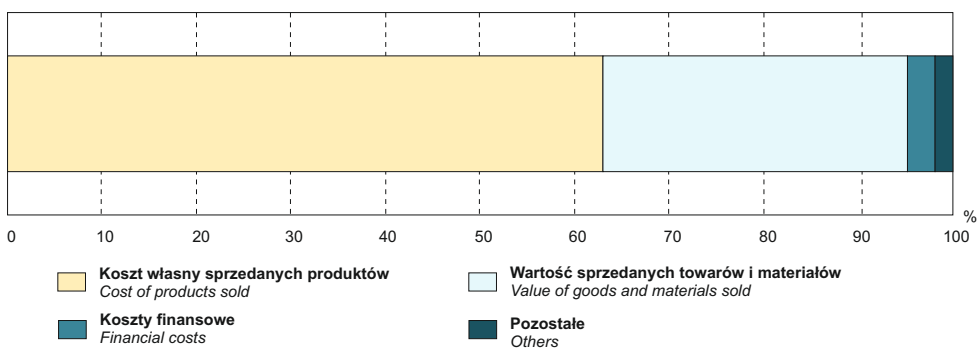

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

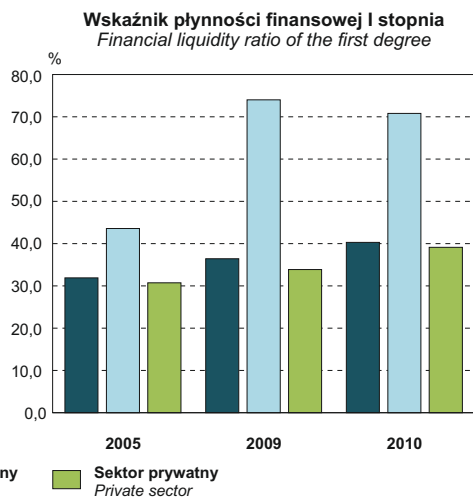
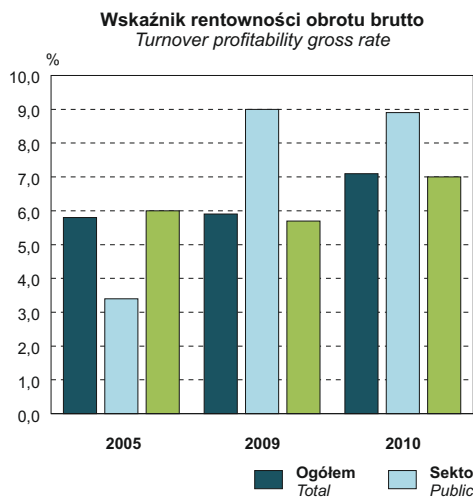
PRZYCHODY Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW W 2010 R.
REVENUES FROM TOTAL ACTIVITY OF ENTERPRISES IN 2010

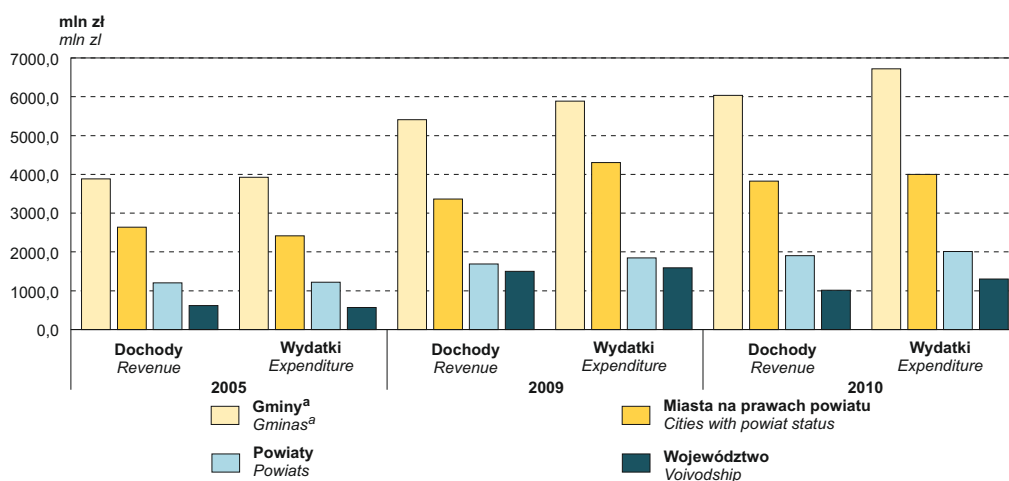
KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI W 2010 R.
COSTS OF OBTAINING REVENUES FROM TOTAL ACTIVITY IN 2010

RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

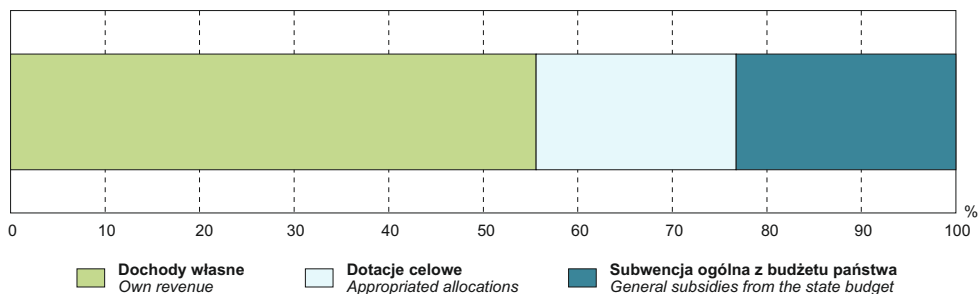

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R. REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE IN 2010

WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R. EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE IN 2010

